

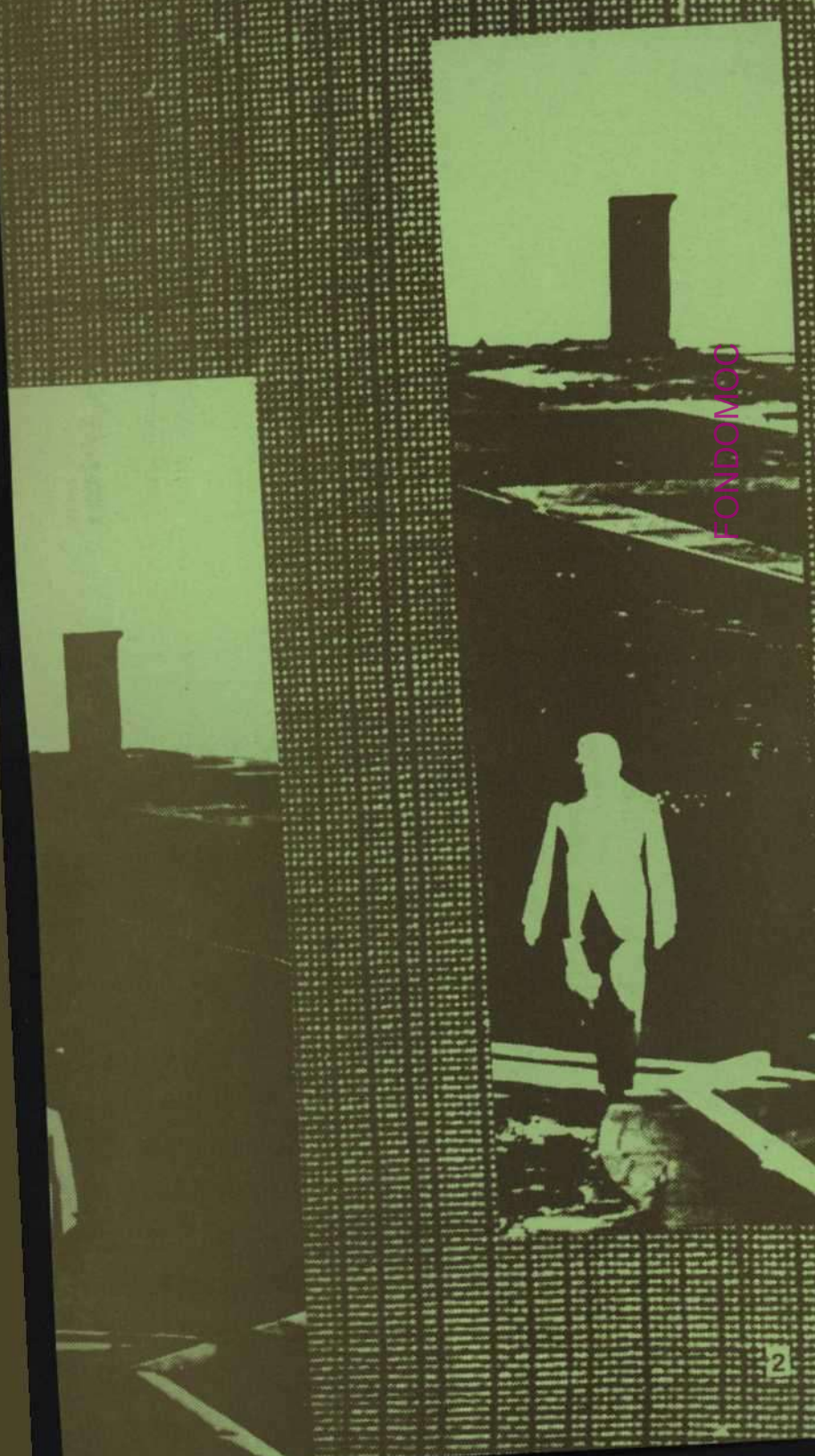
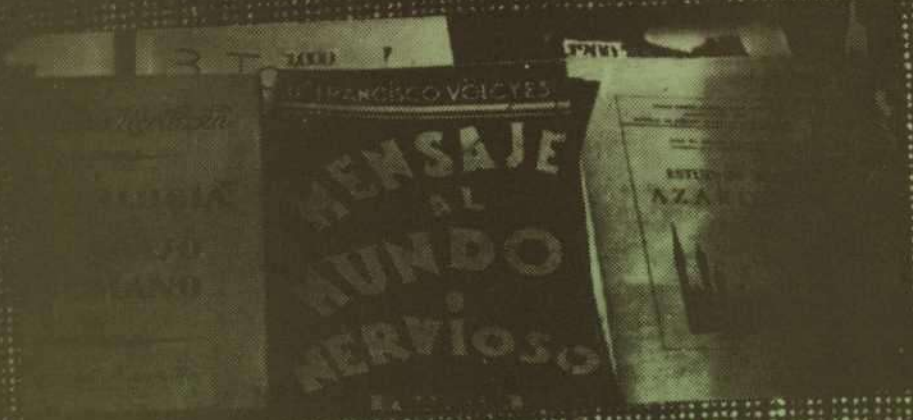
la puça GENERAL

nº27/ Maig-82/100 ptes

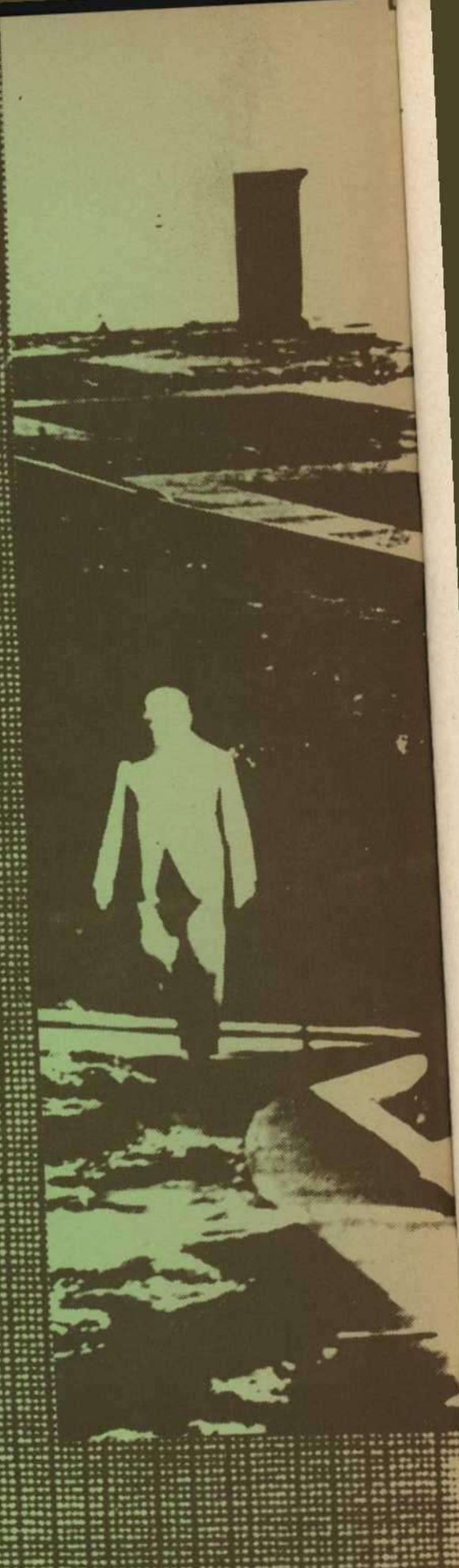
Revista Antimilitarista Mensual

MIL MILIONS DIARIS PER A ELLS

FONDOMOD

"LOTTANANZA"

Huis

SUMARI

— Crònica del mes. —	4
— Bases: "Que volen aquesta gent?" —	5
— Ràdios Lliures. —	7
— La lluita nostra de cada dia. —	8
— "Mou-te!" Squatters i moviment antimilitarista a Alemanya. —	10
— Cap de trons. —	14
— Polònia. —	15
— Llibres. —	17
— Massa Defensats. —	18
— Breus. —	22

GAMBA (Grup Antimilitarista de Barcelona)

Bruc, 26, 2.^{on} — Barcelona-10

Imprès a Catalunya:
Copisteria Xaloc
Concepció Arenal, 261 - Barcelona

Dipòsit legal: B. 38298-79

EUROMISSILS A CATALUNYA

Més d'una vegada molts de nosaltres, mentre estàvem ficats en la campanya contra l'OTAN, ens hem preguntat si realment valia la pena consumir tants esforços lluitant-hi en contra. L'existència de les bases ianquis d'enguà del 1953, les dificultats de predir les conseqüències concretes de l'ingrés o el mateix fet de presentar batalla contra quelcom vaporós, que semblava esgotar-se en una simple sigla (O.T.A.N.), facilitaven la impressió d'estar-se preocupant per uns problemes que al capdavant eren accesoris respecte a les necessitats populars. Malauradament avui confirmem que no era així. Perquè l'ingrés a l'Aliança Atlàntica ens afectarà, i molt. Sense anar més lluny i bandejant la bàrbara Ley de Dotaciones Presupuestarias que comentarem en pàgines interiors, ara resulta que volen encolomar-nos unes quantes desenes d'euromissils als bascos, aragonesos i catalans. Les negociacions entorn del projecte començaran d'aquí uns mesos i si no ho aturem un any i mig després ja ens han plantat una cinquantena de coets nuclears a casa nostra.

Com ja sabreu, són precisament aquests els missils d'una gran polèmica, per si tots no n'eren, de polèmics. Contra els Cruise i els Pershing -que així han batejat els "engendros"- han sorgit multitud de grups i s'ha alçat una munió de veus. El quid de la qüestió radica en què aquests coets nuclears fan més possible que mai el desencadenament d'una guerra atòmica centrada en el vell continent.

La hipòtesi és aquesta: en cas que augmentés la tensió amb l'altra bloc fins a un límit "insostenible", o bé no es pugués guanyar una guerra contra ell per mitjans convencionals, el Pentagon enviaria els euromissils a l'URSS i es de suposar que aquesta a la vegada llançaria els seus SS-20 contra objectius europeus. Podrà semblar absurd, diabòlic o tot plegat però el cas és que tant els dirigents dels EUA com tots els països de l'OTAN accepten una possibilitat d'aquesta mena. Encara més, els E.U.A. confien a circumscriure aquest hipotètic conflicte a l'àrea europea, amb la qual cosa ells serien els únics que sortirien ben parats de la bogeria i a més continuarien essent els amos del món, llavors ja per sempre més.

Es per aquest macabre joc que necessiten la nostra terra. En tant que membres de l'OTAN hi estem gairebé forçats. I amb més motiu encara si pensem que tant Bèlgica com Holanda, gràcies a la lluita pacifista i antimilitarista, se n'han desempellat i no s'avenen a guardar-los.

Però en el nostre cas ho tenim ben negre. Fins avui no existeix cap moviment antimilitarista per oposar-se a tan monstruós projecte, i en el context de desmobilització que vivim, res no suggereix un canvi de la situació. La gent vivim totalment desinformats, tant se'ns en fum quatre com nou i els pocs que sí que estan conscienciats evitem molt sovint "mullar-nos el cul" treballant en coses concretes com ara l'antimilitarisme. Així les coses, ben decididament, els lladres, quan arribin, es trobaran amb la porta oberta.

LA PUÇA I EL GENERAL

CRÒNICA DEL MES

LES MALVINES SÓN DE LES MALVINES

El gran tema d'aquest darrer mes ha estat el de la guerra de Les Malvines (permeteu-me que l'anomeni "guerra" encara que no hagi estat declarada formalment). En realitat, és la mateixa absurditat d'aquest conflicte el que fa que tingui tant de ressò en els mitjans de comunicació. Perquè moltes altres guerres han estat més cruentes i sangonoses sense que se'ls concedís tanta importància. Potser no tenien l'espectacularitat d'aquesta: això dels navilis britànics fent volar vaixells argentins, o dels submarins perseguint portaavions i totes aquestes coses que semblen agradar a certa gent, no és pas corrent últimament, sinó és en les estudiades maniobres de l'OTAN. Dos països tan llunyans en l'espai com en la mentalitat com són l'Argentina i la Gran Bretanya s'enfronten en una guerra sense sentit, mentre cultiven l'irracionalisme i l'odi mutu. Caldria preguntar-se què s'amaga darrera aquest ultranacionalisme feixista que tots dos intenten fer arrelar en els respectius pobles. A l'Argentina es comprén, ja que és una de les especialitats de les dictadures militars. I a Gran Bretanya també, no en va el xovinisme britànic és conegut arreu del món.

Heu vist la curiosa guerra ideològica entre els diferents diaris britànics sobre l'aparent poc patriotisme d'uns i les acusacions de pro-militarisme d'altres? Es trist comprovar com els mitjans de comunicació utilitzen un conflicte d'aquesta mena per tal d'augmentar els seus tiratges amb unes portades i unes informacions clarament manipuladores dels sentiments populars. També és difícilment comprensible que l'activa oposició a la dictadura argentina hagi concedit una treva a la Junta i faci pinya al voltant de la reivindicació de Les Malvines, segons diuen les notícies arribades de Buenos Aires.

Continuem preguntant-nos: quin sentit té tot això? Quins interessos hi ha al darrera d'aquesta absurda guerra, que comença a causar morts en les dues bandes?. És evident que existeixen interessos econòmics pel mig, tals com el domini d'una zona rica en petroli, interessos polítics (en el cas de l'Argentina, és clar, l'intent de desviar l'atenció dels problemes interns, que amenaçaven amb segar la dictadura militar) i també militars, de càire estratègic i armamentístic. Costa posar-se al costat d'algú en aquest conflicte. Perquè la Gran Bretanya manté intacte el seu esperit colonialista que la feu ser sobirana de mig món. I l'Argentina és una de les dictadures més ferotges del món, mantenint el poble sota el signe del terror quotidià. Potser només hi ha la possibilitat de posar-nos al costat dels malvinesos, als quals ningú no ha preguntat encara si el que preferien no fora restar independents i en pau. En el fons, seran els qui més hi sortiran perdent, de tot això.

LA FI DE LEMOIZ ?

Mentrestant, a l'Estat espanyol, els darrers atemptats dels grups armats bascos, han sacsejat les estructures polítiques d'aquest país. Mai no havien fet tant el ridícol en Rosón i companyia en afirmar que el "terrorisme" estava perdent força. En poques setmanes, un reguitzell d'atemptats, alguns d'ells amb pèrdues humanes, s'han escampat per tot l'Estat. Els més importants van ser el de la Central Telefònica de Ríos Rosas, a Madrid, el dia 18 d'abril, i l'assassinat de l'enginyer en cap de la Central de Lemoiz, Angel Pascual, el darrer dia 5 de maig. Aquest últim atemptat d'ETA s'ha produït en un moment crucial per a la història de Lemoiz, just quan estaven a punt de reprendre's les obres i ja s'havia arribat a un acord entre el go-

vern central, el basc i Iberduero per a constituir l'EVE (Ente Vasco de Energía), el qual havia de gestionar el funcionament de la central.

No se sap encara si es decidirà de continuar les obres, però de qualsevol manera la possibilitat es veu difícil. Nosaltres, que sempre hem manifestat el nostre refús a la construcció d'aquesta central, no podem sinó alegrar-nos que se li posin totes les traves possibles malgrat que lamentem que s'hagi recorregut a la violència. Fóra molt més satisfactori que la paralització i posterior demolició de Lemoiz fos el resultat d'una decisió popular, a bastament expressada en diverses manifestacions i convocatòries.

D'altra banda sabem que l'increment de l'activitat dels grups armats només condueix a una major repressió de l'Estat cap als moviments ciutadans. En aquest sentit és particularment alarmant la notícia que la propera Ley de Enjuiciamiento Criminal contempla la facultat de l'autoritat governativa per a ordenar la incomunicació de qualsevol detingut, cosa que fins ara es reservava a aquells que sofrien l'aplicació de la Llei Antiterrorista. Això vol dir que mentre cada cop més veus demanen la derogació d'aquesta llei que tan sols implica la impunitat de la policia per a torturar, alguns dels seus aspectes més repressius s'incorporen a la legislació general, en contra fins i tot del que assenyala la Constitució. NO cal explicar el retrocés que això significa en la lluita contra la tortura i pels drets humans reconeguts a tota persona detinguda. No sabem si la llei té possibilitats de ser aprovada al Parlament espanyol en aquests termes però no ens estranyaria gens que l'esquerra transigís en aquest punt com ja ho ha fet en tants d'altres.

JOAN VILA

QUÈ VOLEN AQUESTA GENT?

Han passat gairebé 30 anys des de que el 26 de setembre del 1953, el govern del general Franquíssim (el qual digué en signar-lo: "al fin he ganado la guerra") firmés a Madrid el Pacte que portà el nou d'aquesta ciutat castellana: acord entre el govern espanyol i els dels E.U.A. per tal de rebre el primer del segon ajuda econòmica, tècnica i militar, així com deixar construir i utilitzar conjuntament, bases aèries i navals a Espanya, amb la finalitat de "fortalecer la capacidad de Occidente para el mantenimiento de la paz y la seguridad internacionales".

El primer any del tractat el govern imperial espanyol rebé 225 milions de dòlars, un 99'99 % dels quals serviren per a despeses militars: Es a dir, jo te'ls deixo i tu em compres amb ells el que jo vulgui".

Ja aquesta signatura creà un ambient hostil dins l'Estat, sobretot per part dels enyorants chauvinistes. També als països europeus sorgiren recels. Però el govern o bé els feu callar o bé feia el sord.

Hi ha uns paràgrafs que en motiu de la vinguda a Madrid d'Eisenhower, l'any 1959, declaren molt bé el sentiment governamental (no té desperdici!): "Madrileños: se acerca el momento en que llegará Eisenhower y debemos meditar sobre el significado de este viaje impresionante, periplo asombroso que recuerda las predicciones paulinas o los días en que el español Adriano visitaba a pie las ciudades y aldeas del Imperio Romano. El hombre más poderoso de la Tierra recorre tantos países para pedir humildemente una limosna de paz. Gracias a él, la Humanidad ha salvado ya la etapa más difícil de su existencia. Los Estados Unidos, unas veces con generosidad y otras con energía, han evitado hasta ahora la tercera guerra Mundial, 19 de diciembre de 1959".

La Rand Corporation, empresa americana molt lligada a investigacions militars féu un informe (R-266) en 1951, que deixava clar la feblesa dels sistemes defensius americà a Europa davant el "perill soviètic". En aquella època l'arma estratègica nordamericana més eficaç i més valorada era el bombarder intercontinental. Entre 4 possibilitats s'elegí la de crear un sistema de bases d'intendència i "alerta ràpida" a l'estranger per als avions que tenien llur seu als E.U.A.

Entre 1957 i 1959 quedaren llestes les bases per a recolzar els B-47 (bombarders) i la VI flota naval ianqui. Al

quadre veureu les instal·lacions més importants.

La base de Torrejón té la pista d'atterratge més llarga d'Europa (4 kms.) i en el seu començament hi havia una cinquantena de caçabombarders, avions "teta" de nodriment en l'aire, i avions de transport, així com 4000 soldats.

La de Saragossa era bàsicament una base d'entrenament, amb el camp de tir de las Bárdenas a poca distància. Sobre aquest camp s'havia dit: "es el más idóneo de Europa por el clima y la POCA PROTESTA POPULAR". però heus aquí que ara la gent d'aquella zona ja no és tan passiva i així el desembre del 1980 es presentava una moció al Parlament Foral de Navarra per part de formacions polítiques d'esquerra basca que deia: "1) Declaros peligrosa para la población y no grata para Navarra las prácticas milita-

"Los Estados Unidos se han convertido en una nación militarista y agresiva (...) El militarismo está en plena eclosión en los Estados Unidos y promete desarrollarse vigorosamente en el porvenir, a menos que la mancha de Vietnam nos enseñe que el militarismo es mucho más una planta venenosa que una flor gloriosa."

General DAVID SHOUP, heroi en la Guerra del Pacífic, en Atlantic Monthly, abril de 1969.

res y la presencia de fuerzas armadas extranjeras y extrañas en las Bárdenas Reales, e instamos a la Diputación Foral para que realice las gestiones pertinentes conducentes a la inmediata suspensión de la citada práctica así como para la definitiva suspensión del polígono de tiro. 2) Nos pronunciamos y pedimos igual pronunciamiento en contra de la incorporación del Estado Español a la OTAN y exigimos en todo caso, que una decisión de tal gravedad para el futuro de Navarra, de todo el pueblo de Euskadi, y de todos los pueblos del Estado, deberá ser sometida a referéndum popular" Signat per HB, Amañur, 1 diputat del PTE y 1 d'EE. (Font: Punto y Hora, n.206)

Amb l'expulsió dels americans de Líbia, l'any 1970, la base aragonesa es veié sobrevalorada, i això motivà protestes populars que encara avui duren.

Morón era una base d'alerta, ara és de manteniment només.

Rota, base naval i aèria, i centre meteorològic, lloc de pas de submarins nuclears i també amb un arsenal, pot-

ser nuclear, era també punt de començament de l'oleoducte Rota-Saragossa que abastia de petroli ambdues bases.

Estratègicament continua essent molt important. Darrerament s'ha aconseguit fer desaparèixer l'arsenal i el pas dels submarins nuclears.

A Catalunya no ens salvem, ans al contrari, doncs estem a primera línia: Barcelona, Tarragona, Reus, Puig Paní, Roses, Figueres, Pals (Ràdio Liberty), L'Estartit, Turó de l'Home... i ara potser la instal·lació de míssils nuclears!

Els tractats es renovaren de fet en els mateixos termes, els anys 1963 fins al 68 en què es prorrogà fins al 70, del 70 al 24 de gener de 1976, de llavors fins a la mateixa data de 1981, i en aquest moment resta prorrogat per vuit mesos més a partir de maig, per decisió del Senat espanyol de 6

d'aquest mes i amb l'abstenció dels socialistes.

La situació interna espanyola en el règim franquista ha servit els americans per a traure força profit en les negociacions dels diferents tractats on sempre han tingut avantatge. Adhuc, a l'hora d'utilitzar-les s'han aprofitat: Així l'any 1957 en el conflicte de l'Ifni, no deixaren que els espanyols

hi estiguessin, però quan els ha interessat, sobretot per a dur a terme tasques de nodriment, suport a tropes, o pont aeri, aleshores no han demanat gaires permisos.

L'ajuda mútua americana sols ha dut 5 coses fonamentals:

1) Que els quadres militars siguin entrenats als USA. La doctrina contrainsurgent que porten a terme a Euskadi és importada dels ianquis.

2) Un control econòmic americà dut a terme mitjançant inversions en sectors clau (informàtica, electrònica, aliments...) i que va començar a vindre amb la signatura del tractat l'any 70.

3) El control informatiu (recordem

que empreses com Telefònica, IBM, ITT, Standard, General Electric, i d'altres monopolitzen el mercat de comunicacions) que fa l'Estat espanyol una sucursal més dels desisgnis nordamericans.

4) Política dirigida. Sempre hi ha hagut mencions a l'actuació de la CIA en moments clau de la recent història "espanyola".

5) Investigació, ciència i tecnologia al servei dels USA.

Sembla, però, estrany, que un cop entrat l'Estat espanyol a l'OTAN es necessitin encara aquests tractats. Un observador polític basc ens ho defineix força bé: "Quines avantatges ofereix el Tractat avui, enfront l'ingrés a l'OTAN, de cara a evitar que la península i les illes del territori "espanyol" es converteixin en un "polvorí nuclear" i en una "fortalesa agressiva" envers els països de l'àrea? Amb uns EUA llençats a l'ofensiva sota la direcció dels falcons del Pentàgon, davant dels quals en Haig és un moderat, la resposta és: Cap. Als ianquis sense deixar-els d'interessar l'entrada espanyola a l'OTAN, l'interessaria molt

més un estret pacte militar que li permetés utilitzar el "portavions espanyol", sense donar explicacions a la taula de l'Aliança Atlàntica, sinó solament als caps militars de l'exèrcit espanyol, la majoria dels quals participaren en l'agressió "nazi" contra la URSS formant part de la "División Azul". Iñaki Aldekoa, en Punto y Hora, n. 238.

Fins i tot correm el risc, per la nostra situació geogràfica, d'ésser un bon magatzem de les armes nuclears "occidentals", malgrat les declaracions de Perez Llorca, ministre d'afers externs, que així i tot deixa dit en veu baixa: "en el tratado quedará meridianamente claro que sólo habrá armas nucleares en España si algún día lo decidieran libremente los españoles, por los mecanismos constitucionales oportunos. Nadie nos va a imponer nada en este sentido, ni pretende hacerlo".

Es important remarcar d'aquest paràgraf, el fet que s'instal·larien les armes SI ALGUN DIA HO DECIDIREN ELS ESPANYOLS, potser deu ésser com en l'entrada a l'OTAN; així seràn els mecanismes constitucionals escaients,

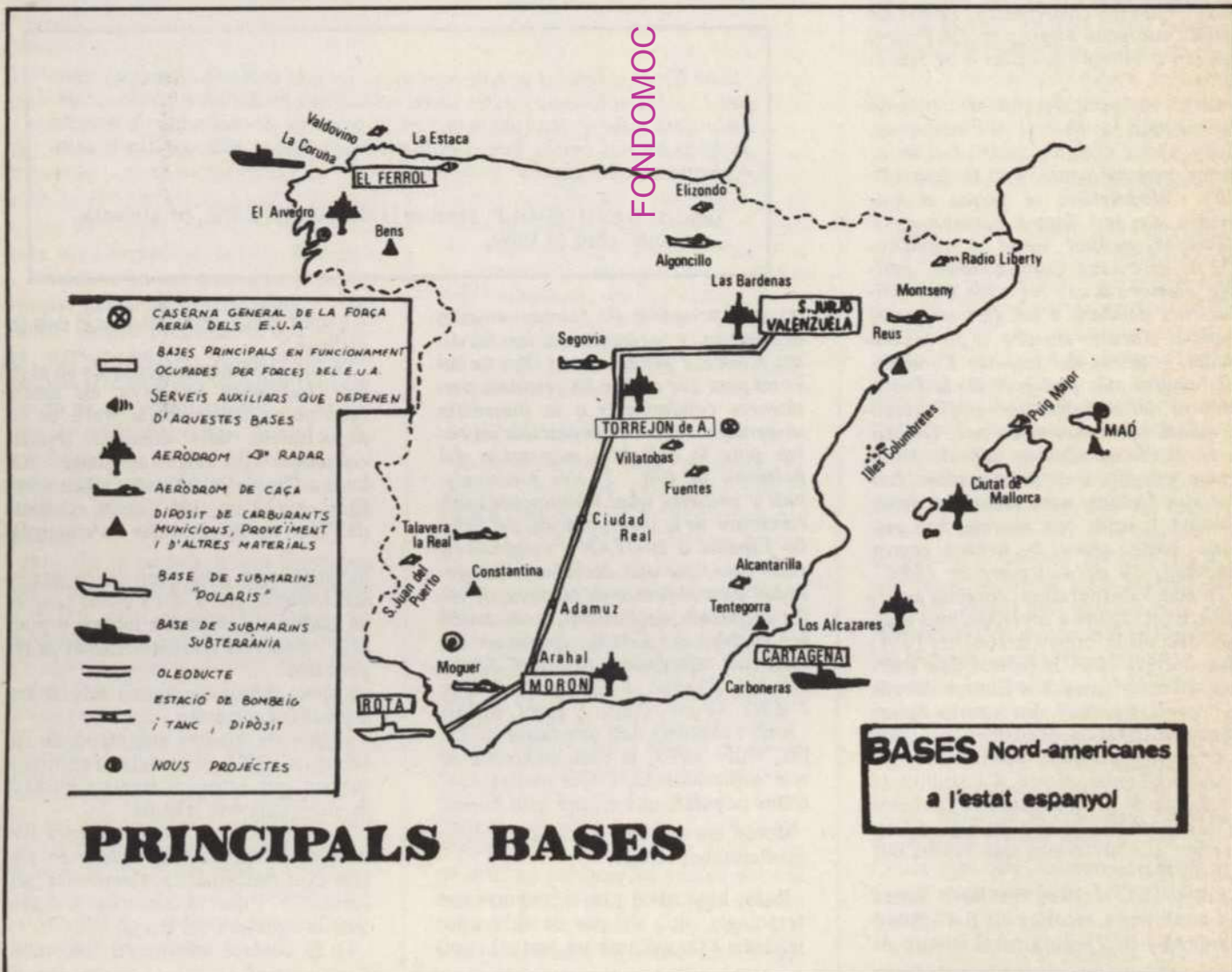
per decidir-ho ?? Ens podem fiar un altre cop d'aquests mentiders que sols fan els que els convé, quan els convé i al damunt atorgant-se la frase de "lo hacemos en beneficio de España y del pueblo español"? El fet que "nadie nos va a imponer nada en este sentido", deixa la porta oberta a creure que en d'altres sentits certs "amics" ens imposen moltes coses. I tant!

En cas de guerra "ens plau" saber que som actors de primera categoria. Això és una satisfacció que ens barra el pas a d'altres pensaments, inútils d'altra banda, doncs els "pares" de la pàtria ja ens protegeixen i ens cuiden bé per tal d'estalviar-nos els mals de cap.

Hem de cloure amb uns preguntes la resposta de les quals aclariria força el QUE VOLEN AQUESTA GENT.

Per què estan aquí: per a estalviar una invasió socialista, comunista, diabòlica i perversa? Per ajudar al poder "legítimament" establert? Per a poder tornar fàcilment a la dictadura?

ALBERT CASANS

CONTINUEM FENT RÀDIO ALTERNATIVA

La situació actual de les ràdios lliures

1. RADIOS LLIURES MALGRAT TOT.

Com tots sabem, el "boom" de les R.L.L. a casa nostra es va produir l'any 1979, arran de la creació d'Ona Lliure, la pionera i més important de totes.

Ona Lliure va ésser impulsada per gent vinculada a diversos col·lectius o moviments, ecologistes, gais, feministes, objectors, etc., i va coincidir amb un moment àlgid de les reivindicacions populars, abans de començar el tan anomenat "desencís". Poc després d'Ona Lliure nasqueren d'altres emissores, com la Campana de Gràcia, El Avispero de Santa Coloma, Contrarradio a Barcelona, etc., potser d'àmbit més reduït però amb uns objectius i uns plantejaments semblants.

La repressió desencadenada per les successives tancades policials va tallar de sobte aquests ascens, presumiblement imparable. El gener de l'any 80, i en pocs dies, totes les emissores no legalitzades de Barcelona i província foren tancades, fins i tot "La Voz de España nacional", de caire ultradretà.

Es cert que el moviment mai no es va poder silenciar del tot, ja que immediatament començaren les emissions esporàdiques i ambulants, i s'inicià una coordinació entre els diferents col·lectius per a fer front a la repressió. Però cop ja estava donat.

Fou per aquelles mateixes dates que s'inicià el moviment de ràdios municipals, impulsat per alguns municipis d'esquerres i capitanejats pel de Rubí, que montà la primera d'elles a finals del 1979. Les emissores municipals invocaven el dret a la lliure emissió i s'autosconsideraven alternatives a la ràdio comercial. Però en la majoria dels casos s'han convertit en portanveus oficiosos dels grups polítics dominants als Ajuntaments o, el que és encara més trist, en simples emissores comercials dolentes. No es pot negar, però, que han significat un frè a possibles intents de muntar veritables ràdios lliures a diferents ciutats de les comarques catalanes, davant la impossibilitat de competir amb l'equip tècnic i humà de les municipals (no així a Barcelona ciutat).

Així el mes de març del 82, es podien comptar prop de quaranta emissores municipals funcionant o a punt de fer-ho, a tot el Principat, a més de certes emissores "independents" (?), normalment lligades a la dreta, o casos com el de "Ràdio Obrera", impulsada

per CC.OO.

Tot i amb això, i potser precisament perquè ens trobem en un altre període de tolerància (en existir un buit legislatiu a Catalunya en matèria de noves concessions radiofòniques), les R.L.L. coneixen en aquest moment una altra fase d'expansió. Altres emissores han pres el relleu de les pioneres: Ràdio Venus, Ràdio PICA, Ràdio Llibertina, Ràdio Sant Adrià... Existeix una coordinació amb les emissores de la resta de l'Estat mitjançant una Coordinadora Estatal que es troba periòdicament. Ha nascut un "Col·lectiu d'Informació i Debat Ràdios Lliures", precisament per afavorir els projectes que cada dia neixen a barris i ciutats d'instalar emissores. Han aparegut certs articles a revistes. Se'n torna a parlar...

2. PERQUÈ RADIOS LLIURES?

Perquè s'ha vist clarament la necessitat de cercar una alternativa al monopoli comunicatiu que ens converteix en passius receptors del que se'n ofereix des del poder.

Perquè creiem en el dret d'informar i comunicar, al costat del dret de ser informat i rebre comunicació.

Perquè els diferents moviments de lluita popular necessiten de mitjans d'expressió que arribin fàcilment a la gent i oferir la informació que els mass-media convencional no donen ni donaran mai.

Perquè la ràdio és el mitjà més adequat, per les seves característiques tècniques, a aquests punts anteriors: és barata, senzilla de montar, directa i espontània.

Perquè només si la ràdio és lliure, és a dir, independent de tot partit, sindicat, entitat o organització es garanteix la llibertat completa d'expressió i la inexistència de filtres informatius. Per aquest motiu, les emissores municipals no poden esdevenir una autèntica alternativa a les comercials. Acosten la veu del poble però mantenen l'estructura organitzativa interna que garanteix una censura prèvia de tot el que s'emet.

Cal considerar un punt: una ràdio lliure (és a dir, independent i no legalitzada) només esdevé una alternativa en el moment que dóna uns continguts i unes formes alternatives al sistema, provinents dels mateixos moviments que s'hi oposen. Una emissora montada per un grup de base, però que emet música comercial tot el dia, pot ser lliure però mai serà alternativa.

En aquest sentit, crec que és perfectament vàlid i coherent el fragment de la declaració inicial d'Ona Lliure que ara us cito: "*Considerem que no es tracta d'una ràdio per donar a conèixer els diferents sectors del Moviment (feministes, ecologistes...) sinó una ràdio en la que participin aquests moviments per donar un sentit global de la vida dels oients*".

3. RÀDIO VENUS, L'EMISSORA LLIURE DE LA BARCELONA VELLA.

Ràdio Venus es considerada en aquests moments una de les principals emissores lliures de l'Estat. Va néixer a finals de l'any 1981, a conseqüència del desmembrament del col·lectiu de Ràdio Gavina. Emet des de la Barceloneta, en 98 FM. Fins ara ho feia amb poca potència, abastant només l'Àrea de la Barcelona Vella, més o menys fins a la Gran Via. A partir d'aquest mes emetrà amb la suficient potència com per a ser escoltada des de qualsevol punt de la ciutat.

El col·lectiu de Ràdio Venus ha anat creixent i consolidant-se en els darrers mesos, degut a un procés de debat intern molt enriquidor. Actualment el formem més de trenta persones. Hi ha gent del Col·lectiu Ecologista de la Barceloneta, d'Amics de la Terra, del GAMBA, del moviment feminista, del FAGC, de grups independentistes, etc. Tots aquests moviments tenen els seus espais propis dins de la programació de Ràdio Venus, que abasta unes 40 hores setmanals. A més, hi ha gent que ja havia treballat en altres ràdios lliures i bastants estudiants de Ciències de la Informació.

S'intenta també acostar més la ràdio al lloc on emet, és a dir, a la Barcelona Vella. Les associacions de veïns d'aquest sector tindran d'ara en endavant un programa setmanal per a tractar-hi temes relacionats amb els barris respectius.

L'organització interna de l'emissora és fora dels esquemes clàssics. Es fa una assemblea setmanal, on es discuteixen els problemes tècnics i humans de l'emissora, es comenten i s'analitzen programes, etc. No hi ha, doncs, divisió interna del treball. El col·lectiu resta obert a tot aquell qui vulgui treballar amb nosaltres. Ens trobareu al carrer Sant Miquel, 15 baixos, BARCELONA-3.

J.V.

(Col·lectiu RADIO VENUS).

LA LLUITA NOSTRA...

NO ESTIUEGEU A LES ILLES CO- LUMBRETES

Es una llàstima perquè a les Illes Columbretes (en són cinc) hi ha una fauna i uns ocells tan bonics com estranys. Encara si troben una espècie de llangardaixs, única al món, una varietat de gavines en perill d'extinció, etc. A més a més es tracta de roques d'origen volcànic la qual cosa faria més interessant el panorama per a venir a passar les vacances. Però tal com estan les coses no us ho recomanem pas. Fixeu-vos que des de fa uns quants anys els avions militars nord-americans estacionats a la base de Zaragoza city, quan els hi passa pel...vénen a fer exercicis de tir i deixen caure allaus de bombes al damunt de cràter, llangardaixs i gavines. També, per a fer-los la competència, l'Exèrcit espanyol fa pràctiques de tirar petardets allí. Actes de protesta no n'han faltat pas. Darrerament han demanat la suspensió d'aquests jocs militars tan perillosos, 4 organitzacions estatals de defensa del medi ambient (Amics de la Terra, Adena, Coordinadora per a la defensa de les aus i la Societat d'Ornitologia) tant com la Confradia de Pescadors de Castelló de la Plana (al litoral d'on es troben les illes) i el mateix ajuntament. Per tota resposta els han dit que està en estudi convertir-les en parc natural. El problema és que ja fa...10 anys que ICONA està estudiant aquesta possibilitat i encara no ha dit ni ase ni bestia. Millor, doncs, que us aneu a les Illes Balears, abans que construeixin la base aeronaval amb armament atòmic que volen fer a Maó!

JORNADES INTERNACIONALS CONTRA L'OTAN, LES BASES I LES EXPROPIACIONS MILI- TARS

Els dies 17 i 18 d'abril se celebrà la II reunió de l'ASAMBLEA ESTATAL ANTIMILITARISTA, de la qual ja vam informar en el darrer número. Hi assistiren ARSA, els comitès anti-OTAN i pro-presos de Salamanca, el CAME de Madrid, l'Assemblea Popular de San Fernando-Coslada, també de Madrid, Txustarra de Donostia, el Grupo de No-violència d'Avilés, el Colectivo Antimilitarista de Cantabria,

el Comitè anti-OTAN de Valladolid, el CAV també de Valladolid, el Comitè anti-OTAN de La Coruña, el MOC de València i nosaltres mateixos.

En aquesta trobada s'informà primer de les campanyes que s'estaven tirant endavant per part dels grups. Així es parlà de les campanyes contra la mili, contra els pressupostos i contra les expropiacions. A més a més els grups de Salamanca informaren d'una altra campanya de caire antimilitarista i antirepressiu que estan portant, que és contra els "Pànters". Amb aquest nom es denomina un cos de guàrdies jurats que allà ho vigilen tot (comerços, caixes,...) i que es destaquen per la seva actuació (pallisses i fins i tot "morts accidentals", Varen prometre escriure per LA PUÇA un article on ens detallaran més la situació tant com la seva lluita.

Entre els acords presos a la trobada cal destacar la celebració d'una acampada a Cabezón (Valladolid), que és una de les zones afectades per les expropiacions militars. Per bé que encara falten concretar moltes coses en principi ja us podem anunciar aquest encontre per als dies 25, 26 i 27 de juny amb els lemes: Contra l'OTAN, les bases i les expropiacions militars.

A l'acampada es farien debats sobre militarisme, OTAN, violència/no-violència, pressupostos militars, etc.; un festival així com accions contra les expropiacions.

Si hi hagués el nombre suficient de gent interessada a anar-hi muntaríem potser un autocar perquè ens sortís més barat i anar tots junts. Per això necessitem que tots els interessats us poseu en contacte amb el GAMBA, com més aviat millor.

JO INJURIO, TU INJURIES,...

Es veu que és el verb de moda. Cada més succeeixen la tira de casos d'acusacions de "injurias al Ejército". Unes prosperen, d'altres no. Però sigui com sigui la por al cos, una multa o un temps de detenció no el treu ningú.

Així hem de congratular-nos de l'alliberament sense càrrecs dels companys antimilitaristes valencians que havien estat encausats per pintar un mural anti-OTAN, tal com ja informàvem a la darrera Puça. De tota manera, tal com fa constar l'interessant periòdic alternatiu MALAHIERBA, és important de tenir en compte per a futures accions, que malgrat tractar-se de civils, la competència ha recaigut en tribunals militars, quan semblava que amb la reforma del Codi de Justícia Militar això ja no podia ser en un cas com aquell.

Però si encara els companys valencians n'han sortit relativament ben parats, nous judicis s'apropen. Per un costat el d'en Juli i l'Isidre, dos companys de l'ateneu llibertari de Sant Andreu, i a més el primer membre del GAMBA. Se'ls ha obert un sumari i se'ls acusa de "injurias al Ejército". De moment no sabem res més. Tant de bo que tot quedés aquí.

I com que aquest és un país de bojos els injuriosos ja no som ni tan sols els antimilitaristes, sinó que fins i tot gent de dretes és acusada pel mateix delictes. Concretament el president del Club Liberal de Tenerife, Vicente Rodríguez Lozano, ha estat cridat a declarar per un article seu on explicava que el capità demòcrata Pitarch, quan va anar no fa gaire a l'Acadèmia de Caballeria

de Fachadolid per a examinar-se de comandant, hagué de viure en.....un col·legi de frares dominics!, perquè el seus companys d'armes passaven solemnement d'ell, per no dir una altra cosa, en la residència militar. I per dir això, la junta gestora de la Asociación Cultural de Mujeres de Militares y Fuerzas de Orden Público, ha entès que ofenia a l'honor militar i ha interposat una denúncia al jutjat militar. Jo injurio, tu injurias,....

PACIFISTES BRITANICS CON- DENNEN LA INVASIO ARGENTI- NA DE LES ILLES MALVINES I S'OPOSEN A QUALESVOL INTER- VENCIO MILITAR BRITANICA

Hem rebut de la IRG, Internacional de Resistents a la Guerra, el comunicat que tot seguit reproduïm íntegrament:

"Nosaltres, ciutadans de la Gran Bretanya i representants d'organismes pacifistes britànics, condemnem l'encontre militar sangonós que està preparant-se a l'Atlàntic Sud, a l'afer de la sobirania de les illes Malvines, i ens oposem a tota acció militar d'un costat o d'un altre.

El govern argentí queda condemnat per un acte d'agressió i per un delictes greu de dret internacional, per la seva invasió de les Malvines. Donem suport a la demanda del Consell de Seguretat de les NNUU que les forces argentines es retirin immediatament de les Malvines. Si no ho fessin, hauran d'aplicar-les-hi sancions internacionals en forma de pressions no-violentes morals, econòmiques i diplomàtiques. Qualsevol que siguin els límits de les pressions no-violentes, aquestes mostraran el refús de la comunitat internacional a l'ús de la violència bruta per arreglar qüestions complicades i de llarga història de sobirania nacional.

Ni una batalla naval entre les forces argentines i britàniques, ni una guerra total a les illes disputades, pot donar un resultat prou just. Aquesta lluita arriscaria greument la vida dels habitants. Encara que les forces britàniques reprenguin les illes —després d'un conflicte que no podrà evitar de costar moltes vides argentines, britàniques i malvineres— és poc probable que la Gran Bretanya pugui continuar sostinent les forces necessàries per a defensar-les en l'esdevenidor. No oblidem que fou per conquesta militar i colonial que la Gran Bretanya les prengué en el segle dinou."

Malauradament ni els governants anglesos ni els argentins fan cas d'opini-

ons tan sensates com aquestes. Es més, sembla que ambdós pobles són envaïts per una onada de patriotisme envers un tros de terra que ni els va ni els ve. Per la nostra banda nosaltres no ens podem estar de recomanar (malgrat que no ens sentiran) als soldats que DESERTIN, que la seva vida ni la del seu "adversari" valen un pam de roca enmig del mar.

Coincidint amb l'imminent ingrés de l'Estat espanyol a l'OTAN, una trentena de persones d'arreu de l'Estat, que en el seu moment varen fer el servei militar i que actualment es troben en la situació de reserva, tornaran la seva cartilla militar al Ministeri de Defensa, tot declarant-se objectors de consciència.

A part de les motivacions religioses, personals o ètiques de cadascú, manifesten una sèrie de motivacions comuns en tots ells, com la disconformitat amb l'ingrés a l'OTAN, la inversió de 2'5 bilions de pessetes que segons la llei actualment a les Corts, és destinada per comprar avions de combat i "modernitzar" l'Exèrcit; el colpisme permanent de les F.F.A.A., etc.

Tornar la cartilla i d'altres documents militars és dir no a la militarització individual i col·lectiva; és donar-se de baixa de l'Exèrcit; és deixar ben clar que no comptin amb ells, ni per anar

a l'OTAN ni per vestir mai més l'uniforme.

Donat que l'actual projecte de llei regulador de l'Objecció de Consciència, que actualment es troba apartat a les Corts, no accepta l'objecció, ni durant ni després de la mili, també exigeixen el reconeixement del dret a l'objecció abans, durant i després de la mili. Com es recordarà, 20 reservistes van tornar les seves cartilles militars al juny del 81, fent la primera devolució col·lectiva, sense que hi hagi hagut cap tipus de resposta oficial en la majoria dels casos.

DIA DE CASTELLA I LLEO.

Del 23 al 25 d'abril, s'han celebrat a Villalar de los Comuneros (Valladolid) el dia de Castella i de Lleó. Gairebé 20.000 persones es reuniren. A part dels acostumats actes folklòrics, es va realitzar una assemblea popular que tractà sobre les expropiacions militars (com són els casos de El Teleno a Lleó i de Cabezón del Pisuerga a Valladolid) i es parlà de la possibilitat de fer accions en contra, en concret un gran recital-mití a finals de juliol. La policia els va fer fotos. Bona afecció han agafat aquests "tios"!

...DE CADA DIA

MOU-TE!

(el moviment alternatiu
a Alemanya)

Cada cop que les coses arriben al seu punt d'ebullició i milers de manifestants omplen els carrers preparats per a defensar-se a si mateixos, les autoritats bramen: "Les forces de l'anarquia s'han desfermat contra nosaltres".

Tot i que aquest temor és prematur des de tot punt de vista, és cert que en els creixents moviments d'Alemanya Occidental contra el rearmament nuclear instigat pel Estats Units, contra les centrals nuclears "pacífiques" i de suport als squatters, hi ha un component antiautoritari dominant.

Una crisi en la construcció d'habitatges, sustentada per l'especulació —especulació que incloïa la d'algunes companyies propietat del govern de la ciutat— ha forçat als "sense-casa" a l'acció directa. Els primers squats (ocupants de cases) s'establiren el 1979 però el moviment agafà embranzida amb els intents de desallotjament per part de la policia, que acabaren amb batutes pels carrers. Ara hi ha més de 175 cases ocupades.

Moltes de les cases ocupades —encara que qualificades de ruïnoses per l'administració de la ciutat— estan ara sòlidament estructurades tot i patir deterioraments menors per l'abandó.

Els squatters ocupen les cases autònomament i es proposen de reconstruir els habitatges per mitjà de la reorganització de la societat en què viuen. Es fan reunions setmanals dels ocupants per a discutir els problemes i distribuir les feines. Es comparteixen les obligacions, incloent la necessària tasca de vigilar possibles incursions nocturnes de la policia.

Una de les defenses dels squatters és l'organització, que els permet d'aplegar instantàniament centenars de simpatitzants per a la defensa quan se sospita algun atac de la policia.

Però l'esclat es produí després de les eleccions de maig, que van dur al poder a Richard Von Weizacker, del Partit Demòcrata-cristià, en part per prometre expulsar els squatters.

El resultat fou la mobilització de squatters i simpatitzants, no solament alemanys sinó també dels països veïns. El moviment Tu-wat (literalment "fes alguna cosa") nasqué quan el govern anuncià el desallotjament de vuit cases.

Donat un avís amb un mes d'antelació i les adreces exactes a buidar, els squatters van organitzar tallers, teatre, seminaris, festivals al carrer i accions directes, que incloïen atacs a botigues per a turistes.

Una visita del secretari d'Estat nord-americà, Alexander Haig, ocasionà una manifestació de vuitanta mil persones contra el militarisme i l'acció augmentada. Set mil policies antiavalots van atacar a vora de 15.000 persones que intentaven arribar fins al general. Els squatters però, habituats a les tàctiques provocatives de les forces de seguretat de la RFA, estaven preparats amb tres ambulàncies i el seu propi petit hospital.

El govern que volia les evacuacions sense negociacions va exigir aleshores que els squatters es traslladessin en el temps de 72 hores. El dia següent 72 mil persones participaven en una marxa de protesta pacífica.

Els simpatitzants dels squatters, que ajuden voluntàriament a ocupar cases, inclouen doctors, advocats i d'altres professionals. I això no sols en suport del moviment squatter sinó també per a protegir de la brutalitat policial a la gent més desfavorida.

Quan s'acabà el termini per a traslladar-se cada casa ocupada decidí la seva pròpia tàctica i totes optaren per la resistència passiva. Tot i que la policia

fou informada de tals decisions, varen arribar un dia més tard en nombre de 4.000, armats amb ariets.

La càmera de televisió present va gravar els ocupants escortats fora de les cases per policies somrients mentre al costat fora del camp de visió de la càmera, la policia emprava canons d'aigua sobre un grup de squatters amb avis i criatures.

Més endavant el ministre de l'Interior Heinrich Lummer, féu una conferència de premsa en una de les cases desallotjades per a presumir de l'eficiència policial. Grups de manifestants es reuniren portant cartells on s'hi veien caricatures de Lummer com un Napoleó.

La policia antiavalots tornà a carregar i un jove, Klaus Rattay, de 18 anys, fugint dels cops de la policia, trobà la mort entre uns rails de tramvia.

Els squatters ocuparen el lloc de la mort de Rattay amb flors i les autoritats van intentar escombrar la zona emprant gasos lacrimògens i porres. Per a sumar l'insult a la injúria, trepitjaren les flors i feren venir els escombraires perquè netegessin la zona.

Una setmana més tard la lluita s'havia estès a Bremen, Munich, Hannover i Goettingen. El lloc de la mort de Rattay romangué ocupat.

A Munich els squatters ocuparen un antic magatzem de tabac però varen ser expulsats per la policia després d'una batalla que durà unes quantes hores.

La nit de la mort de Rattay, Berlín occidental cremà. Manifestants protegits amb cascs aixecaren barricades als carrers, se saquejaren supermercats, es destruïren bancs i, una tenda de moda femenina i una altra de porno. Amb tot, 15.000 manifestants incendiaren quatre bancs i hospitalitzaren 90 policies. Un grup de 2.000 manifes-

Com ocupar una casa?

Es un dissabte al matí. S'han reunit 40 o 50 crackers, tots vestits amb colors vius. Cinc d'ells volen ocupar una casa i la resta ve a ajudar-los. La gent porta mobles per a fer barricades. El sol llueix.

La casa que ocuparan es troba en un carrer bulliciós, i acaben de descobrir un fet estrany: una marathón popular passarà davant la casa al llarg del dia. Unes desenes d'ells es col·loquen enfront de la porta i fan veure que s'interessin pels corredors, aplaudint i cridant tan fort com poden. La policia somriu a les seves esquenes.

Darrera seu, Han està destrossant les dues tanques amb un martell. Està nerviós i sembla necessitar segles per a fer-los saltar. De sobte la porta s'obre i la gent es precipita dins. Arriba la camioneta i es forma una cadena de gent per a entrar les coses. La porta es tanca i es col·loquen barricades. També es peguen llençols a les finestres. És clava una gran bandera al sostre que diu: "S'ha alliberat una casa més!".

Aquesta va ser la primera ocupació del dia. A la nit el grup ja n'havia fet quatre. Si la casa es troba buida i sense amoblar la policia no hi pot fer res —a no ser que esbrinin el teu nom, una estranya llei per cert!—. En pocs mesos una nova llei farà molt més difícil CRACKEJAR.

El proper dimarts hi ha un desallotjament a Groenburigal. L'hem estat esperant. Corrien rumors que s'havia vist al grup especial antidisturbis de la policia. Els informadors els han dit que vindran a la matinada. Els habitants de la casa posen barricades amb planxes i barres d'acer, teles metàl·liques, portes falses, filferro de pues,....

A les 4 de l'matí envien una alarma general per la xarxa telefònica dels crackers. Centenars d'adormits crackers comencen a arribar i a aixecar barricades per tot l'àrea, mentre creuen autos, treuen el paviment,....

A dos quarts de sis, mil policies antidisturbis arriben en camions blindats amb gasos lacrimògens, gossos, motos, cavalls, bulldozers i helicòpters. S'encenen les barricades i s' donen un cop les ha passat la policia. Però els hi costa més de tres hores entrar a la casa i mentrestant s'ha reunit una gran multitud. Petits grups, especialment els anarquistes, vaguen pels voltants fustigant la policia i trencant vidres de bancs i especuladors. Han perdut la casa però l'endemà n'ocuparan un parell més.

Els crackers són una comunitat forta contra l'autoritat de tot tipus. Tenen els seus propis pubs, cafès, cinemes, la seva pròpia ràdio il·l al, teatre, grups de música, diaris, grups de suport, dipòsits, etc. A l'igual que cases, oficines buides, fàbriques, escoles, esglésies, una piscina i fins i tot s'han CRACKEJAT una vella presó!

La ciutat ha estat dividida en àrees, en les quals els crackers organitzen noves ocupacions i accions, que seran discutides a les reunions. Ningú no rep ordre de cap autoritat cracker, perquè no s'accepta cap autoritat.

La creixent resistència radical dels crackers i de llurs simpatitzants ha portat a aprovar una nova llei prohibint l'ocupació de cases que va entrar en vigor a finals del 1981. Però el moviment continua. Cinquanta mil persones necessiten una llar a Amsterdam. Les ocupacions continuaran però l'ambient queda més tens.

tants que ocuparen pacíficament un creuament fou atacat amb bombes de gas lacrimogen i després apallissats per no moure's —malgrat que alguns estaven inconscients a efectes del gas—. Una manifestació de suport als squatters a Amsterdam acabà amb una altra mort quan una vellea sofrí un atac de cor en ser colpejada a l'esquena per una bomba de gas.

Una setmana després de l'inici dels intents de desallotjament, una manifestació de 50.000 persones demanava la dimissió de Lummer. El govern accedí finalment a negociar i oferí més de 100 apartaments als squatters i la promesa d'aturar les expulsions. Però havent copsat l'autèntica cara de l'Estat els squatters han rebutjat negociar fins que Lummer no hagi estat destituït.

Part de la militància dels squatters berlinesos i els seus simpatitzants prové de la llarga lluita contra l'ideal capitalista de l'estat alemany i les manifestacions d'aquest ideal en les armes atòmiques i les centrals nuclears.

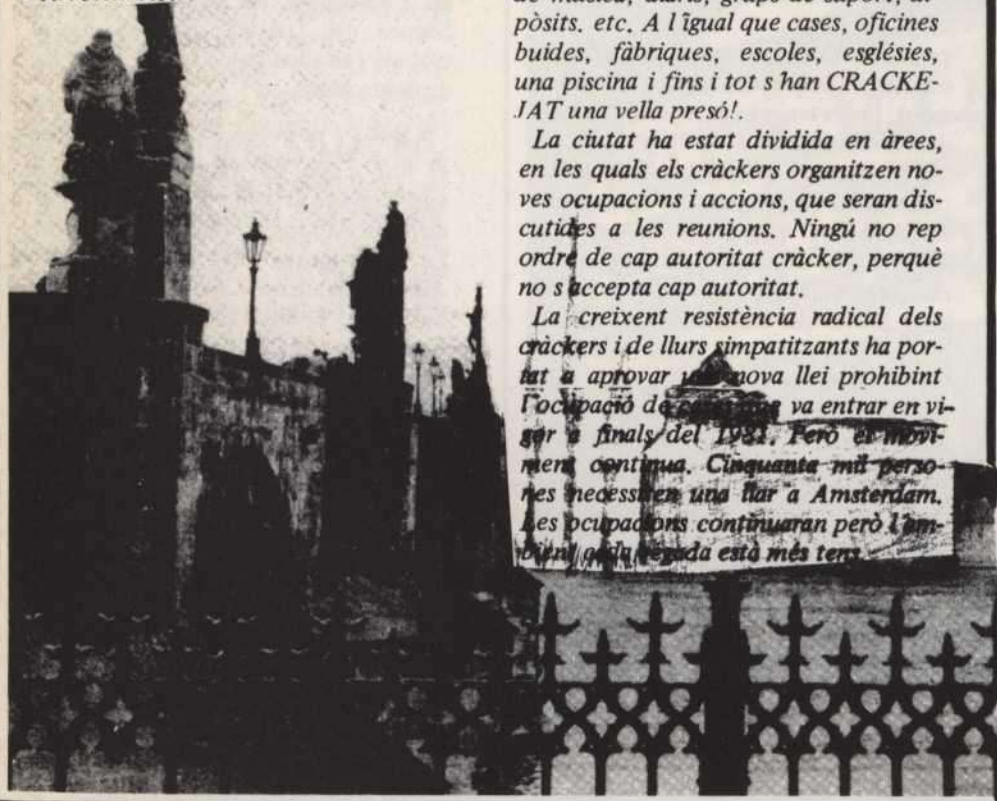
Situats a nivell zero d'un potencial destructiu est-oest, els alemanys han comprès la necessitat de desafiar els objectius militaristes.

De la mateixa forma molts d'ells han comprès la connexió entre les centrals nuclears, l'increment de la seguretat estatal i la cursa armamentista.

Part d'aquesta preocupació ha vingut generada per la Campanya contra el Model Germano-Occidental. Aquesta ha produït un seguit de llibrets ben documentats que pretenen presentar la cara repressiva del govern alemany:

"Alemanya Occidental amb el seu potencial econòmic, el seu govern socio-liberal i el seu nivell de vida i progrés generalment elevats, constitueix un intent de trobar una tercera opció a l'alternativa entre una crisi constant del capitalisme i una dictadura o un desenvolupament socialista per un altre. Aquest nou desenvolupament occidental en els darrers 10 anys no és del tipus d'una dictadura oberta com les feixistes o latinoamericanes. Es la integració d'organitzacions en el si de l'Estat que garanteixen un alt nivell de vida, la qual cosa assegura que no hi hagi fallides en la pau social, a través d'un control extensiu dels mitjans d'informació i d'altres formes de publicitat"

El llibre diu que el model està basat en el principi de l'assassinament de la lluita de classes —aquells que refusen de donar pas a la pau social i l'enfronten amb les forces repressives de l'estat

Els manifestants antinuclears que es trobaren a Kalkar el setembre del 1977 foren fotografiats, se'ls prengué les empremtes dactilars i foren arxivats en el computador de seguretat. Un procediment similar se seguí amb els assistents al funeral de Gudrun Ensslin, Jan Carl Raspe i Andreas Baader algunes setmanes més tard. Els identificats s'arriscaven a possibles inhabilitacions professionals, incendis, judicis i fins i tot presó. Totes aquestes mesures foren legalitzades per l'estat alemany, censura inclosa.

La premsa capitalista ha ajudat el govern en caracteritzar a aquests manifestants com una minoria violenta a la qual s'oposa la àmplia majoria dels alemanys. De qualsevol forma, entre les "armes" confiscades per la policia als participants a la concentració de Kalkar, s'incloïen "cascos, impermeables, estaves de fusta per a tenda de campanya, llimones, bufandes, guants, llapis de llavis, destrals, pales, cargols, gats, accessoris d'auto, botiquins de

primers auxilis, botelles de refresc i ous durs". Aquestes "armes", evidentment, provaven les intencions violentes dels manifestants.

El registre d'aquests "violents avalotadors" en el computador central del Departament Central d'Investigació Criminal ha continuat en aquests darrers temps. Les notícies de fa ja dos anys diuen que hi ha més de 130.000 noms en la llista. Es recull més informació cada cop que alguna d'aquestes persones creua la frontera, fan servir un aeroport o paga una multa de trànsit.

D'altres mètodes que està fent servir la policia són el registrar els números dematrícula dels visitants de determinades àrees i per a regularitzar s'observen mitjançant càmeres de televisió muntades públicament. Allò que pretenen és crear zones de seguretat especialment segregades.

Els manifestants s'han mobilitzat darrerament també contra el militarisme,

en el si d'un creixent moviment europeu contra la possibilitat de convertir-se en el camp de batalla de la Tercera Guerra Mundial.

El suport popular a aquesta postura antimilitarista ha forçat el govern de la RFA a retallar 87 milions de dòlars dels pressupostos de defensa. De qualsevol forma l'estat encara compta amb 19.000 milions per a gastar en armes. De totes maneres no és encara prou per als nord-americans, que volen que els alemanys gastin més en armament. Normalment els EUA tenen més de 260.000 soldats i 7.000 caps nuclears estacionats a l'Alemanya Occidental.

Peter Francisc aparegut a "NEW ROAD" núm.13 primavera 1982. Canadà.

Traducció de DIDAC REINA.

bicicleta

Ha sortit el número 46 de BICICLETA, que conté, entre d'altres, aquests articles: Cara i creu de l'autonomisme andalús, Parlen els caps del FMNL de El Salvador, Colonialisme nuclear francès del Pacífic, Polònia: nosaltres no oblidem, Tertúlia sobre el moviment obrer avui, Làmpares Zeta millors ni n'hi ha, Bofetades a la valenciana, Balears i l'OTAN, Les dones de Bilbao i d'altres llocs, Rudolf Clausius: Energia i economia, La Higienica i la Sala Segona del Tribunal Suprem, Tir al ciutadà (estadística), Trasllat al Puerto de Santa Maria.

Prepara't ja a comprar el número 47, el juny, que de moment compta ja amb aquests articles: Frank Mintz, Socialisme Atòmic a França, J.M.Naredo, La desordenació del Territori, J. M. Aliet, Agrarisme Anarquista; Erick Eckholm, L'altra crisi energètica: la llenya en extinció; George Woodcock, La tirania del rellotge; Jose M. Alvarez, Psicopatía Política (la psiquiatria com a repressió).

Bicicleta: Travessera de Gràcia, 100 Barcelona-12 telèfon (93) 218 40 40 Subscripció per dotze números, 1500 pessetes.

Els "krackers" de Terrassa

L'Assemblea de Treballadors per a una Vivenda Digna va ser un moviment assembleari i d'acció directa, que reunia persones, parelles i famílies de Terrassa amb problemes greus d'habitatge per motius econòmics: vivenda en mal estat i manca de recursos econòmics per a reparar-la o llogar-ne una altra; lloguers molt elevats inaccesibles a parelles joves, impagables per aturats que són desnonats, o que obliguen a dedicar-hi la major part del sou; persones o famílies senceres forçades a viure a casa de parents o amitats per no poder disposar de vivenda pròpia; residents en barraques, etc. Aquest moviment reivindicava els pisos d'edificis construïts amb subvenció estatal per immobiliàries privades, els quals es posaven a la venda a preus molt superiors als corresponents als habitatges d'ajut oficial, per mitjà de conxorxes amb l'administració.

Al principi es feren negociacions amb les institucions, però el seu fracàs total portarem a adoptar l'acció directa com a plantejament de lluita, encaminada a satisfer una necessitat ineludible com és de disposar d'un habitatge digne. Varen fer nombroses manifestacions tant com l'ocupació dels pisos reivindicats en diverses ocasions, varen ser forçats brutalment per la policia.

L'ATVD va tenir dues etapes. La primera culminà amb l'èxit de les reivindicacions respecte el Polígon Vilardell, d'aquesta etapa hi ha un article força explicatiu a Indolencia núm.0. La segona etapa es proposava objectius semblants envers els pisos de Cal Niquet, amb nous militants, ja que els seus predecessors ja disposaven de pisos al polígon Vilardell.

Entre les dues etapes el nexa principal fou un nucli de militants de la LCR que ja a la primera fase havia protagonitzat una escisió local del partit, tot formant el Col·lectiu Autonomia Obrera. Aquest nucli tingué un període d'apogeu i va actuar en ocasions com ara el consell obrer-avantguarda de l'ATVD.

El 15 de gener de 1981 un nombrós grup de membres de totes les edats de l'ATVD va ocupar l'ajuntament i foren desallotjats contundentment per la policia municipal i "nacional" -cridats pel batlle "socialista"- i que causaren un ferit de consideració i detingueren per espai de 72 hores a 4 dels ocupants.

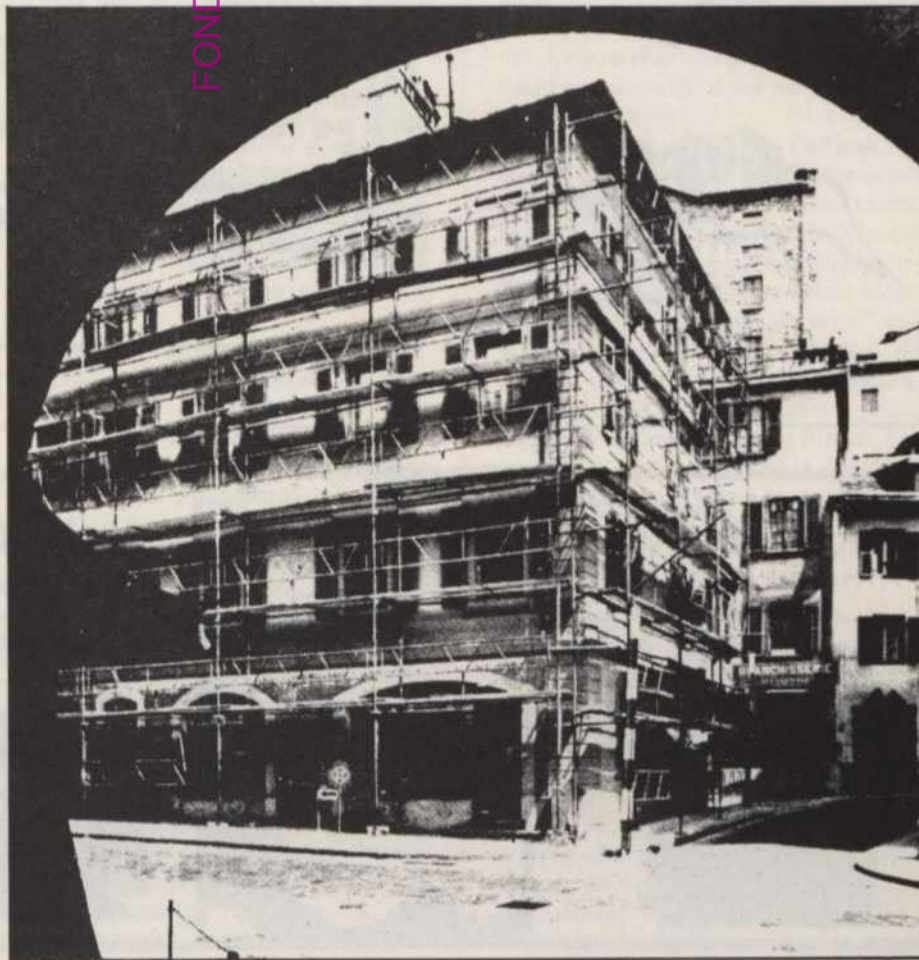
El 20 de gener es presenten 3 "socials" al domicili de Jacinto Avalos, militant de l'ATVD i el detenen junt amb José Carrasco que també n'era membre i que aquella nit dormia a casa del seu amic pel mal estat del seu habitatge. Van estar 10 dies incomunicats per la llei antiterrorista, passant a continuació a disposició judicial sense assistència d'advocat i sense comunicar-els-hi les acusacions (potser perquè encara no les tenien), ordenant el jutge l'ingrés a la Model com a preventius sota la jurisdicció de l'Audiència Nacional. Jacinto Avalos denuncià davant el jutge haver sofert tortures i així consta en el sumari, però no hi ha cap procés obert. José Carrasco, després de demostrar documentalment les raons materials de la seva presència a cal Jacinto Avalos la nit de la detenció, va ser alliberat, no sense passar uns 3 mesos empresonat, pels quals no ha rebut cap indemnització Jacinto Avalos pel contrari

continua encara avui a la Model sense judici ni data fixada per a la seva "celebració".

Aquesta escalada repressiva contra l'ATVD va atemoritzar a una bona part dels seus integrants que la van deixar tot seguit.

La lluita antirepressiva la va assumir el reconstruït Comitè de Solidaritat de Terrassa, mentre l'ATVD que no va sobreposar-se del cop rebut entrà en una crisi (acompanyada al cap de poc temps de l'autodissolució d'Autonomia Obrera) que la conduí a disoldre's dins de la Federació d'Associacions de Veïns de Terrassa.

Aquesta experiència frustrada per la brutalitat de l'Estat, pel terror institucional -unes persones necessitades no deixen una reclamació legítima de cop i volta-, no obstant molt lluny de l'alcanç de lluites com les de Krackers i Squatters.

:CAP de TRONS!

PROPOSTES DIPLOMATIQUES PER ARREGLAR EL PROBLEMA MALVINIA

Un grup antimilitarista de la nostra talla (1,60 m.) no podia ignorar el problema de les Malvines. Conscient del seu lloc i de les seves responsabilitats davant la Histèria (perdò, Història), ve't aquí la nostra modestíssima contribució, el nostre granet de sorreta, per aconseguir un feliç desenllaç en la irracional guerra de Les Malvines. Sincerament estem satisfets de la nostra tasca; és més creiem que qualsevol de les solucions que proposem és millor que la mort d'un sol soldat per aquell grapat de terra, tal com està esdevenint. Jutgueu si no vosaltres mateixos.

a-) Retirada immediata de les forces britàniques i argentines. Les Malvines SON ESPANYOLES i formen una part entranyable de la nostra Pàtria, per dret de conquesta i "allanamiento de morada" des de temps d'en Cristòfol Colom. Concessió, a la vegada, d'un estatut d'autonomia per a les illes, però suficientment harmonitzat.

b-) Celebració d'un combat al Madison Square Garden entre el general Argentí, Joe Galter i Lady Ferro. Es permeten (i recomanen) els cops baixos sempre i quan siguin precisos. Qui guanyi se les queda però amb la condició d'anar-les a protegir personalment fins a la mort (per aburriment sens dubte) o bé fins que les illes s'enfoncin.

c-) Cessió de la sobirania als Estats Units. Monroe (germà de la Marilyn) ja ho va dir: "Amèrica per als americans". Es una bona manera d'evitar que se les facin seves però a sobre dissimuladament.

d-) Signatura d'un tractat de pau entre ambdós països. Reconversió popular del territori en estadi per a celebrar tots els mundials de futbol inclòs el d'aquest any (ale, ale!). Contracte indefinit als malvinians perquè facin d'àrbitres.

e-) Trasllat immediat dels habitants a un altre lloc de residència, a lliure elecció. Constitució d'una República Independent (dels Homes) on només hi visquin els animals de debò.

Barcelona, a no sé què de no sé quants

POLONIA:

TOTALITARNOSC

ELS ORIGENS

DE SOLIDARNOSC

INTRODUCCIÓ

El cop d'estat militar a Polònia m'ha dut, a part de la ràbia davant els fets, a la reflexió sobre com ha sorgit SOLIDARNOSC, sobre la lluita de classes als països de l'Est... una altra vegada hem vist l'exèrcit ser el darrer baluard de l'Estat contra "el caos i l'anarquia"; una vegada més hem sentit el mateix llenguatge (Franco, Pinochet, Evren, Abdul Gutiérrez, Milans del Bosch, Jaruzelski,...), i una vegada més han tallat a sang i foc les esperances llibertàries dels oprimits, quan començaven a fer realitat la preciosa consigna de "l'emancipació dels treballadors serà obra dels treballadors mateixos".

I per tot això m'he posat a fer aquest treball. En sóc conscient que em trobo limitat (unes vegades per manca de capacitat i d'altres per manca d'informació i material...), a l'hora de fer aquest treball. Intentar analitzar els esdeveniments des d'una perspectiva antimilitarista és la intenció d'aquestes línies.

FENT UNA MICA D'HISTÒRIA

Sovint, i des de pràcticament tots els costats de la "gauche divine" ens arriba una visió mitificadora de la Revolució Russa. Va ser fruit d'una intel·ligent conspiració dels bolxevics, diuen uns. Fou la culminació d'un complicat procés de lluita de classes, on els bolxevics van jugar un paper determinant, diuen d'altres. Jo crec que Octubre de 1917 és fruit d'un procés espontani de lluita de classes i d'autoorganització,

on els treballadors s'anaven constituint en un contrapoder que desbordava als mateixos socialdemòcrates (menxevics i bolxevics) com ho demostren les insurreccions de 1905 i febrer de 1917, on els comitès i consells passaren de ser òrgans reivindicatius a instruments d'autoorganització i autogestió molt abans que Lenin fes cèlebre la famosa consigna de "tot el poder als soviets". Això no vol dir que aquest moviment fos un tot homogeni, ni molt manco, sinó que mostra la tendència més generalitzada.

Amb la intervenció de menxevics i bolxevics als soviets, es desenvolupa la lluita pel seu control —els bolxevics l'entenen com essencial per a conquerir el poder "polític"—. La situació revolucionària de febrer a octubre de 1917 va col·locar als bolxevics —més activistes i radicals— i amb la simpatia de no pocs sectors socialistes revolucionaris i anarquistes, admirats pel seu anarquitant pamflet "L'Estat i la Revolució" d'agost de 1917, en una situació hegemònica. El poder capitalista era desbordat per la creixent mobilització obrera que fou aprofitada per l'assalt al palau d'hivern i la conquesta del "poder polític" per als soviets (?).

Es aquí on l'estructura militarista i de "professionals de la revolució" del partit bolxevic manifesta la seva contradicció amb l'autoorganització i l'autogestió. I és clar, no es fa esperar gaire el procés d'integració dels soviets a l'aparell d'estat. Amb "l'excusa" de les condicions "objectives" que eren desfavorables: guerra civil, destrucció de l'economia, bloqueig imperialista (fets certs, per altra banda) comença la repressió als "col·laboradors objectius dels reaccionaris", perden les simpaties dels socialistes revolucionaris i anarquistes. Els "soviets" queden relegats a gestionar les decisions del Partit Comunista que es converteix en "l'únic representant de la classe obrera" per cop de decret i manu militari si fa falta (Kronstadt, Ucraïna, en són exemples prou clars). Es constitueix

un Exèrcit Roig dirigit pel PCUS, en el qual hi participen 35.000 oficials de l'exèrcit zarista. Trotski, cap de l'exèrcit roig, recordava una i altra vegada que aquests "tècnics" no tenien cap poder "polític", però que més endavant aplanaren el camí, i formarien part destacada d'un règim més brutal que el bolxevic, l'estalinista (processos de Moscou, assassinat de Trotski 1940).

L'oposició revolucionària al poder bolxevic des del 1917 fins a la mort de Lenin el 1924, es basa en sectors socialistes revolucionaris i els anarquistes que gaudeixen d'una rica tradició sobretot en el camp (a Ucraïna el moviment macnovista), i que havien estat protagonistes d'importantes mobilitzacions abans i després de 1917. També sorgeixen oposicions internes al PCUS com ara la "oposició obrera" d'Alexandra Kollontai la qui denuncia el burocratisme i la política del partit sobre la dona i la joventut.

Des d'Alemanya, Rosa Luxemburg donarà suport al procés revolucionari que viu Rússia però criticant durament el Partit Bolxevic per ofegar la llibertat d'expressió obrera i per substituir l'organització obrera i la democràcia socialista per una "capelleta de savis" que elabora receptes als treballadors de com ha de ser la construcció socialista.

Després de 1924, puja Stalin al poder. Trotski i els seus partidaris formen l'oposició d'esquerres —1927—, que fonamentalment ataca la política de "coexistència pacífica" de la III Internacional... més tard Trotski fundarà la IV Internacional.

L'estalinisme es caracteritza per l'aniquilació física de tot tipus d'oposició i la recerca de la "coexistència pacífica" sigui a costa del que sigui per a mantenir el seu poder (pacte Hitler-Stalin, 1939, Yalta i Postdam 1945). Fins aquí aquest breu (però atapeït) repàs a la història que té per intenció comprendre des dels orígens la realitat brutal que representen avui els països "socialistes" (sigui URSS, Xina, RDA, Iugoslàvia o Albània).

POLONIA I ELS PAÏSOS DE L'EST DES DE 1945

Acabada la II Guerra Mundial, els treballadors havien estat les principals víctimes de la guerra però a l'hora s'havien convertit en els protagonistes de la derrota (derrota?) del feixisme. A molts països els exèrcits oficials havien estat incapaços d'enfrontar-se al feixisme i les classes populars (organitzades en guerrilles-partisans-) conservaven un gran arsenal d'armament i el socialisme es convertia als seus ulls en un objectiu imprescindible per afrontar les conseqüències de la guerra.

Però gràcies als acords de les potències aliades es decideix el repartiment del món ("comunista" i capitalista) sotmès a les grans potències. I per això era necessari desarmar les classes populars i sotmetre els treballadors a forts ritmes de producció. Això provocà broells de resistència sobretot a Grècia, Albània, Itàlia, França, Iugoslàvia i la RDA l'any 1953, però la influència de la URSS sobre els moviments populars i el desastre econòmic feren possible que no esclatés cap revolució social. Aquesta situació és aplicable tant als països occidentals com als orientals, ja que els acords de Yalta i Postdam anaven destinats a evitar revolucions socials arreu del món.

Als països de l'òrbita soviètica es produeixen enfrontaments com ara la repressió de la insurrecció populars contra l'ocupació per tropes russes de la RDA el 1953.

A partir d'aquí no han deixat d'aparèixer diversos broells de discontent i enfrontament als règims "socialistes":

-27-06-56. A Polònia esclata a Poznan una revolta obrera contra la pujada de preus, la burocratització i els privilegis. Es creen consells obrers de curta durada. La repressió causa 50 morts, centenars de ferits i 50.000 obrers represaliats.

-1956. A Hongria esclata un ample moviment de constitució de consells

obriers que arrabassa una sèrie de llibertats. Un moviment de naturalesa clarament socialista com ho demostra la plataforma del consell obrer central de Budapest: "Reafirmem que la classe obrera revolucionària considera les fàbriques i la terra propietat del poble treballador...confiança en els consells obrers com a instruments executors de la voluntat popular...els mitjans de producció pertanyen a la societat. La revolució és ofegada pels tancs soviètics.

-El 1968 neix a Txecoslovàquia un moviment de reforma social al si mateix del Partit Comunista. Això provoca un ampli debat i un veritable suport popular. Es qüestiona la "Pàtria Soviètica" i el partit únic, qüestions que no pot tolerar el Pacte de Varsòvia que enviarà els seus tancs cap a Praga. En tot el país xocaran amb la desobediència civil popular. Molts soldats es negaran a obeir els seus superiors i els hauran de substituir per tropes més lleials, que acabaran amb la resistència popular.

-El 1968, a rel del discontent estudiantí, es produeixen vagues i debats sobre temes polítics i socials, apareixen Kuron i Modzelewski, joves estudiants que seran empresonats el 1976 per haver fundat el KOR (Comitè de Defensa dels Treballadors). L'any 1980 seran coneguts militants de Solidarnosc.

-Desembre de 1970 i gener de 1971. A Polònia es viu un procés de vagues contra la pujada dels preus dels productes bàsics i les normes de productivitat. Per primera vegada els treballadors de les drassanes Szczecin elaboren una plataforma reivindicativa que contempla la llibertat sindical, l'alliberament dels presos, el càstic dels culpables de la repressió, la nivelació dels sous dels funcionaris als dels treballadors, entre d'altres. La repressió serà novament la resposta del govern: moriran 20 obrers.

-25-06-76. Una altra vegada i a rel de la pujada de preus del menjar i dels transports públics els obrers surten al carrer i són reprimits per la policia. Una vintena de morts. Aquest nou focus de protesta es limità a Ursus i Radom. Es funda el KOR el qual s'encarregarà de donar suport als represaliats i detinguts i d'editar una revista clandestina (ROBOTNIK), de tendència socialista anti-estalinista.

-gener de 1978. A l'URSS apareixen plataformes obreres per a constituir sindicats lliures. Una cinquantena de treballadors signen el document fundacional del sindicat lliure de treballadors (SMOT) i són detinguts per activitats "subversives". Aquest mateix any apareixen moviments semblants a Rumania i Polònia

La lluita, però, continua.....

(cont.)

MOIXET

(Ciutat de Mallorca)

llibres

Llibre LA GUERRA Y EL DESARME
Escrit per en Juan P. Prats, amb una entrevista al general francès Jacques Paris de Bollardiére.

Col·lecció Biblioteca de Grans Temes de SALVAT, 1974, 142 pàgines i força fotografies.

Aquest llibre, reflecteix d'una forma fàcil i entenedora, un xic simplement i a vegades poc profunda, una de les circumstàncies més normals, doncs ha estat constant al llarg de la història de la humanitat: LA GUERRA.

El llibre està dividit en dues parts. A la primera es parla d'aquest gran tema, històricament d'una banda, i de l'altra plantejant la possibilitat d'una conflagració nuclear - òbviament mundial -, què - ja el 1974 - es pensa que es desenvoluparia en una primera fase a Europa, una mica més enllà dels Pirineus.

Ens descobreix l'autor en aquesta part els secrets armamentístics de les potències que tenen la major part dels números per encetar el "joc diabòlic" de la guerra: Els E.U.A. i l'U.R.S.S. També dona l'exemple d'una guerra moderna: la del Yom Kippur al Sinaí, el 1973, entre israelians i àrabs.

A la segona part l'autor ens parla dels moviments guerrillers, escampats arreu del món, exceptuant ETA, Montoneros, musulmans filipins, etc., és a dir, ho fa d'una manera molt general. També ens parla l'autor, encara que molt poc, dels moviments pacifistes, és a dir, dels ANTIGUERRA. Com exemple ens dona la tasca d'en Russell i del SIPRI o Institut Suec per Estudis de la Pau.

Clou donant-nos una bibliografia, de la qual podem destacar *L'île des Pingouins* de l'Anatole France, o *La guerre révolutionnaire* de Mao Tse-Tung.

Potser el més interessant del llibre estigui l'entrevista feta al general francès, doncs aquest veterà de la Segona Guerra Mundial manifesta coses com aquestes: "En el món actual sembla evident que les guerres són ideològiques i revolucionàries. Es tracta de la pugna entre formes diferents d'entendre el món i de la subversió de les relacions humanes que han donat pas a un ordre avui hegemònic (...) Cap imperi ha durat eternament, ja que tots els pobles dominats i sotmesos s'han llençat a guerres revolucionàries que normalment han guanyat (...) L'amenaça soviètica és molt ambigua... en un principi, els Estats Units es proposaren disposar d'un material bèlic de tal potencial que es podia convertir en el "polícia"

del món. Així les coses, com no es veuria la Unió Soviètica amenaçada? Així s'explica la producció de l'absurda pujada del terror: els soviètics buscaren la immediata obtenció de l'armament atòmic. Els americans sentiren temor d'aquesta possessió soviètica, i reforçaren l'arsenal, i així fins a les reunions de Ginebra i de Viena on ja es considerava la possibilitat d'aturar la quantitat i anar només a millorar la qualitat de l'armament, doncs amb el que tenien podien destruir el món una vintena de vegades i tornar a començar si es veien en cor... (...) EN definitiva, existeix

del problema potser estaria en pensar en l'organització de la societat humana a escala planetària.(...) **ELS EXÈRCITS SÓN UNA TREMENDA MÀQUINA QUE VIU DE TRADICIONS EN LES QUALS ES BASA I QUE DESITJA CONSERVAR, INCAPA D'ATENDRE UNA LOGICA QUE NO SIGUI LA SEVA.(...).** Els

pobles han de prendre consciència de la necessitat del desarmament i obligar a llurs governants a trobar solucions, a escala mundial, solucions totals, no parcials.(...). Hi ha

"L'amor foragita la por i, recíprocament, la por foragita l'amor. I no solament l'amor: la por expulsa també la intel·ligència, la bondat, tot pensament de bellesa i de veritat. Només resta la desesperació muda (...). A la fi, la por arriba a expulsar de l'home la humanitat mateixa".

ALDOUS HUXLEY.

una violència que és la matriu generadora de totes les violències: la voluntat d'opressió, i com a derivació lògica d'ella els oprimits es rebelen i utilitzen la violència en contra de la violència. (...) Hi ha un gran desig d'alliberament al món en totes les coses: No hi ha cap dona que accepti el que el seu marit la domini, ni cap nano que accepti l'autoritarisme patern, ni cap poble que accepti amb resignació ésser dominat per un altre... (...) Hi ha però una contradicció: Per una part aquests desitjos d'alliberament i per l'altre la possibilitat de sometiment de grans masses d'individus. La solució

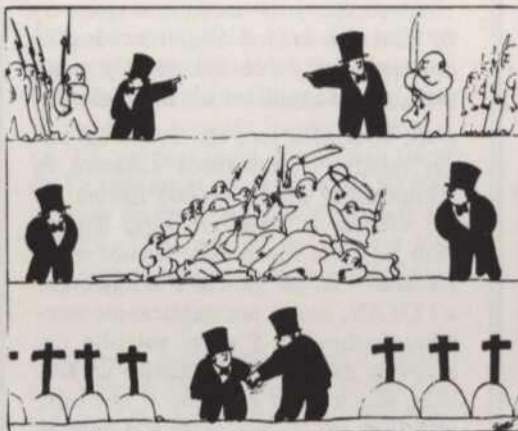
una cosa fonamental: l'existència dels exèrcits produeix en la gent un sentiment de seguretat... La gent no està convençuda que amb la supressió de l'exèrcit suposaria l'augment dels salaris i una millora radical en les investigacions més necessàries, com per exemple, la mèdica i la científica."

Després d'aquestes sucoses declaracions, potser ens replantejem la idea constant que tenim de tot militar. També n'hi ha que pensen i arriben a conclusions que no siguin les de "mando y ordeno, porque lo digo yo".

El llibre en tenir una lletra una mica gruixuda promou la lectura ràpida i malgrat que hi ha forces dades, s'assimila el conjunt força bé, a part de calmar la curiositat que sobre aquest tema tots tenim. Potser el fet d'ésser una mica antic li resti el valor que tindria en poder haver criticat les darreres passes del món en aquesta inacabable cursa d'armament o d'emmerdament, com li plagui a vosté!...

Podríem acabar amb una frase d'en Baruch B. Spinoza que va dir fa 300 anys: "Per amor a la pau podrien sentir-se moltes coses, però si l'esclavatge, la barbàrie i l'aïllament fossin exaltats en nom de la pau, aquesta seria per la humanitat la més dolenta de les misèries", i que també clou el llibre.

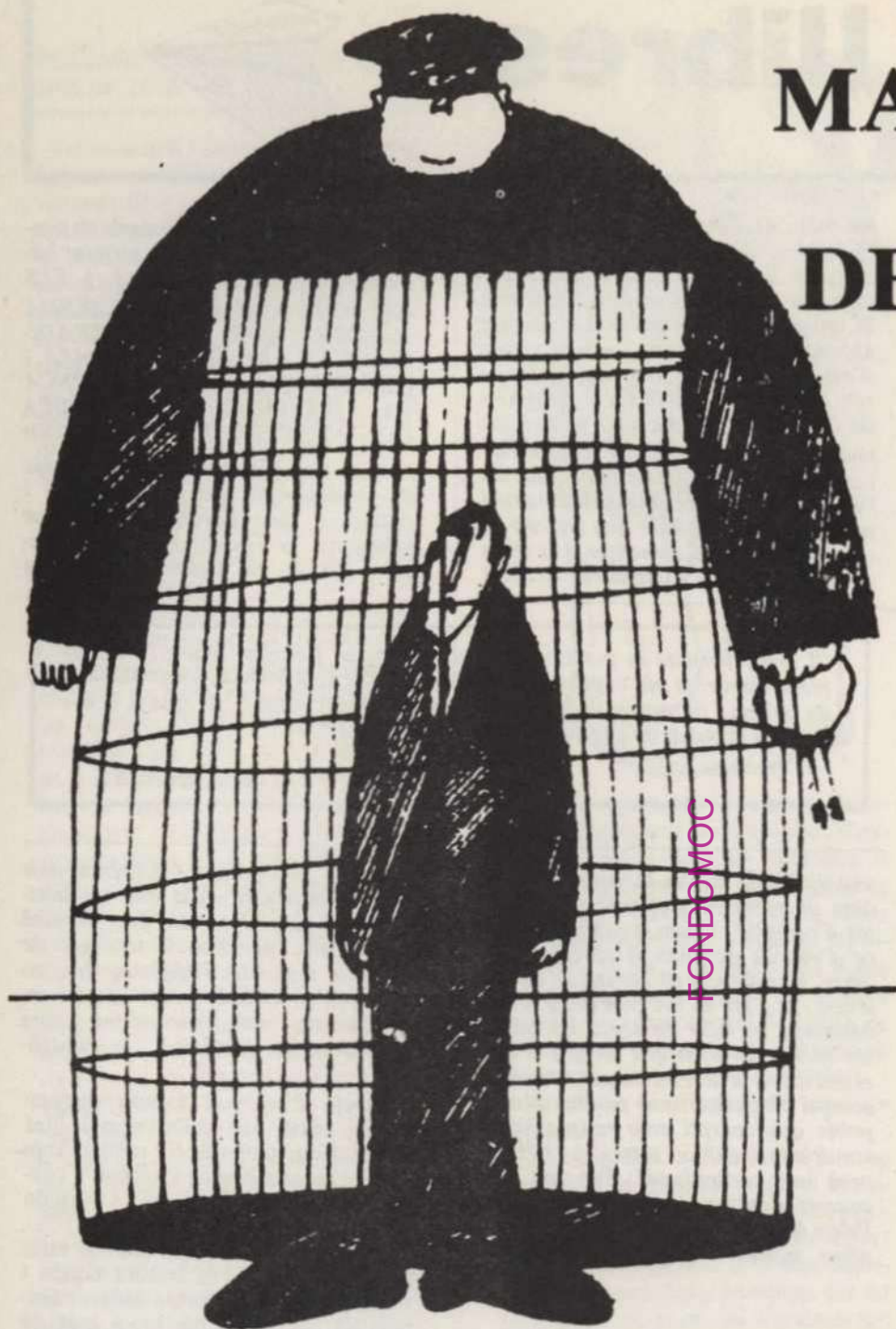
ALBERT CASANS

MASSA

DEFENSATS

JORDI GARCIA I JANÉ

1-) ALI-BABA i els 40....

Quan llegeixo al diari l'astronòmica xifra de 1.000 milions de pessetes al dia no puc evitar d'associar la dada als diners gastats al món en exèrcits. Però no, continuo la lectura i me n'adono que tan sols fa referència a una part de les inversions militars d'un estat secundari "dintre el guirigall —que no concert— de les nacions", l'Estat espanyol. Un país, a més, de vora de 2 milions i mig d'aturats (el 55 per cent menors de 24 anys) i on més de 350.000 famílies no disposen de cap tipus d'ingrés.

Suposo que si no sabés que vivim en un estat policia (1 d'ells per a cada 250 habitants, el doble del promig europeu), que els militars i la dreta més fe-rotge controlen tots els ressorts del poder mentre l'anomenada esquerra fa l'impossible per no ser-ho, llavors no em creuria la dada que estic llegint. Però amb un cop d'estat només semifracassat i en ple procés d'acoplament a l'OTAN, acabo per explicar-me semblant barbaritat. I sense voler-ho em vénen al cap aquelles paraules de Wilhelm Reich quan deia que el que calia investigar no era pas perquè la gent es

revolta contra el sistema sinó precisament perquè no ho fa més sovint. Perquè realment 1.000 milions diaris durant 8 anys; és a dir, 2,3 bilions, és molta estafa per a no dir res.

Són massa diners robats per a callar tal com ho han fet els grups parlamentaris socialista i comunista. Cinc esmenes parcials, cinc retocs tècnics, presentaren aquests darrers. Un per cada mig bilió de pessetes que ens costarà a tots. Els únics que no es van callar foren en Tamames - avui independent - Bandrés i sobretot en Sagaseta. A aquest més aviat el feren callar quan digué que les armes que s'anaven a comprar apuntarien contra el poble.

Però encara seríem massa indulgents si ens conforméssim a denunciar aquesta xifra. Perquè les despeses militars són moltes més. Endemès, la "Ley de Dotaciones Presupuestarias para inversiones y sostenimiento de la Defensa Nacional"; els pressupostos "defensius" contenen d'altres partides igualment vertiginoses (veure quadre A). Penseu que l'Estat espanyol és el país de l'OTAN que els ha incrementat més en els últims 10 anys, o que després dels Estats Units i l'Alemanya Occidental l'estat que gasta més alt percentatge "castrense" sobre els pressupostos generals és el que ens ha tocat patir a nosaltres.

2-) QUI ENS ATACA?

Així les coses fóra tot un detall per la seva banda que ens expliquessin per què serviran aquest munt de calers. Fóra bo que ens diguessin qui pot atacar-nos. Potser, l'URSS? Si fos així de res no serviria l'armament de les FAS davant de la capacitat destructiva d'aquella superpotència. Els francesos o els portuguesos? I ca! El Marroc potser, que voldria Ceuta i Melilla? Admetem-ho com a hipòtesi. Es tracta de dues "places" situades al continent africà dominades per un país que pretén ser europeu. No és d'estranyar, llavors, en un món com el nostre, que un estat africà les reclami com a seves. Seria un cas semblant al de Les Malvines i el principi de descolonització hauria d'aplicar-se també en aquest cas. En una guerra colonialista d'aquesta mena, a causa de la tossuderia espanyola, no ens hi veurien pas, a molts de nosaltres!

En cas que existís una amenaça seriosa als pobles de l'Estat espanyol provinent de l'exterior —i les a dalt esmentades no ho són— haurien de demostrar-nos que el rearmament que pretenen i l'Exèrcit en general, són el mitjà més idoni per a defensar-nos. Res d'això no sembla que vulguin ni puguin explicar-nos.

Per un altre cantó el material bèl·lic a comprar amb la Ley de Dotaciones no dóna tampoc la impressió de tenir un caràcter gaire defensiu més aviat el contrari. Vegeu si no. L'adquisició de 100 avionets de guerra als nord-americans —F-16 o F-18— per valor de 400.000 milions de ptes. (als parlamentaris catalans els farà gràcia saber que amb aquests diners podrien tenir no 1 sinó un parell de Generalitats car és el doble del seu pressupost), rep la denominació de programa FACA, Futuro Avión de Combate y Ataque. En un mateix sentit s'ha acabat de construir una portaaeronaus —espècie de portaavions— als drassaners de la Bazan a El Ferrol. Abans es deia "Carrero Blanco", ara li han canviat el nom i es dirà "Príncipe de Asturias". Tothom sap que un navili així s'usa en missions ofensives i oceàniques i no pas per a guardar costes com ara els patrullers o les corbetes. En definitiva, no hi ha per on agafar aquest pressupost militar que ens volei fer empassar fins a indigestar-nos.

Tot el que es gasta en "Defensa"

A- INCLOSOS EN EL P.G. ESTAT

1 - Ministeri de Defensa	409.013,-
2 - Alt Estat Major (PRESIDENCIA DE GOVERN)	1.000,-
3 - Policia i Seguretat (MINISTERI INTERIOR)	140.000,-
4 - Claves Passives	113.023,-
	663.736,-

B- EXCLOSOS

1 - Organismes Autònoms Admtius. .	32.000,-
2 - Organismes Autònoms Civils	
Indústries o Finances	10.000,-
	705.736,-
Increment 6% desp. reals ...	42.344,-
	748.080,-

NOTA: TOTES LES XIFRES ESTAN EN MILIONS DE PTES.

QUADRE A

3-) NO DECLARIS

Provocadorament aquest atracament a mà armada el fan coincidir amb l'època de la declaració de renda. Anys enrra aquesta conjunció hagués aixecat un munt de polseguera. Avui tan sols protestem quatre gats i per això no és polseguera sinó pòlsim el que s'aixeca.

Resulta evident que si ja abans havíem recomanat "no declarar" (recordeu la contraportada de LA PUCA d'abril del 1981), enguany ho fem amb més vehemència. Tinguem en compte que, segons xifres de l'any 1980, el 75, 63 per cent de l'impost de renda el paguem els treballadors i treballadores, quantitat que arriba fins al 80 per cent si comptem tots els ingressos tributaris. Recordem també que el frau fiscal de l'empresariat sobrepassa els 80.000 milions de pessetes, que són diners de l'IRPF, ITE, impost de societat i el de successions que no abonen a l'Estat.

Afegim a la summa els més de 2 bilions de pessetes que tenen segrestades a Suïssa i que han servit per a finançar els cops d'estat de Xile, Argentina i els

intents d'aquí, i comprendrem prou bé qui estafa realment a Hisenda.

Es veritat que en les categories salarials més modestes, si es fa la declaració l'Estat ha de tornar una part del que ha pres anteriorment amb l'IRPF. Certament recuperar aquests diners pot ser necessari per a moltes economies familiars. Però també cal sospesar un altre factor alhora de declarar o no. I és que l'objectiu número 1 d'Hisenda per aquests anys respecte a la declaració és controlar els declarants, i sobretot els treballadors. Mentre que s'abstenen de fer-ho sobre la burgesia (prohibició de revisar els comptes bancaris, de publicar les llistes de contribuents, etc.), sobre cada treballador i treballadora disposen com a mínim del seu nom, adreça, número de DNI, ... Declarar una vegada, encara que tomin 5 mil pessetes, pot significar perdre aquests i d'altres diners els anys vinents, perquè un llavors ja no se'n pot escapar. A més a més implica ampliar el control social i les dades que ells tenen de nosaltres i que recopila meravellosament el seu sistema de computadors vingut d'Alemanya.

Mai fins avui s'havia engegat una campanya contra els pressupostos militars. Fins ara només s'havien denunciat de vegades els diners gastats al món en armament —cosa que està molt bé— però sense concretar la crítica a la realitat concreta que diàriament vivim. Fer-ho vol dir obrir un nou camp de lluita antimilitarista i tal cosa sempre ha de ser considerada un pas endavant. Des d'Andalusia, Madrid o Barcelona alguns grups hem llançat el tema al carrer. Cartells, octavetes, accions...s han anat succeint en aquests darrers mesos, si bé no amb la intensitat que voldríem per culpa de la poca gent que som.

La fita immediata de la campanya se centra ara en el dia 6 de juny, jornada internacional contra l'energia nuclear, ja que un dels tres lemes de la manifestació a Barcelona serà precisament l'oposició als pressupostos militars.

Unes setmanes després vindrà l'estiu. El treball dels grups s'adormirà un parell de mesos. L'abandó de les ciutats, la calor i la necessitat de recuperar forces per a continuar després, silenciàran la protesta, però només temporalment. Si d'altres us animeu ja des d'ara a emprendre amb nosaltres aquesta campanya, l'estiu (imitant aquella pintada polaca) és per a ells però la tardor pot ser ja nostra.

AUGMENT DEL COST DE LA VIDA

1981

I.P.C. (Index de Prous al Consum): un 14,6%

- alimentació 13,6%
- energia 32,4%
- serveis 15,5%
- béns industrials 12,3%

1982

- Correus 10,7%
- Llum 12-13% (70% en 2 anys)
- Telèfon 20%
- Bus, Metro 23%

Quadern B

LOS HOMBRES INTELIGENTES

Quiero alistarme en la Armada
quiero que me disparen en la cabeza
quiero matar a alguien que no conozco
porque soy un hombre inteligente.

Quiero alistarme en las Fuerzas Aereas
quiero ser derribado en el cielo
me gustaria tener una lucha encarnizada
y quiero un par de balas en cada ojo.

Quiero alistarme en la Marina
quiero hundirme con mi barco
me gustaria hundir un submarino lleno
de gente, que podrian haber sido mis
mejores amigos si hubiesemos estado
en el mismo bando.

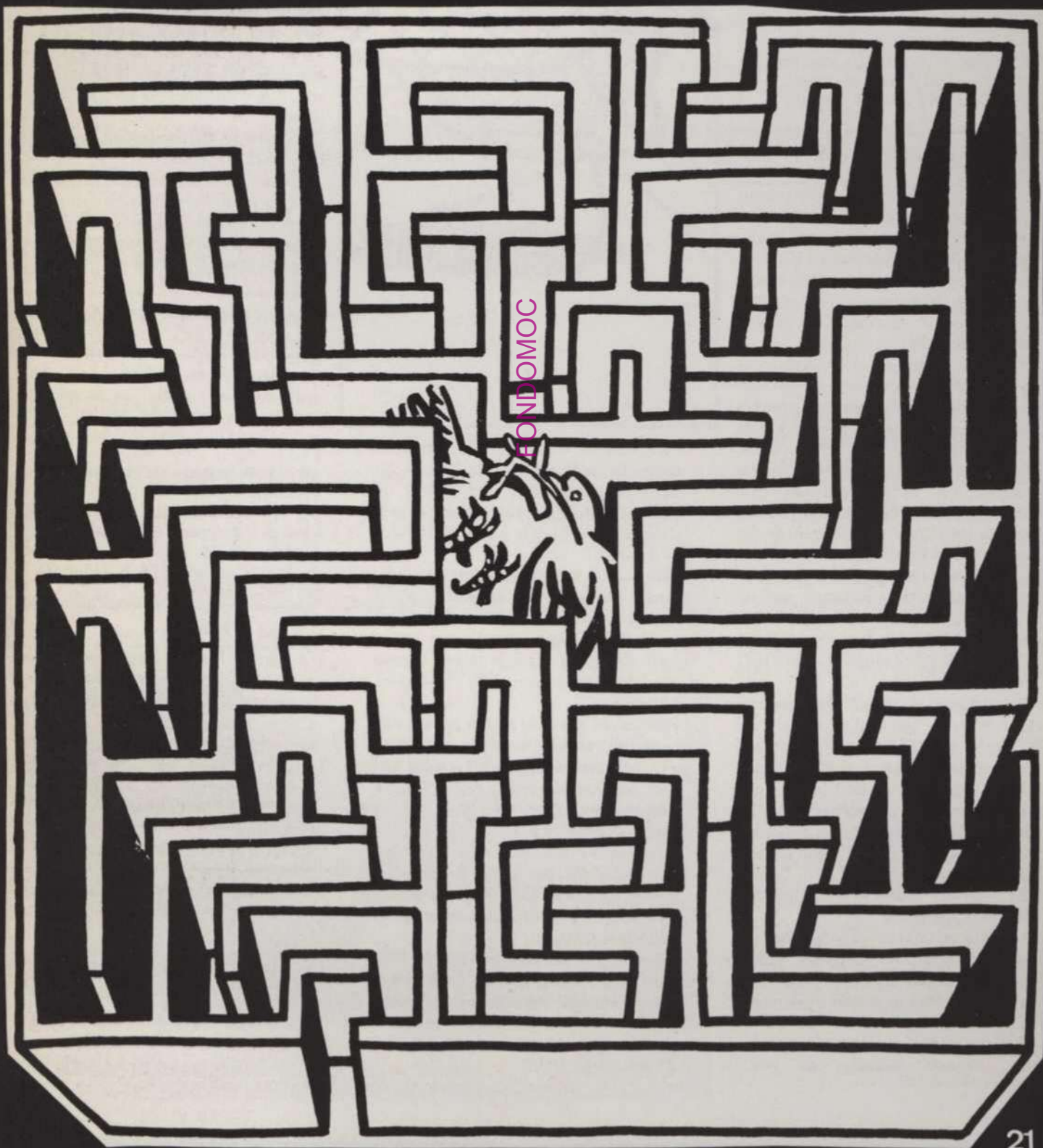
Soy un hombre muy muy inteligente
siempre hago lo que me mandan
los generales me ordenan entregar mi
vida, por esto pueden vivir en paz.

CLIE BOOTH

25-12-81

HEM PENSAT que ja és hora que "la Puça" es decideixi a fer un CONCURS (estem farts de sentir que és una revista ensopida). Animeu-vos, doncs, intel·lectuals, mestresses de casa, estudiants i desvragats... Qui endermini el camí que ha de fer aquest colom, que ens va trucar fa poc, tot desesperat perquè no sabia sortir del laberint, serà obsequiat amb una magnífica "ensaimada mallorquina". APA, endavant. Esperem les respostes... i el colom també!

PASSO DE "LOIS" TIO

Els treballadors de la factoria Saez Merino, S.A. de Cheste demanen el boicot als productes fabricats en l'empresa, que no són d'altres que els pantalons de marca Lois, Alton, Krony, Old Chap, Caroché, Cimarron, Brando i Caster.

Els germans Saez Merino, que són els propietaris de l'empresa, han acomiadat en el que va d'any 20 treballadors, precisament els que es destacaven per la seva combativitat. Arran d'això i a més a més en oposició a les condicions disciplinàries de la feina i els ritmes de productivitat, s'han declarat en vaga indefinida des del 30 de març. I ens demanen a tots la nostra solidaritat mitjançant el boicot als seus productes. Prenguem, doncs, bona nota i passem-ho a la gent que ens envolta.

LES DUES ALEMANYES TAMBE ES REBELEN.

La segona setmana d'abril es produïa a Alemanya Federal una marxa pacifista en contra de l'armament nuclear, químic i convencional, contra la guerra i la política dels blocs: ha estat la "Ostermarsch '82" o "Marxa de Pasqua", els orígens de la qual estan als anys 50.

Arran de la decisió el 1957 de crear un exèrcit alemany amb armes nuclears tàctiques, es crearen els comitès "Lluita contra la mort nuclear". A la ciutat d'Hamburg, l'any 1958, es manifesten 150.000 persones d'aquests comitès. Els social-demòcrates promouen la idea d'una consulta popular sobre la instal·lació de l'armament nuclear, però no va reeixir.

L'any 1960 es produeix el primer assaig nuclear a Bergen-Hohne, què serà el primer objectiu de la "Marxa de Pasqua". L'any 1968 hi participaren ja 300.000 joves, cristians, pacifistes i treballadors.

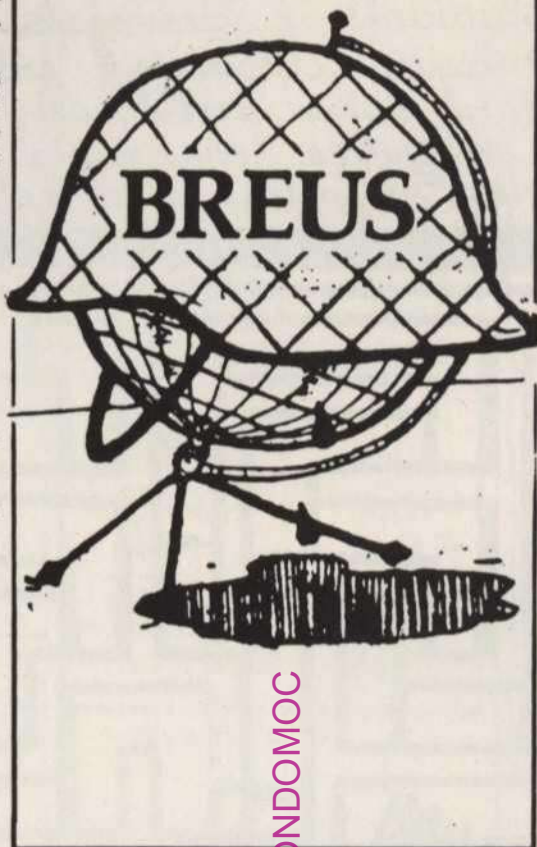
Darrerament es celebrà una manifestació a Bonn de 300.000 persones, amb un suport de 3.000.000 de signatures, contra la instal·lació de coets nuclears.

A més cada any 40.000 joves es neguen a fer el servei militar, i ara les dones, a les quals el govern pensa enviar a "servir a la pàtria" estan començant a moure's en contra.

Es veu que tenen èxit els militars, són tan simpàtics!!!!

A l'altra Alemanya el moviment pacifista recolzat per l'església lluiten contra l'eslògan governamental: "Hi ha que defendre la pau: una pau armada".

I es van quedar descansats amb la parida, aquests alemanys de l'est!!

Reproduïm, traduït, el text d'una octaveta llençada pel Bilboko Komite Antinuklearrak (Comitè Antinuclear de Bilbao) la mateixa hora en què es produïa la "mani" per la mort del director de Lemoiz

Diu així: *No podem admetre, avui menys que mai, que els que es venen negant sistemàticament a qualsevol solució democràtica, que els que fan el sord davant el clam popular, treguin ara llàgrimes de cocodril i condemnin hipòcrites.*

Els saben que això podria passar. Ells coneixien el text subscrit, ara fa un any pels propis tècnics en el qual exigien una consulta com a condició indispensable per a tornar al treball.

Els, i ningú més que ells, són els únics responsables d'aquesta tragèdia anomenada LEMOIZ, que ja s'ha cobrat 8 vides. Ells són els que s'estan tacant amb sang, i pensem, que algun dia la història els jutjarà.

A nosaltres que lluitem dia a dia PER LA VIDA, ens preocupa i ens dol aquesta situació però estem profundament convençuts que només hi ha una solució: LA DEMOLICIÓ DE LA CENTRAL DE LEMOIZ.

24 ENCARTELLADES ANTINUCLEARS A ARMINTZA-LEMOIZ.

Un grup de 8 joves s'han reunit al baserri (masia basca) d'Armintza, a prop de Lemoiz, i, conreant la terra, fent artesania, ceràmica, cistells, etc., venen a més realitzant unes encartellades davant l'entrada a la central nuclear des del mes de març. De llavors ençà, ho han fet 24 vegades.

Els treballadors de la central reaccionen molt diferent: des del que els saluda amb el puny tancat fins als que els diuen "aneu a prendre pel cul", passant pels que van a treballar "malament" (és a dir, fent sabotatge). Sols han estat incordiat per la Guàrdia Civil, 3 o 4 vegades, per prendre'ls la filiació.

Es queixen del silenci informatiu al qual estan sotmesos.

Des de la nostra senzilla publicació (una de les millors del món, sens dubte) els adreçem el més sincer homenatge a aquesta gent conseqüent amb les seves idees. Enhorabona, bascos!

CANVIEN DE DESTÍ EL CORONEL GRAIÑO.

Aquest coronel, sentenciat a dos mesos i un dia d'arrest per un tribunal militar, acusat d'"Injúries al Ejército", s'ha vist privat del seu destí a l'Estat Major i en l'actualitat ha passat al Patronato de Huérfanos del Ejército.

El procés militar contra Graiño s'inicià després d'escriure ell a Diario 16 una carta denunciant la presència de gent ultradretana a les Forces Armades.

URANI A ASCÓ.

A part de la notícia anterior, ja sabeu que a finals de mes, es pensa portar a la central d'Ascó, la primera càrrega d'urani? La notícia en 15 escases línies estava en un petit requadret del diari "La Vanguardia". No els interessa que es sàpiga? No, és que aquesta gent són molt discrets!!

VÀTICA, BUNKER ANTIATOMIC.

Properament començaran al Vaticà les obres de construcció d'un bunker

antiatòmic sota terra per a la conservació de 70.000 valiosos manuscrits i d'uns 8.000 incunables de la Biblioteca vaticana.

Quan vegi's les bombes del teu veí rellallar, posa les teves a remullar!.

L'ESTAT ESPANYOL POT SER MEMBRE DE L'OTAN EL 10 DE JUNY

Després de l'aprovació del Parlament holandès, a finals d'abril, ja sols queda la decisió del parlament grec per a decidir l'entrada de l'Estat espanyol a l'OTAN.

Es molt possible que el dia 10 de juny, els espanyols puguin assistir a la cimera de l'organització "pacifista i virtuosa".

Les autoritats atlàntiques tenen l'esperança que els grecs determinin l'entrada abans de la reunió que s'ha de celebrar a Luxemburg, els dies 17 i 18 i 17 i 18 de maig. Quina pressa tenen aquests defensors de la pau!

Entre OTAN, pressupostos militars, Mundial de futbol i intoxicacions alimentàries, ho tenim molt clar, oi? La pau és propera: LA PAU DELS MORTS !!

BELGICA I HOLANDA CONTRA ELS EUROMISSILS.

Malgrat la negativa parlamentària promoguda pels partits d'esquerra a aquests dos països, l'any 80, sobre la instal·lació dels míssils de l'OTAN, sembla ésser que estan començant a construir-se aquestes instal·lacions, la qual cosa ha motivat la protesta enèrgica dels partits socialistes d'amb-

"¡SANTIAGO Y CIERRA ESPAÑA!" CRIT DE GUERRA DELS ALMOGAVERS.

Des de les pàgines de "Reconquista", Antonio Troncoso de Castro (català de "pura cepa" tal vegada) ens recorda pàgines desconegudes de la nostra història protagonitzades pels patriotes catalans amb les seves heroicitats i sublims sacrificis "por un mismo amor a Cataluña y a España".

"Los gerundenses, al grito de 'Per San Narcís i per Espanya', dieron un ejemplo de iberismo numantino en defensa de su identidad geográfica e histórica; los hombres de la costa de Tarragona mil veces contestaron a las invasiones marinas en nombre de Santiago y España. Siempre han existido en la historia de Cataluña 'Almogávares' de temple, generosidad y heroísmo al servicio de las empresas hispánicas".

Ens recorda també, els qui en "la última cruzada que fue preciso librar en nuestro suelo" van combatre en defensa de la "unidad de destino en lo universal". Eren els 118 components que integren el "Tercio de Requetés de Ntra. Sra. de Montserrat", demostradors de l'"inquebrantable" amor a España dels "catalanes de todas las latitudes, credos, grupos sociales, profesionales". Ens explica que "las mozas" de l'Alt Ebre (coneguda com a marca catalana) "cantaban en fechas recientes":

*"En las cumbres de Espinosa
hay una fuente que mana
sangre de los catalanes
que murieron por España"*

Ja veieu doncs si n'anem d'enganyats aquí, no sabem pas que es dediquessin tan tendres poesies a uns catalans per aquelles contrades. Si ens estimen molt als catalans de la Catalunya Sud administrativa; és per això que no ens concedeixen el divorci.

dós països que han amenaçat en trencar llurs coalicions governamentals s'esperen continuen les obres.

SUBSCRIU-TE!

ACCIONS A EUSKADI

Com és evident, mes rera mes, els bascos són la punta de llança del moviment alternatiu de lluita a l'Estat espanyol. Fem aquí un petit recompte d'actes interessants que s'han promogut o es promouran aviat a Euskadi:

- 1) Quinzena antinuclear a Donosti del 14 al 30 d'abril.
- 2) Setmana antinuclear (la primera de maig) a Gipuzkoa.
- 3) Pas per Euskadi de la "Caravana Europea Antiintervencionista".
- 4) Setmana antinuclear d'Araba(Alaba).
- 5) Protestes davant les casernes militars d'Aizoaín-Berrioar i Belagua a Nafarroa (Navarra).
- 6) Setmana (del 4 a l'11 de maig) sobre la Tortura a Donosti.
- 7) Marxa ecologista a Azpeitia-Azcoitia (Gipuzkoa) en contra d'una pista militar.

Si en vols més, para el cabaç!!

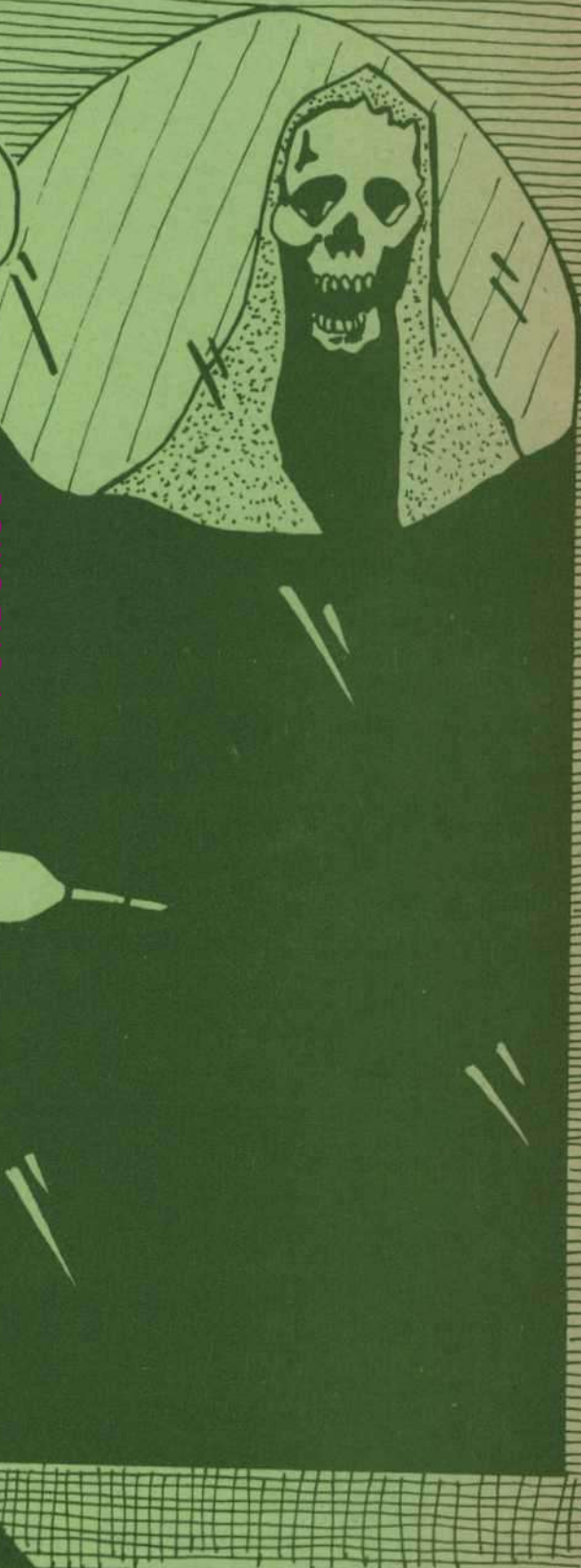
Dolça Catalunya?

28 MAR

JO
ERA LA
NORMA!

FONDOMOC

la puça
i el
GENERAL

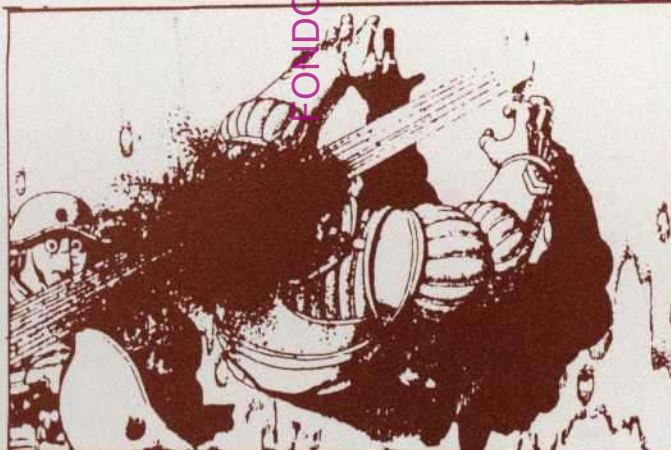
Revista Antimilitarista Mensual

LA GUERRA

FONDO MDC

NUM.
28-29

històries de l'estupidesa humana per mirco ilic

Extret de "COMIX INTERNACIONAL"

SUMARI

GUERRA

El biocidi militar	12
LLunàtics contra marcianitos.	15
Les zones estratègiques	18
La guerra de la Puça	20
El cop que s'apropa	22
Majoria silenciosa i perill atòmic	26
Crítica a la dissuasió	29
La propera guerra	30
És possible la III Guerra Mundial ?	32
Còmic	37
L'espectacle de la guerra	38
Guerra a la Guerra	40
El perquè del moviment pacifista	43
El desarmament unilateral no és cap utopia	47
Contra el militarisme, aquí i ara	50
Defensa no-violenta i estructura social	52
Defensa sense exèrcits	54
No-violència i guerra	56
Un nou producte de marketing: la Pau	58
Literatura per la Pau	59
Mots encreuats	
Còmic	

Portada: BARNACLA
Contraportada: Quim Daví

la puça i el GENERAL

Revista Antimilitarista Mensual

NUM. 28-29

EDITA:

GAMBA (Grup Antimilitarista de Barcelona)

Bruc, 26, 2.^{on} — Barcelona-10

La "redacció" de LA PUÇA I EL GENERAL no es fa responsable de les opinions dels que hi escriuen (ni de les seves pròpies). Això sí, recomana especialment la difusió de qualsevol d'aquests treballs, encara que sigui per la tele.

IMPRES A CATALUNYA: Copisteria XALOC - Concepció Arenal, 261 - Barcelona

Dipòsit legal: B. 38298-79

NO

FUTURE

Vents de guerra bufen sobre el món. Aquest torturat planeta que tenim per presó i per paradís a la vegada, sembla haver estat finalment condemnat a mort pels homes (animals racionals, segons la definició clàssica). D'un temps fins ara el clima pre-bèl·lic s'ha escalfat com no s'havia sentit des dels temps de la guerra freda, allà pels anys 50.

Costa marcar els límits entre allò que constitueix un perill cert d'inici d'un conflicte mundial i el que no és més que la psicosi de bona part de la població del planeta. Les fronteres entre la realitat i la il·lusió, entre l'objectivitat i la inesborrable subjectivitat no quedaran mai prou nítides. Perquè, que potser no és veritat que un clima de guerra facilita el seu mateix inici, que forma part de la mateixa guerra?. La por a la guerra sempre treballa a favor d'aquesta sinó es converteix en protesta activa, sinó es diu PROU! a aquest monstre -gairebé ombra de l'home que l'acompanya a cada pas - i a totes les causes que l'engendren.

De vegades també el temor a l'holocauste final ens fa desviar l'atenció i oblidem les guerres i batalles de cada dia, que són en el fons les que ens apropen o ens allunyen de la GUERRA, la gran, la final. Així, l'horror per l'absurd conflicte de Les Malvinas ens ha cegat els ulls i poc hem clamats per la invasió d'Israel al Líban, quan només amb una setmana ha causat 15 vegades més morts que anglesos i argentins en un mes i mig. Un altre exemple: exigir el desarmament universal però no gosar denunciar l'ingrés a l'OTAN, les bases nord-americanes o el reclutament obligatori de la joventut (aviat femenina també, amb caràcter voluntari en la "pau" i obligatori en la "guerra") és caure també en una flagrant incoherència, cosa d'altra banda ben comuna en els temps que corren.

De tot això volem parlar-vos en aquest número monogràfic de la PUÇA i EL GENERAL. Del perill d'holocauste perquè hi és present més que mai però també de la necessitat de no oblidar els Hiroshimes quotidians. Dels diferents tipus de guerra tant com de les diverses alternatives per a evitar-les. De la imprescindible lluita per aturar els riscos immediats però també de la ineludible necessitat d'associar-la a la lluita per la supressió de les seves causes, a l'exigència dia rera dia més sentida, de construir un món nou on cap guerra, gran o petita, tingui cabuda. I és que si aixequem el gris asfalt hi trobarem platges!

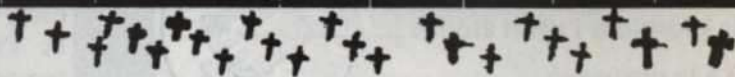
FONDOMOC

LA PUÇA I EL GENERAL

EL BIOCIDI MILITAR

En el clima de pau atòmica dels nostres dies, no hem d'oblidar l'evolució de les armes bacteriològiques, conegudes i usades des dels anys 30, i les armes químiques. L'espai que ocupen aquestes armes és reduït i la seva producció més barata que les nuclears.

La potència destructiva d'aquestes armes químiques i bacteriològiques és semblant a les atòmiques, i els agents portadors de la malaltia poden estar tan concentrats, que en molts casos són suficients uns quants grams, estratègicament distribuïts, per acabar amb la població del món.

El present article, preten posar de relleu com el poder militar aguditza la ja coneguda crisi ecològica. El poder militar ha estat analitzat des de diferents angles: coercitiu, ideològic, econòmic, tecnològic i d'altres. Aquestes anàlisis, ens han fet veure la influència que els militars tenen sobre el poder civil, i els ciutadans en general. Tot seguit posarem de relleu alguns aspectes de la ja coneguda cursa d'armaments (leif motiv dels exèrcits) i l'impacte que produeixen sobre el medi ambient.

El desenvolupament de la ciència i la seva aplicació a la tecnologia, ha fet creure a l'home que ha sotmés la Natura. Ara bé els aspectes negatius d'aquest pseudoprogrés, arriben a ser tan o més importants que els aspectes positius. Donarem tot seguit uns exemples. Ningú ja ignora el cas del DDT. Aquest descobriment alliberà els soldats dels insectes durant la II Guerra Mundial i s'ha fet servir contra la malària. Avui, aquest insecticida, s'ha trobat en els organismes animals, sense excloure l'home, fins al punt que segons els biòlegs suecs afirmen que la llet d'algunes mares d'aquell país té un 70 % o més d'insecticida que el nivell permès per la salut pública per la llet de vaca. També es pot citar el que significa l'altra cara de la moneda pel que fa a l'automòbil, l'avió, etc. S'ha calculat que un avió supersònic que viatgi de París a Nova Iork consu-

meix durant les sis hores de vol una quantitat d'oxígen aproximada a la que necessitarien 25.000 persones per respirar, durant el mateix temps. Pel que fa als enginyers nuclears ja fabricats i en concret dels arsenals militars atòmics, tot i que no s'arribin a fer servir: Què fer amb ells? I les deixalles radioactives?

Tenim el cas de la psitacosi, on els virus necessaris per a destruir la vida de la Terra, caben en una dotzena d'ous de gallina, o el de la brucel·losi-letal, resistent a tot tipus de vacuna, que pot concentrar-se en una pasta, en quantitats de 2.500 milions de bacteries per gram, i es calcula que caldrien cinquanta grams per fer desaparèixer l'home de la Terra. La tècnica de la dispersió ha arribat a un alt grau de perfecció i varietat: fumigacions aèries, dissolució a les aigües dels rius, formació de boires artificials o producció d'insectes en massa. Els japonesos han arribat a produir deu litres de puces portadores de microbis - uns trenta cinc milions d'individus - en un mes de temps. Tampoc no podem oblidar avui els accidents. Fa uns sis anys, va ser regat amb un organofosfat molt tòxic el camp de proves d'Utah, per avions nordamericans, i les partícules arrossegades per un vent imprevist, ocasionaren la mort instantània als ramats d'ovelles que pastaven en unes muntanyes i prats a cinquanta quilòmetres de distància.

Si tenim en compte els assaigs d'armes nuclears -i, naturalment en particular les zones on es varen fer assaigs en l'atmosfera - la utilitat civil hi desapareix per un temps indefinit. A més, els efectes dels assaigs nuclears en l'atmosfera no poden circumscriure's a la zona d'assaig. Fins en el cas dels assaigs soterranis s'han produït accidents i errors de càlcul i això ha produït efectes negatius més enllà de la zona d'assaig. Les zones d'entrenament en què s'utilitzen en gran escala vehicles blindats amb tracció d'eruga esdevenen vulne-

rables a l'erosió, ja que es destrueix la vegetació i s'afluixa la capa superficial dels sòls. L'artilleria i els bombardeigs aeris produeixen en la terra un mosaic de cràters difícils de tornar a omplir i que es mantenen improductius durant bastants anys. No parlem ja del perill de les municions que no han esclatat.

Els Estats no publiquen inventaris de llurs existències d'armes. En conseqüència, per a la majoria dels tipus d'armament, els càlculs de les existències mundials són inevitablement bastant incerts. Avui però, ningú no ignora que els estocs d'armes nuclears i d'altres, són prou per a destruir el món diverses vegades. Les xifres sumministrades pel SIPRI (Institut Internacional d'Estocolm d'Investigacions sobre la Pau) assenyalen que la quantitat d'ogives que es poden llançar mitjançant projectils a disposició dels USA i la URSS augmentà d'unes 3700 el 1970 a prop de 12.000 el 1976, és a dir, més del triple. Hom estima que llur potència explosiva total equival a la de 1.300.000 bombes de les dimensions de la utilitzada a Hiroshima.

Les conseqüències d'una guerra atòmica mutua són, no hi ha dubte, de destrucció total de l'ecosistema terra. Ara bé avui sembla que hi ha, fins i tot un cert optimisme. Hom assegura que es pot fer una guerra limitada i així assegurar l'existència dels vencedors. No res més absurd si tenim en compte algunes conseqüències dels efectes que produeixen les armes atòmiques, i que tot seguit esmentem.

Per citar alguns exemples: Si una sola bomba atòmica de 1 Megatò calgués sobre una central nuclear alemanya de 1 GigaWatt per exemple, un terç de la RFA. es convertiria en un desert radioactiu. Provocaria la mort de milions de persones i eliminaria tota forma de vida en un àrea de 1.300 Km², tanmateix una gran extensió de terra seria afectada greument per la radioactivitat. De les diferents partícules nuclears po-

dem citar els següents efectes. Els neutrons i els raigs gamma poden atravesar milers de metres d'aire, desenes de metres d'aigua o bastans metres de sòlids. El grau de penetració està determinat per la intensitat de la radioactivitat i per la densitat dels materials que s'interposa. Quan els neutrons o raigs gamma passen a través dels organismes vius, poden produir danys molt seriosos en el teixit cel·lular, portan greus malalties i possiblement la mort.

Les partícules de pluja radioactiva continuen emeten raigs beta i gamma durant moltes dècades després de l'explosió. Els nivells actuals de pluja radioactiva generats per les explosions nuclears han donat resultats catastròfics segons alguns científics als USA. En aquest país s'ha constatat que les proves portades a terme durant els darrers 35 anys han contribuït a causar la mort de 400.000 nens.

Alguns isòtops radioactius emeten radiacions al llarg de considerables períodes de temps: anys, dècades, segles, i en el cas de l'urani i del plutoni milers d'anys! Val a dir que el plutoni no es troba a la naturalesa. No parlem ja dels radioisòtops de curta vida com

l'estronci 90 o el cesi 137 que poden haver quedat en suspensió a l'atmosfera però que poden entrar en la cadena alimentària de l'home i produir-li danys a llarg plaç. Els efectes biològics de la radiació sobre els individus poden variar segons les dosis i la constitució de les persones: caiguda del cabell, vòmits, diarrees, hemorragies internes, lesions de boca i gorja. Tanmateix s'ha determinat que si el cos humà queda exposat a més de 500 o 600 rems durant un o dos dies, les possibilitats de supervivència són nul·les. De 200 a 450 rems, la supervivència no es segura ni amb tractament mèdic. I en dosis més baixes es produeixen malalties i morts.

No hi ha dubte que els més de trenta anys "d'era atòmica" han donat una quantitat de mostres, que es possible l'estudi d'aquestes i els seus efectes a llarg plaç. En aquest sentit es obligat començar parlant de les conseqüències que han patit els supervivents de Hiroshima i Nagasaki. A la primera ciutat la naturalesa de la bomba era d'urani 235 i el seu pes petit (13 Kt.) va emetre un fluxe de neutrons superior a la de Nagasaki que era de 22 Kt. i la naturalesa

del explosiu era el Plutoni 239. Degut a la proximitat de les ciutats els efectes es sobrepassaren, però el que més ens pot interessar aquí són els efectes radioactius sobre el medi i que afectaren als supervivents i sobre els que acudiren a les ciutats per intentar salvar els ferits. Sembla que foren uns 40.000 en total. Entre els supervivents de les radiacions d'efectes secundaris d'han donat 50 casos de Leucèmia (càncer a la sang) i 20 a Nagasaki, tots ells començaren a partir del any 1950. Les radiacions produïdes en el moment de l'explosió propiament dita, l'any 1975 es donaren 298 casos de leucèmia crònica a Hiroshima entre els habitants que es trobaven dins d'un cercle de 5 Km. entorn del centre. Els casos han anat disminuint, però són molt més freqüents que no pas en altres indrets, on hi ha una població equivalent i que no ha sofert els efectes de les radiacions atòmiques. Per exemple la mortalitat per leucèmia a Hiroshima i Nagasaki, entre 1950 i 1972, fou en una població igual de 84 contra 14 casos i pel que fa al càncer en genral de 1.075 contra 919. Per tant veiem que la leucèmia es pre-

El quadre inferior mostra una avaluació dels efectes d'un atac hipotètic contra una població totalment desprotegida fent ús d'armes atòmiques, biològiques i químiques, que qualsevol bombarder estratègic pot portar.

	ATOMIC (una megatona)	BIOLOGIC (10 tones)	QUIMIC (15 tones de gasos tòxics)
Territoris damnificats	Fins a 300 km. ²	Fins a 100.000 Km. ²	Fins a 60 km. ²
Temps a fer efecte	Segons	Dies	Minuts
Danys en els edificis	Destrucció d'una àrea de 100 Km. ²	No passa	No passa
Altres efectes	Contaminació radioactiva en una àrea de 2.500 Km. ² durant 3 i 6 mesos	Probable epidèmia o aparició de nous focus de malalties endèmiques	Contaminació per presència de residus tòxics des d'alguns dies fins a setmanes
Possibilitats d'ús normal dels territoris afectats després de l'atac	De 3 a 6 mesos després de l'atac	Després del període d'in- cubació o després de la minva de l'epidèmia	Us restringit durant el perí- ode de contaminació
Efecte màxim sobre les persones	90 per cent de morts	50 per cent contra l'epi- dèmia, 25 per cent de morts sense rebre tractament	50 per cent de morts

senta més específicament com a efecte diferit.

De tot el que s'ha exposat, podem resumir breument que tota radiació produeix sobre la població efectes leucèmics i cancerígens entre 5 i 25 anys després de l'esmentada radiació, amb un punt algit entre els 15 i 16 anys després de l'explosió.

Podem citar un altre exemple en temps de "pau atòmica": A la base nordamerica de New Hampshire, on els submarins i l'armament nuclear van a repostar les seves càrregues, s'iniciaren les primeres operacions l'any 1959 amb el submarí Nautilus. De llavors ençà uns 5.000 obrers civils han estat exposats a radiacions de l'ordre de 5 rads i la "Navy" que és el seu amo, afirma que cap d'ells ha estat exposat a més de 40 rads.

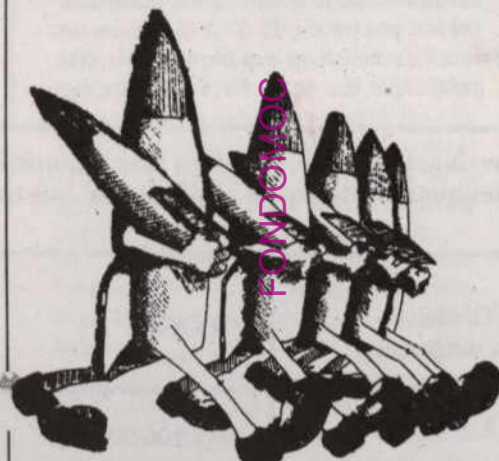
Les estadístiques de l'hospital de Boston, indiquen que de 1.772 obrers del sector naval que han mort, un 38,4% van morir de càncer, quan el percentatge dels treballadors dels molls civils és del 21,7% als USA, i la mitja de tots els estats és de 18%.

A partir del 1946 i durant 12 anys els nordamericans portaren a terme tot un seguit d'explosions atòmiques a prop de les illes Bikini a l'oceà Pacífic. Una zona molt important va quedar altament polucionada pel fantàstic bolet. En el 1954 es va establir la prova palpable de la polució mundial deguda a les pluges radioactives. El primer de març explotaren la primera bomba termonuclear transportable, alliberant 15 megatons. La boira radioactiva es va estendre en una superfície de 200 Km. i va caure sobre Bikini on no hi havia ningú, sobre una part dels vaixells aturats prudentment a 150 Km. de distància i sobre un vaixell japonès que pescava a 180 Km. allunyat. Una pluja de cendres va caure sobre els 23 tripulants del vaixell i un d'ells morí de radiacions 6 mesos més tard. Tonelades de peix foren llençades de nou al mar degut al grau de contaminació. Aquesta fou arrossegada per les marees essent detectada a les costes japoneses. Alguns indígenes d'illes veïnes foren evacuats als USA morint alguns d'ells al cap de 18 anys.

L'illa de Bikini fou deixada en quarantena després de la darrera explosió l'any 1958, durant més de 10 anys. Tot seguit l'agència americana de l'energia atòmica va decidir aixecar 10 cm de terra a tota l'illa per tal de treure el dipòsit superficial de estroni 90 i plutoni 239. Tanmateix s'arrencaren els arbres pol·lucionats i es plantaren

90.000 cocoters. L'any 1970 tornaren uns 112 indígenes originaris de l'illa per preparar la tornada de 400 habitants que havien estat foragitats 25 anys abans.

Al cap de 4 anys, 1974, es va descobrir que els indígenes tenien en el seu organisme elements cancerígens com l'estronci, el cesi, i el plutoni. La contaminació provenia de les capes profundes del sòl. Els cocos estaven contaminats així com l'aigua que ràpidament havia sobrepassat la radioactivitat "tolerada". Els indígenes supervivents foren traslladats de nou a una altra illa. El territori original esdevindrà inaccessible durant 30 o 40 anys i segons els experts molts més. El període de radioactivitat de l'estronci 90 és de 28 anys, el cesi de 37 anys, l'estronci es fixa a les dents i als ossos utilitzant el calci com a vehicle de transport. La vida del plutoni 239, dels més perillosos i de comportament semblant al calci, és de uns 24.000 anys! és a dir per sempre.

Quan explota una bomba atòmica, produeix una sèrie d'efectes, tots ells dramàtics i mortífers:

- En primer lloc provoca un vent tan fort que arrossega a éssers i objectes, els desplaça i els llença contra terra.

- Així mateix origina ones radioactives tèrmiques extremadament poderoses que es manifesten en forma de lluminositat. A prop del 35% de l'energia d'una explosió nuclear és produïda de forma tèrmica. Resultat: una sèrie d'incendis que és produïda instantàniament.

- Allibera radiacions nuclears. Unes anomenades directes són emeses en el moment de l'explosió, són de curta duració encara que molt intenses. Altres, estan constituïdes per partícules convertides en radioactives a causa de l'explosió: aquestes transportades pel vent es dipositen al sòl en poques hores. Certes partícules poden arribar a l'es-

tratosfera i tornar a la terra molts anys després.

- Finalment provoquen una ona electromagnètica que neix en el moment en que els raigs gamma alliberats són absorbits pel sòl o per l'aire. Aquesta pulsació única pot produir unes diferències de potencial molt elevades: milers de volts.

El conjunt de tots els efectes fa de l'arma atòmica un terrible element. Els que escapen de l'explosió poden morir pels incendis, o bé més tard, al cap dels dies, mesos o anys degut a les radiacions.

Davant de totes aquestes dades hem de continuar remarcant que resulta estúpid i absurd creure poder guanyar una guerra atòmica. La realitat de tota guerra nuclear propagaria la mort, la malaltia i el sofriment en una proporció i una escala gegantines i sense possibilitat d'intervenció mèdica eficaç. Això ens porta a la conclusió a que han arribat la majoria de metges davant de les epidèmies mortíferes que s'han conegut al llarg de la història: només la prevenció permet dominar la situació.

Quant als supervivents i les dificultats de la seva assistència, deixant a part la població mèdica que hagi mort després d'una explosió atòmica, assenyalarem el següent: Un home de 20 anys amb cremades greus arran d'un accident, mentre va ser hospitalitzat, el departament de cremades de l'hospital on estava internat, va precisar 140 litres de plasma, 147 de glòbuls rojos, 180 mililitres de plaquetes i 180 d'albúmina. Va ser sotmès a sis operacions a fi de tancar les ferides que s'extenien pel 85% del cos. Va morir als 33 dies. Els metges van comparar les ferides a les de les víctimes d'Hiroshima.

Aquestes dades proven l'insuficiència dels serveis mèdics en cas de què quedessin d'empeus, per assistir a milers de persones ferides. D'altra banda, grans extensions de terres, boscos sencers, així com el bestiar, quedarien contaminats, com ja hem assenyalat anteriorment, cosa que reduiria els recursos alimentaris. Foren d'esperar moltes altres conseqüències biològiques i fins i tot geofísiques, però l'estat actual dels coneixements no permet de preveure amb certesa quines serien.

Davant d'aquesta panoràmica exposada què podríem fer de l'oferta que a avui s'ens fa dels refugis antiatòmics, tant a nivells privat com per acollir la població en general? Sembla ser que la majoria de suecs, israelites i suïssos poden protegir-se sota els refugis que

van construir. A Suïssa en concret —atenció objectors— són construïts pels exents del servei militar i els reservistes de 50 a 60 anys.

Una altra arma terrorífica i que recentment ha comentat la premsa és la bomba de neutrons. Per comentar algunes de les nefastes conseqüències d'un conflicte amb aquestes armes comentarem breument que és una bomba. Es tracta d'una petita bomba d'hidrogen en la que els seus components estan disposats de manera que la penetració de la radiació neutrònica és major que la esperada en una explosió nuclear comú: el fluxe instantani de neutrons de molt alta energia representa a prop del 80 % de la potència d'aquesta arma. Basant-se en la gran sensibilitat dels éssers humans a la radiació nuclear, si aquest tipus de bomba es fa explotar a gran altura, s'obté una arma de destrucció dels éssers vius i deixa intacte una part de la matèria inorgànica de la superfície afectada.

A diferència d'altres armes nuclears tàctiques, la bomba de neutrons produeix menys calor, radiació i explosió i allibera més quantitat de neutrons (partícules atòmiques de càrrega elèctrica neutra) i radiacions gamma. Aquests atravessen els blindats sense cap problema i ataquen les cèl·lules vives. Aquesta bomba és capaç de matar la tripulació d'un carro de combat sense afectar pas la màquina. Això ha fet que determinats exèrcits hagin assajat uns uniformes, que en altres temps qualificaríem de ciència ficció, i uns efectius de neteja anticontaminants per netejar les armes bèl·liques que hagin estat infectades pels raigs gamma i els neutrons. Malgrat la "netedat" que algunes notícies han donat d'aquesta arma, podem afirmar que la bomba "N" contamina radioactivament, és més, la radiació que afecta a qualsevol substància, produeix una radiació derivada, i al reaccionar amb el nitrògen que conté l'aire converteix a aquest en un carbó radioactiu, que és una substància letal.

Finalment farem un repàs a un altre tipus d'armament, menys espectacular que l'atòmic, però la seva capacitat mortífera i destructora, no es queda endarrera. Es tracta de les armes químiques i bacteriològiques (aquestes ja conegudes a partir dels anys 30) i el possible llegat que ens deixaria una guerra química o bacteriològica.

Sobre les armes bacteriològiques, ja a l'any 1933 s'havia descobert el mètode per propagar malalties infeccioses per mitjà de mosques. Així mateix

s'aconseguien microbis -bacil de la influença (grip)-. Un combinat de gas mostassa (hiperita) i microbis, afavoreix la infecció de grip, la disenteria, la tubercuosi i altres malalties. Val a dir, que avui, malgrat tots els avenços de la medicina, l'home no disposa de defenses per a curar-se d'un simple constipat.

Tot i les moltes substàncies de que el poder militar disposa per portar a terme una guerra química, ens centrarem en algunes d'elles. Tothom té present encara, el tràgic accident de Seveso (Itàlia) el 10 de juliol del 1976, on es va demostrar la força de la dioxina com a agent de guerra química.

La dioxina s'incorpora ràpidament en els ecosistemes i és absorbida pels éssers vivents. Llavors és pràcticament impossible d'eliminar. L'ús militar de la dioxina serà per prohibir a l'enemic ocupar una determinada zona. Les conseqüències de la seva utilització serien convertir en inhabitable una àrea contaminada durant un període llarg de temps.

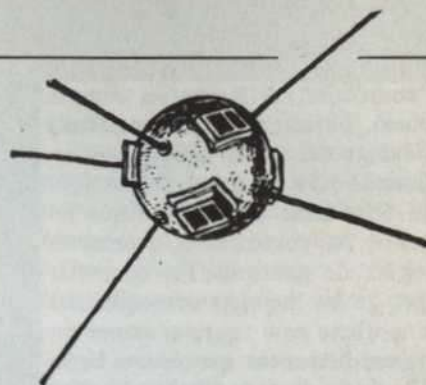
Un altre producte químic és l'àcid cianhídric que és un gas extremadament volàtil i molt tòxic. La dosi letal per inhalació és de 50 mgrs. durant un minut i per metre cúbic d'aire.

També val la pena comentar alguns dels efectes que va produir una arma

com el napalm, que els nordamericans usaren al Vietnam contra el poble vietnamita. Aquesta arma que els tècnics no consideren química, ja va ser usada durant la II Guerra Mundial contra els japonesos. Es calcula que el nombre de morts produït pels USA als japonesos, mitjançant l'ús del napalm fou molt més gran que el que produïren les bombes atòmiques d'Hiroshima i Nagassaki.

El napalm usat al Vietnam era molt més superior quant als efectes, que no pas l'anterior usat a la II Guerra. Les baixes es deuen primordialment al calor i a l'enverinament per monòxid de Carboni.

"LLUNÀTICS" CONTRA

JOAN ROCA

"MARCIANITOS"

L'accident del satèl·lit espia "Cosmos-954", que la matinada del

24 de gener de 1978 es desintegrà sobre Canadà portant un reactor atòmic amb cinquanta quilograms d'urani enriquit 235, alertà l'opinió pública mundial davant d'aquest nou perill que ens arriba, literalment, plogut del cel.

Les dues superpotències en el camp tecnològic, econòmic i militar reconeixien que el 1978 hi havia dinou satèl·lits amb generadors nuclears donant voltes a la Terra, però no sembla ésser aquesta l'única amenaça.

L'estratègia espacial està revolucionant totes les teories militars que existien fins ara. En les terribles proporcions que està assolint la bojeria de la cursa d'armaments, els satèl·lits són la pedra de toc que facilita les modernes doctrines del terror nuclear. Milers de científics segueixen de dia i de nit totes les maniobres dels 4545 objectes que donen voltes entorn del nostre planeta... a través d'ells, poden assabentar-se del més petit moviment de forces militars del seu enemic... a través d'ells, l'alt comandament pot transmetre de seguida ordres precises a milers de quilòmetres de distància... a través d'ells, serà possible teledirigir un atac nuclear a qualsevol part del món...

L'objectiu d'aquestes línies no és cap altre que oferir una breu visió de tots aquells aparells altament perfeccionats que volen sobre els nostres caps diversos cops al dia, i que un dia - millor que no passi així - poden decidir el nostre esdevenidor.

1. ELS SATEL·LITS MILITARS.

1.1. Introducció.

Les maravelles aconseguides en les proves espacials - les espectaculars fotografies i dades de la Lluna, Mart, Júpiter, Venus i Mercuri, i l'"aterratge" sobre Mart - han distret l'atenció de la gent d'altres igualment notables, però no tan coneguts, avenços de l'home en l'ús dels satèl·lits artificials.

A part dels satèl·lits que es llancen per a fer explotacions científiques i per investigar possibles aplicacions que ajudin a l'economia, es llancen molts més satèl·lits per complir objectius militars molt concrets. El geni tecnològic militar de l'home ha ideat satèl·lits que li permeten comunicar-se simultàniament amb forces armades que estiguin pròximes i també amb les que estan a milers de quilòmetres. Els satèl·lits poden servir per a predir el temps, facilitant els bombardeigs i poder dirigir amb precisió les armes mortíferes cap a llurs objectius. Amb l'ajut dels satèl·lits espies, poden descobrir-se els objectius militars i a través dels satèl·lits geodèsics es pot determinar la seva posició exacta.

En aquests darrers anys, el 60% de tots els satèl·lits, tant rusos com americans, llançats a l'òrbita terrestre, han estat satèl·lits militars. Als E.U.A., la major part del programa espacial corre a càrrec de la NASA (Administració Nacional Aeronàutica i Espacial). La resta depèn majoritàriament del Ministeri de la Defensa, essent la USAF (US Air Force) exèrcit de l'aire nordamericà el braç executiu, posant tot l'interès en l'aplicació militar. Moltes menys coses es coneixen del programa soviètic. L'Acadèmia Soviètica de les Ciències, malgrat tot, juga també el seu paper en planificar part del programa soviètic.

A més dels satèl·lits de reconeixement (Espies), les dues potències han llançat molts d'altres d'una gran varietat. Cada potència utilitza els anomenats "satèl·lits d'alarma immediata" que avisen tot seguit del llençament dels míssils enemics. S'està avançant notablement en els satèl·lits de navegació, comunicacions i meteorològics. Ambdues potències han posat també en pràctica programes relacionats amb el desenvolupament de satèl·lits "inter-

ceptors" dels satèl·lits enemics.

1.2. Programa americà.

L'ús dels satèl·lits artificials amb propòsits de reconeixement es remonta als E.U.A. a l'any 1946. Durant els anys 50 es desenvoluparen diversos programes de reconeixement aeri i de l'espai, i el deu d'agost de 1960 es llançava el primer satèl·lit de reconeixement, el Discoverer 13. Aquest satèl·lit va disparar una càpsula que contenia la primera pel·lícula que seria recobrada a la Terra. El programa de satèl·lits militars s'ha desenvolupat considerablement des del Discoverer 13.

Els satèl·lits de reconeixement electrònic, els de navegació, els de comunicacions, els geodèsics, els d'alarma immediata i els meteorològics, s'han anat perfeccionant i utilitzant rutinàriament als E.U.A. Darrerament s'han llançat diversos satèl·lits de reconeixement oceànic. A principis de la dècada dels 60, el desenvolupament de la tecnologia dels sistemes de satèl·lits interceptors/destructors (assasins) va tenir una especial importància en diversos programes de la USAF i de la USN (marina). Tot i això la majoria d'aquests programes foren cancel·lats o suspesos. Actualment s'ha tornat a reprendre l'interès en aquests sistemes en els quals s'està treballant amb gran esforç.

1.3. Programa rus.

Encara que oficialment es coneix molt poc del programa espacial soviètic, sí que ha estat possible determinar, des de les estacions de seguiment i control de llençament, els diversos tipus de satèl·lits utilitzats.

El programa espacial soviètic va començar a estendre's a partir dels anys 60. Del 1962 ençà, la majoria dels satèl·lits s'han anomenat "Cosmos" i el

número de sèrie - què actualment arriba gairebé al 1000 -. Tota la sèrie Cosmos cobreix una varietat de missions, que s'han identificat a partir de l'estudi de les repeticions de les òrbites, el tipus de restes associats a cada vol, els senyals transmesos, i els períodes de llançament dels satèl·lits.

2. ELS SATEL·LITS MILITARS: MISSIONS I CARACTERISTIQUES.

2.1. Reconeixement fotogràfic.

Normalment un satèl·lit segueix una òrbita elíptica, i el seu moviment al voltant de la Terra es complica amb la rotació i la forma del planeta. Tot i això, se n'ha fet molt bon ús d'aquests fenòmens per a fer observacions des de l'espai.

Si s'escull amb cura el període del satèl·lit (període vol dir, el temps que triga el satèl·lit en donar una volta completa a la Terra), la seva projecció en el terreny (és a dir, sobre la Terra) es repetirà cada dia. Al contrari, es pot escollir el període de manera que la seva línia de projecció es mogui gradualment, amb la qual cosa cobreix una àrea d'interès molt més àmplia.

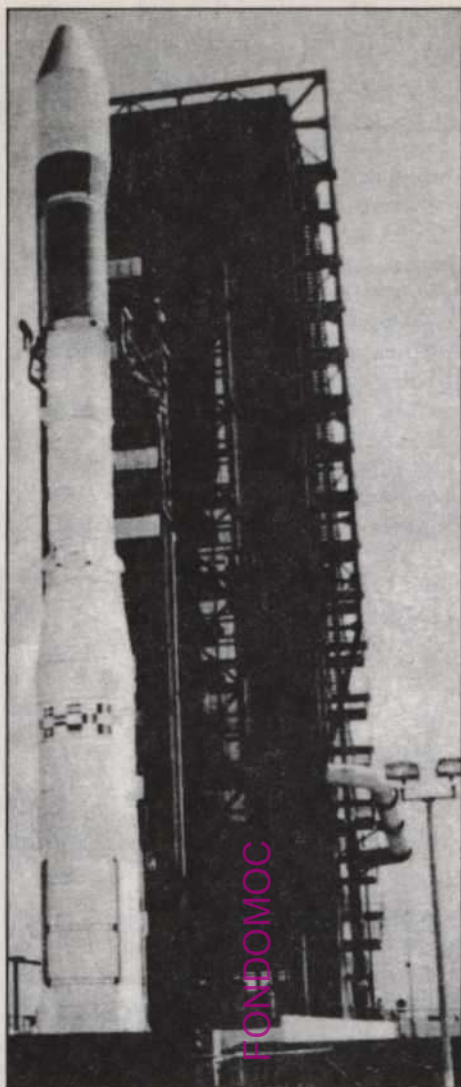
Els canvis en les línies de projecció són lents, i es necessita molt de temps abans que el satèl·lit estigui en la seva posició correcta sobre l'àrea d'interès. Per això gairebé sempre se'ls dirigeix des d'una estació terrestre per a portar-los més aviat a la seva òrbita.

El que un objecte pugui ésser detectat des d'un satèl·lit depèn d'una sèrie de factors, entre els quals estan les característiques de la càmera que porta, el tipus de pel·lícula, el contrast entre l'objecte i el seu entorn, l'ombra que produeix, i l'altitud del satèl·lit. Aquesta altitud varia des del "perigeo" (distància més curta entre la Terra i el satèl·lit) i l'"apogeo" (distància més llarga). Per aconseguir una bona fotografia, és millor fer-la des de la menor altitud possible, però en aquesta posició el frec de l'atmosfera redueix la vida del satèl·lit. En el cas dels satèl·lits americans, normalment baixen a altituds de 150 quilòmetres damunt l'objectiu i després pugen fins a 400-500 quilòmetres, minimitzant així els efectes del frec atmosfèric.

2.10. Geodèsics.

La geodèsia és una branca de les matemàtiques aplicades que tracta de la forma de la Terra, el seu camp de gravetat, i les posicions exactes de cada punt de la superfície de la Terra.

A l'hora de fer els mapes és importantíssim conèixer amb precisió la forma

de la Terra i la localització precisa de cada punt. El camp gravitatori està molt lluny d'ésser uniforme per les diferents densitats de les seccions de la corba terrestre, i si es deixen de banda els efectes de la forma terrestre i del seu camp de gravetat poden cometre's considerables errors a l'hora de calcular trajectòries en els sistemes de guiatge de míssils i de l'aviació.

Les posicions de llocs situats a gran distància els uns dels altres a la superfície de la Terra poden determinar-se a través d'aquests satèl·lits mitjançant una d'aquestes tres formes:

En el primer mètode, conegut com el sistema de satèl·lit òptico-geomètric, es fotografia al satèl·lit amb un estel al fons, simultàniament des de dues estacions terrestres. Això fixa un parell de direccions i un pla que conté aquestes direccions amb una línia recta que uneix ambdues estacions (submarí o avió) encara desconegudes. Successivament es van determinant plans similars que contenen aquesta línia a mesura que el satèl·lit es va movent. Repe-

tint aquesta determinació de direccions d'estacions conegudes a d'altres desconegudes, es formarà una xarxa mundial d'estacions, comparable a una gran xarxa de triangulació.

En el segon mètode, es determina la posició del satèl·lit amidant tres distàncies simultànies des de tres estacions terrestres conegudes. Un cop s'han determinat les tres posicions, es relaciona amb elles una estació desconeguda, de la qual es pot calcular la seva posició respecte a les altres. Això és comparable a la triangulació en tres dimensions.

En el tercer mètode - un sistema dinàmic de satèl·lits - es determina primer l'òrbita del satèl·lit a través d'equacions de movi que relacionen el satèl·lit amb el centre de la Terra incloent les perturbacions de l'òrbita degudes a la irregularitat del camp de gravetat. Un tipus d'aquest sistema dinàmic de satèl·lits és el ja anomenat sistema "Doppler": S'agafa la posició del satèl·lit des d'una estació i es dedueix la seva distància més curta a partir de l'efecte Doppler de la seva aproximació i allunyament. En prendre la posició de diversos satèl·lits, es relaciona la posició de l'estació amb les seves òrbites i al mateix temps amb el centre de la Terra, treient així les coordenades geocèntriques. Si dos punts de la Terra estan així relacionats amb el mateix sistema de coordenades geocèntriques, pot calcular-se la seva posició.

2.2. Reconeixement electrònic (espionatge).

La funció primària dels satèl·lits de reconeixement electrònic és la de localitzar els llocs de defensa aèria i els radars de míssils, que solen estar a les fronteres d'un país. Aquests satèl·lits determinen també les característiques dels senyals i l'abast de detecció d'aquests radars perquè, amb el coneixement de la seva situació, puguin planificar-se eficientment les penetracions en les defenses aèries de l'enemic amb bombarders estratègics.

És essencial conèixer les característiques de cada tipus bàsic de radar enemic per a poder dissenyar de forma adient l'equip electrònic de "contramesura" (ECM) que ha de portar el bombarder. El propòsit d'aquest ECM és el d'interferir els radars de defensa aèria de l'enemic. Aquest equip que porten els bombarders pot àdhuc estar dissenyat per a superar possibles instruments contra-contamesures (ECCM). Aquests satèl·lits són utilitzats també per a

localitzar les emissores de ràdio militars i escoltar les seves comunicacions.

L'altitud ideal per a aquests satèl·lits és lleugerament superior a la dels de reconeixement fotogràfic. Tot i això tampoc pot ser tan alta que la seva sensibilitat quedi molt reduïda. Si bé és veritat que si l'òrbita és més alta, més vida tindrà el satèl·lit, també és cert que una gran altitud redueix la càrrega que el coet propulsor pot portar. Veient aquests factors, l'altitud elegida amb més freqüència està entre 300 i 400 quilòmetres, en la qual la vida del satèl·lit és d'uns quants mesos fins a molts anys.

2.3. Alerta avançada.

L'objectiu dels satèl·lits d'alerta avançada és el de conèixer el llençament de míssils balístics intercontinentals (ICBM) amb caps nuclears.

2.4. Navegació.

Des dels satèl·lits de navegació es transmeten senyals en freqüències molt estables, proporcionant una freqüència de constant referència, un missatge de navegació així com senyals a intervals de temps determinats. El missatge de navegació descriu la posició del satèl·lit en funció del temps. Periòdicament es transmeten al satèl·lit des de les estacions terrestres el missatge de navegació actualitzat i les correccions de temps. En rebre aquests senyals durant una sola passada del satèl·lit, un submarí pot calcular la seva posició a l'oceà amb tota mena de precisions.

Els senyals de ràdio rebuts d'un satèl·lit que es mou són molt alts en freqüència quan el satèl·lit s'apropa al submarí i més baixos quan s'aparta d'ell. La diferència entre la freqüència observada i la freqüència coneguda del transmissor es coneix com a desviació Doppler. En la tècnica Doppler, es comparen les freqüències rebudes del satèl·lit amb les que genera l'equip del submarí, amb la qual cosa es determina el canvi de freqüència pel moviment del satèl·lit.

Totes les operacions que impliquen sistemes de trasllat o transport d'armament, com poden ésser els avions, els míssils i els vaixells o submarins, requereixen el coneixement precís de la seva posició, velocitat i direcció en tot moment. Això es fa a través dels satèl·lits de navegació.

2.5. Reconeixement oceànic.

2.5.1. Reconeixement oceànic USA.

La marina americana llençà el 1976 el seu primer prototipus de satèl·lit de reconeixement oceànic, en una òrbita quasi circular, utilitzant un coet de llençament Atlas. Dissenyat per a dirigir als vaixells de superfície, aquest satèl·lit anomenat "Nube Blanca" conté uns sensors amb raigs infrarojos i radiòmetres d'onda milimètrica, així com antenes de ràpida freqüència per a detectar radars i senyals de comunicació procedents de vaixells. El satèl·lit portava també tres subsatèl·lits petits que ara estan també en òrbites circulars, molt similars a les del satèl·lit principal. Amb el conjunt dels satèl·lits es cobreix una gran part de la superfície oceànica.

2.5.2. Reconeixement oceànic URSS.

Els russos han vingut fent ús d'aquests satèl·lits des de 1973. Aquests satèl·lits realitzen la seva missió per parelles. Una característica important d'aquests satèl·lits és que realitzen les missions de reconeixement oceànic en òrbites amb "perigeos" i "apogeos" de 250 i de 260 quilòmetres, respectivament. Després d'unes quantes setmanes, varen disparar diversos objectes i després els van fer maniobrar cap a òrbites de "perigeo" i "apogeo" més grans, d'uns 870 i 930 quilòmetres, respectivament. Es creu que els satèl·lits van equipats amb sistemes de radar accionats per generadors que utilitzen nuclis radioactius. Els satèl·lits romanen en aquestes òrbites fins que baixi la radioactivitat del generador.

2.6. Interceptors/destructors.

2.6.1. Interceptors/destructors USA.

Encara que no hi ha gaire informació sobre les proves reals d'un sistema de satèl·lit assassí, es coneix que existeix una capacitat limitada d'interceptar els satèl·lits hostils. El sistema americà utilitza míssils amb base a les illes Johnston i Kwajalein al Pacífic. S'han iniciat programes d'investigació i àdhuc "caçadors" de satèl·lits, encara que amb tota seguretat, els russos estan més adelantats en aquesta tecnologia.

Si bé sembla que no hi ha hagut vols espacials d'inspecció i destrucció corresponents als experiments soviètics en aquest camp, els vols "Gemini" (1965 i 1966) demostraren amb èxit la capacitat dels E.U.A. en aquest camp. Encara que el programa Gemini depenia

de la NASA, el Ministeri de la Defensa va jugar també un paper important, doncs estava molt interessat en la tècnica del trobament espacial, particularment amb una nau hostil.

2.6.2. Interceptors/destructors URSS

El 30 d'octubre de 1967, el Cosmos 186 es va trobar i ensablà amb el 188. Després es repetí l'èxit. De seguida començaren les proves per interceptar i destruir un satèl·lit enemic.

El dia 19 de novembre de 1968 el Cosmos-248 va destruir als seus companys de sèrie, números 249 i 252. Aquestes proves es realitzaren periòdicament fins al 1971. Llavors s'introduí un nou procediment. L'interceptor s'aproximava com si anés a trobar-se, i després d'una perllongada inspecció es posava a l'interceptor en una òrbita més baixa i se'l deixava caure. Des d'aleshores, en les proves posteriors no ha calgut destruir cap satèl·lit propi.

Es ja possible inutilitzar i àdhuc destruir satèl·lits des de la Terra, com ho demostraren els russos, el febrer de 1976, en atacar i cegar a un dels satèl·lits americans, el "647", que es trobava al damunt de l'Oceà Índic.

2.7. Sistema FOBS.

El Sistema de Bombardeig d'Òrbita Fraccional (FOBS) està dissenyat per a posar una arma en òrbita i, en un punt determinat, abans d'haver completat la seva primera volta al voltant de la Terra, es frena l'arma amb un retro-coet i se'l fa caure a la Terra en el lloc elegit. D'aquesta forma, són detectades malament pels radars d'alerta immediata i no poden identificar-se fins entrar en l'atmosfera quan van camí del seu objectiu, la qual cosa pot resultar massa tard perquè actuïn els sistemes antimíssils. A més, amb aquest sistema els russos podrien penetrar en els E.U.A. des del sur, el front amb menys defensa.

Hi ha que notar que les proves d'aquest sistema, des de l'any 1966, no varen constituir una violació del tractat que prohibeix posar en òrbita artefactes de destrucció massiva, primer perquè no es va completar tota una òrbita, a més que amb tota probabilitat no portaven bombes reals, i segon perquè no creuaren pel damunt dels EUA.

En 1966, dos vols Cosmos, foren detectats sense que l'URSS els anunciés. Però fins 1971 no es va saber que aquests eren el principi dels FOBS. Tots els vols que varen seguir, començant pel Cosmos-139, llençat el gener de 1967, foren anunciats pels russos dins

de la sèrie Cosmos; es varen donar els "perigeos" i "apogeos", però no els seus períodes orbitals. Això fou segurament perquè la càrrega mai completava una òrbita i al disparar-se el coet retropropulsor tornava a la Terra a un objectiu de la Unió Soviètica.

2.8 Comunicació.

Per a les comunicacions de llarga distància, l'ús de satèl·lits com a estacions retransmissores permet cobrir gran part de la superfície de la Terra. Amb aquest sistema, el satèl·lit (receptor-amplificador-transmissor) actua en comptes dels diversos repetidors intermedis necessaris en les comunicacions a llarga distància en el sistema convencional de micro-onda terrestre.

Els satèl·lits de comunicació poden classificar-se en dos amplies categories electromagnètiques i orbitals. En la primera categoria, hi ha satèl·lits passius i actius. Un satèl·lit passiu, que pot ser com una gran globus metàl·lic, actua sols com reflector d'ondes de ràdio. Un greu desavantatge d'aquests és que el senyal reflectat és molt feble quan torna a la Terra. Per això ja no s'utilitzen ara i tenen únicament un interès històric. El satèl·lit actiu, per la seva part, porta un sistema que rep els senyals transmesos des de la Terra, els amplifica i el retransmet a d'altres estacions. A més, solen tenir un altre sistema que els permet menar un senyal amb el qual se'ls pugui localitzar.

En la segona categoria, els satèl·lits de comunicació poden dividir-se en tres tipus generals, segons les característiques de la seva òrbita: sincrònics, semisincrònics i asincrònics.

Un satèl·lit sincrònic, orbitant a una altitud de 35.900 quilòmetres, amb el mateix període de rotació que la Terra, apareixerà estacionari respecte al planeta si la seva inclinació orbital és zero (està en el mateix pla que l'Equador).

Un satèl·lit asincrònic està a una altitud superior als 35.900 quilòmetres i gira al voltant de la Terra en una òrbita que té un període que depèn de la seva altitud. Aquest tipus de satèl·lit és, doncs visible des d'un punt determinat de la Terra només durant una part de la seva òrbita; la durada i freqüència de la visibilitat dependrà de les característiques orbitals i de la posició de les estacions de seguiment a la Terra. Des d'aquestes estacions pot haver una bona visibilitat només en unes quantes òrbites, mentre que des d'altres no es pot pas veure el satèl·lit. Per això són necessaris més d'un satèl·lit asincrònic per a cobrir tota la Terra.

2.9. Metereològics.

Normalment són posats en una òrbita circular entre els 500 i els 1500 quilòmetres d'altitud, suficientment baixes com per a veure amb detall la posició de les tormentes i suficientment altes per a poder cobrir una ampla zona i fotografiar-la en revolucions successives.

3. CONCLUSIONS.

Des del 1972, el nombre de satèl·lits de reconeixement fotogràfic llençats pels E.U.A. i l'URSS ha estat constant: 5 i 35 cada any, respectivament. La vida orbital més llarga dels satèl·lits de reconeixement fotogràfic americans els permet realitzar les seves activitats des de l'espai amb un nombre reduït de satèl·lits. Però el gran avantatge de la sèrie "Cosmos" és l'"estandarització" del prototipus de nau, pràcticament inalterada des del principi de la cursa espacial soviètica, la qual cosa permet la fabricació en cadena amb la corresponent economia de la producció. La Unió Soviètica, utilitzant per a la conquesta espacial un percentatge del seu P.N.B. igual als dels EUA, (essent la meitat de l'Amèrica) ha aconseguit mantenir-se al nivell de llençament del seu rival i a cops adelantar-lo.

A finals de l'any 1976, els EUA havien gastat en aquests programes espacials, civils o militars, més de VUITANTA CINC MIL MILIONS de dòlars. El 60 per cent dels seus vols de satèl·lits eren militars, i una tercera part de les despeses estaven dedicades a les activitats militars. Als E.U.A., els pressupostos detallen totes les despeses dels satèl·lits de navegació, comunicació, geodèsics, metereològics i d'alerta avançada, però no es parla dels satèl·lits de reconeixement fotogràfic i electrònic, segurament perquè es considera informació "classificada".

No es poden obtenir dades comparables del pressupost de l'URSS, però no poden ésser gaire diferents. Els satèl·lits d'orientació militar formen una fracció similar del total de les activitats espacials soviètiques.

L'ús generalitzat de satèl·lits de reconeixement i d'alerta avançada s'ha convertit en una part molt important de la doctrina estratègica americana. Amb el desenvolupament d'altres tipus de satèl·lits sembla que hi ha tendència a desenvolupar noves doctrines, com la de la "resposta flexible". Aquesta accentuaria les capacitats limitades de desen-

volupar una guerra nuclear a diversos nivells. En aquesta nova estratègia, la tecnologia espacial proporciona una més gran centralització del comandament i del control de les forces militars, a través, per exemple, de l'eficàcia dels satèl·lits de comunicacions. En un limitat intercanvi d'armes nuclears és necessari obtenir una estimació dels danys per a poder efectuar una resposta ràpida i adequada, la qual cosa estaria facilitat pels satèl·lits de reconeixement.

La importància dels satèl·lits militars és encara més gran en veure que s'estan fent esforços considerables per augmentar la seva capacitat de supervivència. Això inclou la investigació de tota mena de dispositius contra les interferències, i per a la protecció dels efectes de qualsevol atac o explosió nuclear, i una creixent vigilància de l'espai mitjançant sensors a la terra i a l'espai.

Entre els diversos tipus de satèl·lits, els de navegació i els geodèsics, poden molt bé revolucionar tota l'estratègia i tàctica militar. Amb el seu ajut, ja és possible poder dirigir un míssil a pocs metres de l'objectiu desitjat - en qualsevol part del món - adquirint una exactitud sense precedents.

Finalment, no hi ha que oblidar que els satèl·lits juguen un paper molt útil a l'hora de verificar els acords sobre control d'armaments, i supervisar les zones de conflicte. Mentre per una part es dona gran publicitat a aquests aspectes, el que no es pot saber és fins a quin punt s'utilitza tota aquesta nova tecnologia per a militaritzar l'espai. L'aspecte, més preocupant de tots els avenços de la tecnologia espacial, és, que han donat pas a noves doctrines que molt bé podrien arribar a fer creu-

re a l'home en la possibilitat que es pot fer, i àdhuc guanyar, una guerra nuclear limitada.

BIBLIOGRAFIA

Agresión desde el espacio (Cultura i napalm en l'era dels satèl·lits); Mattelart, Armand; Siglo XXI, Buenos Aires, Argentina, 1973.

Comunicación de masas e imperialismo yanqui, Schiller, Herbert I.; Ed. Gustavo Gili SA, Barcelona, 1976.

SIPRI-Yearbook 1977, The MIT Cambridge, Mass. USA, Almqvist & Wiksell, Uppsala 1977, Suècia.

LES ZONES ESTRATÈGIQUES

Un altre cop sorgeix la possibilitat d'un "polvorí dels Balcans". Amb la "mundialització" de les relacions internacionals, existeixen ara diverses zones d'importància estratègica, en què "tot podria saltar". Aquestes zones, reflecteixen la situació estratègica mundial l'estat del sistema, i en aquestes zones s'acumulen "massa" opcions: 1) un contacte Est-Oest que pot menar directament o indirecta a l'oposició Estats Units-URSS; 2) un conflicte local intern o regional -autòcton- és a dir tenint la seva pròpia història, la seva dinàmica, el seu codi en relació amb les classes locals; 3) flux energètic, de matèries primeres, d'armaments, financer, però també flux purament simbòlic, ideològic. Hom pot preguntar-se, a més avui dia, si els fluxes financers no han esdevingut uns fluxes simbòlics. Cada any, algunes zones desapareixen i d'altres apareixen. En 1980, hom pot considerar com a essencials les següents regions: Europa, l'Orient Mitjà, Amèrica Central i les illes del Caribe.

L'EUROPA DELS OSTATGES

Europa, que durant molt de temps ha estat neutralitzada com a zona estratègica, torna a ésser el 1980 un punt de crisi mundial, mercès a la invenció americana del terme "euromíssils". Oficialment L R T N F (Long Range Tactical Nuclear Force- Força Nuclear tàctica de llarg abast), aquesta categoria designa els *Pershing II*, els *Cruise Missiles* i els *SS-20* soviètics, col·locats al seu lloc a partir del 1977, per substituir els vells míssils de 1959-60. Què passa, doncs? Ha calgut esperar dos anys perquè l'OTAN decideixi, el desembre del 1979, que els SS-20 constitueixen un perill important i que cal instal·lar el 1983, 108 *Pershing II* (a Alemanya) i 464 *Cruise Missiles* (160 a Gran Bretanya, 112 a la R.F.A., 96 a Itàlia, 48 a Bèlgica i 48 a Holanda). Els *Pershing II* són uns coets amb 1600 quilòmetres d'abast i que poden arribar a l'URSS a partir del territori alemany, al contrari de tots els altres projectils actualment instal·lats a Alemanya.

Aquest contra-foc està destinat a

"impedir als russos agafar a Europa com a ostatge" amb els seus SS-20. Així doncs, els europeus han estat sempre "ostatges estratègics" des de 1945 de les tropes soviètiques; ostatges dels SS-4 i SS-5 (700 entre ambdós models) instal·lats per Krushev a partir de 1959 -coets amb caps nuclears megatònics en principi destinats a arrabassar Europa, i sobre tot a compensar les ganes americanes de destruir la URSS (per la tristesa que sentirien en veure desaparèixer Europa). Els soviètics agafen els europeus com a ostatges perquè són més febles que els EUA, però aquesta situació ha esdevingut d'alguna forma "amable" i consolidada: era el fonament de la coexistència pacífica.

Aleshores, 1980, ha estat l'any en què tot ha canviat. L'URSS havia de modernitzar el seu arsenal si volia mantenir la seva posició sobre Europa: els coets dels anys seixanta s'arriscaven a ser destruïts en llurs sitges mòbils abans de poder omplir els seus tancs amb combustible, pels nous coets estratègics ianquis.

Els SS-20, més mòbils, més precisos, i menys pesats, amb tres caps nuclears cadascun, són el nou instrument per fer ostatges. Malgrat tot els russos han encoratjat els americans a fer canvis totals. Efectivament, la causa de la crisi no està en la instal·lació soviètica, sinó en el canvi de la doctrina americana. El fet que Europa sigui pressa com a ostatge per l'URSS sense "contrapartida europea" no convé pas als EUA, que adopten dues actituds:

1. Proclamen que la guerra nuclear és possible a Europa, en el quadre de la seva estratègia de dissuasió flexible, i es preparen per no trobar-se "enmig del sarao" d'una guerra nuclear generalitzada. En això consisteix preparar unes "opcions limitades": un conflicte nuclear que tindria l'avantatge de destruir Europa deixant intactes els EUA.

2. Per a no passar purament i simple per uns "covards" (o cabrons) proclamen que la guerra nuclear a Europa pot ser evitada mercès a un equilibri europeu en coets nuclears de "teatre" (és a dir, sobre el camp de batalla europeu) - i que aleshores és possible "aga-

far com a ostatge" la Rússia Europea mercès als míssils amb base a Europa Occidental. Per això la importància donada als euromíssils. Per la seva nova estratègia, els americans escanyen pràcticament als europeus i, encara més, fan que els soviètics els escanyin igualment. Els ianquis tenen interès a frenar la pujança soviètica perquè, l'europeu li diu: "Papa, què cal fer perquè no em lliuris a l'ogre?"

Amèrica, o els seus representants a casa nostra, insinuen llavors que cal distribuir més equitativament la càrrega de la defensa, pagar els nous coets *Pershing* i els *Cruise*, esterilitzar les capacitats financeres amb la producció d'armes i d'activitats militars retrògrades. Mentre duri això, els EUA, es podran dedicar a la nova etapa de modernització que s'obre al davant del sistema capitalista: la robòtica, el fons marí, les noves energies.

UN ALTRE COP LA LOGICA DE L' "EUROGUERRA" ?

Alemanya i Japó, des de 1945, han pogut arribar a on estan mercès a llur "irresponsabilitat militar". La "responsabilitat", militar, és un fre per l'economia, d'aquí la idea de lliurar a Europa la responsabilitat militar, almenys aparentment. França té un paper específic, donar, amb els seus propis euromíssils, un mínim de versemblança a l'entitat operacional europea.

Però hom demana també als països europeus un esforç militar convencional molt fort. Això no és pas una casualitat: el juliol de 1980, el consell de la Unió de l'Europa Occidental (UEO) ha abolit, per unanimitat, totes les restriccions sobre les mesures dels vaixells i submarins alemanys.

D'aquesta manera es mena a Europa a una falsa defensa nuclear autònoma. Tota Europa sencera ha esdevingut una Força Multilateral (M L F). Aquest projecte americà avortat els anys 60 preveia la distribució d'armes americanes als vaixells de superfície amb equipaments americans o europeus. L'armament nuclear francès havia de fer fiable la versemblança de l'escenari...

La seva força de xoc omple també a

França amb un debat democràtic sobre la defensa que fa bullir a tota Europa, que juga un paper de línia Maginot contra les noves idees. Mentrestant els experts militars d'Alemanya i de la Gran Bretanya consideren l'Euroguerra

. Imaginem igualment el dia en què els dos presidents-cancillers de les dues alemanyes, del tot sincers, s'abraçaran a la frontera de l'autopista de Berlín, jurant davant la TV que mai els seus països no es faran la guerra i sobretot que no toleraran pas que -nuclear o no - hom vingui a fer-la a casa seva. Un llenguatge encara impossible: la coexistència pacífica de les dues Alemanyes ha de restar normal i sòrda. Si el joc dels dos "supergrans" esdevé massa perillós, estiguem segurs que Alemanya canviarà i que elegirà aquesta veritat evident: com una promesa feta, en l'hecatombe, els ale-

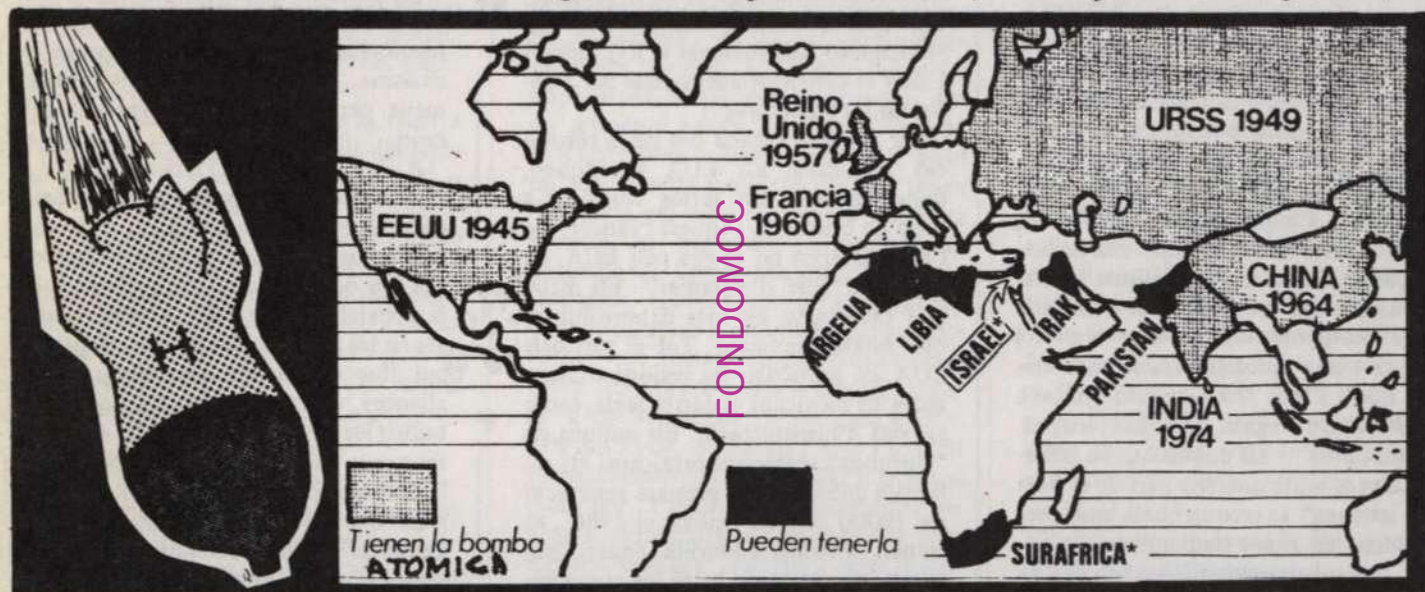
al golf Pèrsic del nus dels enfrontaments a aquesta zona sembla irreversible. Des de Camp David, Israel no ha estat amenaçada més per totes parts, i no és doncs el *pol absolut d'acumulació de material militar* permetent legitimar la cursa d'armaments de la zona. No ha restat més que un bastió autònom militar que significa per europeus i americans prendre consciència que la política podria avui dia substituir l'excés de consciència militar regional, abans tan apreciat. El paper de "veritable" modernitzador de les societats i de les economies a la zona de l'Orient Mitjà atorgat per la Societat de Nacions (SDN) a l'Agència jueva és força exagerada: Israel no serà mai reciclador de petrodòlars. El seu paper esdevé doncs marginal al problema estratègic creat per la caiguda del

Règim del Sha. Despertant els dimo-

que ha estat sempre una peça important del sistema americà i que no li preocupa gaire l'afebliment

iranià, dona facilitats als sistemes d'espionatge americans, facilita bases, compra armes... Però, malgrat la seva bona voluntat, la modernització no és, ni de bon tros, l'objectiu de la societat beduina. Aquesta descansa sobre un Islam purità totalment inadaptat a la societat de consum, i a la societat de competència tecnològica. Els esdeveniments de La Meca són signes precursors d'un fre o d'un risc de descomposició. Turquia, ha estat posada en ordre un altre cop, doncs semblava que

el país estava en l'anarquia feixista (més de 3.000 morts polítics el 1980). Però, així com tradicionalment, l'exèrcit turc tornava a donar el poder als civils després de fer el cop d'Estat, els

manys lluitarán per la pau.

Encara hi ha una novetat que pot emmerdar la història de les manipulacions i dels petits càlculs nuclears.

La nostra "zona estratègica" és recorreguda per uns corredors que ens entrenen per una repetició de la guerra freda, però uns contra-corredors polítics populars rebutgen la lògica sense fi de l'equilibri nuclear. Són els que, a Polònia, a Alemanya, a Gran Bretanya, al Benelux i potser a França, mouran a basar la seguretat en nous acords polítics, car l'OTAN i el Pacte de Varsòvia han esdevingut factors d'inseguretat.

L'ORIENT MITJA

Després de l'afer iranià, l'afer afgà domina des de 1980 la zona estratègica de l'Orient Mitjà i el desplaçament cap

nis locals, l'enfonsament d'aquest personatge, escapant al control del sistema de blocs, ha tergiversat tres fluxos fonamentals: el flux del petroli (l'energia), el flux dels petrodòlars (la moneda mundial) i el flux dels armaments (el control de la branca que ha esdevingut el volant boig de la producció industrial de primera magnitud en ambdós imperis). El sha, coleccionista encisat pels avions i la tècnica, cofoi amb els emisaris obsequiosos de les corporacions californianes, havia esdevingut peça mestre de l'aeronàutica americana, un factor macroeconòmic.

Un cop ensorrat el sistema del sha, el problema americà no està en tornar a posar les mans sobre els sortidors de petroli (no és pas petroli el que manca) sinó tornar a crear una màquina ben reglamentada de reciclatge dels petrodòlars. Aleshores, Aràbia Saudita,

militars que han pres el poder el setembre no parlen de fer-ho, sense haver imposat abans la seva Constitució: Turquia ha d'assumir la funció militar que fins llavors tenia l'Iran... encara que no pugui assumir les mateixes funcions econòmiques i financeres del Sha.

Falta l'Irak, que està en conflicte amb l'Iran. Els dos grans semblen tenir un interès semblant perquè s'acabi la no alineació de l'Iran: un retorn cap al grup occidental permetria als soviètics conservar l'Afganistan sense cap mena de contestació. Però, el sistema iranià no s'estabilitza. Satèl·lit soviètic en vies de desatellització, l'Irak no pot empenyer de veritat una "blitzkrieg" cap a Teheran. Per la falta d'un paper preponderant de l'exèrcit o per manca de material americà, els iranians només amb les milícies populars atura l'atac iraquí. Decididament, en aquesta zo-

na, la "rebipolarització" dona patades !!.

La persistència d'una guerra al Golf és, malgrat tot, una eina de control americà sobre els pous petrolers, dons l'economia d'Europa i del Japó, són molts més dependents de l'or negre del Golf que els EUA. Amb l'excusa de mantenir l'ordre, Amèrica voluntàriament accepta el risc d'una catàstrofe exigint l'ajut dels seus aliats concurrents en les solidaritats militars o, si no és produeix, aquest "tots a una", tots perdran. Només França ha respost amb un gest enviant part de la seva flota al Océan Índic. Irak, no té cap possibilitat d'entrar en aquest club de nous països, havent estat sota l'òrbita soviètica.

Tot passa com si aquestes ex-democràcies nacionals - en les quals l'existència ha estat teoritzada a finals dels cinquanta pel marxisme de Krushev - constituïssin un model de transició cap a la modernització capitalista. La seva gestió serà confiada d'alguna forma a les planificacions burocràtiques puritanes de l'Est... Aquest noviciat "socialista", abans, típic de les tentatives nacionalistes d'independència econòmica, a partir d'ara ha acabat amb una reclasificació dintre del capitalisme multinacional. Irak pot servir de substitut de l'Iran per fer un reciclatge de petro dòlars i una industrialització més eficaç que a l'Iran ?? La desfeta militar i política del règim baathista iraquian permet avui dia dubtar-ho. És possible, doncs, veure que una part de la funció iraniana " es reconstitueix amb preferències en zones tradicionalment millor controlades pels EUA, com és l'Amèrica Llatina.

CENTREAMERICA

Centreamèrica esdevé una zona estratègica essencial. Per 3 raons: a) La degradació de la situació social i política en aquesta regió, que ha provocat grans moviments de revolta. La guerrilla, considerada com purament romàntica des de la caiguda del "Che", torna a reixir amb la bogeria dels sandinistes, com una estratègia que pot conduir a la victòria. Malgrat tot, s'està practicant en estat de revolta general. En l'altre camp, l'exèrcit i els grups feixistes d'extrema dreta no tenen res a perdre. b) La presència a les illes del Caribe, per la revolució cubana de l'URSS donant suport militar i econòmic a l'illa. El castrisme boliviari, que no deu res a l'URSS, resorgeix més naturalment des que els soviètics no

posen obstacles. Actualment, els russos no semblaven decidits a retenir Castro. Aquest home ha resorgit com un dimoni de la seva caps, deixant sortir a 10000 malcontents, arma unes milícies populars fent molt costosa qualsevol invasió armada a Cuba i dona suport a la revolució de Nicaragua, la qual es "cubanitzada" sensiblement. c) la influència directa de la social democràcia europea. Recolzant-se en la ideologia dels drets humans de Carter, ha esdevingut autònoma amb l'elecció de Reagan.

Aquesta barreja és explosiva i pot conduir a l'aparició d'un Vietnam a Centreamèrica. Les veleïtats independentistes d'un cert nombre de burgesos rics de la regió (Veneçuela, Mèxic, Costa Rica o Panamà) permeten a la IIa Internacional tenir una influència a la zona: sorprenent aliatge el de la socialdemocràcia alemanya, amb el Partit Revolucionari Institucional (PRI) mexicà i amb el castrisme-guevarisme per a enfonçar les dictadures !!

Per primera vegada des de la revolució Mexicana, els EUA s'arrisquen, doncs, a tenir un seriós conflicte a prop de casa seva, i aquest "càncer" de Centreamèrica no és pas pels EUA, un assumpte més d'ultramar". Els EUA han esdevingut els més desenvolupats dels estats americans. Tot el sud dels EUA, en particular les regions arrabassades als mexicans el darrer segle, estan en vies d'hispanització. Els milions de "chicanos" -emigrats mexicans- els refugiats cubans de la primera generació els 10000 cubans exiliats el 1980, es tornen a trobar a Florida, Texas, Califòrnia, al costat de totes les aristocràcies centreamericanes que hi han col·locat llurs capitals i llurs famílies. S'afegeixen les circumstàncies de l'enorme empresa latino-americana que constitueix el tràfic de drogues per Colòmbia, Bolívia o Perú. La "gangsterització" de la vida política que toca de ple també a les forces armades bolivianes com a les colombianes impeding així qualsevol control polític de la situació.

En aquest desordre continu i vertiginós, no és sorprenent que l'Església catòlica aparegui com un factor de moralització estratègica: en alguns moments de la història, la moralització té un cert valor estratègic. Estem a Centreamèrica i potser també al con sud i al Brasil, a l'alta edat mitjana, en la lluita per la pau de Déu. Una lluita que té els seus màrtirs: així Mossén Romero, assassinat al Salvador per grups militars feixistes...

Contra el desordre instaurat sota la bandera estelada, hom veu convergir, el teocracisme medieval, el "welfare-statisme" (?) socialdemòcrata o rusveletà, el comunisme rus i cubà, la mà de ferro i la corrupció ben compensades del sistema mexicà: tot pot semblar millor que l'infern actual, però aquests models estan en competició. La situació és tan important que no és pas la sort d'Amèrica central l'única que està en joc, sinó també de la societat nordamericana. Si els americans, els quals han mantingut la seva hegemonia entre el desordre i l'anarquia armada, reprengueren en aquestes condicions una segona conquesta de l'Amèrica Llatina, serà constant-li el lloc de capdavanter del món. Lloc d'elaboració i d'implantació d'un "feixisme tecnificat", basat en l'assassinat selectiu i en el genocidi, Amèrica seria totalment incapaç de fonamentar una legitimitat ideològica universal; com li passà al nazisme, hauria d'ésser reduït finalment per les forces antifeixistes del món.

A Europa, com a l'Orient Mitjà i a Centreamèrica, el contacte estratègic entre ambdós blocs està d'ara endavant poc segur. Un nou fenomen ha aparegut des de la fi de la guerra freda i de la coexistència pacífica: els Estats situats en les zones calentes, sigui el que sigui llur estatut de pertinença a les aliances, es transformen en zones on bullen els desitjos autonòmics. Aquests fenomen polític està lligat a l'erosió de la idea de la dissuasió global de seguretat que els Grans estaven obligats a assegurar a llurs satèl·lits al mateix temps que una estabilitat dels sistemes de poder local (sovint sinònims de repressió i d'immobilisme). Aquesta erosió, lligada a la doble crisi mundial econòmica -dels EUA i de l'URSS-, afavoreix doncs, en principi, una llibertat més gran de les nacions i dels pobles a la vista dels grans sistemes imperials. Però el risc d'un nou Yalta posant punt i final a aquesta frivolitat estratègica no està evidentment descartada.

ALAIN JOXE

LA GUERRA DE LA PUÇA

INTRODUCCIÓ

M'inspiro en el títol d'un llibre d'en Robert Taber sobre aquest tema, que reflecteix força bé el que vol dir aquesta modalitat de guerra, normalment adoptada pels pobles per defensar-se de les agressions que pateixen. Així doncs, com un exèrcit de puces que ataquen enfurismades un gos fins avorrit-lo, treballa la guerrilla per lluitar contra un enemic considerablement superior en força humana i tècnica.

Encara que sembli que estem fent al·lusió a la "guerra" que ens montem la gent del GAMBA i de la seva revista "LA PUÇA I EL GENERAL", no és pas aquesta la voluntat exacta d'aquest article que vol fer un repàs d'aquesta activitat considerada "mítica": **LA GUERRILLA**.

Mot popular famós des de la Guerra de la Independència Espanyola del segle passat, referit a la "guerra irregular" o guerra de grups petits, molt ben preparats físicament i ideològica, sense fronts de guerra establerts i basades les seves accions en la sorpresa i la clandestinitat.

Es pot dir que la guerrilla com a tal ha existit sempre, però s'ha fet universal en aquest segle: per tot arreu s'ha extès, fins i tot als països "rics".

CLASSES I EXEMPLES

Diverses són les raons de la sublevació del poble o d'un grup d'aquest per ençar una lluita llarga i pesada enfront el govern instituït i el poder militar que li serveix d'escut protector per exercir les seves "funcions" sobre el poble. Nacionalisme, ètnia, justícia social, fins i tot qüestions religioses, són motius que, separats o tots plegats, provoquen aquests moviments. El desig de sublevar-se i **CANVIAR** o **REVOLUCIONAR** el mode de vida és generalitzat i cada cop més fort, potser accelerat per les perspectives que ens dona el sistema capitalista (bé l'occidental o bé el soviètic) que ens ha menat a tots a poca distància del precipici o suïcidi mundial.

Àfrica i Àsia, continents que han estat el blanc de tir de les potències europees i de Nordamèrica, per la gran riquesa de matèries primeres que posseeixen, també han estat els llocs principals d'insurrecció: Algèria, Angola, Guinea-Bissau, Congo, Moçambic, Rodesia, Indonèsia, Malàsia, Índia, Birmanïa, Laos, Vietnam o Rep. Pop. Xinesa, són exemples

d'aquests anomenats moviments d'alliberament nacional que han lluitat enfront dels exèrcits de les metròpolis corresponents: França, Portugal, Bèlgica, Gran Bretanya, Itàlia, Nordamèrica... o dels grups oligarques respectius recolzats per qualsevol d'aquestes potències.

També Centre i Sudamèrica, llocs ancestralment desolats per una minoria que s'ha imposat a les grans masses populars, basant-se en la seva pobresa i l'alt percentatge d'incultura i d'analfabetisme, ha estat escenari, i ho està encara, de violents moviments insurreccionals. ES el paradís de les dictadures militars recolzades pels ianquis i pels europeus (fins i tot per l'URSS) pels interessos tan grans que allí tenen: matèries primeres abundants i mà d'obra molt econòmica. Els governants, delegats del poder imperialista nordamericà i europeu, fan de moderns cacics o senyors feudals, emparats pels exèrcits respectius, quan no són aquests mateixos els que tenen "la paella per mànec". Davant d'aquesta situació el moviment insurreccional, normalment dirigit per estudiants universitaris, intel·lectuals i gent pobre conscient, ataca o intenta atacar aquesta "èlite" que xucla el sang de tots terriblement. Així Brasil (amb la guerrilla urbana d'en Marighella, o els cangaçeiros, dels anys 60), Argentina (amb l'Exèrcit Revolucionari del Poble, ERP), Uruguai (amb els "Tupamaros", considerats per alguns comentaristes especialitzats com a grup "elitista", Bolívia (amb la guerrilla promoguda per "Che" Guevara), Perú (amb el moviment camperol), Veneçuela, Colòmbia (amb el contemporani M-19), Guatemala (amb 3 o 4 grups guerrillers de tendència comunista), El Salvador (amb la guerra tan famosa que es porta a terme), o els casos especials d'"èxit" (entre moltes cometes) de Cuba i Nicaragua).

A una manifestació, molt propera en el temps, un salvadorenc em va comentar que la III Guerra Mundial no estava per començar, sinó que ja havia esclatat: l'Orient Mitjà, el Sudest Asiàtic, el malestar etern d'Àfrica, Centreamèrica. Em vaig qüestionar un moment dubtant, però crec que no hi ha gaire dificultat en adoptar la seva opinió com a vàlida i creure que l'autèntica guerra mundial propera no serà un "tiquis-miquis" entre potències riques que es volen repartir el món, sinó una guerra entre RICS i POBRES. A aquesta situació ha col·laborat molt el moviment guerriller.

Però s'ha donat el cas que en el mateix cor del món anomenat occidental: a Europa, existeixen moviments antigovernamentals armats, bé independentistes (a l'Ulster, a Euskadi, a Kosokovo o a Còrsega), bé polítics de subversió (a la R.F. Alemanya, a Itàlia o a França): és l'anomenat **TERRORISME** internacional presumptament "recolzat i pagat per una potència estrangera" (i només dient aquesta frase tots giren els ulls cap a l'Est: Ep, gent del Vallès, no ens mireu malament a nosaltres, els barcelonins, perquè no som aquesta potència precisament...!).

Podem dividir doncs la lluita guerrillera en dues categories:

- **Revolucionària anticolonial**: participa un sector molt important de poble en contra, bàsicament, d'una potència colonial estrangera i del seu exèrcit d'ocupació: i
- **Revolucionària subversiva**: de grups petits (bàsicament guerrilla urbana) per **SUBVERTIR** l'ordre legal establert i canviar la situació política.

Si l'enemic avança, ens retirem; si fa una acampada, el molestem; si es cansa, l'ataquem; i, si es retira, aleshores el persegüim". (Mao-Tse-Tung)

No és casual que aquest continent (a partir de Mèxic cap avall) sigui el principal centre "occidental" de malcontent: la pobresa social és immensa.

Es molt clar que la majoria dels moviments guerrillers es produeixen a l'hemisferi Sud (l'anomenat III i IV mons), és a dir, el lloc on hi ha més pobres.

Així el moviment guerriller mundial té el caràcter de moviment revolucionari, sense distingir objectius concrets, amb la voluntat fonamental d'ampliar la consciència popular política mitjançant el conflicte armat.

Sembla que aquesta segona categoria dona la bufetada més forta al poder es-

tabler, doncs té el "mèrit" de produir-se en zones anomenades "riques" i nodrit amb elements personals sorgits de classes que no sempre pateixen, precisament una opressió econòmica, trencant així la idea d'identificar guerriller amb bandoler que roba als rics per donar als pobres o donar-se a ell mateix. A més aquesta segona "versió" guerrillera és més fàcil d'ofegar tenint en compte la dissociació existent entre la guerrilla i la gran massa del poble ben adornada políticament per la "comoditat" de la societat industrialitzada, pel consumisme, pels mitjans de comunicació (TV, ràdio o premsa), i per l'adoctrinament rebut des de petits a l'ensenyament el que fa associar dos papers ben clars: ELS BONS (l'Estat, l'autoritat, el posar...) i els DOLENTS (els que ataquen l'Estat. Aquesta dissociació permet actuar amb menys dificultat al poder en la tasca contrainsurgent (ja posada en marxa a Euskadi des de fa més d'un any, sense tenir en compte l'atracció d'odi de milers de bascos que s'estan atorgant els governants espanyols).

Estudiar el moviment ETA seria tasca de moltes hores i ompliria molts llibres. No és el nostre objectiu, però cal remarcar que és un cas ben curiós: Es sezillament el grup que més recolzament i simpaties ha promogut i promou, tenint en compte que no és autènticament (o solament un moviment d'alliberament nacional, doncs la clàssica qüestió de l'imperialisme colonitzador no es veu tan clara com als països del tercer món, i les seves pretensions van més enllà del canvi de poder i de la simple justícia social. Ni l'IRA, ni el RAF, ni Brigatte Rosse, ni Acció Directa, creiem que tinguin o hagin tingut mai aquest suport popular.

L'Abraham Guillén, teoritzador sobre el tema guerriller ha declarat que: "Brigatte Rosse" ha demostrat l'eficàcia de la guerrilla urbana per crear situacions polítiques, col·locant a Itàlia al costat del precipici polític (...) La seva acció és diferent a la portada a terme per una guerrilla rural (al Vietnam o a Nicaragua, posem per cas) i no busca la gran batalla o alliberar una ciutat, sinó fer trontollar el "compromís històric" democratacristià-comunista.

"Però l'acció desesperada o extremista d'una guerrilla, sense suport popular, no mena cap a una victòria revolucionària i provoca la fàcil reacció repressora del govern que s'empara a la violència insurreccional per augmentar

la seva pròpia, treient-se la careta "civilitzada" que acostuma a portar (...) Si les condicions socials, econòmiques, polítiques, morals, no estan madures per fer la revolució, l'extremisme d'esquerres en forma violenta sol aguditzar la contrarrevolució o la "guatemaltització d'un país".

"La guerrilla urbana que no troba mitjans per introduir-se en el poble i "fer-lo saltar" és elitista i no té cap estratègia, caurà, no per covard, sinó per poc intel·ligent".

El moviment irlandès nascut a finals dels anys 60 a partir de l'apropament polític dels republicans catòlics i dels comunistes, donant naixença a la NICRA (Associació a favor dels Drets Civils), i de la brutal repressió de manifestacions catòliques l'estiu del 67, promogué l'escalada violenta, amb l'enfrontament, mantingut fins ara, entre l'IRA i els catòlics per una banda, i els protestants paramilitars i soldats britànics per l'altra. Segons paraules d'un cap militar de l'IRA: "Per a nosaltres nacionalisme significa abans que res

"Qualsevol persona d'un país trepitjat té el dret i el deure de revoltar-se i defensar la llibertat. Aquesta és la veritable democràcia" (Seamus Twomey, cap militar de l'IRA).

aconseguir l'alliberament del nostre país i amb aquesta llibertat millorar la situació social del nostre poble".

El moviment cors esclatà a partir de les protestes per les deixalles de mercuri que llençava l'empresa italiana Montedison a la costa corsa, a començaments dels anys 70. De totes formes ja venia de lluny la diferència entre la comunitat autòctona o indígena (la meitat de la total) i la pròpiament francesa.

En ambdós casos el tractament dels indígenes com ciutadans de segona categoria ha creat un abisme entre les dues comunitats.

Es comú als tres moviments (basc, irlandès i cors) la postura dels governs dels estats respectius (Espanya, Gran Bretanya i França), profundament centralistes. Els tres pobles són marginats culturalment, social, econòmic o política (o tot alhora) i tots tres tenen una personalitat molt forta, amb desigs d'autogovern i llibertat basats en les seves peculiaritats.

També és una circumstància similar el fet que la ideologia predominant sigui la socialista (més aviat socialitzadora o eliminadora de classes) i que les forma-

cions polítiques "esquerranes" de les respectives metròpolis siguin contràries i totalment insolidàries amb els respectius moviments alliberadors, tot agafant-se barroerament al clàssic: "El més important és la sagrada unitat de la Pàtria", sense posar cap interès a mantenir-la efectivament;

Es evident que la política duta a terme pels governs centrals respectius no soluciona el problema. Basar-ho tot en la resposta militar o policial (resulta curiosa l'aparició d'organitzacions paramilitars feixistes als tres països: Batallón Vasco-español, "barbouzes" i protestants de Paisley) deixa sense legitimitat la seva intenció de col·laboració d'aquests pobles en una tasca solidària amb la resta dels estats respectius. La seva raó, doncs, fau en la força, i després s'estranyen i posen el crit al cel quan hi ha persones que prenen la costosa decisió d'arriscar llurs vides per enfrontar-se a la vergonyosa opressió que pateixen. El "terrorismo" del qual es queixen l'han creat els mateixos governs, tossuts, orgullosos i inflexibles.

FORMA D'ACTUACIÓ

La guerra de guerrilles és una guerra irregular en tant que no es basa en el potencial armamentístic ni en l'enfrontament entre exèrcits separats per un front de guerra.

La guerrilla, en el seu inici, compta amb una inferioritat numèrica, i d'armes, i la seva activitat mai no pot centrar-se en les clàssiques batalles entre divisions o cossos de l'exèrcit.

Un guerriller, a part d'ésser gairebé un atleta total, ha de concentrar moltes habilitats (amb armes, explosius, aparells electrònics,...), saber viure sol i en condicions especials, saber de medicina, socorrisme i cuina, conèixer el millor possible el terreny on actua i tenir prou sentit de l'orientació i de les distàncies per actuar de nit o amb avantatge sobre l'enemic. Sort té el guerriller —i no és minsa— que l'ideal acostuma a ésser molt fort i profund, la qual cosa possibilita que aporti la seva iniciativa i doni sempre tot i més d'ell mateix, amb una capacitat de lluita, en definitiva, superior a la dels soldats o els mercenaris dels exèrcits regulars.

Grans teòrics de la guerrilla han coincidit a afirmar que hi ha 3 fases de la

lluita "irregular" o guerrillera:

1.-La de constitució dels primers nuclis guerrillers, la qual cosa es produeix quan existeixen les circumstàncies escaients espontànies o al voltant d'un líder.

2.-La guerrilla pròpiament dita: es compta amb el suport de part de la població i el nombre ha crescut.

3.-La d'ofensiva: la guerrilla deixa la lluita o simplement reforça l'activitat de grans formacions militars revolucionàries que derroten i expulsen l'enemic exterior o interior.

La primera fase de la lluita armada revolucionària inclou el denominat terrorisme selectiu, utilitzat amb molta prudència ja que pot crear una reacció desfavorable en la població. L'objectiu primordial és crear un ambient de terror en les forces de l'ordre; també es pretén demostrar les aptituds dels guerrillers i la inutilitat de la repressió governamental. Hi ha que diuen que aquest terrorisme és producte de les aglomeracions urbanes i de les terribles diferències econòmico-socials que hi existeixen; d'altres assenyalen que es tracta més d'una qüestió de grups marginats socialment (gent de classe mitjana i intel·lectuals) que volen muntar la seva "revolució" o senzillament donar-se importància (sembla que hi ha maneres més còmodes oi?).

La tesi del començament de la insurgència sembla que tingui dues escoles:

-La cubana, sustentada pel mitificat activista Che Guevara, que promou l'aïxecament camperol i dels oprimits a partir d'un grup armat guerrilla que s'enfronta a les forces militars dels països o regions corresponents.

-L'asiàtica (defensada per Mao i per

Nguyen Giap), que creu que només l'existència d'un partit marxista sòlid fa possible la revolució armada.

La diferència de població urbana (15 per cent per Asia i 60 per cent a Amèrica Llatina) potser resulta determinant a l'hora d'entendre les dues opcions.

La tàctica guerrillera, molt ben reflectida en les paraules de Mao, defineix l'actitud d'un grup d'aquesta mena:

-Mobilitat constant;

-incursions molt concretes en la rera-guarda enemiga, atacant les seves fonts d'abastiment o les bases militars;

-emboscades en moment en què hi hagi superioritat numèrica així com un coneixement exacte del territori, amb ràpides fugides;

-en una fase més avançada de la lluita, quan la guerrilla tingui més poder i estigui més estesa cal fer la interdicció o fer la punyeta constantment a l'aparell defensiu del govern, desacreditant-lo i ridiculitzant-lo alhora.

La darrera fase (la pressa del poder) és molt difícil de dur a terme ja que s'ha d'elegir curosament el moment idoni, i s'acostuma a iniciar des de bases clandestines, després d'una intensa preparació.

L'avantatge de la guerrilla consisteix a disposar d'una agilitat que l'exèrcit regular no té. Pot anar per qualsevol terreny, no ha de cobrir fronts ni flancs ni rera-guarda, i pot operar en zona "pròpia" o enemiga i arribar a dissoldre's en la població civil, si cal.

Es preferible per a la guerrilla cedir terreny i difondre les idees revolucionàries entre la població que no pas fer el que acostuma l'exèrcit regular opressor: envair el territori i reprimir la població dominada.

La guerra de guerrilles mai no es decidirà en batalles de gran importància sinó en la tasca ingrata de cada dia, comptant sempre amb l'àle del poble.

En fi, realitzar per mitjà de la violència el que no aconsegueixi el poble pacíficament és mobilitzar a la gent cap a una sola finalitat: canviar la vida de la zona, és a dir, és fer la REVOLUCIÓ.

Cal una certa llibertat de moviments que no hipotequi el futur amb aliances polítiques dintre o fora del país o zona on actua la guerrilla. La supeditació a d'altres països (generalment de l'òrbita soviètica) resulta contraproductiu. Recordem que l'ordre "comunista" avortà la revolució espanyola del 36.

La lluita guerrillera ha de resistir activament: perseguint tropes esgotades, inferiors numèricament o aïllades, amenaçar comunicacions i centres d'abastiment alimentari...MAI, mai no podrà restar "clavada" a terreny.

Abraham Guillen dona uns quants consells, diu que un revolucionari ha de saber utilitzar la seva capacitat intel·lectual i d'acció, plantejar-se el que es pugui resoldre; no anar mai a remolc dels canvis que es produeixin al món; no destruir res que no es pugui substituir; no considerar-se infal·lible, rebutjar el culte a la personalitat tot defugint el protagonisme, deixar que la gent faci la seva quan s'oposi a l'Estat. En definitiva, estar disposat a arribar a la veritat aprenent dels errors i donant facilitats a la gent i mantenint una revolució cultural permanent que permeti a tots plegats arribar a l'autogestió, sense caure en dogmatismes com els de la burgesia ("occidental") o els de la tecnoburocràcia ("comunistes").

LA CONTRAINSURGÈNCIA

Activitat definida pels americans com

GEOGRAFIA ACTUAL DE LES GUERRILLES MÉS IMPORTANTS

1. El Salvador.

2. Guatemala.

3. Colòmbia.

4. Ulster.

5. Euskadi.

6. Còrsega.

7. Itàlia.

8. Rep. Arab Saharaui.

9. Txad.

10. Eritrea.

11. Africa Sud-Oest (SWAPO).

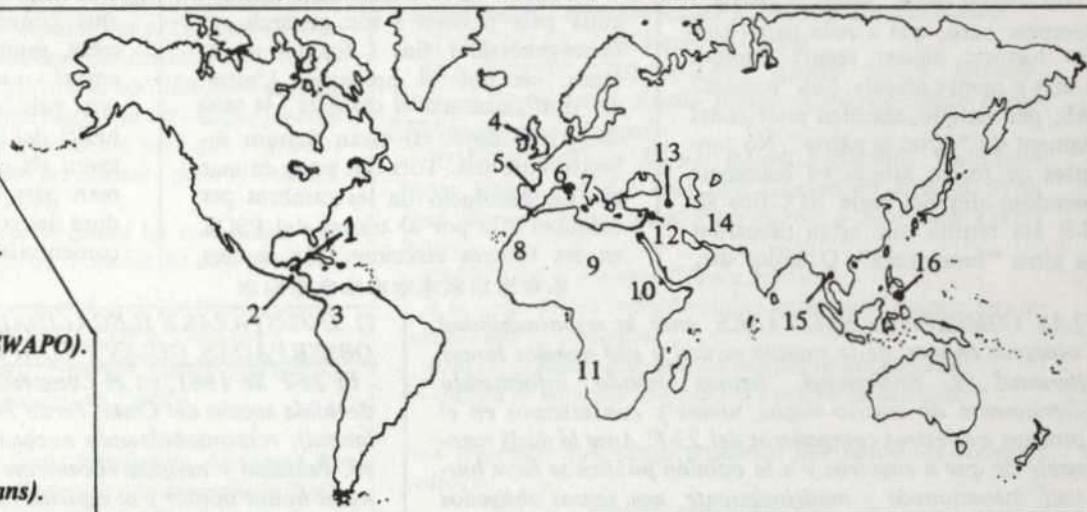
12. Palestins.

13. Kurds.

14. Afgans.

15. Cambòdia.

16. Filipines (musulmans).

"operacions militars, paramilitars, polítiques, econòmiques, sociològiques i civils executades per un govern per avortar tota insurrecció subversiva, inspirada, recolzada i explotada especialment pels comunistes".

Però hi ha més definicions interessants. La Guerra o l'Acció Revolucionària resulta que és aquell "tipus característic d'enfrontament bèl·lic en el qual l'Exèrcit regular ha de combatre contra unes organitzacions polític-militars que lluiten en pro d'una revolució que, inspirada en sistemes totalitaris de vinculació internacional, presenten com a "idea-força", com a "causa" un ideal nacionalista o independentista segons les circumstàncies, juntament amb un programa de reforma econòmic-social. En el moment històric actual podem entendre per Acció Revolucionària la guerra total duta a terme pels Països totalitaris amb la finalitat d'implantar la seva filosofia de vida per tot arreu".

Quant a les mesures pre-insurreccionals (cas d'Euskadi p.ex.) es basen en dues finalitats:

1.-Tornar a atraure's la confiança popular a través de la ridicolització de l'acció guerrillera;

2.-Atacar els centres de l'organització Referent a aquest tema recomano la lectura de l'article de Juanjo Fernández ressenyat a la bibliografia i titolat: "Anti-subversión made in USA" tant com l'extracte del mateix document aparegut a LA PUCA I EL GENERAL núm.16 corresponent al mes d'abril de 1981.

RESUM FINAL

Bàsicament la guerrilla és una nova forma de concebre el fet de la guerra. Normalment —o millor dit: clàssicament— s'ha entès aquesta com una lluita suïcida entre bàndols, en la qual guanyava qui més forces (de material o humanes) tenia.

La guerrilla no té pas un front delimitat on actuar; ans al contrari, no té front o bé els té tots. Ataca en una ciutat, enmig del camp o en una muntanya; igual fa esclatar un transformador que roba en un banc o segresta un personatge important (militar o polític)....

La seva necessitat primera es fonamenta en dues condicions:

—una estratègia ben definida i planificada;

—procurar atraure's la gent que li proporcionarà informació, menjar, amagatalls, ajuda diversa,...

Per al primer cal no actuar sense pensar i que mai la tàctica no se supediti a l'estratègia, sinó a l'inrevés. Per al segon cal, d'una banda, aprofitar una crisi profunda del sistema, i d'una altra, fer accions espectaculars i simpàtiques per a la majoria.

Allò que resulta evident és que sense l'ajut popular la guerrilla mai no podrà guanyar.

La pràctica guerrillera exigeix una dedicació i un grau de compromís i de responsabilitat elevadíssims. Segons els teòrics, no hi ha que desesparar, la guerrilla no pot derrotar el seu enemic primordial —l'exèrcit del propi estat— de la nit al dia, sinó que a poc a poc l'anirà enfeblint, sobretot psíquicament fins que canviï de forma d'actuar o fins que sigui vençut pel canvi de forces, en anar creixent els efectius de la guerrilla i minvant els governamentals.

Els estats o situacions a cada país no són exportables. Cada revolució o cada moviment guerriller ha de treballar "in situ" i aprofitar les circumstàncies del seu territori i de la gent que hi viu.

ALBERT CASANS

Podeu trobar BIBLIOGRAFIA a les pàgines 56 i 57.

DOCUMENT MILITAR

El cop que s'apropa

Per un exèrcit, el seu potencial enemic no és solament un altre exèrcit, sinó també la mateixa població que el manté. Totes les forces armades disposa de plans de lluita contra la "subversió interna" que arriben fins i tot al cop militar per a "salvar la pàtria". S'entén però, que a cada país i context històric aquest recurs s'empra en més o menys mesura. Les "nostres" FAS, per exemple, semblen estar contínuament de "salvar la pàtria". No contents de fer-ho només en centenars d'ocasions des del segle XIX fins als 23-F ara resulta que estan preparant una altre "funcioneta". O millor dit,

un parell d'elles: El cop "tou" i el "dur". El primer consistiria "només" a reformar la Constitució (suprimint autonomies, reforçant el rei, reformant la llei electoral...) i legalitzar l'extrema esquerra, intervenir militarment a Euskadi... La seva existència és coneguda pels polítics i són generals, tinentes-generals i fins i tot els medis reials, els que el preparen. L'altre, el "dur", imitaria el cas Xilé i la sang correria a dojo. Hi estan darrera sobretot coronels. Tots dos estan en marxa. La dissolució de les cambres per vacances i la por al triomf del PSOE en les futures eleccions, són factors

que cobverteixen el cop en un bon "gelat" perquè se'l mengi la dreia Washington i els militars aquest estiu. Si no passa res, més que millor. Però hem cregut convenient dir-vos el que sabem a diferència de polítics i periodistes. Perquè copseu l'ambient que converteixen el cop en un bonament militar que un anònim ens ha enviat - i al qual li agraïm el gest - escrit pels observadors militars en el judici del 23 de febrer, que representaven els oficials de les casernes. Formen part dels partidaris de la versió dura del cop. I res més, perquè sobren comentaris.

LAS COMISIONES MILITARES, ante la responsabilidad otorgada en aras de la exigida verdad y por nuestro honor personal y profesional, hemos venido informando diariamente de cuanto vimos, oímos y constatamos en el proceso a nuestros compañeros del 23-F. Ante la duda razonable de que a vosotros y a la opinión pública se haya hurtado intencionada y maliciosamente, nos vemos obligados a comunicaros lo siguiente:

1). INJUSTICIAS E ILEGALIDADES MAS FLAGRANTES OBSERVADAS, OIDAS Y CONFIRMADAS:

El 24-F de 1981, en el Congreso, se intentó escamotear la decidida acción del Cmte. Pardo Zancada (mensaje regio uni lateral), responsabilizando exclusivamente a la Guardia Civil. Paladina y maquiavélicamente, masacraban de esta forma el honor militar y el espíritu (no necesario) de las Armas y Cuerpos del resto del Ejército, en beneficio de intereses

no confesados. El Cmte. y Capitanes de la D.A.C. no lo permitieron, ni entonces, ni después cuando se intentó y no se logró, declaración nula o favorable a tesis gubernamentales.

El 27-F de 1981, en la Plaza de Opera de Madrid, el general Armada Comín cenó con los generales Saenz de Santamaría y Aramburu, así como con el señor Laina. Trataron y orientaron el proceso abierto según directrices recibidas. Esta orientación, aceptada en principio por Armada, sucesivamente cuando fueron detenidos (Mayo Y Junio de 1981)) se unieron el Cmte. Cortina Prieto, de E.M., y el Capitán Gómez Iglesias de la Guardia Civil, ambos destinados en el CESID.

Observamos vulneración sistemática:

- De la Constitución, en cuanto al trato de los detenidos y nombramientos de jueces especiales, fiscales, etc.

- Del secreto sumarial, permitiendo las autoridades un desigual juicio paralelo.

- De los Derechos Humanos, firmados y reconocidos por España, y no aplicados en el caso de nuestros compañeros.

En la vista oral la discriminada politización del tema se ha hecho notoria por:

- Nula investigación de la Fiscalía Militar (no se determinó siquiera la ubicación del despacho del general de la DAC Juste Fernández, que fue tema controvertido).

- Escamoteo de pruebas imprescindibles (declaración del Cmte. Muñoz Grandes).

- Negativa del tribunal al 60% de lo solicitado por la defensa, concediendo por otra parte la totalidad de lo solicitado por el fiscal.

- El juicio por supuesta rebelión militar, defendido exclusivamente por el Gobierno, partidos de la oposición, a través del juicio paralelo de los medios de comunicación social y el fiscal, no se sostiene; su base se asienta en opiniones personales, así como reiterados juicios de valor, jamás en pruebas objetivas como:

- Bando del Capitán General de Valencia ("Estará en vigor hasta que se reciban órdenes de la autoridad o del Rey").

- El manifiesto de los ocupantes del Congreso ("Queremos ver al Rey al frente de España y de su Ejército").

II) "JUDAS" MAS SIGNIFICATIVOS Y MONEDAS RECIBIDAS:

a) Tribunal. El presidente sustituto, Gral. Federico Gómez de Salazar y Nieto, consejero de Tabacalera (recompensa recibida en pago a la "humillación" del Sahara), aceptó la presidencia cuando el titular Gral. Álvarez Rodríguez fue "aparcado" en contra de su voluntad en el Hospital Militar de Gómez Ulla, y según el director del centro como enfermo psiquiátrico, no como se filtró a la opinión pública (con valedad de úlcera gastro-intestinal). Esa úlcera que padece el Gral. ahora desde hace 20 años sirvió para que el gobierno le propusiese un cese como presidente, pero el Gral. en gesto que le honra, se negó a ello.

- Federico Gómez de Salazar aceptará las monedas a través de la vicepresidencia del INI, lo que le ha sido prometido.

- El Consejero Togado, Juez especial, José de Diego López, será consejero del Gobierno en la Compañía Telefónica.

- El Fiscal General José María Torrente Claver, cubrirá su minuta de lacayo siendo Consejero de Estado.

- Teniente Coronel relator Jesús Valenciano Almoyna, Jefe de la relatoria del Consejo Supremo, de desusada influencia sobre los consejeros, se le ha prometido plaza de Coro-

nel en el Estado Mayor del Ejército. En otra época intervino como jurídico en el Consejo de Guerra contra ETA en Burgos, y como consecuencia de su mezquina personalidad, mendigaba y se humillaba para ser nombrado Gobernador Civil de Madrid.

- Teniente Mateo, de la relatoria, conocido en las cooperativas instaladas en el Servicio Geográfico, por su embriaguez habitual, fiel servidor de su amo el Teniente Coronel Valenciano, para ser recompensado por sus servicios prestados, ha sido destinado al CESID, con el beneficio económico que ello supone.

Estos personajillos zarzueleros, bufones del sistema político actual, "conducen" el proceso del 23-F, atendiendo las razones de los políticos y en cumplimiento de sus deseos.

b).- Militares:

- Los Generales Aramburu y Toquero, recogieron su "credencial democrática" a lo largo de sucesivos servicios prestados a la clase política, en el que uno más fue sacar 325.000.000 pesetas, del Banco de España, para pagar a ETA el rescate pactado del empresario valenciano Sr. Suñer (información que nos facilitó el Teniente Coronel Catalán Jiménez, Jefe de los Servicios Especiales de la Guardia Civil, el día que vino a deponer como testigo del proceso).

- Los Capitanes Generales mantienen en nómina sus "gastos de representación" mensuales y cuando alaban el sistema corrupto que les compran, se les ignora cuantas trasgresiones legales, éticas o morales puedan cometer. El General Spénz de Santamaría, presentó a su cuñada, con la que está amancebado, como su esposa en la toma de posesión de la Capitanía General de Barcelona.

El Coronel de la Guardia Civil José Vázquez García, Secretario particular del General Aramburu, el Teniente Coronel Pedro Catalán Jiménez, Jefe de los servicios especiales de la Guardia Civil, los Comandantes Ayudantes del General Aramburu, Guillermo Ostos Mateo Cañado y José Luis Gorostegui Méndez Vivo, fueron silenciados con la concesión de la medalla del mérito de la Guardia Civil contraviniendo en algunos casos los estatutos reguladores.

- El General Joaquín Valencia Ramón, fue ascendido en premio a su felonía y deshonor cuando abandonó en su suerte a los compañeros con él comprometidos.

- Han cometido perjurio en sus declaraciones, entre otros los siguientes:

GENERALES: José Gabeiras Montero, José Aramburu Topete, José Saenz de Santamaría, José Juste Fernández, Joaquín Yusti Vázquez, Joaquín Valencia Ramón, Félix Alcalá Galiano, José Pérez Iñigo Martínez, José Bonal Sánchez, Manuel Cervantes Rosell y Alfonso Armada Comín.

CORONELES: José Vázquez García.

TENIENTES CORONELES: Julián Sierra Moreno, Manuel Sierra Ginel, Emilio Bonelli Otero, Fernando Pardo de Santayana y Coloma.

COMANDANTES: Miguel Bonell Esperanza, Guillermo Ostos Mateo Cañado, José Luis Gorostegui Méndez Vivo, José Moreno Wirtz, Juan Fons Ferrer y José Luis Corins Prieto.

CAPITANES: Vicente Gómez Iglesias.

A la vista de los considerandos anteriores, mucho nos tememos que la sentencia:

—Jamás se hará en base a los considerandos legales.

—Jamás se hará por imperativo estricto de justicia.

Nos tememos que venga impuesta por bastardos intereses políticos.

Madrid, mayo de 1982.

MAJORIA SILENCIOSA I PERILL ATÒMIC

Els salts qualitatiu-quantitatius que han anat canviant les modalitats dominants de la guerra -en una línia cada cop més destructiva i amb major nombre i proporció de víctimes civils-, han rebut en el seu moment forta oposició, però després s'ha afiançat, i les generacions ja ho han conegut com a part de la "normalitat".

Avui s'observa una creixent insensibilitat davant les guerres "convencionals", malgrat la destrucció, mortaldat i dolor que provoquen -les d'Iran, Iraq, Malvines, Angola, Líban... - freqüentment amb més víctimes civils que no pas militars, i també, en menor grau, davant les guerres de genocidi -El Salvador, Guatemala, Amazonia, Timor Oriental...- així com amb la guerra interior en el propi estat- amb detencions, empresonaments, tortures, assassinats... -contra l'enemic "subversiu".

La passivitat arriba a extrems més inquietants, davant

una situació sense precedents en la història humana: el perill de destrucció total de la vida del planeta que suposen els arsenals nuclears - i químics i biològics- que no paren d'incrementar-se. No hem d'oblidar amb les manifestacions pacifistes multitudinàries, que la gent que es queda a casa veient la TV, suposen un nombre moltes vegades més gran que els que surten al carrer - perdoneu el simplisme de la comparació-.

Com s'ha arribat a aquest punt? A aquesta situació hi contribueixen diversos factors que tot seguit exposem:

Un dels factors, és el fet de partir d'entrada d'una assimilació de la modalitat de guerra "convencional" que en certa forma predisposa a admetre formes encara més inhumanes de guerra. I també el fracàs dels intents d'impedir la 1ª i la 2ª guerres mundials, per part d'un moviment obrer i altres sectors sensibilitzats de la població,

que tenien més força que no pas la majoria de moviments socials actuals generalment molt febles, i que s'oposaren a un poder menys prepotent que el que trobem ara.

Un altre factor serien els mecanismes d'alienació cada cop més estudiats i racionalitzats, inclosos en les doctrines de contrainsurgència que adopten estats, exèrcits, oligarquies arreu del món. L'ús conscient, deliberat, racional -qui diu que el poder és irracional? - i constant d'aquests mecanismes, constitueix la guerra psicològica, encetada ja fa molt de temps. L'objectiu que es persegueix amb la guerra psicològica, és obtenir el consentiment de la població a la voluntat del poder establert, per això a grans trets s'utilitzen tres recursos diferents:

En primer lloc la desinformació. La desinformació es realitza a través dels mitjans de comunicació massius, en els

quals un reduït nucli de "professionals de la informació" es dirigeixen en comunicació unidireccional (que suposa que hi ha uns subjectes sempre emissors i uns subjectes sempre receptors, sense que aquests puguin respondre ni dialogar amb aquells) a "masses" de milions de passius receptors (que tampoc poden comunicar-se directament entre tots per a jutjar la fiabilitat dels idèntics missatges que reben) que depenen perillosament de tals fons d'informació i estan sota la influència de les tendencioses opinions que de forma descarada, subtil o sublim es transmeten mesclades amb la informació. Els receptors d'aquests mass-media, que no disposin d'altres tipus de fonts menys indirectes, per a contrastar versions diferents, tendeixen a esdevenir a la seva vegada transmissors de la desinformació en el seu entorn (acabarà essent l'individu una terminal d'ordinador?).

- En segon lloc l'adoctrinament ha variat considerablement en relació a l'obscurantisme dels temps anteriors a la revolució industrial, les formes es fan més refinades, imperceptibles, i el contingut tendeix a substituir la dicotomia bé-mal -fàcilment assimilable a la de just-injust, per les de la seguretat-inseguretat, ordre-desordre, estabilització-desestabilització...

-I en tercer lloc, també ens podem referir als reflexos condicionats, o tics, que es generen en àmplies capes de la població, dels quals en farem un repàs per sobre. Trobem per exemple la comunicació urbana; substitució de la producció directa de productes per la seva

adquisició amb moneda, que crea un desgavell en les nocions de necessitat i desig i l'interiorització de les proposicions consumistes; la receptivitat en vers l'ús d'imatges que estimulen estètica, eròtica o sensiblerament l'inconscient per a provocar el consum; tendència a reduir les converses als temes suggerits pels mass-media; tendència a desvaloritzar les pròpies apreciacions subjectives i a no pensar - "treure's maldecaps"- renunciant a la pròpia capacitat de coneixement directe i de discerniment entre veritat i falsedat i de valorar amb criteris propis, per a guanyar una "comoditat", en benefici d'institucions com la ciència, la medicina, el mass-media, els tribunals, els governs, la policia.... creient-se tot el que diguin; i el que és molt important, l'efecte tranquil·litzador de les declaracions de les autoritats pels mass-media -"ho tenim tot controlat", "la situació està dominada"....

Un altre factor és la por al MOLOCH, el temor a desencadenar les seves reaccions que tant vegades s'han demostrat criminals i cruels. La por al captiveri, a la mort violenta, al dolor físic i psíquic, a la misèria absoluta....

Un altre factor important és la indefensió en què es troba la població enfront dels creixents perills creats per la classe opressora. Els perills que crea la cursa armamentista que es porta a terme per la voluntat de les èlites de poder a nivell mundial, cada cop esdevenen més grans i només el poder establert està en condicions d'oferir a la població una protecció -pretesament- proporcio-

nat als riscos, això crea una dependència cada cop més gran del poble envers la protecció que ofereix el poder.

Podríem dir que actualment ja s'observa un "quadre clínic" en capes de població considerables, pel que fa al perill nuclear que s'apropa a allò que el poder establert deu considerar com un nivell òptim de preparació psicològica. Un símptoma greu i molt clara d'acceptació resignada del perill nuclear, el constitueix l'actitud favorable als refugis nuclears.

Les possibilitats que tals comportaments socials del que podríem anomenar "majoria silenciosa" donen al poder, són lúcidament exposades en una obra de literatura gràfica, "Schelter" (1) de l'autora francesa Chantal Montellier, en la qual es descriu un anguniós experiment, un assaig realitzat amb conills d'indies humanes, de com reestructurar el sistema de dominació dins els refugis antiatòmics col·lectius i la hipotètica societat postatòmica.

Amb aquesta obra veiem que tan gran és el perill de guerra mundial apocalíptica, com el de guerra interior definitiva -en que l'enemic, que és el poble, deixarà definitivament de ser-ho- que donaria via lliure a l'ascensió imparable del techno feixisme. De fet els dos perills -el "laetius" i l'"Olimpic Man Mouvement"- van units, doncs la resignació i indiferència envers el primer obren terreny al segon, el "mon feliç".

(1) N'hi ha edició en castellà.

TOTI 1 de juliol de 1982

CONTRA LA DISSUASSIÓ

ROBERT HINDE

En discussions entorn de la política nuclear s'empren una gran varietat d'arguments —relacionats amb temes polítics i econòmics, pràctics i morals, globals i regionals. Molts són essencialment independents, autònoms dintre de llur àmbit, però ja que poden reforçar-se l'un a l'altre, no han de ser confosos. A fi i efecte de facilitar la discussió, hem tractat aquí de categoritzar i il·lustrar els principals temes. Considerem successivament els arguments de la dissuassió i l'intent de reforçar el nostre arsenal amb missils Trident i Cruise alguns dels principals arguments contra la dissuassió i algunes possibilitats per a l'acció.

A- ARGUMENTS PER A INCREMENTAR O RENOVAR L'ARSENAL NUCLEAR OCCIDENTAL.

1. *El pressupost bàsic.* Tots els arguments per a mantenir o augmentar el nostre arsenal nuclear descansen en el pressupost bàsic que l'URSS és agressiva per naturalesa i està ansiosa per adoptar tots els mitjans, coerció militar inclòs, a fi d'extendre les seves creences i/o influències. La Unió Soviètica és vista sempre desitjosa i preparada per a invadir militarment l'Europa Occidental en el moment que els beneficis semblin ser més grans que el preu a pagar.

La doctrina marxista-leninista fou emprada per a veure com inevitable la guerra entre països capitalistes i comunistes, però s'hi renuncià formalment en el XX Congrés del PCUS a l'any 1956. Es reemplaçà per una doctrina de coexistència pacífica que insistia en el fet que la rivalitat suposadament inevitable entre societats amb ideologies diferents hauria d'existir sempre però sense arribar al conflicte obert.

Les proves segons les quals l'URSS continuava essent agressivament expansionista residien principalment en els esdeveniments d'Hongria, Txecoslovàquia i Afganistan.

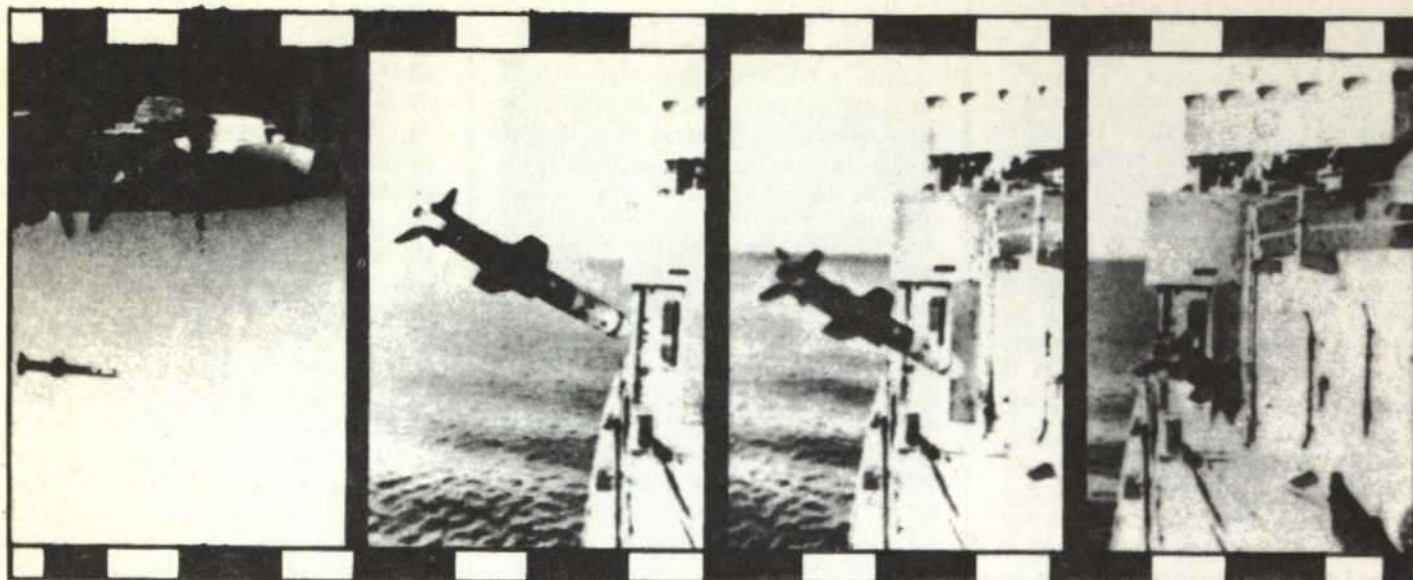
Encara no s'ha aportat cap bona raó per a considerar els intents soviètics de mantenir la seva influència sobre els països limítrofs en forma diferent als similars intents occidentals a Corea del Sud o Vietnam, i els moviments més amagats a l'Iran i Sudamèrica. Això no significa que ambdues no hagin de ser condemnades sinó més aviat que es tracta de situar els moviments soviètics en una perspectiva adequada. I de la mateixa manera que la política nord-americana està dominada per un irracional —encara que deliberadament implantat; recordeu Foster Dulles— por al perill comunista, podem observar com la política soviètica es troba motivada similarmet per una por irracional al

JOAN HINDE

capitalisme i tot el que hi tingui alguna cosa a veure.

La irracionalitat de la por nord-americana cap al comunisme es revelà a l'època McCarthy, i queda resumida en l'eslògan: "Millor mort que roig". Un afer important concerneix aquí a les restriccions a la llibertat individual en els països dominats per la Unió Soviètica. Es clar que s'oposen a les creences fonamentals de les democràcies occidentals, i que han de ser denunciades. Hem de fer tant com poguem per mitjans pacífics a fi de promoure la llibertat individual de les persones però hem de recordar que les restriccions s'imposen per temor a l'enemic, real o imaginari, por que la política occidental actual no tendeix a minvar.

Una altra evidència que pot avalar el supòsit que l'URSS és opresora per se, parteix de la presència de forces nuclears i no nuclears soviètiques a Europa i a d'altres indrets. Però aquí convé recordar que (i) varen ser els EUA els primers a fabricar la bomba atòmica i que efectuaren les primeres proves d'armes nuclears després de l'acabament de la II Guerra Mundial; (ii) els avenços més grans en armament han vingut tots en primer lloc dels EUA (iii) totes les xifres donades fins avui dels tamanyos relatius de les forces soviètiques i occidentals s'han mostrat inexactes i la imatge esmentada sovint de la inferioritat de l'OTAN és certament incorrecta (iv) els intents més esperançadors per a establir zones lliures d'armes nuclears a Europa han partit tots de la zona oriental (o sigui, de l'URSS, Romania i Polònia a mitjans i finals dels anys 50, els seixanta i els primers 70) o dels estats no-alineats (que no van donar fruits en bona mesura per culpa de la intransigència dels EUA o de l'OTAN) (v) almenys algunes de les tropes soviètiques estacionades a l'Europa Occidental han de

ser considerades com la guarnició de països ocupats, en tant que l'URSS necessita mantenir el mite d'una amenaça atlantista per a justificar aquesta presència.

Aprofundint un xic més, no queda cap raó perquè l'URSS, la situació econòmica de la qual és pitjor que la nostra, continui les seves despeses militars si Occident deixa d'augmentar-ne les seves. Les despeses creixents en armes estan motivades, almenys parcialment, per la por. L'URSS percep amenaces no tan sols d'Occident sinó també de l'Est.

Finalment hi ha una sèrie de raons que ens fan suposar que l'URSS s'emblemàtica amb noves adquisicions territorials? Ja té prou dificultats a mantenir la seva influència en determinats països satèl·lits, cadascun dels quals busca un major grau d'autodeterminació. A alguns se'ls ha permès una autonomia completa (Austria, Iugoslàvia) o considerable (Romania) i Finlàndia mai no ha estat anexionada.

2.-Els instruments nuclears. Entre aquells que accepten la hipòtesi anterior, són importants avui dia dues sèries més pregoneres d'arguments: (i) que l'Aliança Atlàntica ha de tenir tres categories d'armament nuclear —tàctic, de teatre i estratègic— i (ii) que la probabilitat de la guerra nuclear minvarà si el Regne Unit disposa d'una força nuclear de dissuasió.

La primera línia argumentativa esdevé fruit de la idea que l'OTAN ha de tenir la capacitat d'una resposta flexible, que inclogui totes les possibles opcions de resposta a qualsevol tipus d'atac, ja sigui amb forces convencionals, amb armes nuclears tàctiques o amb armes estratègiques. Això, es diu, per-

metria contenir l'esclat de la guerra en els nivells més baixos, sense l'escalada a la devastació final implicada per l'ús de les armes estratègiques. El cas particular del desplegament dels missils Cruise és vist com a necessari per a restablir l'equilibri en allò que fa a les armes nuclears "de teatre". "No tenim cap forat que puguin explotar més important que aquest".

De qualsevol manera, els EUA són els únics que estarien disposats a emprar les armes nuclears de teatre: la major part, per no dir tota, d'Europa i Rússia quedarien destruïdes. Així, no resulta sorprenent que els nord-americans estiguin ansiosos d'instal·lar-los a Europa. Sigui com sigui, l'ús d'armes nuclears no es limitaria mai a les esferes "tàctiques" o de "teatre". Això fou declarat clarament per l'últim Lord Mountbatten (II) i per Lord Zuckerman. L'ur opinió ha estat recolzada per dirigents polítics de tots dos blocs.

Pel que fa a la segona sèrie d'arguments, és a dir, a què la possibilitat d'una guerra nuclear disminueixi si el Regne Unit disposa de capacitat nuclear estratègica dissuasòria, està basada en la suposició que podrien donar-se circumstàncies en el comandament soviètic veïés defallir l'americà, amb la qual cosa una excursió agressiva contra Europa Occidental mereixeria els costos que implicaria. Hom diu que si la Gran Bretanya (o França) posseís el potencial per a provocar una vasta destrucció, llavors serviria com una segona línia de dissuasió. A més la resposta de l'Aliança Atlàntica a una agressió fóra més difícil de predir que si el potencial per a la represàlia depén exclusivament dels EUA. Aquests arguments són per descomptat irrelevants si la hipòtesi bàsica de l'agressivitat so-

viètica resulta incorrecta, i són succeïbles a totes les raons discutides més avall per acabar amb l'escalada nuclear.

Més encara, darrera aquell argument reposa la suposició que, al llarg de 30 anys, la dissuasió ha resultat útil. I ha estat profitós en el sentit que no hi ha hagut guerres nuclears i pogué ser específicament eficaç en el transcurs de la crisi de Cuba. Però no previngué les guerres de Corea, Vietnam, Àfrica de l'Est, Orient Mitjà ni a qualsevol altre lloc. Ni tampoc l'escalada d'armes nuclears des de zero a 50.000, ni el malversament implícit de recursos mundials. La dissuasió no ha portat a un estat estable de paritat —àdhuc amb sistemes d'armes molt diferents, "paritat" és un terme sense sentit— sinó només d'escalada.

B- ARGUMENTS CONTRA LA POLITICA DE DISSUASSIÓ MUTUA

1.-Possessió i ús. Esdevé virtualment cert que l'acumulació d'armes nuclears porta, més tard o més d'hora, al seu ús. Des del moment que les grans potències disposen d'armes nuclears poden estar temptades a emprar-les. Completament a part de la possibilitat d'una guerra estratègica inicial, l'ús deliberat pot iniciar-se a un nivell local: els caps de camp controlen els caps nuclears tàctics de només el tamany d'un projectil de 8 polsades però equivalent a la bomba d'Hiroshima en poder destructiu. I mentre les grans potències construeixen els seus propis arsenals no estan en posició d'impedir a d'altres països adquirir armes atòmiques. Amb el nivell actual d'acumulació d'armes nuclears i la seva extensió a més països resulta gairebé inevitable la guerra atòmica.

A part de l'explosió deliberada d'armes nuclears, en algunes ocasions ha

faltat poc perquè s'empessin com a resultat d'errors de computadora. Ja s'han donat diversos casos d'accidents que han afectat armes nuclears —p.ex.: una bomba atòmica caigué al mar a l'Estat espanyol; d'altres podien haver esclatat en una sitja de missils nord-americans, i a Dakota del Nord s'incendià un bombarder amb armes nuclears a bord. Depenem també d'una continua possibilitat que caiguin en mans d'un boig o d'un grup terrorista. A mesura que es facin més nombroses, creix la possibilitat d'una explosió nuclear resultat d'un error de computadora, d'accident o de terrorisme.

2.-*El desviament de recursos.* A més a més del perill immediat, la cursa d'armaments crea les privacions que causen la guerra. Les vendes militars mundials en aquests moments s'eleva a més de 500 bilions de dòlars anualment —quasi un milió de dòlars per minut. Els recursos que això representa calen urgentment per a prevenir la fam i la malaltia, i per a incrementar els nivells de vida en amplis sectors de la població mundial. Dotze hores d'aquesta venda servirien per a finançar el programa d'erradicació de la malària de l'O.M.S.

Un avió de combat equival a unes 40.000 farmàcies. En tant que els retalls en altres pressupostos (p.ex.: salut, educació) serien durament protestats (cosa completament justificada) en els països desenvolupats, només els seus pressupostos militars proporcionen una font substancial per a l'ajut exterior. Amb una suma finita de diners hem d'elegir per a emprar-lo en l'anomenada "defensa" o per a propòsits socials. Les vendes de defensa, el treure diners per a l'ajut exterior, està matant literalment a milers de persones —en termes reals, ni existeix cap necessitat que el 15 per cent dels nens nascuts als estats en vies de desenvolupament morin en el seu primer any de vida, o que la majoria dels supervivents es trobin subalimentats.

3.-*El tema moral.* Com qualsevol votant o pagador d'impostos que contribueix en el curs 1981-82 al pressupost militar no podem eludir la responsabilitat per aquestes armes i pel seu possible ús. Per això no hem de tancar els ulls a les conseqüències del seu ús.

Determinades conseqüències han estat conegudes d'ençà 1945. A Hiroshima i Nagasaki varen morir milers a l'acte o lentament al llarg dels següents mesos i anys. Deixaren famílies i veïnats que continuaren patint un cercle viciós de malaltia, apatia, desesperació i pobresa. Els nens que ni tan sols havien estat

concebuts entraren també en aquest interminable cicle de sofriment.

L'atac a Hiroshima fou l'equivalent a "només" 13.000 tones de TNT. Els atacs d'avui dia es xifren en termes de 200 megatones (dos-cents milions de tones). Hi haurien tempestes de foc enormes, que convertirien els refugis en crematoris. Una sola bomba de 20 megatones originaria un núvol de foc de 6.000 quilòmetres quadrats. Els efectes de la radioactivitat variarien d'acord amb la naturalesa de l'explosió i amb els vents, però un estudi nord-americà estimà els morts a curt termini provocats per la càrrega d'una megatona i la xifra ascendeix a més de la meitat de la població en un àrea de 800 quilòmetres quadrats.

Les morts per radiació es multiplicarien moltes vegades si les bombes esclatessin a la vora de centrals nuclears.

La manca d'aigua, de sanitat tant com els aliments contaminats provocarien moltes morts en qualitat de causes directes. Un càlcul conservador indica que si alguns metges supervivents volguessin afrontar la radiació ulterior, cadascú hauria d'atendre uns 1.700 afectats. No existiria possibilitat de suport ni medecines i de cap manera es podrien desfer-se dels milers de cadàvers. Importants científics i metges nord-americans han declarat que és una enganyifa deixar creure a la població que seria possible alguna resposta mèdica coherent i efectiva davant d'un atac. En un ambient radioactiu, les bacteries i els virus es multiplicarien i es mutarien mentre que els nostres mecanismes immunitaris quedarien mermats. Les malalties controlades avui —tifoidea, polio, disenteria— reapareixerien. La destrucció de la capa d'ozó a l'atmosfera significaria que ningú no podria estar al descobert sense protecció de la radiació ultravioleta solar. Qualsevol supervivent tindria una gran possibilitat d'haver patit un dany genètic i d'acabar morint de càncer.

Els afers morals no es limiten a les explosions d'armes nuclears. La seva manufactura implica l'extracció i el refinat de l'urani —processos en els quals un nombre desconegut però elevat de treballadors han estat exposats a dosis letals de radiació. El plutoni necessari per a les bombes és produït en la seva major part a partir de l'urani en centrals nuclears que, a part dels seus perills intrínsecs, produeixen residus radioactius que continuaran essent perillosos durant centenars de milers d'anys. No es coneix cap mètode satisfactori d'enterrar o dipositar aquests residus i és molt improbable que s'aconsegueixi algun. El problema moral s'extén així a les cen-

trals nuclears: Quin dret tenim a contaminar el món per un període comparable amb l'existència de tot l'home modern?

4.-*L'erosió de la democràcia.* A l'Occident la política de dissuasió nuclear ha portat a una gradual erosió del nostre sistema democràtic de govern. Decisions que varen tenir impacte important en els pressupostos nacionals i en la vida de tots nosaltres es prenen rarament per només una secció del govern, fins i tot sense discutir l'assumpte al ple del gabinet. En el cas del Programa Chevalier p.ex. foren uns pocs membres del govern laborista, mentre que la més recent decisió sobre els Trident fou presa per 3 o 4 ministres conservadors.

Fins i tot en els anys cinquanta poca gent sabia que els EUA tenien missils nuclears al Regne Unit. Semblant secret tant per a nosaltres com per a "l'enemic" potencial ha de ser entès com un mitjà per a evitar l'oposició. Si no s'hagués mantingut en secret el desastre esdevingut el 1956 la Campaña pel Desarmament Nuclear hagués guanyat molts més partidaris. En una col·lecció d'assaigs recentment publicats, E.P. Thompson no deixa cap mena de dubte de la mesura en què l'opinió pública és manipulada.

4.-*Assumptes regionals.* Endemés d'aquests temes generals hi ha també raons específiques per les quals és contrari als interessos dels ciutadans de qualsevol país en particular tenir o guardar armes atòmiques. La presència d'armes nuclears en un país fa d'ell un blanc primordial en cas de guerra. Es obvi que això resulta particularment aplicable al Regne Unit. Encara que el ministre de defensa ha donat una xifra més baixa, es coneixen unes 100 instal·lacions militars dels EUA a Gran Bretanya.

La nostra posició és similar a la d'un portaavions protegint els EUA. Com a tal, seríem el primer blanc en cas de conflicte, tot deixant intactes les dues superpotències. Per quina altra cosa,

si no, inverteixen tantes armes nuclears els americans en territori europeu? Tenen capacitat destructiva més que suficient per a devastar l'URSS sense emprar Europa. L'anomenat "compromís amb Europa" dels Estats Units, és el compromís de donar suport a una guerra que esperen quedarà limitada a Europa per la seva amenaça d'intercanvi estratègic amb l'URSS. Els nord-americans veuen Europa com una barreira protectora.

En el cas de Gran Bretanya, la presència de bases i d'un gran nombre de missils d'una altra potència i operats per ella, implica una greu infracció a la sobirania. Endemés, nosaltres al Regne Unit patim agudes restriccions en serveis essencials, en part per a sostenir un creixent pressupost militar.

C. FORMES ALTERNATIVES D'ACTUACIÓ

Si s'accepten algunes de les raons per les quals ha d'acabar l'escalada armamentista, o si es refusa el pressupost bàsic que justifica les vendes d'armes per Occident, o si es donen ambdues coses, són possibles algunes vies alternatives d'actuació.

1. *Mantenir la superioritat sobre o la paritat amb l'altre bloc, però introduint una des-escalada gradual.* Aquesta és la política declarada dels polítics d'ambdós bàndols. De totes formes (a) Cada part busca negociar des d'una posició de força, circumstància que només pot portar a una escalada continuada atès que si una part es veu més feble en qualsevol tipus d'armament, haurà de procurar remeiar aquest desequilibri (b) Tant a l'Est com a l'Occident la percepció que el govern posa a mantenir la superioritat o la paritat i la proporció posada en el desarmament, depèn en part de forces irrellevants, com ara les ambicions personals dels polítics o les pressions econòmiques partidistes; (c) Aquestes pressions nodriran intents d'exagerar el tamany de les forces armades de l'altre costat per a provocar d'aquesta forma el rearmament i així, l'escalada; i (d) La desescalada de qualsevol tipus d'armament es veu com impossible sense un sistema d'inspecció, i Occident argüeix que l'URSS està poc disposada a garantir això.

L'únic camí possible entre totes aquestes dificultats resideix en la construcció de confiança per mitjà d'una gradual però autèntica reducció d'armament, en la qual una part ha de prendre la iniciativa. L'actual cursa d'armaments no és certament el camí adient.

2.-

Mantenir el poder destructiu adequat per a dissuadir d'un atac, fins i tot encara que no impliqui la superioritat o la paritat.

Aquest és, de fet, l'argument, per a una força de dissuasió independent al Regne Unit, exposada per Pym per justificar l'adquisició del sistema Trident. Però donada aquesta òptica no és suficient amb mantenir les armes actuals,

donada la creixent efectivitat de les defenses contra elles. Així, Pym, insisteix en que el nostre actual sistema estratègic Polaris es torni molt poc efectiu pels dispositius soviètics antisubmarins i antimíssils. De qualsevol manera (a) la potència d'aquestes armes és tan devastadora que el risc que només unes quantes assolixin els seus objectius és difícilment acceptable per a un potencial agressor; i (b) és un consell de desesperació. Anem a estar sempre despilfarrant més i més en inventar millors armes i contra-armes?. Des de la perspectiva del govern potser sí, doncs mentre Pym alabava el míssil Cruise

en algun altre lloc estava d'acord en que la seva vida efectiva era massa curta com per a ésser una inversió útil

Però la urgent necessitat de portar a terme la proliferació nuclear (segons hem dit abans), segurament no ens pot permetre acceptar una explicació d'aquest tipus. Adhuc mantenint les capacitats destructives, si això és possible, no és mode de generar confiança. Es essencial el desarmament progressiu.

3. *Confiar en la protecció dels E.U.A. i procedir al desarmament nuclear unilateral.*

Això significaria seguint l'exemple d'alguns països de l'OTAN de rebutjar els missils Cruise, i no invertir en una força de dissuasió nuclear intentant mantenir el nostre lloc a l'OTAN amb forces convencionals, no

nuclears. Això podria portar fins i tot a la retirada dels E.U.A. d'Europa: encara que hi té interessos, té poder per a produir un gran perjudici sobre la Unió Soviètica sense l'ús de les bases britàniques o europees. Però la retirada de les forces nordamericanes d'Europa podria no ésser una cosa dolenta per a nosaltres, doncs estalviaria el perill d'un atac soviètic a Europa com a conseqüència d'una confrontació entre americans i russos, en, per exemple, l'Orient Mitjà.

4. *Perseguir el desarmament nuclear unilateral, com un pas cap al desarmament europeu, rebutjant les postures tant dels Estats Units com de la Unió Soviètica.*

Aquest seria, sens dubte, el camí més efectiu per crear confiança. La idea seria primer alliberar a Europa de la Confrontació, i a partir d'aquí, afavorir la distensió entre les dues grans potències, tal i com accentuen els partidaris de la Campanya pel Desarmament Nuclear; el camí pot no ésser pas fàcil, i els mitjans que s'adoptin hauran de canviar segons l'estat on es facin

Al Regne Unit, les primeres passes serien evidentment rebutjar els sistemes de míssils Trident i Cruise, afavorint i treballant amb els que persegueixen objectius similars en d'altres països de l'OTAN i procurar enfortir moviments equivalents a Europa de l'Est. Encara que els problemes poden ésser molts, s'ha d'aturar la cursa nuclear i més tard s'ha de buscar el desarmament convencional, i es pot dir que l'abolició de les armes nuclears d'Europa seria un raonable assoliment a curt termini.

Article publicat en el "END Bulletin", revista del Desarmament Nuclear Europeu, editada per la Fundació per la Pau Bertrand Russell, núm. 5, estiu 1981.

Robert Hinde és biòleg. Fellow de la Royal Society i Membre estranger de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels E.U.A. Joan Hinde és Científic Oficial al Consell d'Investigació Mèdica de Cambridge.

LA PROPERA

GUERRA

ALFREDO CID

MOVIMENTS MILITARS DE LES GRANS POTÈNCIES

Des que els científics dels EUA descobriren la possibilitat d'una superarma a partir de la fisió nuclear es posaren a treballar per a realitzar el seu somni, i un cop desenvolupat i acabat, aquesta terrible arma fou emprada. Tant èxit va tenir la prova atòmica que mai més ha fet falta tornar a explosionar aquestes bombes.

Més endavant, d'altres grans països han aconseguit una tecnologia nuclear avançada que els ha permès de fabricar aquesta nova raça d'armes.

Malgrat que els dirigents polítics se senten terriblement armats, el comportament i l'actitud dels estats no ha canviat gens. La política preconitzada pels EUA segons la qual la superioritat militar serà la que permeti la supremacia econòmica, ideològica, cultural, etc., en front d'altres potències, és la base fonamental del gegantí pou de diners,

recursos i enginy humà que s'estan invertint en allò que es coneix com la cursa d'armaments. Els oficials militars els banquers i els caps polítics juntament amb les científiques de l'armament han fet possible l'existència d'una enorme màquina industrial-militar. Tan important resulta aquest complex que als EUA és l'àrea econòmica més important de totes. Hi ha una bona varietat d'estudis exactes i fiables al voltant del tema de les despeses en botes i armes a cada país i arreu del món però encara que ens posessim aquí a donar xifres i dades, no ens faríem mai del tot una idea prou clara de la dimensió del problema.

L'agressivitat i el destructiu expansionisme de les grans potències, de sotmetre més i més els països que cauen dins de les seves zones d'influència, i la recerca continua per l'ampliació d'aquestes zones, ha generat continuats conflictes locals i regionals des de la

darrera gran guerra. Principalment, les nacions pobres i amb menys recursos s'han vist immerses en aquesta dinàmica bèl·lica, dirigida per una banda a facilitar l'obtenció de matèries primeres i d'una altra com un immillorable sistema de donar sortida a enormes estocs d'armes produïdes a les fàbriques de les superpotències.

Dins aquesta recerca incansable d'un més gran poder mundial per part dels EUA i del seu principal oponent, l'URSS, ens enfrontem amb una forta rivalitat entre elles la qual cosa s'expressa sobretot per aquesta boja cursa armamentista. Cursa, tot sigui dit, on els corredors s'hi juguen la pell.

Apuntàvem més amunt que mai més no s'havia fet esclatar armes nuclears després d'Hiroshima i Nagasaki, però això no vol dir ni de bon tros que aquestes armes no hagin estat emprades en tot aquest lapsus de temps. Els americans han emprat armament nu-

cear contra altres pobles de la mateixa manera que quan es fa ús d'un fusell apuntant al cor d'algú per obligar-lo a agenollar-se. Casos d'aquests s'han esdevingut quan els EUA tenien el monopoli nuclear i més tard, quan encara mantenien certa superioritat estratègica. Només hem de recordar els casos de Corea el 1950, i el 1953, la Xina el 1958, Cuba el 1962 o Vietnam el 1968.

Aquest paper predatori dels EUA ha perdut credibilitat avui dia a causa de la igualtat militar estratègica i tàctica dels soviètics. Però el gir en la política econòmica nord-americana, que concedeix una part exageradament gran dels pressupostos a les despeses militars, mostra la clara voluntat de recuperar la supremacia a tota costa, tot intentant avançar els soviètics en el camp militar estratègic, espacial, etc.

Els polítics nord-americans han rebutjat comprometre's a no ser els primers a fer ús d'armes atòmiques, menyspreant l'oferta de l'URSS, quan aquesta última els ha proposat arribar a un compromís bilateral d'aquesta índole. De fet, com tots sabem, en compte d'arribar a un acord estan més ocupats a convèncer els seus aliats europeus que els permetin conrear la terra del nostre vell continent amb els seus mortífers missils. Darrerament es parla de la possibilitat que aquí mateix, a Catalunya, Euskadi i Aragó ens instal·lin aquest tipus d'armes, i ara més que som membres amb tots els "drets" de l'OTAN. En realitat, semblen un pobre ostatge que protegeix el cos d'un lladre dels trets d'un altre lladre.

PACIFISME I ANTIMILITARISME

Amb més força cada cop, la gent comença a prendre consciència del que són els exèrcits i com aconsegueixen uns determinats rols dintre cada país i fora d'ells; sobretot l'exèrcit nord-americà i el soviètic. La pugna dels blocs militars i la delicada situació mundial està essent objecte de l'atenció de més persones cada dia, i és en aquest context que dos moviments polítics s'obren un camí d'acció, tenint punts comuns de contacte i lògicament també diferències marcades. No farem aquí un definitiu examen dels dos corrents sinó més aviat un petit esbós del que pretenen ser.

Comencem pel pacifisme que, com a moviment defensor de la pau, el desarmament i el plaer per la vida, és fàcil pressa de les maniobres dels líders polítics que astutament incorporen a les seves campanyes electorals aquest tipus de premises, buscant únicament

una major quantitat de vots.

Cal dir que els pacifistes han oblidat dirigir les seves crítiques cap a Moscou amb la mateixa força que cap al Pentàgon, deixant caure tot el pes de la seva lluita quasi exclusivament sobre la política occidental. El que és cert és que la visió global del problema per part dels grups pacifistes sempre ha estat ben equilibrada, mantenint una clara actitud de rebuig a l'armamentisme, vinguí d'on vinguí, contra la guerra, en tant que sistema de solucionar els conflictes inter-estats, contra el repugnant comerç d'armes i últimament, molt especialment, contra el creixent rearmament. Hem de buscar en la circumstància geogràfica la raó de la desigualtat en les crítiques dirigides més cap a un bloc que contra l'altre car s'obtidran millors resultats si es pressiona en el propi bloc que sobre l'altre directament. Com a resultat d'aquesta major incidència sobre l'OTAN novament els dirigents polítics s'aprofiten d'aquest moviment i introdueixen hàbilment la mentida que estan essent promocionats i finançats per la Unió Soviètica.

Quant a l'antimilitarisme aquest sí que no es deixa enxampar amb tanta facilitat. Com que es tracta d'un moviment radical i revolucionari, compta amb menys seguidors. Igual que el pacifisme persegueix l'abolició total dels exèrcits i de les armes en última instància. La diferència fonamental radica respecte els pacifistes.

en què aquells entenen el paper destructiu i repressiu dels exèrcits des d'una perspectiva de classe (l'Estat recorre a les forces paramilitars primer i militars després per a impedir qualsevol envi polític favorable als interessos de les classes oprimides). Es a dir, s'enfoca el problema donant més importància a l'aspecte intern de la institució militar la qual cosa ha motivat el concepte d'exèrcit-polícia. Tampoc no obliden de cap de les maneres l'aspecte extern dels exèrcits com a instruments bàsics de la política imperialista dels dos grans.

Els pacifistes tenen una visió més humanista quan plantegen solucions a la problemàtica nacional i internacional. Per un altre cantó els partidaris de l'antimilitarisme concedeixen menys importància a l'obtenció d'un desarmament total i immediat en donat que no consideren com imminent el perill que es desencadeni un nou conflicte internacional generalitzat, aquest cop amb l'intercanvi nuclear tantes vegades retardat.

PSICOSI O PREMONICIÓ ?

Què aquest món no rutlla bé, ho sap fins i tot el gat de la portera. Però voldria cridar l'atenció sobre un punt concret: el ritme del procés degeneratiu de la nostra civilització s'ha accelerat i al pas que anem aviat arribarem a un punt irreversible. Estic parlant dels fets que tots coneixem i dels que són víctimes en major o menor mesura: CONTAMINACIÓ DE L'HABITAT, ESGOTAMENT DELS RECURSOS, CURSA D'ARMAMENTS, FAM, ATUR CREIXENT, ...problemes tots ells patits arreu del món. El límit s'apropa per bé que dir-ho sembli adoptar el caire de profecia bíblica. Realment, la possibilitat de conflicte termonuclear a curt o mitjà termini es per alarmar-se i més encara.

Em baso en la lògica acumulativa dels fets. Ambdues superpotències estan arribant a un punt a partir del qual no es podrà retrocedir, bé a causa d'un avenç tecnològic, bé per una insostenible situació política motivada per la fricció en augment en diferents parts del globus terraqüi, d'aquesta nostra estimada Terra.

La trajectòria que s'està seguint és la de la pedra que cau rodant cada cop més de pressa pel vessant d'una muntanya.

Les declaracions emeses pels alts caps nord-americans sobre la possibilitat d'una guerra nuclear limitada al teatre europeu perquè aquesta pot ser guanyada (quan algú comença a pensar en engegar una guerra és perquè creu que la guanyarà) formen part d'un mètode d'habitució de les masses a la idea que aquesta guerra pot produir-se. És molt alta la possibilitat que, un cop iniciada aquesta guerra restringida, per molt "teatre" que sigui el lloc on es desenvolupi (!), es propagui en una escalada generalitzada.

L'altra possibilitat és que malauradament calgui que unes quantes armes nuclears explosionin -presumiblement en territori europeu- per tal que els governs rebin una lliçó que els impulsi a rectificar. En aquest últim cas la mort i la malaltia -càncer i leucèmia, cremades, mutacions genètiques, contaminació de rius i terres- d'alguns milions d'éssers humans seria una catàstrofe molt més dolorosa i terrible del que hom pugui imaginar-se.

Considerem ara com és de fàcil que hi hagi un accident en els sistemes electrònics d'alarma o llançament de missils, o en algun submarí portador d'armes nuclears. Aquests riscos els correm a cada segon que passa i els

científics militars, els artífexs d'aquesta immensa equivocació, ho saben molt bé. Es un fet dir que s'ha perdut el absolut control sobre el sofisticat armament atòmic. Una dada: van haver 147 falses alarmes nuclears als EUA durant un període temps de 18 mesos. Això significa que els presidents d'aquell país es van veure obligats cada 4 dies a decidir sobre el futur d'aquest planeta i els seus habitants en sis minuts, que és el termini màxim de temps que es disposa per respondre o no en cas d'alarma.

No és demagògia ni exaltació quan diem que estem vivint els moments més greus de la història de la humanitat.

Els propers anys, els propers mesos, són decisius per al futur de l'home. L'estudi dels esdeveniments en aquests darrers 35 anys ens demostra com des d'Hiroshima, un enfrontament nuclear obert s'ha postposat unes quantes vegades. Aquest efecte acumulatiu crea una situació cada cop més crítica a causa de la tensió guardada. En aquestes condicions hem arribat fins avui, l'any 1982 però no sabem si podrem continuar aquest perillós joc. La pica de la cuina ja està molt plena i sembla que no cabem més plats bruts.

D'altra banda, i sense considerar-ho molt important, cal anotar l'existència entre la gent del sentiment que això s'acaba, aquesta mena de psicosis de guerra, que no sempre té origen en la lectura de revistes sensacionalistes. Caldria concedir-li una certa importància a l'explicació científica que diu que a nivell subconscient es pot sentir el perill.

ALTERNATIVES A LA GUERRA

Normalment quan la gent sent parlar d'aquest tipus de coses, com ara la III Guerra Mundial, respon de dues maneres: la resposta activa, que succeeix quan el subjecte assumeix el problema i es troba disposat a actuar-hi directament, i la més usual, la resposta passiva, quan l'individu se centra en la seva activitat present, perquè allò que es dibuixa vagament en el futur no li agrada gens, i cerca refugi en arguments com p.ex.: "Ningú no està tan boig com per a començar una guerra en què ell serà també una víctima segura". Fins i tot de vegades aquesta persona s'enaganya a ella mateixa i pensa: "Jo em salvaré d'una cosa tan horrible" o "No hi ha motiu per a tenir por ja que tot està controlat".

Finalment, altres persones que han entès el problema, prenen una actitud

d'impotència i resignació, i fan com qui s'asseu a esperar que assassinin els seus fills.

Cada persona té els seus particulars punts de vista sobre política, economia, sexualitat, religió, etc. i també es cert que cada persona té una mateixa idea comuna amb totes les altres: ningú no vol ser aniquilat en un enfrontament nuclear ni que els seus fills siguin sacrificats "en defensa dels valors tradicionals de l'Occident" o alguna cosa semblant.

Res del que fem avui, res del que ens preocupa o pel que lluitem, tindrà sentit després d'una guerra nuclear. El problema més urgent, la prioritat més gran, és llavors impedir que comenci aquesta guerra que ningú sap com acabarà. Aquesta ha de ser la tasca número 1 per a tots nosaltres.

Estem abocats directament a un conflicte d'aquesta mena, més tard o més d'hora, encara que les prediccions apunten al període 1983-84. Es tracta d'una cruel paradoxa, la més cruel, perquè allò que sembla inevitable avui es pot impedir. Si la ciència ha posat al servei de la destrucció un poder tan gran, també és veritat que ella mateixa ha teixit arreu del món una espessa xarxa de comunicacions —telèfon, diaris, ràdio, transports,...— que fan possible que gent de diferents països, es posin en contacte amb la mateixa facilitat que els nostres avis al segle passat, ho feien amb els amics del poble veí. El món s'ha convertit avui en un gran poble i existeix una petita probabilitat que els seus habitants es posin d'acord

a destituir llur batlle i regidors quan tots s'assabentin que aquests, en comptes de cercar el benestar dels seus administrats, es dediquen a jugar negligentment amb bombes incendiàries, posant en seriosos perills els conreus i les cases del poble.

Els dirigents polítics no prendran mai mesures que condueixin a l'eliminació dels estocks nuclears i convencionals que han acumulat. Això seria un suïcidi, afirmen, "estaríem totalment indefensos davant l'enemic", sense adonar-se que l'autèntic suïcidi sobrevindrà com a resultat de la perillosa situació en què estem vivint.

Cada un dels presidents i dels governants té una idea bàsica que conforma la seva actuació i les seves decisions: continuar essent president, continuar governant. Podem estar ben segurs que canviaran la seva línia política només veure que llur permanença en els privilegiats llocs del poder es troba en perill. La pressió que la gent pot exercir sobre els seus governants normalment és més gran del que es creu. Existeixen alguns casos que poden il·lustrar això que dic. En recordaré només un. Quan Nixon a l'any 69 volia acabar fos com fos la guerra del Vietnam, incloent-hi el possible ús d'armes nuclears, va donar un ultimàtum a Ho-Chi-Minh perquè es rendís sota l'amenaça d'emprar armes atòmiques. Aquest no va fer cas i, contràriament als desigs dels president no es van llançar bombes nuclears contra el Vietnam. Per què? La causa l'hem de cercar en el gegantí moviment de protesta que recorria els Estats Units de dalt a baix. Els centenars de milers de manifestants contra la guerra del Vietnam van aturar el que sens dubte s'hagués convertit en un holocauste nuclear, potser d'abast mundial.

En definitiva, hem de posar tota la nostra intel·ligència i imaginació al servei de la lluita per la Pau. Els mitjans que ens podem servir són tots aquells que expliquin el curs dels esdeveniments i intentin aturar-los —preferentment amb mètodes no-violents—.

El principal problema amb què ens enfrontem és el temps. Contra ell juguem. Hem de ser conscients que allò que manca és informació clara i fiable que els dirigents no volen proporcionar-nos. El problema és de comunicació. De nosaltres depèn en gran mesura que la gent respongui a aquest moviment massiu que es prepara per tal d'evitar el que sembla fins ara inevitable.

ÉS POSSIBLE LA III GUERRA MUNDIAL?

En un principi la nostra idea era que persones com ara en Manuel Sacristan, Paco Fernández Buey i Vicenç Fisas ens contestessin un qüestionari de 4 preguntes entorn de l'armamentisme i les possibilitats de guerra. La llàstima és que només hem rebut la resposta d'en Vicenç, que és la que reproduïm. Pel que fa als altres dos companys no ens han dit ni ase ni bèstia i n'ignorem els motius.

entrevista

• Fins ara l'escalada armamentista nuclear no s'ha aturat de créixer quantitativament i qualitativament. Quins factors determinen les decisions sobre l'ús o no-ús d'aquests arsenals, i per què fins ara aquests factors no han motivat la utilització d'armes nuclears en cap conflicte bèl·lic?

V. Crec que una cosa és l'utilització dels armaments i, altre, la seva producció. La producció dels armaments possiblement estigui més influenciada per la dinàmica que imposa l'aparell científic-tecnològic —en el sentit de que és un aparell molt estimulat per la innovació—, que no pas per les exigències concretes de l'estratègia militar. Quant a l'utilització o no d'aquests armaments és probable que vagi en funció de l'existència de determinats sistemes d'armes que, però, han estat creats per les necessitats de la continuïtat industrial de la recerca i no necessàriament per a ser utilitzats. D'ací que en molts conflictes les grans potències no puguin emprar bona part del seu material més sofisticat.

El perquè no s'han utilitzat, fins ara, les armes nuclears, sembla força clar: perquè suposaria la pròpia destrucció de l'utilitzador. Els membres del Club Atòmic coneixen perfectament aquesta realitat, com també saben

continuar estimulants els armaments convencionals per a poder dur a terme els conflictes que els hi interessi. Això no obstant, el risc de que aquesta mena "d'estabilitat nuclear" s'envagi en orris es cada cop més elevat a causa de la proliferació nuclear, tant vertical (augment dels stoks a cada país) i horitzontal (increment del nombre de països tenen o tindran armes nuclears).

• La introducció de la bomba de neutrons, la incorporació de nous estats a la proliferació nuclear, els avenços tecnològics, el mateix increment quantitatiu de caps nuclears tant com les reestructuracions econòmiques i de la divisió internacional del treball, les crisis de provisió d'energia i matèries

primeres, els conflictes regionals, les tensions est-oest i nord-sud i els conflictes interns en cada lloc, etc... en quina mesura incrementen o disminueixen les possibilitats d'una conflagració nuclear?

Les possibilitats de que es desencadeni una guerra nuclear augmenten a mesura que es perden les possibilitats de regular, canalitzar o solucionar els conflictes, independentment de les seves causes. Crec que s'ha de considerar la possibilitat d'un inici de GN a partir d'un afer poc important o purament simbòlic, però que desencadena una dinàmica passional de difícil control. La mentalitat humana és molt propensa a les desmesures i la mentalitat política està prou mancada de seny com per a contenir un procés conflictiu fins a un punt determinat. Recordeu les Malvinas... I encara hagués pogut acabar molt pitjor. De qualsevol manera, em fa l'impressió que, en general, el que ofereix més risc són els conflictes regionals entre els quals hi ha països nuclearitzats, (l'Orient Mitjà, el Pakistan i Sudafrica).

• Es factible i a qui interessa una guerra nuclear limitada a Europa o a d'altres àrees del planeta?

La insistència que s'ha donat en els darrers anys sobre la possibilitat d'una guerra nuclear limitada, a Europa no crec que tinguin tan a veure amb una estratègia concreta de les grans potències per a dur-la a terme, com a la necessitat d'aquestes i, sobretot dels EUA, de justificar una sèrie d'armes atòmiques que ja s'estaven experimentant des de feia anys. Paral·lelament, els EUA han vist clarament que el potencial de l'URSS és massa poderós com per a mantenir teories de destrucció mútua assegurada. Per una cosa i l'altra, a les dues grans potències els interessa més de fer volar el discurs de la guerra nuclear limitada, concretant-la a Europa, amb la qual cosa institucionalitzen, a nivell teòric, el seu "santuarisme" o inviolabilitat nuclear. Tot i així tinc la sospita que els EUA saben perfectament que una guerra limitada

a Europa és impossible, encara que només fos pels efectes físics de la radiació, i que, en cas de produir-se, seria molt difícil de limitar-la al vell continent. En darrer terme, són els països europeus els que tenen la darrera paraula i és la voluntat d'aquests països la que farà que aquesta doctrina tiri o no endavant. La meua opinió, per tant, és que no és possible mantenir una guerra nuclear limitada. O és total o no serà.

• Quines possibilitats hi ha que la pressió popular impedeixi l'ús d'armes nuclears?

Totes. Es més, diria que és l'única possibilitat, donat que els governs es mostren molt poc sensibles a l'eliminació de les armes nuclears. Solament i únicament un procés de consciència col·lectiva —que és una cosa molt diferent a l'opinió governamental— serà capaç de forçar i obligar els països nuclears a renunciar a aquesta estratègia. Això, però, no serà fàcil, car una consciència col·lectiva significa una convicció i això només és factible d'aconseguir després de passat un temps de discussió i debat; és a dir, un debat on hi participen conjuntament els diferents estaments de la societat i no únicament els antimilitaristes i/o antinuclears. Si no se supera aquest nivell i no s'arriba a un espectre més ampli i representatiu, les coses continuaran al ritme d'ara i les possibilitats d'una confrontació nuclear s'agreuaran. Al contrari si la convicció i fermesa dels grups i persones que ara veuen el problema continua pressionant sense dogmatismes, protagonismes i reduccionismes, crec que s'assolirà transformar l'actual lluita antinuclear en un afer del conjunt de la societat. Perquè, molt que els sàpiga greu a alguns, la qüestió no és únicament de contingut polític (allò nuclear) sinó, fonamentalment, ètic (la guerra). Mentre la societat no expulsi definitivament aquest sistema d'enfrontament, la guerra nuclear sempre serà possible. Per això, crec que hauríem d'insistir més a enfocar la lluita a llarg termini, que és l'únic que ens permetrà realitzar aquests canvis en la mentalitat social.

categòricament
prohibit

un i dos
t'ho ordeno jo

Els rumors d'amenaçes de guerra exercen sobre nosaltres el terrorisme estàtic. El llenguatge de l'agressió continua en el període crisi en el qual estem ficats fins al coll, essent la seva primera funció la d'assegurar i ridiculitzar les poblacions que volten l'Estat. La producció de l'espectacle de les mercaderies. La producció de la violència, manifestada dins dels esforços militars de tots els països, s'acompanya del seu corresponent espectacle. La guerra és alhora realitat i representació.

La violència produeix la seva pròpia imatge. La fa voltar entorn les pressions patides en què fenòmens reals i fantasmejats són carregats per l'emoció i, desencadenen la reacció impotent d'actuar en la seva representació. L'ordre social reprimeix i entreté aquestes representacions espontànies. El mateix ordre actua en contra d'una revolució potenciada de les explotacions; les bestieses que ha comés i que podrien nodrir aquesta revolució. Després d'haver arrabassat mitjançant la guerra i la repressió, utilitza la imatge d'aquestes massacres contra una revolució. La propaganda de guerrano és doncs una manipulació subtil i grollera dels esperits. Naturalment és el discurs que surt de l'exercici de la violència en el nostre món quotidià; violència salvatge violència militar.

El fenomen s'accentua en la moderna societat capitalista en la qual no es para mai de contemplar la violència i d'exercitar-la. S'ha dit que Hitler, va fer protegir la pel·lícula dels penjats, conjurats en l'atemptat de 1944. Va haver durant la guerra d'Algèria, un debat públic sobre la tortura: però els americans pogueren veure per TV torturar als vietnamites. Privats només dels mitjans de producció, però també de tots els mitjans de la seva vida afectiva i intel·lectual, els proletaris moderns són sotmesos a

l'efecte d'emocions no corresponents a alguna situació realment viscuda que els entreté en la dependència d'un sistema exterior a la seva vida però que els envolta, i substitueix cada vegada més. L'espectacle de la vivència diària, ens habitua a dosir cada cop més fortes de violència representada per a nosaltres.

L'Occident i el Japó, els anomenats països socialistes, el tercer món, viuen en aquests moments crisis específiques però lligades entre si, i patides greument per una part important de la població. El capitalisme submergeix l'home en la inseguretat; li proposa una protecció: l'Estat. Augmenta els temors nascuts en les poblacions transformant-les cap a llurs objectius: una guerra; entre d'altres. Cadascú ha de tenir por de la violència estàtica, però molt més de la seva pròpia violència potenciada, que mai se sap quan pot esclatar. Però, la societat parla d'expulsar la violència de la seva mistificada consciència col·lectiva, però a aquesta postura, posa en evidència l'espectacle. Per aquesta raó, la "por a la guerra", promoguda en una època de greu crisi internacional no sorgeix d'ella mateixa, sinó d'algun refugi de la guerra, si arriba aquesta. No es pot comprendre el mecanisme que fa acceptar la guerra si no es veu que *la guerra resol la por a la guerra.*

La propaganda de guerra és aleshores propaganda. Crea un estat de xoc. En comptes de convencer-nos mitjançant la construcció d'una fàbrica de "produir francesos", ho fa mostrant soldats i tancs (que, per altra part, semblen els uns germans dels altres) en un país que no és el seu, per convencer-nos d'una amenaça contra la qual serà necessari actuar. Tota propaganda promou un estat de xoc i només deixa una sortida: la seva.

La propaganda fa de la violència una mena de caràcter que surt de la vida quotidiana, per confondre i convidar els ciutadans a participar en ella quan sigui necessari, sota la direcció de l'Estat. La bestiesa arriba a moments extrems en els quals existeix la por a l'apocalipsi nuclear: *Atenció! Tota crisi social o política pot produir la destrucció de la humanitat.*

L'equilibri nuclear és social: *L'arsenal atòmic ens persuadeix a nosaltres també de no intentar rebel·lar-nos.*

ELS DRETS DE L'HOME

El que és segur, en tot cas, si nosaltres ignorem la data d'un conflicte proper, aquesta és la seva justificació. No és gaire diferent de la de 1939-45. La democràcia, els drets de l'home, combinats amb la qüestió nacional, el dret dels pobles a l'autogovern, àdhuc la marxa cap al socialisme.

Cada camp denunciarà l'explotació dels drets de l'home per l'altre, l'esquerra, els esquerranistes mostraran que mai no són reals, i demanaran que siguin complenats de contingut. Efectivament és un bon motiu per fer la guerra, doncs mai els drets no seran reals i hom podrà lluitar indefinidament perquè la "democràcia" esdevingui "veritable". Els "drets" de l'home suposen que té problemes per resoldre, però d'on venen aquests problemes? Dons per exemple perquè la democràcia instaura un contracte social per lligar les diferents classes, i sempre caldrà tornar a enganxar els trocets, de bon grat o a la força; doncs, perquè els drets impliquen que l'Estat, que és el garantidor d'aquest contracte, autoritzi unes coses, en prohibeixi d'altres o n'oblidi la resta. Ràpidament cal donar als homes el dret que s'ha oblidat: a França, el 1979 o el 1980, el de fer l'amor amb un menor d'edat.

Cada dia hom lluita pel dret que no existeix o que no és suficient.

Els drets semblen ésser sempre negatius: no ésser torturat, no ésser empresonat, no morir de fam, no ésser privat d'utilitzar mitjans d'expressió.... Cal una legitimitat jurídica per poder fer qualsevol cosa, per poder viure. En comptes de treure del davant el problema, hom li dona una reconeixença social, autoritzant la societat a intervindre, a través dels seus òrgans legítims. Al moviment de les necessitats i accions recíproques dels éssers humans, hom substitueix unes institucions encarregades d'endolcir-nos la pindola.

Els apòstols dels drets de l'home, en afirmar que els drets no es veuen per enlloc, han d'entendre's abans sobre quins són els constitutius de l'home. La definició de l'humà-inhumà apareix com una cosa molt interessant. Aquesta forma d'actuar que escandalitza és admesa de seguida. O a l'inrevés. El que hom denuncia avui, serà moneda de curs legal l'endemà. El pretext de l'entrada dels E.U.A. a la guerra de 1914-18 fou el torpediment d'un vaixell neutral per un submarí alemany: des de 1941, els E.U.A. decretaren la guerra submarina total. Durant la II Guerra Mundial, el que no ha estat fet en nom dels Jueus, de seguida ha estat justificat en nom del seu genocidi. Els "drets de l'home" jueu han conegut una corba molt curiosa. L'afer Dreyfus va escandalitzar a gran part de la classe dirigent. Un mecanisme ideològic va pujant de categoria a poc a poc. "Tothom" està en contra de la guerra i a favor de la democràcia i dels drets de l'home: quan la segona part falla, hom accepta la guerra o hom resigna a ella. Ja s'ha vist abans de 1939. Vegem dues cites de "Libertaire": "... el més important, el que corre més pressa, és barrar el pas al feixisme" (12 juliol 1935). "El Front Popular és la unió sagrada, i la unió sagrada és la guerra". (20 de març de 1936).

Tradicionalment, els Estats parlen d'un dret que té cada país a la "no-ingrència" dels altres en els seus afers. Aquest dret crida a un deure d'intervenció de qualsevol protector per a impedir que un país caigui en la dictadura (EUA intervenit a Sto.Domingo) o en la contrarrevolució (URSS a Budapest).

PACIFISME

Tots els camps faran la guerra "en favor de la pau" i en nom de la lluita

CONVERSES PEL DESARMAMENT?

Tractats	Observacions
Conferència de la Pau a La Haya el 1899 i el 1907: Acord sobre la prohibició de les armes químiques.	Aquest acord ha estat violat entre d'altres per França que féu servir gasos lacrimògens a la primera Guerra Mundial.
Protocol de Ginebra de 17 de juny de 1925 per la prohibició de l'ús en temps de guerra de gasos asfixiants, tòxic i d'altres, tant com d'armes bacteriològiques. Signat per 96 països.	Aquest tractat ha estat violat per molts països; p.ex. per Itàlia contra Etiòpia el 1935-1936 i per Japó contra Xina el 1937-1945. Els termes "ús en temps de guerra" ha permès i permet encara a nombrosos governs d'emprar-lo per a reprimir els moviments "contestataris" o d'alliberament nacional en els països sota la seva jurisdicció.
Tractat d'acabament dels assaigs nuclears de 10 d'octubre de 1963. Els signants es comprometen a no realitzar proves nuclears a l'atmosfera, l'espai o sota l'aigua. Signat per 108 països.	Els països interessats per la fabricació d'armes nuclears (França, Xina...) no el van pas signar. Els EUA i l'URSS, els promotors, ho van fer perquè ja havien trobat un mètode millor per assajar els coets nuclears: les proves sota terra, no prohibides en el tractat.
Tractat de l'espai, signat el 10 d'octubre de 1967 pels EUA i l'URSS. Compromís de no posar en òrbita enginyers portadors d'armes nuclears o de qualsevol arma de destrucció massiva.	No prohibeix res important perquè les dues superpotències ja tenen els missils intercontinentals, igual d'eficaços i menys costosos que llançar missils nuclears des de satèl·lits artificials.
Tractat de No proliferació de les armes nuclears, signat el 1968 per 103 països, entre els EUA i l'URSS. No el signen França, la Xina, l'Índia, Argentina, Brasil, Israel, Pakistan, Àfrica del Sud i Espanya, entre d'altres.	Era necessari evidentment per als EUA i l'URSS a fi i efecte de mantenir el monopoli nuclear.
Tractat de Limitació d'Armes Estratègiques (SALT I) el maig de 1972 entre les dues superpotències.	Aquest tractat pretenia calmar les crítiques dels països no nuclears signataris del Tractat de No Proliferació de les armes nuclears davant de la cursa d'armaments entre els dos grans. En realitat el SALT I no limita pas gran cosa ja que el nombre de missils disponibles en aquest camp era bastant inferior al límit fixat pel Tractat.
Convenció sobre la producció, desenvolupament i emmagatzemament d'armes biològiques i sobre la destrucció dels estocks existents. Signat per 76 països.	La recerca d'armes biològiques no està pas prohibida i la major part dels signants es reserven el dret d'emprar-les "si l'enemic ho fa primer". Aleshores, com se sap que aquestes armes es conserven malament i en canvi poden fabricar-se en qüestió d'hores, es comprén l'engany d'aquest tractat.

contra la guerra. El primer acte subversiu avui en dia és rebutjar fer la guerra amb un horror tan gran que podrà justificar-ho tot, fins i tot... la guerra, per evitar-la, limitar-la o posar-li fi. La denúncia dels horrors de la guerra no té un sentit antiquerra que vagi acompanyat d'una clarificació del que és la guerra. Sinó la guerra entra en el quadre de la propaganda. No s'ha de fer de la guerra una realitat monstruosa, absolutament diferent de la pau.

Nosaltres no estam més "contra la guerra" que contra la pau, actualment.

Cercar la forma d'evitar la guerra desesperadament, és caminar cap al tema dels drets humans. La pau no és una cosa bona per reacció de la guerra que és la cosa dolenta. El pacifisme integral és evidentment impotent doncs s'oposa a la guerra però també als mitjans que podien posar-li fi definitiu. Però el pacifisme raonat és tan contrarrevolucionari com el bel·licisme. Què significa voler la pau? La Pau i la Guerra es complementen en la vida quotidiana dels estats.

"Si lluitar per la pau és recórrer els estats, per a evitar la guerra el pacifisme acabarà en bel·licisme"

Si lluitar per la pau, és recórrer als estats per evitar la guerra, el pacifisme acabarà en bel·licisme.

Obsesionar-se amb l'amenaça d'una guerra, bé per denunciar-la, bé des d'un "punt de vista revolucionari", és participar en la propaganda de guerra que intenta abans que res fer creure en la seva inevitabilitat. Car en el fons els pobles no fan les guerres pels ideals proclamats (doncs no són més necessaris que els altres ideals): sinó perquè la guerra sembla inevitable. Això és el perquè no s'ha estalviat mai de fer una nova guerra tenint en compte els horros de les anteriors que tothom coneix prou bé.

essencial és la necessitat, que precedeix a una guerra, d'una unió de tots entorn l'Estat. Aquesta unió es pot realitzar per que les lluites obreres hagin decaïgut (Alemanya nazi). O en un context de lluites socials nombroses però acabant per apropar els obrers de l'Estat (EUA, on la CIO - sindicat - s'integra en el New Deal; o França i Bèlgica en 1936). És fals dir que el capitalisme no POT fer la guerra en aquest moment en raó de les lluites obreres. El que és cert, és que una gran quantitat de proletaris són refractaris a una propaganda de guerra, i que ara (això pot canviar) les seves accions, contràriament a les de 1936, no els fan adherir-se a l'Estat.

tota la vida: en profit de la guerra, però després d'aquesta, en profit del bé de la humanitat.

Això és el que ha realitzat el capital, amb els entrebancs de l'Estat tentacular democràtic.

S'acceptarà doncs lluitar contra el més horrible dels països. Un alemany podia i havia de fer la guerra en 1914 contra la Rússia antidemocràtica. Un anglès fer-la a una Alemanya feudal-prussiana. Abans de 1970, calia recolzar a Cambòdia a en Sihanouk, que garantia almenys la pau al seu poble, o als guerrillers Khmers Rojos lluitant pel socialisme ?? Després de 1970, en tot cas, es donarà suport als Khmers contra la massacre americana. En 1979 es desitja segurament la victòria vietnamita contra el règim Khmer del qual se sap que ha massacrat en poc temps molta més gent que els americans quan hi van estar. Potser demà, es donarà suport al mateix temps a

El problema revolucionari no és el d'"impedir" una guerra: només una revolució podria fer-ho. Les campanyes sistemàtiques per la pau són no solament ineficaces, sinó que encara ajuden a posar entrebancs al procés que de la guerra podria conduir a la revolució. El mínim per preparar una revolució (abans o després d'una guerra mundial) és el rebuig de tota mena de democràcia, oposant als problemes mundials el contingut comunista d'una revolució: demostrar en quines coses una comunització resol-dria els entrebancs en que ensopega la humanitat i dels que surt, entre altres formes, per les guerres.

Hom no pot donar als moviments socials actuals l'objectiu d'"evitar" una guerra que pot venir. El binomi guerra Moviment social és vist pels revolucionaris d'una forma molt senzilla. Diuen que el capital podria fer la guerra quan el moviment obrer estigui vençut; o que s'ha de fer la guerra per ofegar una combativitat obrera. Però, el factor

MILITARISME I UNIÓ SAGRADA

La preparació mental per la guerra passa per la recerca de l'Estat més dictatorial, el més militarista. L'opinió està molt lleugerament, en contra de l'Estat, no es refia, però admet que hi ha estats que ho són més que d'altres. Cal designar un totalitari que es pugui combatre a tothora. La dreta posa en ridícul o a parir l'Exèrcit Roig; el PC i els trotskistes el Pentàgon; el complex militar-industrial als E.U.A., i pel PCF, segurament el llop més dolent és la Bundeswehr (exèrcit alemany).

Recerca estúpida del més totalitari. Com si l'Estat més fort de cara als altres i enfront el comunisme fos forçosament el més obertament dictatorial. Quan Fuller, oficial anglès, declara en juny de 1939: "Si ens hem de batre amb els alemanys, ens cal esdevenir totalitaris", el mot no és per ell peioratiu. Cal simplement que l'organització social, l'Estat, englobi

Sihanouk i als Khmers Rojos aplegats en un moviment nacional, en nom dels drets dels pobles.

El que hom veu, més enllà d'aquestes absurtitats, és una prosperitat inaudita del militarisme SENSE ideologia militarista. Mai no ha hagut tant soldats ni tants enginyers mortífers, però avui en nom del marxisme, de la democràcia, del contrari del que ells són: en nom de la pau. Abans de 1914, el capital i l'Estat eren obertament antimilitaristes com també eren pro-patronals, anti-sindicats, contra l'impost de la renda, a favor de la disciplina, el respecte de les fortunes adquirides i dels privilegis del diners. El capitalisme portava endavant uns valors BURGESOS. L'antimilitarisme era un producte d'aquest militarisme. El moviment obrer, bé que gens revolucionari, i sense fer accions efectives en contra de la guerra que es preparava, no parava de denunciar la defensa nacional i l'exèrcit. G. Hervé cridava a LA GUERRA SOCIAL en el diari del mateix nom

(rebatejat LA VICTORIA després de 1914): minoritari a la II Internacional, conegut a tota Europa, el seu radicalisme verbal encarnava un estat d'esperit molt extès. Un antimilitarisme virulent regnava a les associacions juvenils alemanyes, belgues... Tot aquest moviment no era més que la resposta a LA IDEOLOGIA del capital de l'època. No es pot pas dir que tingués èxit, car la guerra es va fer. Però fins i tot els militants estaven convençuts que no s'arribaria a fer. Els obrers europeus es foteren els uns contra els altres, no per ideologia, sinó perquè la guerra arriba un moment en el qual és l'única solució al problema capitalista, aleshores, què fer, sinó la guerra?

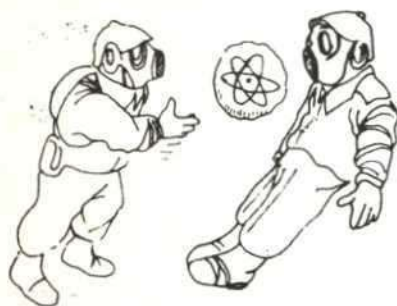
A partir de 1914/18, el capital, imposant-se a tots els nivells, es despulla de les proclamacions imperialistes a l'estil Kipling, i pren una carassa social. L'exaltació del guerrer és des

El nacionalisme de J. Guesde (patriota fins 1895 i després de 1914) està molt gastat, d'acord amb el bel·licisme de l'època. Jaurès va més enllà: volent reduir la desviació entre l'exèrcit i la societat anuncia l'evolució posterior. Tot el que pretén apropar l'exèrcit al poble implanta millor el capitalisme en la vida social. Tots els partits són partidaris de la defensa nacional. En 1975-6, arran de les persecucions contra antimilitaristes, llurs defensors acabaren per negar el seu antimilitarisme (a excepció dels inculpsats del PC-Internacional, partidaris d'un "antimilitarisme de classe"). És inútil citar les declaracions del P.C.F. en favor de les armes nuclears, o del P.C. Italià a favor de l'OTAN com a garantia d'una experiència socialista a l'Europa Occidental.

nir, no es pot raonar ni reaccionar com si la guerra fos una catàstrofe sense precedents per la humanitat. Potser ho serà (però que signifiquen les guerres púniques per a Carthago, o la Guerra dels Trenta Anys que va eliminar una tercera part de la població alemanya d'aquell temps?). Però no cal *basar-se* en un argument tan extremat per a reaccionar, car és la imatge mateixa d'aquest horror la que serveix de base a la propaganda de guerra. El xoc creat per la seva evocació és la primera condició de la domèsticació mental: en estat de xoc, s'acceptarà qualsevol cosa.

El que és segur és que aquesta guerra, feta sobretot per professionals, serà menys accessible a la fraternització i a l'influència a la reraguarda. De tota manera no cal sobrevalorar el professionalisme militar: l'URSS ha intervingut a Afghanistan amb reclutes (Newsweek, 11 febrer 1980) i els fusells francesos que actuaren a Djibouti també ho eren (Le Monde, 14 febrer 1980). Així i tot, els exèrcits de ciutadans han provat l'enduriment i la repugnància a fraternitzar amb els que tenen al davant. Els exèrcits que s'han descomposat venien d'estats febles (italians després de Caporetto) o destrossats (Rússia de 1917), amb una economia fluixa i una estructura política enderrocada.

L'exèrcit, com tot, és el que és pel que FA. Produeix una comunitat específica en la qual el que té valor és justament no desfer-se en la primera batalla, si no, no hi hagués hagut mai cap guerra. L'exèrcit comença a irritar-se o posar-se nerviós, no perquè les seves condicions de vida i de mort siguin denigrants, sinó perquè la seva vida i la seva mort perden el sentit. Els amotinaments de 1917 són un moviment de soldats, revoltats per combats mortals que no havien servit per a res. Els sol-

d'aleshores el tet capitalista menys avançat. Al contrari de l'Alemanya nazi, Amèrica no es lliura a cap apologia dels militars com a tals, i descriu més aviat el ciutadà ordinari que esdevé un bon soldat abans de tornar a la vida civil (SERGENT YORK). Els films de guerra nazis són pobres en detalls tècnics, il·lustren una energia, una voluntat; els films americans mostren la unió dels homes i de les màquines. No faran mai la guerra només per la pàtria, sinó també per les conquestes socials i la llibertat.

Els socialistes d'abans creïen guanyar-se l'exèrcit introduint un gran nombre de militants, i a l'Estat portant molts diputats socialistes als bancs parlamentaris. Engels no creia en "un esclat del militarisme a l'interior" mercès als anomenats "socialistes" (electors de l'SPD alemany):

"Cap al 1900, l'exèrcit... serà socialista en la seva majoria... El govern de Berlín és impotent... L'exèrcit el fotrà fora"

DERROTISME REVOLUCIONARI

El 1868, el congrés de Brussel·les de l'A.I.T. preconitzava de fer "*vaga general en cas que esclatés una guerra en qualsevol dels països respectius*". Marx criticà "*la tossuderia belga de voler fer la vaga contra la guerra*" (Sergent et Hamel, HISTOIRE DE L'ANARCHIE, Ed. Le Portulan, 1949, pp. 391 i 344).

"Tot el que pretén apropar l'exèrcit al poble implanta millor el capitalisme en la vida social".

Com es pot impedir de debò la conseqüència d'un moviment social capitalista sense destruir aquest? Quant a creure's l'arribada d'una realitat tan denigrant com la guerra provocaria una reacció que no s'hauria provocat sota l'explotació "normal" anterior (perquè no era tan denigrant), és l'idealisme pur, com és el del pacifisme. La resolució de 1868 no fou aplicada i no podia ésser-ho. Davant la propaganda de la guerra present i sobretot que podia ve-

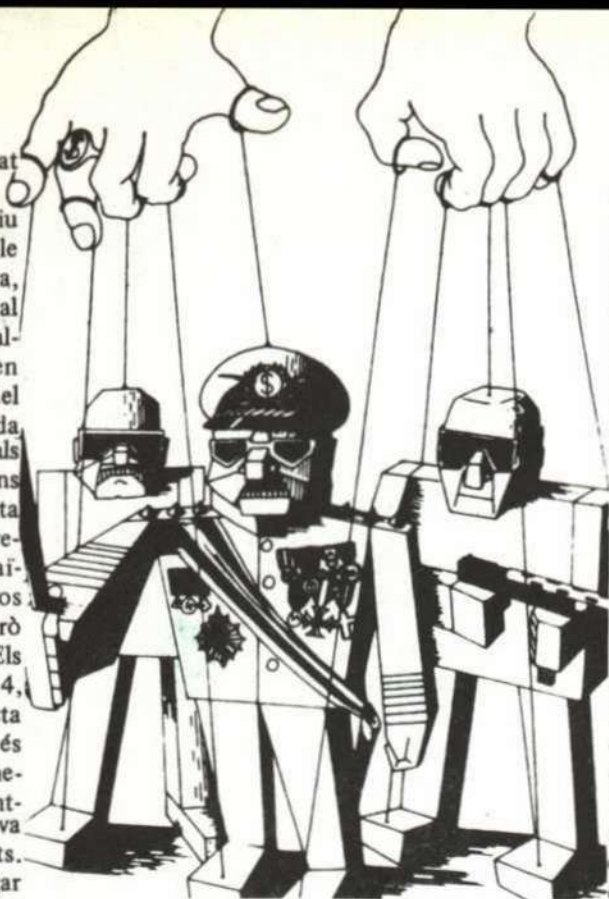
dats no van més lluny. És un moviment militar intern (les vagues han pogut afectar-los però no fer-los sortir del seu terreny). Com que els obrers es poden batre com a obrers només, els soldats tenen, després i amb la repressió, el que volen: una altra manera de fer la guerra o una pujada de sou.

La fórmula: "*Treballador, sota l'uniforme tu restes un treballador!*" no recobra una realitat. És a l'inrevés: sota l'uniforme, el treballador esdevé una

altra cosa. L'exèrcit és una activitat transformadora per a qui l'exerceix.

En els dos conflictes mundials, diu Bordiga, ell hauria sigut més favorable a la revolució que portava Alemanya, i no als grans imperis ja dominants al món. La situació es presenta d'una altra manera avui: USA i URSS tenen ja un paper capital en la dominació del món. En cas de guerra localitzada, s'hauria de boicotejar l'ajut militar als protagonistes i no girar-se a favor d'uns o dels altres. En cas de guerra oberta Est-Oest, lligar això amb una acció revolucionària possible, perquè uns països en crisi estaran en la guerra als dos costats (p.ex. Polònia). L'enemic, però és diferent, i Lenin no ressucitarà. Els revoliconaris podrien, com el 1914, perllongar les vagues en lluita directa contra la guerra, encara que ara és menys clar. En 1939-41, el P.C.F. menava les lluites reivindicatives lligant-les al seu derrotisme, que procurava la derrota d'un sol dels contrincants. L'esquerra crida a l'obrer a perllongar la seva lluita en suport del F.N.L. o en el camp islamo-progressista libanès. La situació és menys senzilla que quan tota vaga és condemnada per l'Estat i el P. Socialista membre de la Unió Sagrada.

Mobilització i armament massius han desaparegut. La majoria de la població activa seria mobilitzada en llur treball,

l'Estat quadricularia el país. Aleshores, l'economia de guerra determinaria tota la societat, però una fracció de la indústria treballarà només per l'exèrcit: serà de llarg la més vulnerable. Les unitats de combat seran menys nombroses i més especialitzades, essent cada deserció més influent.

En realitat, sabotatge i deserció, són sempre difícils i limitats. No tenen un paper material i immediat, però sí simbòlic i a curt termini. Hom no imagina destruir la màquina de guerra per unes vagues o unes desercions: però elles preparen el futur. "Transformar la guerra en revolució": o serà un eslògan, o l'existència de lluites socials promogudes pels problemes de la guerra i radicalitzant-se donaran un contingut.

El capital intentarà portar a terme una guerra limitada que pugui controlar fins arribar àdhuc a la pau i llavors, si aquests moviments pacifistes esdevenen perillosos, intentarà eliminar-los amb negociacions de pau, com passà el 1918. L'opisició a una guerra (com la de Vietnam, p.ex.) pot reeixir perquè es fixa un objectiu limitat - la pau - que coincideix amb els interessos profunds del capitalisme. Pel capitalisme més modern, la guerra no és una croada ideològica, sinó una operació que comença i acaba com qualsevol empresa: si no és rentable s'acaba i punt. Les memòries d'Speer i Kissinger il·lustren aquesta òptica. Mostren també que, com en economia, la guerra pot escapar-se als seus promotors. En tot cas, no és un món totalment diferent al de la pau. Pren a la pau les seves contradiccions i les desenvolupa a la seva manera.

Us oferim a continuació un breu fragment d'un document de 40 pàgines de l'Estat Major de l'Exèrcit que porta per títol: "Instrucción General EME (D) -77-1) (Complementaria a la I.G. OC/JO-75-2. Plan General de Instrucción). Darrera tan avorrit nom s'amaga un pla de preparació psicològica i moral dels comandaments i de les tropes de l'exèrcit per al tracte amb la població dels territoris ocupats.

A l'esmentat document es descriuen diversos tipus d'operacions militars contra manifestacions com p.ex. la càrrega (que és "el procedimiento que permite a una unidad tipo Compañía desalojar un espacio ocupado por una muchedumbre hostil que rehusa obedecer y que perturba gravemente el orden"). o l'ús d'helicòpters.

Potser sorprengui que es refereixin a "territorios ocupados". Nosaltres no acabem de saber a quins es refereixen. Perquè d'una banda ens estranya que reconeguim que Euskadi, Galícia, els Països Catalans o la mateixa Castella són territoris ocupats i per tant, ells forces d'ocupació; i d'altra sempre

Ens haviem cregut (som tan ingenus!) que les FAS només estaven per a defensar-nos davant d'una invasió exterior però no pas per a ocupar territoris extra-peninsulars. Però, en fi, "vivir para ver!".

"...Si bien los reglamentos vigentes contemplan las tácticas y técnicas en aquellas situaciones, adolecen de poca concreción o, incluso, carecen de las correspondientes al empleo de las Unidades, en los casos en que, en zonas ocupadas por las fuerzas propias, se debe hacer frente a masas humanas de su población civil especialmente en zonas urbanas, que si bien no se manifiestan en lucha abierta y armada, pueden suponer, con su actuación hostil, un importante peligro para el desenvolvimiento normal de las operaciones, o al mantenimiento del orden en las poblaciones ocupadas.

Tal peligro no debe medirse por su potencialidad intrínseca, que puede ser escasa ante los medios de que dispone el Ejército ocupante, sino por las repercusiones de índole política y humanitaria y por su influencia en las relacio-

nes fuerzas de ocupación-población civil, que pueden alcanzar grados de erosión insospechados, hasta constituir un peligro tan importante o más que de una población armada en acción guerrillera pueda esperarse.

Ello puede hacerse también extensivo, no sólo a casos de actuación en terreno conquistado, sino también a territorios extra metropolitanos, en los que las Unidades Militares se han visto enfrentadas con importantes masas humanas contra las que su actuación había de ser bien diferente a la suya habitual.....

Al no ser normal, ni por misión ni por forma de actuación del Ejército el enfrentamiento violento con multitudes de población civil, se tendrá en cuenta que cuanto se expone en la presente Instrucción tiende especialmente a lograr la disuasión por simples medidas preventivas y en caso de verse obligado al enfrentamiento directo, deberá ir dirigido contra aquellos grupos de activistas que amparados en la población, la incitan y dirigen para sus fines.

En els articles que ocupen les pàgines precedents s'insisteix molt en la preparació de la guerra total i de conseqüències immensurablement catastròfiques que els poderosos estan preparant. En canvi, en aquesta segona part intentem donar respostes a un imperatiu interrogant: què podem fer?

Hem de reapropiar-nos d'una sana, necessària, i legítima autodefensa. Ens hem de defensar dels qui ja estan cavant la nostra tomba, amagats darrere dels somriures televisius dels polítics, que sembla que ens vulguin dir "tingueu confiança en nosaltres que volem el vostre bé, i ja sabem el que ens portem entre mans". No ens hem de deixar enredar, doncs, pels que volen que dirigim els nostres esforços a "convèncer els governants" de la bogeria on estan immersos, cosa que no fa més que mantenir una ingènua i irresponsable esperança -propiciada sens dubte des de les esferes de poder- en què els mateixos que amb tota la mala folia han creat l'aberrant perill de la conflagració mundial, ens salvaran d'ell. No ens hem de quedar aturats, no podem acostumar-nos a viure com si res en aquesta situació, ens hem de moure. Que no es trobin amb la resignació general, que s'afebleixi la seva prepotència, que s'esborroni la nostra impotència!

Però no ens limitem a combatre els efectes, fem anar la lluita també cap a les causes. La lluita contra la guerra (anti-bel·licisme) no s'ha de limitar a tractar d'impedir l'ús dels arsenals existents, ni l'ampliació d'aquests; ha d'ésser una lluita pel desarmament (pacifisme) però un desarmament exclusivament nuclear - i químic i bacteriològic -, sinó el desarmament total que vagi des dels satèl·lits nuclears fins a les porres dels municipals. Es a dir, hem de començar a recuperar la responsabilitat d'autodefensar-nos, usurpada per les institucions que es reclamen protectores i defensores nostres (exèrcit i policia), i això ja ho començarem a fer prenent compromís en la lluita contra els macabres propòsits dels qui manen, construint una capacitat d'oposició a les decisions que la classe dominant ens va imposant (OTAN, Pressupostos, míssils, bases,.....) o ja estan consumades (situació repressiva, ocupació militar, reclutament obligatori,.....) i no només en el camp militarista (Augment dels preus, impostos, atur, forces nuclearització, construcció de noves i més sofisticades presons, manca de serveis gratuïts necessaris, criminalització d'opinions, usurpació de la sobirania de les localitats, comarques i nacions sotmeses per l'Estat, penalització de l'avortament, agressions permanents a l'entorn natural i la salut pública,....), i així ja estarem creant de mica en mica un contrapoder que pugui realitzar la nostra voluntat, sabent que tenim la raó del nostre costat i creant espais de pràctiques alternatives de defensa en camps concrets per arribar cap a la total supressió de les institucions militars, quan siguem capaços de prescindir completament dels seus "serveis". Hem de pensar que si nosaltres fem la guerra a la guerra, ells ens faran la guerra a nosaltres, per tant hem d'arribar fins al final, fins a destruir aquest poder heterònom que prové de la monopolització i concentració de la capacitat coercitiva continguda en les armes, i construir una defensa popular autogestionada.

No es tracta però, de somniar truites, ni de suportar pasivament tot el que ens llencin pel damunt, tots ens preguntem com es poden assolir tan desitjables objectius; és evident que això no pot ser cosa d'un dia ni un any, i calen mitjans de lluita eficaços - i són veritablement eficaços quan es mantenen coherents amb els objectius - que no es poden reduir al propagandisme ni a "la lluita al carrer", sinó que impliquen emprar la vida quotidiana, com un espai de lluita, i unir les capacitats d'oposició individuals en l'acció directa, la desobediència, el sabotatge, el cooperativisme, etc..... A veure si és veritat que sortim de la "generació límit".

ELS MOVIMENTS PACIFISTES: UNA ANÀLISI DEL PERQUÈ

JEAN PAUL
LEDERACH

Sortí recentment a El País un article amb una línia capçalera indicativa "Un any de pacifisme actiu a Europa". Sí, ha estat un any de molt "moviment", d'un gran impuls de manifestacions que gairebé sembla ser una explosió. "Manifestar-se" és una de les poques paraules que ajuda, més que confon, a explicar aquest impuls (més que la paraula "pacifista" p.ex., que a l'hora d'explicitar el seu contingut exacte, ideològicament, ètica, religiosa o política, per a descriure'ls, resulta més problemàtica). Manifestar-se, abans que tot en el seu sentit literal de declarar-se, donar a conèixer, prendre partit a favor o en contra. Però aquí cal preguntar: per què manifestar-se? A què és degut aquest ressorgiment pacifista? Tindria tres breus punts que suggerir.

1) Malgrat que aquestes manifestacions pareguin tenir l'aspecte d'un xampinyó, és a dir, el de brollar de la nit al dia, la veritat n'és una altra. La imatge d'un moviment "xampinyó" es dona sobretot en els mitjans de comunicació, que al meu parer, històricament han marginat aquests grups amb la seva anàlisi crítica de la societat, i enguany han quedat sorpresos per la força i la dinàmica que va agafant el moviment pacifista. D'a-

questa manera no es quedava més remei que enfocar-lo i entendre'l com un fenomen nou sense gaire arrel. La realitat és que sense els molts diversos grups "pacifistes" de base amb llur perspectiva i treball previ, llarg i continuat —des de la mateixa invenció de la bomba atòmica i la successiva cursa armamentista entre les dues grans potències fins avui— el desenvolupament d'un moviment de masses no hauria pres les dimensions que té actualment. Per tant, ha de configurar-se en la base d'aquest ressorgiment l'anàlisi d'aquests grups i la seva dedicació a difondre temes com ara el refús a la guerra com a mitjà adequat per a resoldre conflictes entre Estats (sobretot després de les dues guerres llargues i sanguinolentes en el seu continent, a més del desenvolupament de la bomba nuclear amb totes les seves conseqüències), el rebuig de la lògica de la cursa d'armaments i l'oposició al militarisme en tant que malaltia social i no pas, com pretenen fer-ho creure, senyal de seguretat, entre molts d'altres temes.

2) L'única novetat és l'abans inexistent unitat que els diversos grups han pogut assolir. Aquesta unitat coordinadora radica en el refús comú del tomb que ha pres l'estratègia nuclear

a Europa des de fa poc temps: la de passar d'una estratègia de dissuasió a una altra amb capacitat ofensiva de "first-strike" (primer cop). Amb la instal·lació dels "euromissils", les peces clau d'aquesta nova estratègia, els països de l'Europa Central són literalment un ostatge nuclear.

L'espurna que, al meu parer, encengué l'explosió "pacifista" és la pressa de consciència, a nivell popular, de la significació de ser un ostatge nuclear.

3) Penso que la idea d'un "ostatge nuclear" ajuda molt a explicar el perquè de l'explosió pacifista. Abans que tot un ostatge té el complex d'estar enxampat, de trobar-se plenament sotmès a una força aliena sense tenir res a dir, ni a fer, en una paraula: és impotent. Prendre consciència de ser un "ostatge nuclear" és adonar-se que la vida i el destí d'un mateix, de la seva família, comunitat i país, estan controlats i manipulats per forces, persones i polítiques totalment alienes i distanciades de la seva realitat quotidiana. Em dona la impressió que aquest "adonar-se" del fet que "ja no tenim res a veure amb el nostre propi destí" és la llavor que va brollant en un moviment massiu, tot reunint elements diversos i populars

que coincideixen en una reacció natural, gairebé espontània que arriba a ésser una passió profunda: primordialment es tracta d'un rebuig a la total insensibilitat imperialista que representa una política internacional dominada per superpotències, en la qual les decisions es prenen en un lloc i es porten a la pràctica en un altre amb totes les conseqüències que això comporta. A un nivell molt primari sortir al carrer és com un crit de l'enxampat contra la injustícia de la trampa: "tu no tens res a dir, però sí que patiràs les conseqüències del que jo mani".

No obstant això, comença a albirar-se un altre nivell, per bé que no estigui encara massa assimilat: l'enxampat no és tan impotent com pensava. A més no es troba sol sinó que són molts els qui no els agrada gens sentir-se segrestats per una força aliena. Comencen a entendre que l'única defensa contra la bogeria de l'actual política bel·licista radica en no donar-li suport. Comencen a entendre que el poder no es troba inherentment en el qui mana, sinó en el poble que permet, o no permet, que es mani de tal o tal forma. Per molt "super" o totalitari que siguin les superpotències o els Estats, carreguen sempre amb la feblesa d'haver de dependre de la col·laboració del poble. El fet de sortir al carrer junts i cada vegada més nombrosos és, a la vegada, la manifestació pública de no donar suport i el refús de sentir-se impotent. Diria que és com la iniciació d'una "defensa popular no violenta".

Curiosament es tracta d'un fenomen socio-polític no gaire llunyà de la resistència a Txecoslovàquia el 1968 o més recentment a Polònia. Es en el fons, encara que els objectius variessin d'un exemple a l'altre, del refús d'una forma desastrosa i inhumana de fer política internacional basada en l'enfrontament de dos blocs, encapçalats per dues potències que manipulen els països del món com si fossin peons. En alguns governs i polítics europeus al dubte comença a plantejar-se, enfront de la política de lluita de les dues superpotències, de si els països del vell continent són aliats o merament peons a jugar i apostar. Però a nivell popular es dona una resposta cada cop més estrident a aquests dubtes; "el joc està podrit, descontrolat i no volem formar part d'ell".

Molts han analitzat malament aquest moviment, el mateix Reagan i gabinet entre els primers, tot concebut-lo com

Es convenient conèixer els efectes d'una explosió nuclear, amb la finalitat de familiaritzar-se amb la mort que ens amenaça.

Recollim el cas d'una bomba de 1 megatóna (prou estàndard) llançada a l'àrea metropolitana que caigués al Tibidabo. Què passaria?

En primer lloc, en un radi de 6,9 Km. (cercle 1) moriria el 50 per cent de la població per efectes directes de l'explosió, quedarien cremats, i individus amb altes dosis de radioactivitat que perllongarien la seva agonia molts dies, ja que és fals que la mort nuclear sigui instantània per a tots. Després de l'explosió no hi hauria assistència sanitària possible: hauria quedat colapsada i les poques places sanitàries de què es disposa en temps de pau haurien quedat destruïdes en la seva major part, fora de Barcelona i àdhuc de l'Estat

ningú no pensaria en els ferits. A totes les grans ciutats d'Europa el mateix espectacle es repetiria i tots els sobrevivents estarien demanant assistència.

En un segon radi de 16 Km. (cercle II) moririen encara per centenars de milers de persones, però aquí la majoria de la població moriria a causa d'incendis que previsiblement esclatarien. Encara poques hores més tard vindria la pluja radioactiva que tornaria a contaminar els sobrevivents i a fer inhabitable per molts anys una extensió entre 50 i 200 km. quadrats.

Aleshores els que quedin potser es preguntaran pels beneficis de la integració en un bloc militar nuclearitzat. Potser es preguntaran si els consola molt o gens saber que allò mateix ho estan patint també els habitants de les ciutats "enemigues", a Varsòvia, Moscou o Budapest.

un moviment aïllacionista o anti-americà. No ho és. Penso que més aviat es tracta d'un moviment positiu: "pro-europeu, pro-humà i pro-futur", tal com vaig llegir a una revista no fa gaire. En el fons es reivindica una cosa ben senzilla i correctíssima: el poble té dret i vol participar activament i plenament en la formació del seu propi destí, i rebutja creixentment les decisions, estructures i polítiques imposades que intenten manipular-lo.

"EL DESARMAMENT UNILAT

Parlem amb Loreto i Nicholas Perry, dos companys membres del CND (Campaign for Nuclear Disarmement) i activistes en l'actualitat de l'E.N.D., que ve a ser com la projecció europea del primer. Hem estat conversant amb ells unes quantes hores. Us oferim del diàleg la part que hem considerat més interessant.

• **La Puça.-** Quins són els objectius del CND i quins sectors socials el componen?

CND. Es entorn a la CND com s'articula una campanya pel desarmament nuclear britànic. Aquesta organització ha crescut vertiginosament en aquests darrers anys a causa de les iniciatives de diversos sectors socials. D'una banda,

dels sindicats més importants com ara el de ferroviaris, els miners, el dels transportistes, els bombers o els professors. A més també els científics relacionats amb la física nuclear, amb la biologia o amb la química s'han constituït en un grup denominat SANA (Scientists Against Nuclear Arms) en reacció al creixent desenvolupament del complex militar-industrial de la Gran Bretanya.

També la campanya dels metges contra els armaments nuclears ha jugat un important paper últimament. Concebuda com una resposta als programes de protecció civil del govern, tant els metges com les infermeres s'han pronunciat en bona part contra el desenvolupament de la defensa nuclear. Endemès els metges cooperen amb els científics en l'intercanvi d'informació i estan preparant estudis a punt de ser publicats, un dels quals tracta per exemple dels efectes que s'esdevindrien en cas d'un atac nuclear sobre la ciutat de Londres.

Per la seva banda els periodistes han fundat fa uns quants mesos el OJAIN (Journalists Against Nuclear ~~Ext~~ermination), destinat a combatre les distorsions sofertes en els mitjans de comunicació anglesos entorn d'aquell tema. Alhora es pretén donar informació sobre l'amenaça nuclear i la cursa d'armaments tant com ajudar professionalment els sindicats i els moviments per la pau. L'equip establert a fi d'assenyalar a l'opinió pública les distorsions en relació amb la qüestió polític-militar s'anomena Media Watch i està dedicat a observar el comportament de la premsa i els mitjans de comunicació en general.

Els mestres, especialment els d'educació secundària, s'han mogut per a llançar un programa d'acció en harmonia amb allò que ha estat clarament establert en la secció del Programa d'Acció del Document Final del Període Extraordinari de les Sessions de l'Assemblea sobre el Desarmament de 1978, signat per tots els països mem-

bres de les NNUU. Es tracta aleshores de mobilitzar l'opinió pública en favor del desarmament, de donar prioritat a la preparació i distribució de materials impresos i audiovisuals, de fomentar els estudis i les investigacions sobre desarmament i de promoure en general tot tipus de programa educatiu tendent a l'estudi sobre la pau en tots els nivells. Publiquen una revista i se'ls considera cada cop més actius i importants.

Però no solament els professors sinó també els estudiants secundaris s'han agrupat amb els mateixos objectius, tot formant l'Schools Against the Bomb (Escoles contra la Bomba) i ja han pres algunes iniciatives com la de fer una pel·lícula amb la BBC en col·laboració amb el SANA.

També les dones aconsegueixen un important paper en la lluita pel desarmament nuclear. Així en el pla intel·lectual i d'investigació. Penseu que hi ha importants figures com ara Mary Kaldor de la universitat de Sussex o que actualment la presidència del CND és ocupada per una dona. Aquestes en general han pres una sèrie d'iniciatives d'acció directa força originals com és la preparació de Camps de la Pau situats enfront de les bases militars.

Finalment, malgrat que les esglésies hagin aportat algunes figures molt importants que s'han convertit en líders del moviment, la major part de l'església, jerarquia i fidels, romanen donant suport a l'armament nuclear car el consideren com una forma legítima de defensa nacional. Nogensmenys avui dia s'observa en les jerarquies una certa confusió. Els hi falta cada cop més una justificació moral al fet de l'armament nuclear.

• **La Puça.-** Ens podríeu explicar quin és el panorama general dels moviments pacifistes i antimilitaristes al vostre país?

CND.- Bé, el moviment de desarmament, que és el moviment antibèl·lic central a la Gran Bretanya, agrupa a tot tipus de pacifistes i d'antimilitaristes encara que no tots els membres, simpatitzans i activistes d'aquell són pacifistes en el sentit estricte del ter-

T ERAL NO ÉS CAP UTOPIA"

e. L'objectiu de la lluita dels antimilitaristes radica fonamentalment a oposar-se a l'enorme i poderós complex militar-industrial transatlàntic (bàsicament anglo-americà), que domina l'activitat econòmica, tendeix cada vegada més a absorbir més recursos materials i humans i a enfeblir la força democràtica del país.

- **La Puça.-** I quines són les postures dels partits en el Parlament respecte a les vostres reivindicacions?

CND.- Els dos grans partits a G.B., el laborista i el conservador, mantenen polítiques de defensa i exterior completament oposades. Almenys en termes oficials, el partit laborista ha confirmat últimament el seu compromís per a dur a terme el desarmament nuclear unilateral i, encara més, el tancament de totes les bases nord-americanes (hi ha unes 100) així com la promoció d'una zona desnuclearitzada a Europa.

A aquest respecte, Tonny Benn, el líder de l'ala esquerra del partit laborista, ha presentat un projecte de llei molt específic en virtut del qual es tancarien les bases militars. De totes formes convé tenir present que el partit laborista mai no ha estat un partit pacifista però que tant avui com durant els anys 50 s'ha manifestat pel desarmament nuclear unilateral.

L'altra tercera força és l'aliança liberal-socialdemòcrata la qual parteix d'una oposició oficial relativament clara en favor de les armes nuclears. No obstant això el partit liberal, d'una creixent importància tal com ho evidencien les seves últimes victòries en eleccions parcials, s'ha manifestat majoritàriament en favor del desarmament nuclear unilateral, en una conferència nacional.

A més a més, en el nostre país es dona una situació molt interessant ja que el govern local està bàsicament en mans dels laboristes. Aquesta circumstància ha permès a diferents zones del país pendre una sèrie d'iniciatives contra la política d'expansió nuclear del govern central. Fins ara, per exemple, s'han declarat 138 zones

lliures d'armes nuclears (Gales per exemple és el primer país convertit en zona desnuclearitzada, del món) i els governs locals com que han de ser consultats en afers de defensa civil, policia transports, salut i comunicacions, poden oposar-se a les noves mesures del govern central el qual intenta dur a terme una política de defensa civil i de preparació per a una guerra.

- **La Puça.-** Però ens podríeu concretar les relacions existents entre el CND i els laboristes?

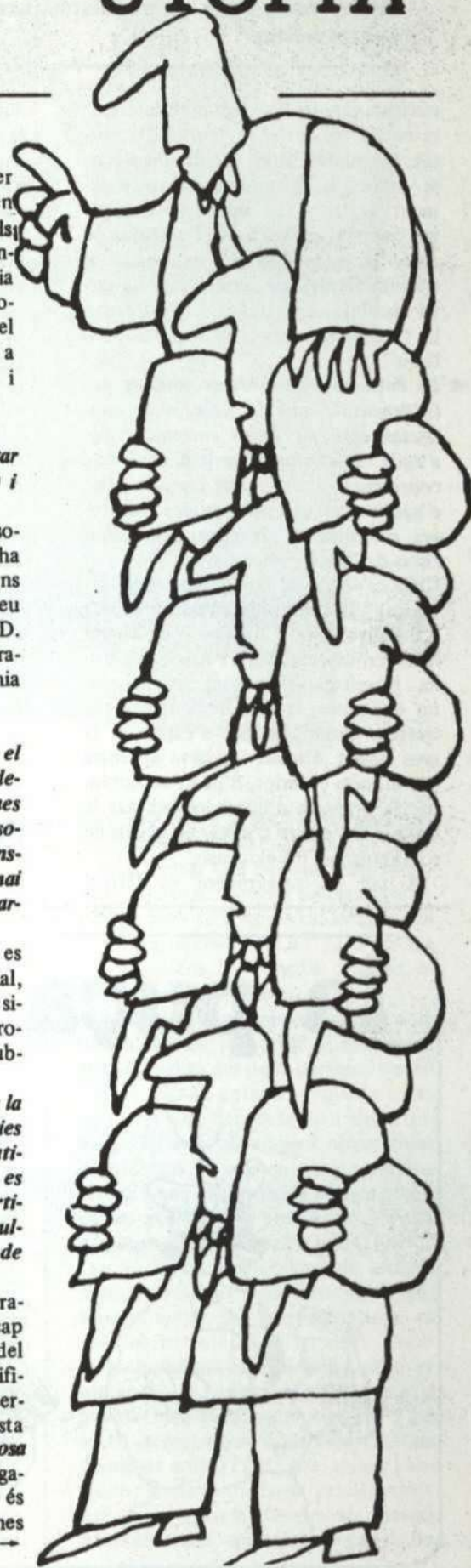
CND.- Es tracta de dues entitats absolutament independents. El que sí ha resultat clar en les últimes declaracions oficials del partit laborista és el seu obert suport a la campanya del CND. Hi ha, llavors, coordinació i cooperació però també completa autonomia entre ells.

- **La Puça.-** I de quina forma lliga el CND, la seva lluita concreta pel desarmament nuclear unilateral amb unes perspectives més àmplies de canvi social global en tant que en darrera instància sense aquest no es podrà mai aconseguir els objectius de pau i desarmament?

CND.- Bé, no és tant el CND qui es planteja els problemes de canvi social, desenvolupament, tercer món, etc, sinó el partit laborista amb el seu programa socialista i d'ajut als estats subdesenvolupats.

- **La Puça.-** Alguns cops s'ha dit que a la Gran Bretanya existeixen diferències quan es tracta de donar una alternativa concreta de desarmament i que es fonen dues tendències: la dels partidaris de l'unilateralisme i la del multilateralisme. Què ens podeu dir de tot això?

CND. Considerem que els multilateralistes no constitueixen propiament cap grup ni porten cap campanya, des del punt de mira polític podríem classificar els multilateralistes com els conservadors. Una bona il·lustració d'aquesta aseveració la tenim en una famosa anècdota que s'ha repetit moltes vegades. Diu que un unilateralista és aquell que vol desfer-se de les armes

“ Un unilateralista és aquell que vol desfer-se de les armes nuclears, mentre que un multilateralista és qui vol desfer-se dels unilateralistes”.

nuclears mentre que un multilateralista és qui vol desfer-se dels unilateralistes, Multilateralisme vol dir plantejar-se només la possibilitat de desarmament dintre d'una iniciativa simultània que, tal com s'ha vist a través de totes les converses pel desarmament d'aquestes últimes dècades, no ha servit absolutament de res. En fi, Reagan la Thatcher o Breznev són multilateralistes !.

• **La Puça.- Vosaltres esteu viatjant per la Península amb la intenció de connectar amb els grups antimilitaristes d'aquí i d'estudiar possibilitats de coordinació i de treball conjunt. Des d'aquesta perspectiva, quines iniciatives proposaríeu als grups antimilitaristes de l'Estat Espanyol ?**

CND.- Voldríem en primer lloc remarcar la responsabilitat històrica d'Espanya cap a Europa i el Tercer Món, en especial cap a l'Amèrica Llatina. Nosaltres veiem com una necessitat imperiosa de les forces democràtiques i antimilitaristes d'Espanya, la seva unitat d'acció i la seva apertura cap al món exterior. S'ha de comprendre la urgència d'internacionalitzar la lluita a fi i efecte d'evitar els perills de totalitarisme i d'holocauste..

A tall de suggeriment us faríem

aquestes propostes, encaminades cap a la unitat, l'acció i l'apertura respecte a Europa:

a)- Establiment de petites llibreries o de llocs en els mercats, fires o en el carrer, des d'on es faciliti al treballador, la mestressa de casa, el jove, informació i educació sobre aquells problemes.

b)- Distribució de fulls informatius dirigits als diversos sectors de la població (estudiants, obrers, professionals...)

c)- Començar a recaptar fons per a crear petites biblioteques de consulta, unes per a activistes i després també per a tothom, que aportin tota mena de literatura i d'informació en relació a qüestions internacionals..

d)- Crear bancs d'informació de premsa internacional (bàsicament anglo-americanes) en ordre a trencar l'aïllament post-franquista.

e)- Passar films, diapositives a les escoles, parròquies, bars.... estimulant el debat, distribuint informació complementària....

f)- Contactar sistemàticament amb tots aquells simpatitzants directament o indirectament relacionats amb els mitjans de comunicació per a desenvolupar una campanya tendent a despertar la consciència entre el públic.

g)- Organitzar un registre de gent (professionals, estudiants, etc.) que estigui disposada a col·laborar p. exemple en programes d'educació per la pau.

h)- Formar petits comitès coordinadors (Barcelona, Madrid, Bilbao...) que tinguin com a funció central mantenir permanentment un flux d'informació entre els grans centres.

i)- Impulsar una espècie de sindicalisme internacional per la pau en el qual hi entrarien científics, professors, periodistes, etc.

• **La Puça.- Per acabar; tenint en compte la peculiar situació militar espanyola, a cavall entre el model militarista llatino-americà (paper repressiu de l'exercit) i el model europeu (més gran encobriment d'aquest paper), de quina forma, creieu vosaltres, que es podrien establir unes relacions profitoses de coordinació i cooperació amb la resta d'Europa ?**

CND, Certament resulta imperatiu trobar noves formes específiques que s'avinguin a la situació espanyola. Ens referim a formes específiques de lluita antimilitarista, és clar. Ara bé, pensem també que és igualment imperatiu establir una col·laboració internacional amb la resta d'Europa i treballar coordinadament, de la mateixa manera que les estructures polítiques i militars que ens dominen, ho estan fent.

la puça i el GENERAL

SUBSCRIU-TE!

CONTRA EL MILITARISME, AQUI

I

ARA

JORDI GARCIA I JANÉ

I.- ENCERTS I ERRORS

Parlar de la lluita contra el militarisme i la guerra, del seu futur a casa nostra, ens força a reflexionar prèviament sobre l'experiència acumulada en aquests anys, de la qual hem d'extreure com més lliçons millor.

La lluita antimilitarista s'inicià a Catalunya i a la Península en general, amb la reivindicació del dret a l'objecció de consciència. Estic pensant en els objectors de Can Serra i tot el moviment que van desencadenar. Sense considerar-se a ells mateixos antimilitaristes fins uns quants anys més tard, els objectors foren els seus pioners a l'haver rebutjar el servei militar (1).

D'un mode independent, al llarg del 1978 es gestaria el llavors anomenat GANVA (Grup d'Acció Directa No-violenta anti-OTAN). Es tractava del primer grup de l'Estat espanyol que es manifestava antimilitarista. No era l'objecció allò que unia tots els seus membres sinó les ganes d'impedir l'entrada a l'OTAN i d'aprofitar la realització d'una campanya de protesta per a introduir la crítica a l'exèrcit, cosa inèdita fins el moment.

D'ençà de llavors, el GANVA, en les seves successives etapes (2), sempre ha estat un grup d'avantguarda. Massa i tot. Quan ningú no gosava dir-se antimilitarista, els ganveros ens hi consideràvem, quan no es parlava enlloc d'oposar-se a l'Aliança Atlàntica i a les bases ianquis, el GANVA s'entestava a crear un moviment d'oposició. Quan aquest ja era una realitat (gràcies a molts factors, un més dels quals fou la nostra tasca), tres anys després, llavors intentàvem portar la lluita més enllà i convertir-la en netament antimilitarista. O quan els objectors parlaven i parlen de batallar per l'objecció, el GAMBA promou una campanya contra la mateixa causa de l'O.C.: l'existència de la mili.

No és ara el moment d'analitzar tots els seus encerts i fracassos però si calgués donar un balanç general començaria afirmant que l'experiència ha estat força positiva, que el nostre principi d'èxit radica fins ara en haver obert un espai a l'antimilitarisme dins la lluita contra el sistema, però que de totes maneres ens hem equivocat massa sovint a causa d'un voluntarisme i un purisme excessius, que ens ha fet caure en alguna ocasió fins en el sectarisme i

tot. Sens dubte el fet d'haver anat més lluny que els altres col·lectius ha servit a tots plegats per obrir nous horitzons i de vegades per avançar més de pressa, però tampoc no cal amagar que en altres moments el do de veure tot l'horitzó ens ha impedit caminar ni que fos un pam de terra.

M'estic referint específicament a la nostra il·lusió per crear el moviment antimilitarista des de la campanya anti-OTAN. No hi entraré perquè la meua opinió ja l'he exposada en d'altres treballs (3); ara vull suggerir noves línies d'acció que no caiguin en els mateixos errors i que recuperin el que es pugui de les possibilitats obertes en l'etapa d'apogeu de la campanya anti-OTAN.

De la forma com acabava els articles passats començo avui. Entrem a l'Aliança i no ha eixit cap moviment, ni pacifista ni anti-OTAN ni menys encara antimilitarista. El GAMBA, que va romandre en solitari 3 anys, per uns quants mesos ha acompanyat i s'ha sentit acompanyat d'altres col·lectius i comitès anti-OTAN. Ara, apagat l'èrenou, torna a quedar-se pràcticament sol. Si exceptuem l'Assemblea Estatal Antimilitarista, que sembla gaudir de

bona salut, el temps ha escombrat els intents de crear qualsevol moviment. La Coordinadora de Comitès anti-OTAN de Catalunya ja no existeix perquè s'han dissolt els comitès, la Coordinadora Antimilitarista de Catalunya agrupa poquíssima gent i li manquen perspectives. Quant al MOC continua el seu letarg i amb prou feines manté la secretaria (4). Tot sols, una vegada més, i amb la consciència d'haver deixat escapar una gran oportunitat;..... per on podem tirar ara els del GAMBA i tots aquells que, aquí o allà, combreguen amb la seva lluita?

II.- D'IL·LUSIONS TAMPOC NO ES VIU

En el transcurs d'aquests 6 anys de postfranquisme bona part de l'extrema esquerra ha anat moderant les posicions fins arribar a acceptar plantejaments que temps enrera haguessin denigrat amb els típics "insults" de "reformistes", "petit-burgesos", etc. En la qüestió que ens ocupa alguns partits van ara al darrera del pacifisme quan a l'any 75 l'haguessin considerat "contra revolucionari". Paral·lelament a aquest procés el GAMBA, per motius molt peculiars que no vénen al cas, ha evolucionat a la inversa. Si bé sempre ha partit de l'antimilitarisme, amb el temps s'ha despullat totalment dels escassos elements de la ideologia no-violenta amb què començà i darrerament (setembre 81-març 82) ha privilegiat els aspectes més "durs" de l'antimilitarisme (paper repressiu de l'exèrcit) en detriment dels altres.

El nostre refús del pacifisme prové parcialment de la no-violència. Segons aquesta el pacifista és aquella persona que clama contra la guerra però no contra les seves causes, al contrari del no-violent. Tampoc les posicions d'esquerra radical amb un to llibertari. implícitament adoptades des de sempre pel grup (i que jo mantindria) han ajudat gaire a reconsiderar el paper del pacifisme.

En un altre nivell salta a la vista que les reivindicacions pacifistes resulten molts més integrables pel Poder que no pas les antimilitaristes. No sona igual cridar "Fora la guerra!" que "Fora l'exèrcit!" per posar un exemple ben estrident. Aquesta diferència l'han entès meravellosament els mitjans d'informació. Rarament ens han considerat com el que realment som: antimilitaristes. Fins i tot, últimament malgrat l'evidència del nom, es parlava de nosaltres com un "grupo pacifista"....

A aquests elements de crítica se li va sumar fa uns mesos la necessitat que brollés el moviment antimilitarista i d'impedir que els partits capitalitzessin la lluita contra l'OTAN, la domesticuessin amb la formació de "Comitès per la Pau i el Desarmament" a l'estil europeu, i se'n servissin després a fi de guanyar vots. Tot plegat ens impulsà a contraposar l'antimilitarisme al pacifisme i a criticar sense pietat les seves insuficiències. Li retreiem un seguit d'ambigüitats i de punts fluixos com ara l'oblit de les funcions repressives i ideològiques de l'exèrcit, la condemna indiscriminada de qualsevol conflicte (què passava amb lluites com la del poble salvadorenc, llavors?) o la moderació en els objectius (sovint ni tan sols demanaven la dissolució dels blocs militars).

onari que el pacifisme però només en abstracte, com a idea. Perquè si no és capaç d'incidir en la societat, en els sectors als quals dirigeix el seu discurs, aleshores no es tracta d'una força revolucionària sinó d'un testimoniatge o d'una profecia; ens trobem aleshores davant d'una utopia en el sentit peioratiu del terme; pertanyem al regne del futur, d'un futur i aquí radica el problema— al qual no s'hi arriba des del present perquè no s'ha estés cap pont entre els dos llocs.

I malgrat tot el que dic, necessitem arribar a aquest futur....

III.- HI HA CONSCIENCIA ANTI-MILITARISTA?

Partim però del present. Cerquem aquells elements que més el defineixen en relació amb la nostra lluita. Al meu parer aquests són els més importants:

"El nostre principal èxit fins ara radica en haver obert un espai a l'antimilitarisme dins la lluita contra el sistema".

Avui, contemplant la polèmica més distanciada i continuïdament identificant-me amb la majoria d'aquelles crítiques tant com reconec un cert èxit en la contenció de les iniciatives electoralistes, però tot i així considero suïcida "passar" de la temàtica que abandera el pacifisme; per tant, si de mi depengés, actualment tractaria de resoldre aquells problemes amb procediments diferents. Perquè si la pràctica d'aquests últims mesos ens demostra que l'antimilitarisme "pur", aquí i ara, ens porta a un carreró sense sortida; és a dir a un complet aïllament respecte a la gent, llavors no té sentit desqualificar el pacifisme tot recriminant-lo perquè cal anar més enllà, car no hi ha camí sense ningú que el faci. Certament l'antimilitarisme, entès com a oposició frontal a la institució militar per aconseguir la seva abolició, és més revoluci-

a-) Increment del poder militar a l'Estat espanyol i creixent dretanització social i política.

b-) Fracàs del moviment anti-OTAN i ingrés en aquell organisme tant com manteniment de les bases ianquis. Inici de negociacions per a la integració concreta de la Península en l'entramat de drets i deures de l'Aliança.

c-) Augment de la tensió internacional i del risc de guerra mundial a causa de diversos factors; entre ells esmento l'agressivitat de la política exterior nord-americana, la inèrcia dels sistemes d'armament tant a l'Est com a l'Oest i la crisi general del sistema capitalista.

Així les coses se'ns presenten tres vies de treball, segons privilegiem qualsevol d'aquests aspectes. Dedicar-se al primer significa centrar-se en la campanya anti-mili, en la denúncia del paper repressiu de l'exèrcit i a ser possible de

les FAS en concret (colpisme, intervenció a Euskadi,...). Si optem pel segon haurem de denunciar els perills de guerra i fer campanya per la Pau i el Desarmament. Finalment escollir la tercera possibilitat passa per oposar-se a totes les conseqüències que des d'ara començarem a patir a causa de l'ingrés a l'OTAN tot exigint la nostra sortida tant com el desmantellament de les bases ianquis.

Es clar que constitueixen tres models purs, que cal combinar accentuant-ne un d'ells o encara aspectes concrets de cadascun. Cercar l'alternativa més eficaç, és a dir la més coherent i radical dintre el ventall d'actuacions possibles en el context polític en què ens movem, ens porta a partir de la consciència de la gent, dels sectors populars, entorn d'aquells temes.

Segons entenc, els trets principals que configuren la forma de pensar sobre la qüestió militar formen una mescla contradictòria, en el sentit que ofereixen una visió incoherent del problema i de la seva relació amb el subjecte. Són, és clar, formulacions ideològiques, en l'accepció marxista del mot. En primer lloc toquem amb un conformisme a ultrança, típic en totes les classes dominades de la història però encara més accentuat en la qüestió militar i en el lloc i moment que vivim. El "no s'hi pot fer res" o la seva versió de "no val la pena fer res", vaguen per la ment de la immensa majoria. Per això la campanya anti-mili per molt que toqués un punt tremendament patit pel jovent a penes ha prosperat fins ara. Perquè la idea del servei, com la de l'exèrcit, viu plenament assumida en el cervell de cadascun de nosaltres, encara que al mateix temps s'arribin a odiar aquestes realitats.

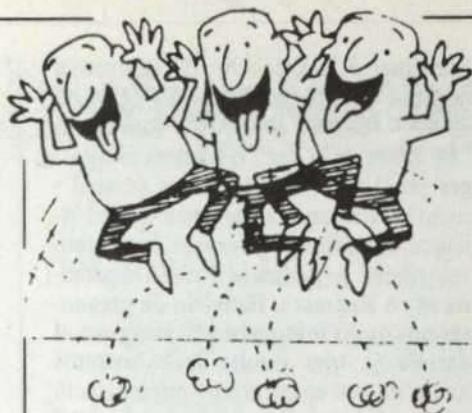
Però, per un altre cantó, l'instint anti-militar forma part del subconscient popular. Tal com els mateixos caps de

l'exèrcit han reconegut hom té una mala imatge d'ells (i doncs, què s'esperaven?). Es massa repressió, són massa cops d'estat i dictadures, és excessiu l'esclavatge com perquè no s'alterés ni un gram la consciència de la gent.

Un fet similar esdevé amb la guerra i tot el que s'hi vinculi (l'OTAN p.ex.). Ningú no la desitja; tothom la considera una enganyifa dels poderosos i una desgràcia per als pobres.

Aquests elements d'hostilitat al militarisme podran semblar tan evidents com es vulgui però convé subratllar-los per la seva transcendència. Constitueixen els fonaments de qualsevol lluita pacifista o antimilitarista i d'altra banda jo no gosaria considerar-los universals. França, p.ex., o la resta d'Europa en general estimen molt més els exèrcits i les guerres que no pas aquí.

Igualment hem d'anar amb cura perquè potser aquesta anàlisi quedi desfada d'aquí a poc temps. La causa la trobarem en la crisi econòmica i social que estem patint. En efecte, la manca de perspectives (el "no future") i la sensació d'inseguretat que genera són

port mínimament actiu en lluites clarament emmarcades en aquest terreny. D'altra banda la consciència anti-OTAN i contra la guerra es troba àmpliament extesa, ara per ara, i sorgeix un sector de la joventut potencialment disposat a lluitar per la Pau i el Desarmament.

IV.- QUE FER ?

Fins aquí el diagnòstic de la malaltia i els estris per a remeiar-la. Tot seguit traçarem ja una línia d'actuació per a posar en pràctica des d'ara. Abans però, permeteu-me que faci encara un últim aclariment.

"L'instint antimilitar forma part del subconscient popular".

el caldo de cultiu de postures diferents alguna de les quals revesteix caràcters bel·licistes i feixistes. La moda paramilitar en el vestit, el plaer per la violència o l'admiració més o menys soterrada cap a Tejero i cia pel seu autoritarisme ("perquè té collons") són germens d'aquests nous comportaments socials, que tendeixen a manifestar-se en les capes juvenils aturades i provinents dels sectors de la classe treballadora menys qualificats (immigrants sobretot).

Tanmateix aquelles mateixes estructures psicològiques dutes per la crisi activen en altres sectors de la joventut un altre tipus d'actitud que hem de tenir molt en compte. Em refereixo al desig d'oposar-se a l'apocalipsi que s'apropa, a l'afany per salvar-se i salvar un món que s'aboca a l'abisme. Els guien uns principis humanistes i se senten hostils envers "la política", entesa en el sentit més ampli, sense saber que ells també estan fent política. El problema de la guerra els preocupa sobremanera. Qui sap si aquest sector tindrà la clau de moltes coses.

En resum abunda un sentiment antimilitarista però no s'expressa en un su-

Sóc conscient que l'autèntica solució als problemes que travessen els moviments socials —i l'antimilitarisme pretén ser-ne un— no s'arreglen amb anàlisis tan conjunturals com aquesta. No obstant això un grup, si no vol morir-se, requereix d'una dinàmica i unes perspectives concretes: no pot quedar-se aturat mesos i mesos perquè no li convenç cap línia de treball. Per això jutjo que anàlisis com el present resulten indispensables per bé que arribin a resultar equivocats. Al capdavant és a la llum de la pràctica com comprovarem la pressumpta validesa d'una teoria.

Una altra cosa és que, a més a més, cregui necessari iniciar una tasca d'investigació de llarga durada que s'orienti a trobar alternatives a l'actual crisi política en què estem immersos, però sempre sense apartar-se de la confrontació diària amb els esdeveniments i els subjectes socials, coses totes elles que de vegades semblen no entendre determinats personatges dedicats àvidament a la fàcil feina de criticar-ho tot sense sortir-se mai del còmode terreny de la ploma i el paper. Acabat l'incís, heus ací la meua proposta de treball:

a-) Cal integrar el pacifisme i l'antimi-

litarisme a través de la campanya contra l'OTAN i les bases. En canvi no podem admetre iniciatives com les de "El Libro de la Paz" o d'altres muntatges per l'estil, que ignoren (casualment?) la necessitat de sortir-se de l'Aliança Atlàntica mentre que es contenen només a demanar Pau i Desarmament en abstracte. Hauríem de preguntar-nos quins interessos s'hi amaguen al darrera ja que resulta molt sospitosos que s'intenti enterrar una reivindicació tan sentida popularment com la de "Ni OTAN ni bases" quan es tracta, a sobre, de la plasmació concreta de les idees genèriques de Pau i Desarmament. Rumien tots plegats a qui pot beneficiar postures com les de "El libro por la Paz".

"Cal integrar pacifisme i antimilitarisme a través de la campanya contra l'OTAN i les bases".

b-) Per a continuar la campanya anti-OTAN ens basarem en dos fronts. Per un costat en els sectors hostils a la guerra i per un altre en tots els sectors populars que resisteixin als efectes que la integració ocasionarà (instal·lació de bases, tramessa de soldats a l'estranger,...).

c-) D'aquesta forma els objectius de la lluita s'estructuraran en tres nivells. El primer, més concret i immediat, consistirà a impedir cadascun dels efectes de l'ingrés a l'Aliança (euromissils, pressupostos, bases,...). El segon, que unificarà els anteriorment esmentats, tindrà per fita la sortida de l'OTAN, de les bases i la desnuclearització del territori. Finalment el tercer nivell d'objectius, els més generals i a llarg termini, fan referència a l'assoliment de la Pau i el Desarmament.

d-) Mitjançant aquests objectius s'enllaça amb el moviment europeu per la Pau i es busquen coordinacions en diverses iniciatives.

e-) El llenguatge per arribar a la gent al llarg de la campanya necessita ser com més senzill millor. Si de fet ja sempre ens hem esforçat a assolir-lo ara encara hauríem de tenir-ne més cura. Cal defugir de la retòrica tant com de moltes paraules i expressions que ara per ara han perdut el seu significat almenys a nivell de consciència popular ("classe dominant" "revolució",...). Al contrari és menester recuperar el contingut profundament ètic i humanista del pacifisme i l'antimilitarisme, tan abandonat per tothom en aquests darrers anys.

f-) Cal que aprofitem l'instint antimilitar de què abans parlàvem per a deixar anar nocions antimilitaristes de fons en el curs de l'argumentació general de la campanya. De fet sovint només caldrà reconvertir el llenguatge del pacifisme al de l'antimilitarisme la qual cosa evidencia que pacifisme conseqüent i antimilitarisme es confonen. Així per exemple, parlar de Desarmament és referir-se a la dissolució dels Exèrcits, o bé lluitar contra les guerres tan sols resulta eficaç si hom s'oposa també als sistemes d'opressió i d'exploatació que les provoquen. Aquest darrer paper també cal que cobri gran importància enfront d'aquelles tendències pacifistes ultramoderades que dilueixen hàbilment els contorns de l'e-

nemic. Per aquelles sembla que tot sigui qüestió de convèncer els qui ens manen de la seva equivocació. Com si no sabessin prou bé el que es porten entre mans! O com si no fossin una peça més d'un macabre engranatge —l'actual forma de produir i de viure— que és precisament el que cal transformar!. Criticar l'armament implica criticar també la societat que l'engendra i el fa servir. Podrem frenar temporalment els impulsos bel·licistes però serem incapaços d'evitar la seva consumació a la llarga si no contribuïm entre tots a canviar profundament unes societats que tendeixen a la destrucció i a la guerra, com si d'una droga es tractés.

g-) La creació d'un moviment orientat cap aquells objectius; en conseqüència mig pacifista, mig antimilitarista, obrirà nous camins per a engegar més endavant d'altres lluites antimilitaristes tant com pot jugar un important paper en la tasca de revifar els moviments alternatius a aquest sistema.

Per acabar: anar més enllà d'aquests pressupostos no ho veig factible avui dia; ara bé, un error encara més greu fóra rebaixar els presents plantejaments. En ells es barregen els mateixos elements que abans trobàvem en la consciència popular; constitueixen, doncs, un reflex d'aquesta, amb els seus punts forts i les seves contradiccions.

Sobre el paper hem començat a construir el pont que necessitem per a saltar cap a un altre futur més pacífic i més lliure. Ara és feina de comprovar la seva solidesa en la pràctica.

NOTES

(1) - A tall d'anècdota recordo aquell article de Jean Marie Müller, del M.A.N. (Mouvement pour une Alternative Non-violente) (del dels objectors de l'època, que tant va circular pel Casal de la Pau de Barcelona. El seu títol: "L'antimilitarisme, malaltia infantil de la no-violència" ja és de per si prou expressiu. Algun dia serà bo contestar-lo. O també recordo quan alguns dels futurs membres del GANVA, integrats llavors en el MOC, formàvem part d'un grup desmilitarista ("l'anti" deuria sonar massa lleig pels qui ja l'havien creat!), que abans de fer alguna cosa s'anà a l'aigua.

No va ser llavors fins al Congrés de Landa a l'estiu del 1979, quan el Moviment d'Objectors de Consciència es manifestà antimilitarista.

(2) - Aquestes etapes són:

Primera.- De l'abril del 78 a l'octubre del mateix any. Són mesos d'estudi, de debat i d'elaboració teòrica.

Segona.- D'octubre del 78 a novembre del 79. Llancem la campanya anti-OTAN al carrer i cada vegada tenim més incidència.

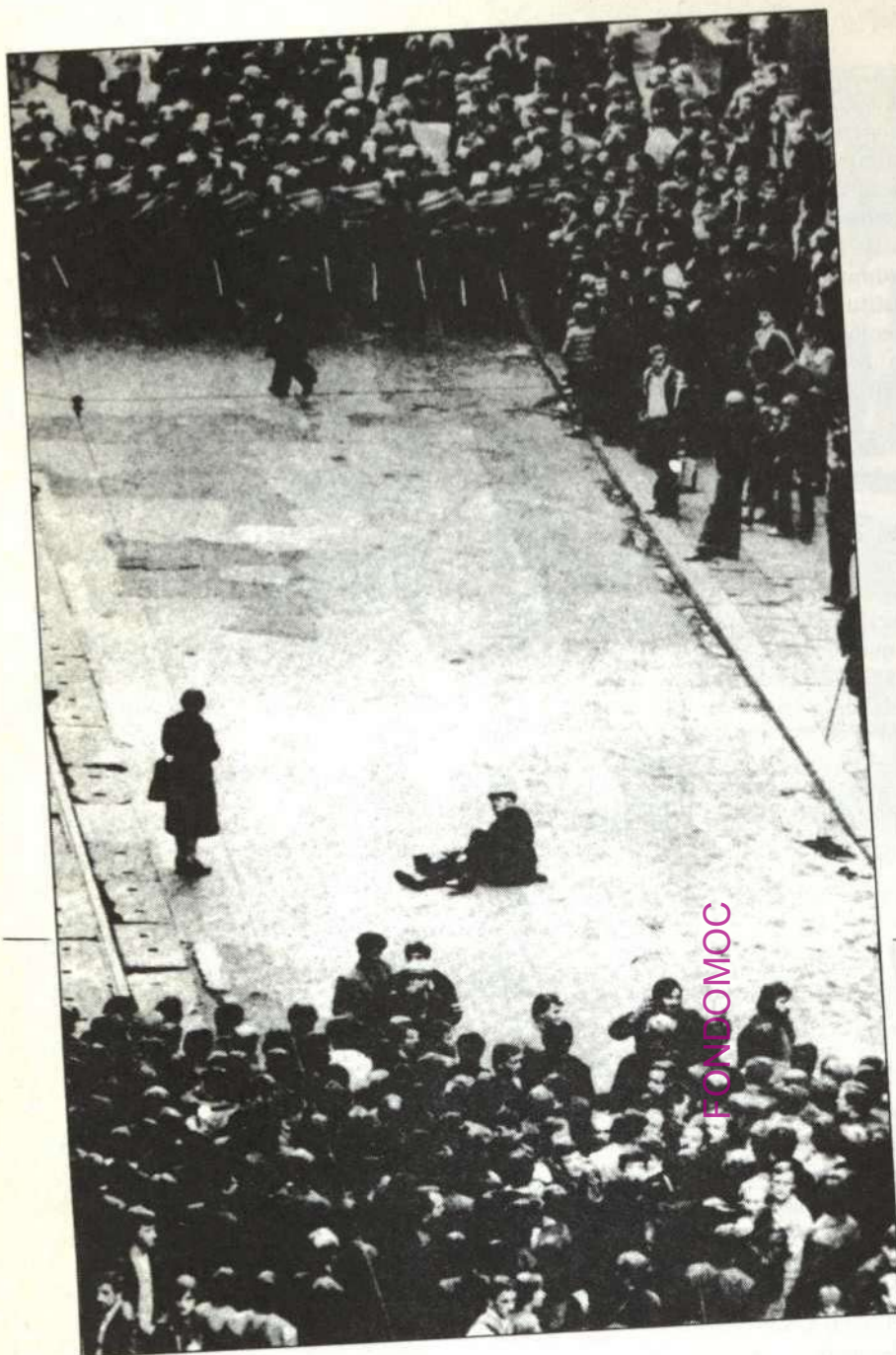
Tercera.- Novembre del 79 a setembre del 80. Són els mesos d'apogeu del grup. Des que traïem el número 0 de LA PUÇA I EL GENERAL fins que organitzem la Marxa anti-OTAN de l'agost del 80.

Quarta.- De setembre del 80 a setembre del 81. Al contrari de l'anterior són els mesos més foscos del GANVA. Separació d'una part del grup que formarà el COP (Col·lectiu per una Objecció Política).

Cinquena.- De setembre del 81 a juny del 82 (?). Fúsió del GANVA i del COP que crearan el GAMBA actual. Es produeix la recuperació de l'antiga forja del grup però no s'aconsegueix crear un moviment antimilitarista. S'acaba —espero— amb la passada assemblea del 13 i 14 de juny, quan es decideix tornar a impulsar la campanya anti-OTAN d'una forma principal i continuar amb la campanya anti-mili com a segon tema en ordre d'importància.

(3) - Veieu "de la lluita anti-OTAN al no-res" en el número 26 de LA PUÇA corresponent al mes d'abril d'enguany (per cert hi ha un error greu de transcripció. No són vàlides les línies que van des de la 2a. columna de la pàgina 19, a partir de la 12a. línia començant pel final fins a la pàgina següent a la primera columna quan comença dient en el segon paràgraf: "La meua hipòtesi és que..."). També surt una anàlisi complementària a l'indolència núm. 2 sota el títol "Antimilitarismo, no future?"

(4) - Existeixen també alguns intel·lectuals que comencen a escriure sobre aquests temes. Em refereixo sobretot als agrupats entorn de la revista "Mientras Tanto", com ara M. Sacristán o Fernández Buey. De tota manera no deixa de ser trista la seva desvinculació respecte als grups que estem treballant aquests problemes sobre els quals ells escriuen. Aquest allunyament arriba fins al punt d'ignorar el que estem fent i els nostres punts de vista. Així p.ex. Sacristán ens criticava en l'editorial del número 11 de MIENTRAS TANTO per un article d'un membre del GAMBA, en Quico Porret, sortit en la Puça 24, sobre el pacifisme. A part que els articles d'algu del grup no tenen perquè coincidir amb els parers de la resta ni del grup en si, ens criticava perquè partíem...de la concepció leninista de la guerra (quina és??).

DEFENSA NO-VIOLENTA I ESTRUCTURA SOCIAL

ROBERT POLET

1. La diferència: "Defensa nacional" - "Defensa popular".

(L'expressió "defensa popular" en català correspon bastant bé als termes "defense populaire" en francès; "Soziale Verteidigung" és defensa social, en alemany; "Civilian Defence" és defensa dels i pels civils, en anglès, diferent de "civil defence" que vol dir protecció civil).

Mentre la "defensa nacional" vol protegir uns territoris i uns sistemes socio-polítics globals (la civilització occidental, el "món lliure",...), la "defensa popular" (o social) vol defensar uns valors socials, unes estructures socials considerades no en la seva forma glo-

bal sinó en les seves realitats concretes, efectives, viscudes pels ciutadans.

La "defensa nacional" només intervé quan el conjunt es troba "amençat"; la "defensa popular" està en acció permanent perquè les realitats internes de les estructures socials són amenaçades constantment, perquè els drets humans i col·lectius són trepitjats a cada moment o són encara per conquerir.

La "Defensa Nacional" és un aparell de defensa "en reserva" per les situacions excepcionals amb que tindrà que enfrontar-se el país, la comunitat nacional o l'aliança a la que pertany el país. Està completament al marge de les situacions diàries en que els ciutadans,

individualment o en grup, es defensen.

Les reflexions que fem a continuació voldrien contribuir a l'elaboració d'una *organització de defensa* que estigui en directa relació amb les *funcions de defensa* exercides pels grups davant les múltiples amenaces i agressions de les quals són víctimes.

Aquesta defensa seria *significativa* pels homes i les dones, perquè estaria en relació amb la seva vida (a nivell econòmic, polític, cultural, ecològic...). Podria convertir-se en una veritable defensa popular.

2. Amenaces i agressions.

Per a la "defensa nacional", les amenaces i agressions principals són els atacs o invasions militars. També pot tractar-se d'amenaces dirigides contra els interessos generals del sistema que es defensa; per exemple, el general ATKINSON (USA) considera com "interès de seguretat nacional" el "manteniment de l'accés a les fonts principals" - petroli, matèries primeres - per a "mantenir el nivell de vida". En aquest cas el "nivell de vida" és el d'un "estat industrial avançat" considerat *globalment*, sense fer atenció particular a les grans diferències que es troben *al si* de la societat americana.

Per a la "defensa popular", a més de les clàssiques amenaces de naturalesa militar, dins les que trobem no només les invasions militars sinó també els cops d'estat militars, es considera tot el seguit d'agressions des de l'òptica del nivell social, de justícia social, de repartició de béns econòmics i culturals, del patrimoni econòmic, polític, cultural, ecològic....

Les "violències estructurals" (citem com a exemples la reproducció de la desigualtat social per la institució escolar, l'explotació econòmica allargada per l'acumulació de capital, la desigualtat d'esperança de vida pels habitants del planeta, el desviament amb finalitats militars i destructives dels recursos humans, científics, naturals en la cursa d'armaments, etc...) constitueixen les agressions permanents a les que una organització de defensa popular ha de respondre.

3. Aproximació instrumental de la defensa no violenta.

En aquesta aproximació pretenem elaborar una "eina de defensa", un "instrument de defensa" no-violent capaç de respondre amb igualtat d'eficàcia a les amenaces i agressions per a les que l'aparell militar està preparat, i realitzar això amb un cost material, i sobretot humà, molt inferior. La documentació històrica ens demostra l'eficàcia de la defensa civil no-violenta, basant-se en experiències parcials i espontànies que són analitzades, i en funció de les condicions instrumentals d'organització d'aquesta defensa civil no-violenta (DCNV). L'estratègia de realització de la DCNV es defineix en 4 fases:

a) *Recerca* sobre la DCNV, la seva eficàcia, la seva oportunitat amb els problemes de defensa d'un país determinat, per tal de desenvolupar concepcions estratègiques i tàctiques i formular les proposicions de manera precisa i pràctica.

b) *Educació* general, de la població en el domini de l'acció no-violenta i de la DCNV; *entrenament* intensiu de grups i d'individus que ocupin posicions estratègiques; preparatius d'organització.

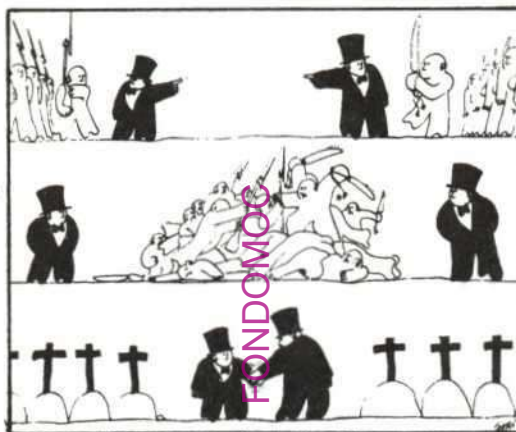
c) *Aplicació limitada* de la DCNV en uns terrenys precisos.

d) Acabar amb la cursa d'armaments mitjançant una *declaració pública de recurs exclusiu i complert a la DCNV* contra tota amenaça.

La manera de portar a terme la DCNV es basa en el principi de la *no cooperació*; es concreta en accions de fraternització (com a Praga del 68), la constitució de poders paral·lels, la continuació del treball sense col·laboració (a la producció, la distribució, l'administració, el funcionament de les institucions polítiques i dels aparells ideològics,...), l'ocupació de centres de poder, la protecció d'institucions legítimes, etc.

4. Incompatibilitat de la defensa no violenta amb la societat actual.

El desenvolupament de la DNV basant-se en la no cooperació amb el(s) poder(s) injust(os) exigeix una participació massiva i popular dels ciutadans. Aquesta participació suposa una consciència desperta i no un simple creixement numèric de la massa resistent.

D'aquesta manera ens adonem progressivament que la construcció d'una DNV suposa un desenvolupament oposat al de la societat actual, jerarquizada, tecnocràtica, centralitzada, burocratitzada,... El procés de "*popularització de la defensa*" només pot aparellar-se al de "*democratització de la societat*". En aquesta l'actuació de la DNV és eminentment "cívica", ja que desenvolupa les responsabilitats personals i col·lectives dels membres de la comunitat.

Aquest plantejament implica una anàlisi nova i global de les relacions de poder dintre de les estructures socials existents, al mateix temps en la nostra societat regional, nacional o europea, i sobre les lluites de poders hegemònics o imperialistes a nivell mundial. Aquesta anàlisi conduirà a una definició molt precisa i detallada de les amenaces i les agressions físiques i estructurals. El coneixement exacte d'aquestes amenaces i agressions permet finalment posar a punt tàctiques i estratègies defensives adequades.

Ja en el quadre de les agressions clàssiques, cal tenir en compte que la victòria de l'agressor no s'aconsegueix pas pel sol fet de creuar les fronteres: la victòria no suposa només l'ocupació del territori sinó encara i sobretot el control del conjunt de la societat; al mateix temps de la infraestructura econòmica i de les superestructures polítiques i ideològiques. La no cooperació sistemàtica amb l'usurpador (exterior o interior) significa doncs la descentralització de la informació i de l'acció, una forta motivació popular tan desenvolupada que es realitza una homogeneïtat social a la societat.

5. Apropament a les estructures de defensa no-violenta.

No concebem la defensa no-violenta només com instrument, com mitjà de defensa. Les qüestions més importants de la mateixa finalitat de la defensa (quina societat? quines realitats socio-polítiques?) i dels llaços entre la fi i els mitjans han sigut posades; ens trobem amb que la construcció de la defensa no-violenta, a la vegada civil (no militar) i popular es fa en el mateix moviment que el procés de transformació social. La defensa no-violenta es converteix llavors en "un element bàsic d'una estratègia de democratització més ampla, apuntada vers la destrucció de la violència estructural a tots els nivells socials."

6. Una organització global de la defensa no violenta implica al mateix temps DESCENTRALITZACIÓ i COORDINACIÓ.

Si tornem a agafar els objectius de la defensa popular tal i com els hem presentat en el primer paràgraf, la "defensa" ja no és una institució per èpoques "excepcionals" sinó que "les funcions de defensa" estan constantment treballant dintre les estructures socials.

En sembla fonamental fer dues precisions:

1) Evitar el maniqueisme: a la societat actual no hem pas de refusar-ho "tot": hi ha adquisicions que cal defensar.

Parlem a títol d'exemple del sufragi universal d'homes i dones (encara no existeix totalment a Suïssa!), l'ensenyament obligatori, el sistema mutualista, els comitès d'empresa, l'enllaç dels sous amb l'augment dels costos... Encara que no extracta aquí de fer apologia de les nostres estructures socials, cal reconèixer que la supressió d'alguna d'aquestes realitats representaria

per al poble una veritable regressió social.

2) Situar la defensa en la dinàmica de la història.

Algunes estructures socials que avui volem transformar podríem haver de defensar-les demà. L'inventari del "patrimoni" a defensar ha de ser permanent.

Si la democràcia parlamentària, per exemple, no es pas el nostre model de democràcia socialista, no impideix que no la defensem contra un cop d'estat reaccionari.

Aquestes funcions de defensa de les estructures socials, enteses a la vegada en sentit defensiu, és a dir, protecció contra les regressions, i en sentit ofensiu, és a dir, lluita per la transformació social vers el socialisme autogestionari, són, ja avui dia, cobertes parcialment per una multitud de grups, organitzacions, institucions. Així, les organitzacions sindicals estan especialitzades en la defensa econòmica dels treballadors; les associacions de veïns en la defensa i la promoció d'un entorn favorable, etc.

No confonguem la descentralització necessària per al bon funcionament de la defensa popular no-violenta amb la dispersió o la divisió. El que fa falta a aquestes funcions de defensa ja exercides però parcials, és la consciència del lloc que ocupen com a elements de defensa dins una organització global de defensa: és la coordinació de les funcions de defensa.

Aquesta coordinació podria dur-se a terme mitjançant la confrontació permanent de les experiències de democratització, i més específicament en el pla de la defensa, per la recerca, la informació de la població i la formació i l'entrenament als mètodes no violents de defensa.

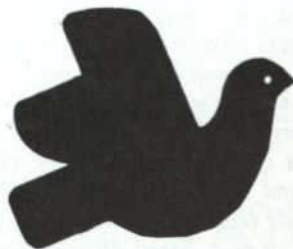
Actualment, a Bèlgica, l'absència d'un centre de recerca i d'informació sobre la defensa no-violenta es fa sentir enormement. D'altra banda les experiències de formació a l'acció i a la defensa no violentes amb objectors de consciència en servei civil són per desenvolupar i ampliar progressivament a tots els grups i organitzacions implicats en el que hem denominat "funcions de defensa". Igualment, la creació d'un pressupost de defensa no-violenta, que inclogui recerca, informació, formació i entrenament, així com l'organització mateixa de la defensa no-violenta, és possible; però ha d'anar aparellada a una progressiva reducció del pressupost de la defensa militar, dispendiós,

ineficaz i no orientat cap als interessos populars.

7. Defensa popular no-violenta i internacionalisme.

No podem concebre la DPNV a l'escala reduïda d'un poble o d'una comunitat. La presa de consciència de les violències estructurals tan a escala interior com a nivell internacional ens porta a la percepció d'interessos col·lectius que van més enllà de les fronteres de clans, regions, nacions o blocs. La dinàmica de la defensa no-violenta és significativa en la defensa dels drets humans i col·lectius, així com en la lluita contra totes les explotacions i dominacions. La seva dimensió revolucionària és universal.

ROBERT POLET
Extret de "Cahiers de la Reconciliation" M.I.R.

bicicleta

REVISTA DE COMUNICACIONES LIBERTARIAS

Núm. 47 Junio-Julio 1982

Ya está a la venta el número 47 de BICICLETA con artículos sobre la lucha armada en Argentina, el socialismo atómico, sanidad estatal y la tiranía del reloj.

En este número de Junio-Julio BICICLETA incluye en su sección de internacional dos reportajes sobre la situación de los refugiados en Centroamérica.

José Manuel Naredo y J. Martínez Alier escriben también sobre la actual ordenación del territorio y sobre el "agrarismo anarquista" respectivamente.

El número 47, que lleva por título "Los regalos de la OTAN", analiza finalmente las perspectivas que abre el ingreso del Estado español en esa multinacional terrorista y militarista.

Podéis encontrarla en los quioscos o pidiéndola a nuestra redacción en Barcelona:

BICICLETA

Travessera de Gràcia,
100 pral.1a. B-12

Suscripción por 12 números: 1.500 ptes.

DEFENSA SENSE

INTRODUCCIÓ

Exèrcit i Defensa són dues coses diferents. En tot cas l'Exèrcit és la forma com es plasma la Defensa en les societats dividides en classes socials. Una altra societat també haurà de defensar-se d'una altra manera. Si aquesta és autènticament justa i lliure no podrà fer-ho amb exèrcits sota el risc de degenerar i tornar a situacions similars a l'anterior.

Aquest producte històric, els Exèrcits, constitueixen uns fidels models del món que defensen. Si en ell manen uns grups socials determinats (abans els "lliures", els nobles... avui els capitalistes i els buròcrates) la Defensa s'organitzarà perquè serveixi els seus interessos i s'ajusti a la vegada a la seva manera de veure les coses. Així ens trobarem davant d'uns cossos separats de la població, jeràrquicament estructurats, que monopolitzen l'armament i que empren unes tecnologies destructives "dures" (d'alt cost humà i de recursos naturals, altament concentrades, etc.). És el que coneixem sota el nom d'Exèrcit.

L'altra Defensa, la de la nova societat, no se la pot inventar cap geni entaforat en la seva biblioteca. La Defensa Popular l'està creant el poble, dia a dia. Transpira en cada lluita que lliurem avui contra aquest món caduc. És a dir, els mètodes "d'atac" d'avui prefiguren les formes que adoptarà la Defensa del nostre utòpic demà. Heus ací, alguns dels exemples actuals més interessants.

GUERRILLES

Quin dubte hi ha que les guerrilles representen una important expressió de la lluita popular contra el (des) ordre establert. L'heroisme i l'abnegació dels homes i dones que el Poder anomena "terroristes" han aconseguit derribar les més sanguinolentes i fortes dictadures, i objectius tan difícils rarament s'han obtingut amb una altra via. A aquest nivell la guerrilla s'ha revelat un mètode força eficaç. A més a més, a causa de la senzillesa dels mitjans que utilitza es tracta realment d'una arma a l'abast dels oprimits.

Ara bé, també és veritat que l'acompanyen molts perills, en els quals acostumen a caure els grups guerrillers (ETA, BR, RAF, FSLN,...). Em refereixo al risc a hegemonitzar el moviment popular quan, en tot cas, hauria de ser un instrument d'aquest, al perill de caure en redemptorismes i otorgant el sentiment d'impotència de la gent, la qual delega la lluita en el grup armat "professional". Si és així ens trobem per desgràcia amb l'embrió d'un nou exèrcit i d'un altre estat, que és p.ex. el que està succeint a Nicaragua. Allí, avui, el FSLN ha originat l'Exèrcit Popular Sandinista (EPS), que es complementa amb les Milícies, a la qual una part de la població hi va obligada (els treballadors de l'administració, p.ex.). Sense discutir la necessitat de defensar-se enfront de la real amenaça de l'imperialisme ianqui, allò que hem d'interrogar-nos és la forma com es fa, i si aquesta no porta a la llarga a un sistema social semblant al de l'URSS.

CHRISTIANIA

Christiania és una comunitat alternativa situada al centre de la ciutat de Copenhague (Dinamarca). Nascuda a l'any 1971, en uns antics terrenys militars d'unes 25 hectàrees que van ocupar unes 1.000 persones (llibertaris, camells, marginats de tot tipus,...). A fi d'evitar que el govern els tragués, la Comunitat va organitzar un complex sistema d'autodefensa basat en tècniques no-violentes.

La clau de la defensa consistia en la solidaritat que ocasionaria l'intent de la policia de desallotjar-los. Cada districte (Christiania es divideix en 11) disposava d'un sistema de vigilància equipat amb walkie-talkies, bengales i megàfons. Es tractava de desencadenar l'alarma i d'informar immediatament a la població de l'exterior de l'agressió. D'aquesta forma, grups de suport disseminats per tot el país, aplicarien diverses tècniques d'acció no-violenta que gairebé paralitzarien Dinamarca, mentre que, a la vegada, els christianites es defensaven de la mateixa forma. També a l'estranger s'organitzarien manifestacions de protesta sota el crit de "Deixeu viure a Christiania!". Assabentat el govern d'aquests plans decidí oblidar els seus propòsits de "neteja" del territori i encara avui dia Christiania existeix, al mateix cor de Copenhague, a 10 minuts del Parlament, com a símbol d'una nova societat.

EXERCITS

AUTONOMS ITALIANS

Bona part dels nous moviments escampats per Europa utilitzen com a mitjà d'autodefensa, a part de tècniques que entrarien dintre el concepte de no-violència, la resistència violenta, fins i tot armada, a les agressions de l'Estat. Des dels kràkers i els squatters (ocupadors de vivendes) passant pels negres de Bristol o Liverpool fins als immigrants àrabs de Lyon, tots ells responen contundentment a les càrregues de la policia. Es tracta d'una violència difusa, d'una reacció assumible i assumida per tots, on no s'hi valen salvadors o grups armats proletari-providencial-professionals.

Potser el cas més ric i significatiu hagi estat la lluita del moviment autònom italià. Aquest, en comptes de les accions elitistes de les Brigades Roges, prefiguradores d'un nou Estat, incita amb les seves pràctiques defensives i ofensives a la participació popular. Tot el que fa el moviment ho pot fer qualsevol. Abarquen des de la repulsió dels atacs de la policia a les manis amb pedres, coctails, armes fins i tot (la policia també pot fugir per cames!) fins al sabotatge i la destrucció de les màquines bitlleteres del Metro, les expropiacions col·lectives als grans magatzems o l'incendi de cotxe o d'altres béns dels personatges locals que més destaquen en la repressió i l'explotació. Per als autònoms no existeix un front de batalla delimitat, aquesta és la mateixa quotidianitat. Es tracta de reapropiar-se de la riquesa produïda pel treball asalariat, de satisfer les necessitats dels subjectes mitjançant l'acció directa

REPUBLICA LLIURE ANTINUCLEAR

El moviment antinuclear alemany és un dels més forts del món. Aplega una munió de grups de les més variades tendències. Un dels punts més importants de frec entre ells és el que fa referència al mètode de lluita. Mentre que una part s'inclina per la no-violència, una altra considera l'acció directa violenta com un mitjà igualment vàlid en determinades ocasions.

Aquesta discussió es reproduï a l'anomenada "República Lliure" de Gorleben (RFA), un poblat antinuclear que féu tremolar el govern per espai d'un mes.

En aquell indret es pretenia instal·lar una planta de reprocessament dels residus nuclears i un cementiri nuclear l'any 1977.

El 3 de maig de 1979 unes 5.000 persones ocupaven el terreny tot construint-hi unes 150 cases, un centre de comunicació per fer-hi teatre, xerrades... i una ràdio lliure.

El 4 de juny, 15.000 homes, entre policies i tropes especials, dotats d'helicòpters, cavalls, gasos lacrimògens, porres, etc. cercaren el lloc amb filats i hi entraren carregant contra la gent. Els antinuclears van resistir des de les 6 del matí fins a les 9 de la nit.

Feien resistència passiva, a terra, pujats als arbres, o com fos. A l'exterior desenes de manifestacions amb milers de persones recorrien les ciutats. S'ocuparen moltes esglésies i edificis públics. Però de totes formes el poblat fou esmicolat. Ara, això sí, la lluita antinuclear continua.

JORDI GARCIA I JANE

ALGUNES CONCLUSIONS

Els casos que he exposat es distingeixen per llur valor exemplar i per la seva actualitat. Es evident que existeixen i han existit molts altres casos. Recordem només la defensa de les poblacions europees en el transcurs de l'ocupació nazi en la II Guerra Mundial. A Suècia, Dinamarca o Noruega la resistència civil no-violenta donà molts maldecaps a l'invasor, malgrat la seva aparent innocència. D'altra banda a França, Itàlia, Iugoslàvia o Polònia, els partisans —la guerrilla rural i urbana— erosionaren i en ocasions fins i tot guanyaren als nazis. L'anàlisi de les modalitats que revesteix la Defensa Popular ens revela una sèrie de característiques que fonamenten una nova defensa per a una nova societat sense necessitat d'exèrcits. Aquestes són:

—Us de tecnologies a l'abast del poble, que impliquen menys costos humans i materials, i possibiliten el seu control directe per tothom;

—la participació en les tasques d'execució però també de decisió de tota la població (homes i dones, joves i vells)

—la descentralització de la resistència:

—la solidaritat internacional.

Els mitjans més aptes per aconseguir aquestes fites semblen ser la guerrilla i la violència difusa per una banda, i la resistència no-violenta per l'altra. Sense cap mena de dogmatismes, cal acceptar totes dues i relacionar-les tot aprofitant de cadascuna els seus punts forts i intentant complementar amb l'altra els seus punts febles.

no - violència i guerra

Si la Pau està de moda des de fa uns mesos, com ho demostra la pujada del moviment pacifista internacional, la guerra i la por a la guerra han marcat decisivament la història de la humanitat, sobretot en aquest darrer segle. La inutilitat de tantes morts a la terrible Segona Guerra Mundial, en la qual es provaren noves tècniques militars (ús d'armes nuclears a Hiroshima i Nagasaki...) i la guerra passa a ser total de manera que moren més de 33 milions de civils, és la causa històrica principal que ha donat un creixement qualitatiu i quantitatiu a la lluita per la pau.

Tanmateix, avui, l'actualitat de la guerra de Les Malvines, de la invasió israeliana del Líban, de l'amenaça d'intervenció nordamericana a Centreamèrica... ens acosten necessàriament a una seriosa reflexió sobre el fenomen de la guerra, en la necessitat de matisar i de limitar el terme, i encara més, analitzar en profunditat les causes que provoquen les guerres.

I fem aquesta reflexió des d'un compromís per desenvolupar una alternativa des de la no-violència, que ens exigeix una oposició a la guerra, però que pel seu contingut és diferència d'un cert pacifisme ploràmbic que mal-

grat incloure un desig de pau, amaga una actitud passiva davant la injustícia i sols representa una declaració de bona voluntat per acabar amb la guerra, sense realitzar una anàlisi social i lluitar per l'abolició de les causes de la guerra.

LES CAUSES I ELS PREPARATIUS PER LA GUERRA.

En primer lloc, és necessari partir del fet que el problema no està tant en la realitat de la guerra, com en les causes i els preparatius per a la guerra. "Es la por a l'enemic i a la guerra el que justifica la defensa militar dels països". Ara bé, la defensa militar avui, lluny de constituir una garantia de seguretat i "pau", suposa una agressió i una indefensa.

En efecte, el sistema de dissuasió i equilibri entre l'Est i l'Oest que es manté des de la SGM i que justifica el rearmament per a la Pau, de tots els països del globus, no és sinó una tremenda farsa que amaga una situació molt més dramàtica: "pau per als països rics, guerra interior per als països del Tercer Món". No és necessari esperar que esclatin els conflictes bèl·lics per adonar-nos de les conseqüències

d'aquesta ~~marathon~~ marathon: la mort que és la cursa d'armaments, ja que les armes modernes tenen la capacitat de produir milions de víctimes abans d'ésser utilitzades, perquè en la seva fabricació i comercialització es consumeixen els recursos que gran part del món necessita per a sobreviure.

Per altra banda, des de les dues guerres mundials, que causaren milions de morts, cosa que actualment horroritza tota l'opinió internacional, una major xifra de morts s'ha produït en l'enorme sèrie de conflictes locals que han castigat els països del tercer món, en els quals s'ha utilitzar armes fabricades en els grans complexos militars-industrials dels països super-industrialitzats de la Terra. En aquests conflictes s'hi han jugat els interessos econòmics i hegemònics dels països poderosos: la expansió dels interessos econòmics de les grans empreses dels països rics cap a nous mercats del tercer món determinen:

- 1- Un sistema d'explotació i explotació econòmica fonamentat en el fet que la producció econòmica i l'ús dels recursos naturals, materies primeres i fonts d'energia dels països del tercer món, beneficia exclusivament als països super-industrialitzats, a través de la monopolització dels mercats.

- 2- El necessari control sobre la política dels països de la periferia. Es una constant en els últims anys de les superpotències en els afers interns d'altres països fins al punt de fer possible amb freqüència, poders dictatorials, als quals ajuden econòmicament amb armes i ensenyament militar per organitzar exèrcits i policies forts capaços de defensar aquests governs dictatorials.

- 3- La competència militar, entre les superpotències que encapçalen els dos grans blocs i que es materialitza en el reforçament dels sistemes defensius i en l'expansió i manteniment de les respectives zones d'influència (establiment de bases i destacaments militars, desenvolupament de "tractats de cooperació i ajut militar" en països del tercer món....

En aquest context internacional i per les característiques de la guerra moderna, cap exèrcit es capaç de garantir la defensa del territori i l'ocupació del seu país; solament les grans potències poden ser independents en matèria de defensa i estar preparades per a fer front al major agressor hipotètic. Però al mateix temps, els exèrcits de les grans potències que necessàriament han de poder donar una resposta atòmica, són absolutament incapaces de

defensar la població, ja que si en la SGM el 50 % dels morts foren civils, una conflagració atòmica suposaria l'extermini de ciutats senceres. Els petits i mitjans exèrcits han d'estar al costat de les grans potències, o saber que amb elles no podran competir. El sistema de blocs militars i pactes situa els petits i mitjans països davant d'una relativa independència i això encara més sabent que l'existència de material atòmic en llurs bases militars posa la població civil en una situació de constant amenaça.

ALTERNATIVA NO-VIOLENTA AL SISTEMA DE DEFENSA MILITAR.

Després del que s'ha dit, la primera exigència des de la no-violència enfront de la guerra i de la creixent militarització és l'anàlisi crítica de la defensa militar i la necessitat d'aportar alternatives que desenvolupin un nou sistema defensiu:

- Que respongui a les necessitats reals del que una comunitat ha de defensar.
 - Que constitueixi un sistema de defensa eficaç, davant d'eventuals agressions exteriors i interiors.
 - Que estigui a l'abast i control de la immensa majoria dels ciutadans.
 - Que es fonamenti en la utilització de les tècniques de desobediència civil, (vaga, boicot, no-cooperació....)
- Fonaments de la defensa popular no-violenta.

1- Partim de la idea que la defensa d'una comunitat és legítima. Tanmateix, el que un poble ha de defensar no són tant les fronteres com els mecanismes socials, culturals, econòmics i polítics, que li donen vida com a poble i l'exercici dels seus drets i llibertats. Des d'aquest nou concepte la veritable invasió no es consumaria fins que l'exèrcit invasor no aconseguís obtenir la complicitat i la col·laboració del poble envaït, i fins que la ideologia importada no trobés contestació entre la població es trobi capacitada en la manipulació dels mitjans de comunicació: impremtes, multicopistes, ràdios-pirates, filmets,..... i que estiguin disposats a realitzar totes les accions possibles que permetin difondre la denúncia (encadenaments, vagues de la fam, ocupacions, segudes...).

- La no-cooperació.

A més d'una imatge d'injustícia, el manteniment d'un poder invasor o opressor necessita la col·laboració real d'una part considerable de la població. Cap invasió o opressió resulta rentable i amb possibilitats d'èxit si s'enfronta

amb una població disposada a no-cooperar. Les tècniques de no-cooperació més comunes són: la vaga en totes les seves modalitats i sectors, el boicot, població.

2- La presa de consciència que avui es realitza en el pla polític, en el sentit de la descentralització, en el pla econòmic en el sentit de l'autogestió i en el pla ecològic en el sentit de la recerca de "tècniques lleugeres" o, segons la expressió d'Ivan Illich "d'instruments convivencials", es troba en perfecta convergència amb la recerca d'una defensa no-violenta. En qualsevol cas, es tendeix a restituir a individus comunitats, iniciatives, responsabilitats i poder. Es per això que la defensa popular no-violenta és una pràctica de la maduresa d'un poble. Si l'exèrcit s'ha erigit en pare de la seguretat i llibertat de tots els ciutadans, és hora ja d'assumir per nosaltres mateixos la garantia dels nostres drets. Una freda anàlisi de les funcions que l'exèrcit ha tingut en la història i té en l'actualitat, ens fa optar amb alegria per l'orfanat.

3- A diferència de la defensa armada que es recolza essencialment en homes, la dimissió de llocs oficials, la devolució massiva de títols...

- La desobediència civil.

Es un pas més endavant en el procés de no-cooperació. Doncs és una desobediència oberta a les lleis. La desobediència civil provoca necessàriament la repressió. Quan es practica de forma massiva suposa un estat avançat de la lluita que nega a l'opressor o a l'invasor tota legitimitat i el priva de mantenir-se al poder.

- La creació d'institucions paral·leles.

Té com a objectiu fer funcionar, independentment del poder establert, o de l'invasor, els serveis públics, el procés de producció i de consum, els mitjans de comunicació, els mecanismes culturals i educatius..., al servei exclusiu de la població.

Aquestes tècniques de la DPNV necessiten per a la seva correcta aplicació d'una certa edat, la DPNV concerneix al conjunt de la població, homes i dones, nens i vells. Les dones són integrades com a tals en les funcions de la defensa no-violenta mentre que la ideologia militar les exclou, a la dona se l'ha confiada sempre al home per a la seva protecció i la seva defensa, però en la perspectiva d'una lluita no-violenta ella és tan responsable com ell.

4- Mentre que la lluita armada desarma als homes, els condiona, els manté artificialment en una estructura autoritària, la defensa no-violenta exigeix

que actuïn allà on siguin, en lloc de estripar el teixit social i la unitat de la població, fa d'aquesta una condició del seu èxit. Qualsevol membre de la comunitat social es responsable de la protecció de les persones i els béns, allí a on visqui i treballi, allà a on mantingui les seves relacions humanes.

Es una necessitat, en efecte, que el tipus de defensa en temps de crisi es recolzi directament sobre la manera de viure en temps de pau perquè són les mateixes forces populars les que participen en la vida econòmica de la comunitat i les que es converteixen en elements actius de la seva defensa.

5. En el fons és cert que la DPNV és la defensa ideal per a una societat ideal però no és menys cert que l'exèrcit és la defensa ideal del capital. El que és incompreensible és que els que diuen cercar un nou tipus de societat mantinguin la seva fe en la defensa armada.

6. Al mateix temps que com a mitjà de defensa davant les agressions externes, la DPNV, ho és també davant les agressions internes dins de la pròpia comunitat. Un poble entrenat en aquest tipus de defensa difícilment estaria manipulat per un govern, encara que fos el més astut de tots; es tracta, doncs, d'un poble lliure perquè és capaç de no-col·laborar amb la injustícia, i suposa, veritablement un sistema de *dissuasió popular* davant qualsevol potencial enemic extern i fonamentalment, davant de qualsevol grup polític i financer amb interessos de dominació a l'interior del país.

2. TECNIQUES DE LA DEFENSA POPULAR NO-VIOLENTA.

2. Tècniques de la defensa popular no-violenta.

Assenyalarem seguidament els elements més importants que determinen el funcionament pràctic i la eficàcia d'una DPNV.

- La denúncia de la injustícia.

Tota situació de violència necessita una justificació que permeti mantenir-se a l'opressor o invasor darrera d'una falsa imatge de justícia. La denúncia pública de tota injustícia és, doncs, la primera arma de la DPNV.

Es necessari que la major part de la d'una anàlisi profunda de la realitat concreta, política, econòmica i militar de l'invasor o de l'opressor. Ha de comptar amb la repressió i explotar-la en el seu propi benefici; la capacitat imaginativa, la descentralització i a la vegada la coordinació en la lluita donaran pràcticament les possibilitats de poder assolir l'èxit.

JAVIER FERNANDEZ

En el mes de juny hem pogut assistir a la presentació pública a casa nostra del "Libro de la Paz", realitzat per Bernard Benson i el seu grup amb la promoció de la revista Integral a Catalunya, la qual ens va convidar a assistir-hi.

Aquest bon home, segons llegim al seu "curriculum", és anglès i va néixer fa 59 anys, ha estat voluntari de la RAF (Royal Air Force) anglesa als 17 anys, i es dedicà des de molt jove a investigacions militars.

De llavors ençà a fabricat 130 patents en els camps de la informàtica, la fotografia i les joguines. Veient que l'exploració purament tecnològica no més podia menar a la destrucció de la humanitat si seguien pel mateix camí, deixà el 1961 aquestes investigacions i es dedicà a la filosofia instal·lant-se a França on connectà amb els tibetans.

Aquesta gent va influir en ell i arribà a fer i publicar pel seu conell, el 1980, "Le livre de la paix", en francès, volent promoure un moviment internacional per la pau i el desarmament. S'ha entrevistat amb diverses personalitats i ha rebut el premi "Dag Hammarskjöld" lliurat per "Pax Mundi". Ha traduït el llibre a 10 idiomes (entre ells el castellà).

A la revista francesa Union Pacifiste de març d'enguany, Albert Ratz opina sobre els plans d'aquesta "organització":

"Benson, científic anglès, vivint a

UN NOU PRODUCTE DE MARKETING: LA PAU!

França, penedit força tard (els seus treballs han contribuït a la fabricació d'armes modernes) s'ha decidit a dedicar-se en el seu temps, amb la seva imaginació i amb la seva fortuna a assajar desbloquejar la resignació humana de l'opinió mundial enfront la cursa d'armaments.

Per fer això, juga la carta dels nanos, intenta remoure o fer saltar als adults i als polítics a partir dels nanos (què són tan tendres, els bons nanos, fins i tot pels industrials de la mort)."

De la seva xerrada a Barcelona podem extreure unes quantes frases que són força il·lustratives:

- "No crec en els plans de desarmament dels grans polítics".
- "Els mitjans de comunicació social actuals són molt importants i estan disposats a col·laborar".
- "No soc un venedor de llibres, sinó un VENEDOR DE PAU".
- "Hi ha molta energia positiva escampada pel món, i hem d'aprofitar-la".

Afortunadament té la serietat de reconèixer que pretén VENDRE la pau.

Ell ha treballat a dintre de l'emmerdament militar-industrial i sap molts secrets d'estat. Coneix la forma d'actuar dels governants i no se'n refia que vulguin voluntàriament arribar a un acord pel desarmament parcial, i molt menys, total. Aleshores, com pensa que el seu pla de fletar l'avionet amb els 300 nanos de tot el món (2 de cada país) en una moderna "Arca de Noé" - com ell mateix diu - per anar a visitar als caps del govern dels 12 estats que compten amb armes nuclears per tal de convencer-los perquè deixin aquesta cursa terrorífica, pot tenir èxit? El conte és molt maco d'aquells que clouen amb el "y fueron felices y comieron perdices" AMOS-ANDA !! Mireu, mireu el comentari de Patrick Pécherot a Union Pacifiste:

"Personalment, jo ja n'estic segur que les dues superpotències que es reparteixen ara mateix el món, com els seus col·legues, tindran un plaer immens en agafar als nanos i fer-los saltar sobre els seus genolls. Després d'això, ningú no pot dubtar que, to-

cats per la gràcia, destruiran tots els armaments. Aleluia !!!"

Senzillament meravellós, igual que el seu pla de les cartetes a Reagan i a Brheznev "pregant" que ens tornin l'U per cent del que els regalem en imposts per a la guerra!!

A més el senyor pretén que els mitjans de comunicació estan ben disposats a promoure la pau: Ho han deixat ben clar els diaris anglesos i argentins amb motiu del conflicte de les Malvines. Era una demostració angelical de pau i de bondat.

Senyor meu, no sabeu que la majoria de mitjans de comunicació estan en mans de "Grans personatges" (potser entre els 200 que manen al món, segons vos) que dominen la informació mundial i diuen el que millor els convé per als seus interessos ?? I si ho sap tan bé, perquè ha treballat a "dins", per què ens vol enganyar??

Al llibre Mr. Benson explica la història d'un nano que un dia per casualitat es perd a l'interior d'uns estudis de TV i davant les càmeres es posa a cridar "VULL VIURE". Es fa famós i comença a viatjar per tal de veure els caps de govern de diferents potències, després de moltes discussions arriben a una solució definitiva; veieu:

"Amb la seva família, la seva dona i els seus fills.... els éssers que estima més.... marxa com a convidat al país que representa unes amenaces més greus.

L'alt responsable d'aquesta potència, al mateix temps, amb tots els seus familiars, serà el convidat a casa seva.

El seu ministre de la guerra, així com els seus principals generals i almirants l'imitaran i rebran als seus homòlegs dels països que més ens tenen por i als que nosaltres també els en podríem tenir.

En aquest cas, tots els que desconfien o no creuen en la seva promesa, no sospitaran que vagi a donar l'ordre des de la seva nova residència d'atacar el país o la capital en la qual es troba... No dirà pas als seus exèrcits:

¡Ataqueu a aquest país desarmat, que s'ha tornat vulnerable... destruiu-lo, ara o mai!!.

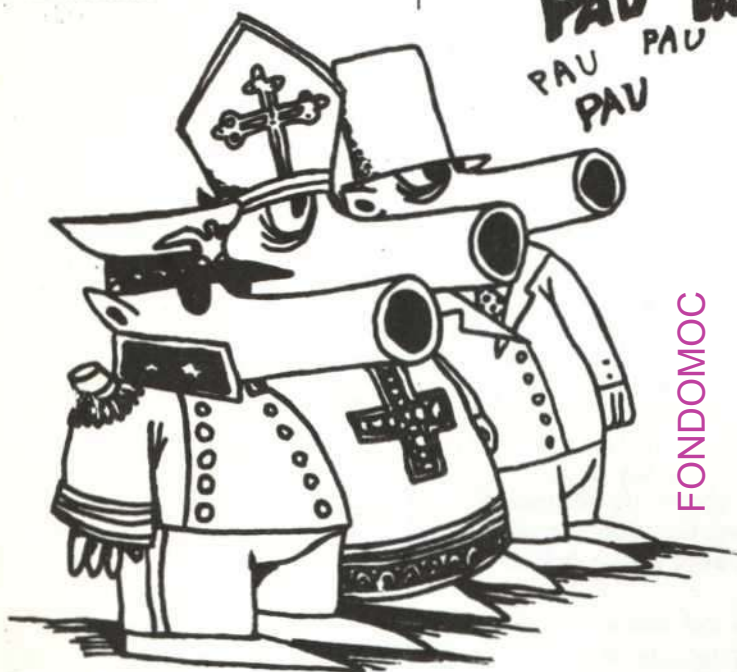
Però Vosté també vol viure.

Es nega a sacrificar-se i a sacrificar

als seus: Les seves vides i la seva pròpia li semblaran molt més interessants que les apostes de la bogeria política... els altres caps de govern, pensaran el mateix en les mateixes circumstàncies.

En aquest punt, tots vostès estan units!!

El senyor amb el rotllo de la energia positiva, ens engalta el seu material: El seu llibret "Paz o Guerra ¿Qué puedo hacer por la paz?", s'ha de comprar en lots de 5 exemplars i cada lot costa 55 Francs francesos, és a dir, unes 190 pessetes cada llibret, i tenint en compte el seu format (15x21 cm.) i el seu contingut (sense fotos i amb tipografia senzilla) és molt car: ni que fos or repartit en fascicles!

Però ja que el tenim és bo comentar-lo. La part més curiosa és aquella en la qual posa: Com podem, en la pràctica influir en el complex militar?

"Els que preparen la guerra, es divideixen en cinc categories:

- 1) Els dirigents;
- 2) Els banquers;
- 3) Els científics;
- 4) Els empleats de les fàbriques d'armament; i
- 5) Els militars.

Aleshores ens podem preguntar:

Què fer amb els polítics?

Els hem de demostrar que, contribuint a realitzar i aconseguir la pau, es garanteixen el seu propi poder.

Què fer amb els banquers?

Si un banquer finança la fabricació d'armes, hem de fer-li veure que s'haurà d'enfrontar amb dues opcions: aturar la seva contribució a l'armament o

perdre la seva clientela. Quan un gran nombre de clients hagin seguit el nostre exemple, el banquer haurà de prendre alguna mesura. La seva decisió serà una qüestió de guanys o de pèrdues.

Què fem amb els científics?

Hem d'incitar-los perquè utilitzin llurs coneixements i el seu enginy amb finalitats positives. La major part d'ells estaran encantats en poder canviar d'orientació. Hem d'animar-los perquè facin un JURAMENT per tal de no utilitzar llurs coneixements per a la destrucció de la humanitat.

Què fem amb els treballadors de les fàbriques d'armament?

Hem de cooperar amb ells. Sense violència, sense desprecis o sense qualsevol altra mena de provocació. Els hem de fer veure l'aspecte destructiu del que estan fabricant, i l'aspecte positiu del que podrien estar fent. En qualsevol lloc podem obtenir informes seriosos que diuen que l'aparell militar no crea pas més llocs de treball, ans al contrari augmenta l'atur.

Què fer amb els militars?

La preparació de la guerra no pot menar a la pau, sinó a la mateixa conflagració, i a la preparació de la guerra es fa a partir de les estructures militars. Si no hi hagués tals estructures enlloc seria impossible la guerra i tindriem més llibertat. Per tant, hem d'esforçar-nos en convèncer els militars per donar-nos la mà perquè els sentiments

de violència i agressió, s'iguin dominats. Així els militars podran utilitzar la seva energia combativa i el seu dinamisme en lluitar contra el patiment, obtenint així la victòria sobre el SEU GRAN DARRER ENEMIG... LA MATEIXA GUERRA."

Es a dir, CANVIAR-HO TOT PER A NO CANVIAR RES. Reconeixem que és una política molt intel·ligent, per una persona que s'ha escalfat tant el cap inventant aparells militars i electrònics.

Resulta molt constructiu mantenir la mateixa estructura de vida a la Terra, creient en l'espontània conversió dels que tenen el poder i que seguiran mantenint-lo després d'aquesta "conversió pacífica"; és a dir, els banquers amb llurs beneficis, els governants amb el poder, els militars fent tasques "humanitàries" i tots plegats treballant per la pau. No creieu que l'equilibri que Benson SOMNIA és una mica inestable?

Bernard Benson, ja en tenim prou tallant-nos el pèl 3 o 4 cops a l'any!! És molt maco aprofitar-se del moviment pacifista que amb suors i sang està durament batallant en contra de la bogeria col·lectiva de la tàctica suïcida dels governants, per engegar un negoci d'aquesta mena.

Sembla mentida que un cop més es vulgui manipular als nanos per fer aquesta mena de "joc de mans". Ja veiem com es tracta als infants en les guerres. La imatge d'un pare recollint al seu fill de poca edat entre les runes de Beirut, apareguda el mes de juny als diaris i revistes és aclaridora sobre el bon tracte que reben els petits i els no tant petits, palestins, cristians, o musulmans, en aquesta darrera demostració a favor de la pau, portada a terme pels jueus seguint ordres d'un NOBEL DE LA PAU: Menahem Begin.

Es possible que aquest personatge - B. Benson - sigui capaç d'arrastrar grans masses populars i que aconsegueixi el que el Papa, els embaixadors, les negociacions o els premis nobel no han aconseguit mai. Nosaltres fem com Sant Tomàs i fins que no ho veiem no ho creurem. I mentrestant, fem un toc d'alerta davant d'aquest muntatge, davant d'aquest dogmatisme aborregador i estimulem a la gent a pensar i fer per ella mateixa i no pas lligada amb una corda al coll, com a gossos, com fins ara.

ALBERT CASANS.

LITERATURA PER LA

PAU

Hem cregut força interessant poder donar-vos un petit recull literari per llegir aquestes vacances i enfortir una mica la nostra cultura, cosa que a tots ens fa molta falta. Disfruteu, doncs!

En la literatura gràfica (o "còmic"), com en el cinema, el tema bèl·lic és generalment tractat amb una orientació maniqueïsta, bel·licista i deformadora de la realitat. No hi ha diferències en l'essència entre un film d'"indis i americans" i un episodi de "Hazañas bélicas" per posar exemples coneguts.

Trobem també un tractament més realista i dramàtic, però que no va més enllà de l'èmfasi en les conseqüències negatives de la guerra (la major part d'historietes que surten en la revista "Pacifik - la otra cara de la guerra", de recent aparició, es poden considerar d'aquesta línia).

Sense pretendre tenir uns criteris infalibles oferim una selecció no exhaustiva (per començar ens restringim a àlbums, llibres i històries llargues deixant de banda historietes curtes des perdigades en revistes) de títols que aporten més elements d'interès que la mera exposició de l'"altra cara de la guerra", ja sigui en aspectes literaris (narració), analítics (descripcions) o ideològics i filosòfics (contingut o missatge):

★ *"Cròniques de la III Guerra Mundial"* de Florenci Clavé. 45 pàgines en blanc i negre. Ediciones de la Torre, col·lecció "Papel Vivo", núm. 28.

Les 39 "cròniques" aparegudes originalment en el "Papus", queden recollides en aquest àlbum de recent aparició. En aquestes "cròniques" es manifesta l'la intenció d'oferir una visió de la 3a. Guerra Mundial com un fet consumat per a d'aquí uns anys, no com una ficció futurista, sinó en un marc actual. En un to dur i incisiu, l'autor, el català Florenci Clavé, ens mostra com els qui manen tenen plenament assumida la guerra nuclear i ho tenen tot preparat per a iniciar-la i quins interessos els mouen. Només els manca un element: el consentiment general d'anar a l'escorxador. Es sobretot aquest aspecte el dels comportaments de passivitat i resignació, especialment dels qui poden ser un cert moment reclutats, i de deixar-se enganyar pels recursos de psicologia de masses que empra el poder; el que d'una forma accentuada deliberadament en grau ex-

trem és més present a les "cròniques". Sota la seva aparença de patètic fatalisme i catastrofisme, les "Cròniques de la III Guerra Mundial" són un crit d'ate·ció contra el borreguisme i la passivitat actuals, donant a entendre, que si dels qui manen depèn, la guerra ja està a punt i pot començar en qualsevol moment, i que només està en les nostres mans impedir-ho, si cal violentament.

★ *"Los cuentos de Maupassant"* de Guy de Maupassant (contes) i Dino Battaglia (adaptació i dibuixos). 92 pàgines en blanc i negre i 8 pàgines d'introducció biogràfica sobre Maupassant. Edit. Nueva Frontera, col·lecció "Biblioteca Totem", núm. 12.

Vuit contes de Guy de Maupassant ambientats en la guerra franco-prussiana del segle passat, escenificats per un dibuixant italià, Dino Battaglia, al llarg de 92 pàgines acompanyades d'una llarga i documentada introducció a la biografia d'aquest escriptor francès (1850/95). Aquests contes podem dir que són breus retrats individualitzats d'una situació col·lectiva de tensió i malestar per l'ocupació militar en la zona septentrional francesa que va servir de camp de batalla. Aquests són dels millors contes de Maupassant, i queden plenament plasmats en la magistral escenificació gràfica de D. Battaglia.

★ *"La sombra del cuervo"* de Dieter (Didier) Herman Comès. 46 pàgines en color. Ed. Nueva Frontera, col·lecció "Vértigo", núm. 4.

Història ambientada en la guerra mundial del 1914/18, en el front franco-alemany, que adopta una aparença de somni - o de malson - pels elements fantàstics i recursos poètics, aquesta bonica i patètica història, construeix tota una simbologia del sens-entit amb que es podia percebre subjectivament des de l'existència quotidiana d'un hipotètic soldat, aquella interminable successió de sagnants batalles, quasi monòtones i de resultats intrascendents, en les posicions quasi inalterables dels dos exèrcits, que romanien durant mesos i mesos en unes trinxeres que gairebé eren sempre les mateixes, separats invariablement per una franja de terra assolada i tenyida de sang.

LITERATURA SOBRE LA PAU I LA GUERRA.

- *"L'île des Pingouins"*, Anatole France; Ed. Calmann-Lévy, Paris, 1924.
- *"Lo bello y lo sublime. La paz perpetua"*, E. Kant; Espasa-Calpe, Madrid, Colecc. Austral, n. 612, 1962.
- *"La guerra y el desarme"*, Colecció GT Salvat núm. 48.
- *"Paz Internacional ¿Una tercera guerra universal?"*, Pedro Gomez Aparicio; Santander, 1951
- *"Escritos sobre la Paz"* Albert Einstein; Ed. Península, Barcelona, 1967.
- *"El pacifismo revolucionario"*, Noam Chomsky, Tecnos, Madrid, 1976.
- *"Sobre la Guerra y la Paz"* Herman Hesse, Ed. Noguer, Madrid, 1978.
- *"Autoridad e Individuo"* Bertrand Russell; Fondo de Cultura Económica, Mèxic, 1973.
- *"El Poder"*, Leon Tolstoi, Folletos de "Tiempos Nuevos", Toulouse.
- *"Las ideologías de la violencia"* K.W. Grudy, Tecnos, Madrid, 1976.
- *"Sobre la Violencia"* (Psicoanàlisi) A. Storr, Ed. Kairós, Barcelona, 1973
- *"El Hombre, entre la Guerra y la Paz"*, Santiago Genovés, Nueva Colección Labor, Barcelona.
- *"El fenómeno Guerra"*, G. Bouttioul, Plaza & Janés, Barcelona, 1971.

BIBLIOGRAFIA "GUERRA DE LA PUÇA"

- *"Guerrilla 1"* Compendi de varis autors, per l'edit. Hacer, Barcelona, 1978.
- *"La Guerra de la Pulga"*. Robert Taber, Col·lecció "Ancho Mundo", Ed. Era S.A., Avena 102, Mèxic 23, DF, 1973.
- *"Un pueblo invicto: diez años de lucha"* 2 Articles d'Antton Ortuzar als PUNTO y HORA (P y H) 159 i 160.
- *"Entrevista al Sinn Féin en Belfast"* de Carlos Novo, a PyH, 244.
- *"La lucha de los corsos"*. J. Zarraoa a P y H, núm. 163.
- *"Entrevista al Jefe Militar del IRA: Seamus Twomey"*, a PyH, 224.
- I els articles de Juanjo Fernandez:
 - *"Anti-subversión made in USA"* al núm. 227
 - *"Militares españoles 'made in USA'"* al núm. 241
 - *"Un año de intervención militar en Euskadi"* al núm. 259
 - *"La resistible ascensión de Andrés Cassinello"* al núm. 270

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms
 Adreça Telèfon
 Població (i districte postal)

- ☐ Subscripció ANUAL (12 números): 1400 ptes.
☐ subscripció ANUAL de suport : 2000 "
☐ Subscripció SEMESTRAL (6 núms.): 750 "
☐ Subscripció SEMESTRAL de suport: 1000 "

Forma de pagament:

- ☐ Gir postal a nom de Jordi Garcia i Jané, c/Virgili 97 1-1. BARCELONA-3
☐ Per correu (taló al portador) a «La Puça i el General», C. Bruc 26, 2on. BARCELONA-10
☐ Ingrés al compte 563-78 de l'agència 329 de la «Caixa de Pensions per a la Vallesa i d'Estalvis» a nom de Marta Ballester
☐ Renovo la meua subscripció.
☐ Em subscric a partir del número

COMANDA DE MATERIAL I NÚMEROS ENDARRERITS

Us agrairia que m'enviessiu

Total ptes.

Envieu-ho a

Adreça

Població

FORMA DE PAGAMENT

- Gir postal a nom de Jordi Garcia i Jané, Virgili, 97, 1er. 1a. BARCELONA-30
- Ingrés al compte 563-78 de l'agència 329 de la Caixa de Pensions per a la Vallesa i d'Estalvis a nom de Marta Ballester
- Taló al portador per correu al Casal de la Pau, Bruc, 26 2on. BARCELONA-10

TARIFES

NÚMEROS ENDARRERITS

- Dels números 0 al 8: 50 ptes. c/u.
- Extra militarisme, números 9-10: 125 pessetes
- Dels números 11 al 16: 75 ptes. c/u.
- Dels núms. 17 al 23: 100 ptes. c/u.
- Extra exèrcit espanyol, números 19-20: 150 ptes
- Tota la col·lecció (amb fotocòpia dels exhaurits): 1.500 ptes.

MATERIAL

- Dossier OTAN: 100 ptes.
- Dossier Objecció Política: 75 ptes.
- Adhesius: 10 ptes.
- Posters: 50 ptes.
- Llibre «Abajo los muros de los cuarteles». 400 ptes.

SUBSCRIU-TE A "LA PUÇA
I EL GENERAL" QUE ÉS
COSA FINA!

A més a més teniu a la vostra disposició el material editat pels grups.

DOSSIER: Què és l'OTAN

(Introducció històrica, Aspectes generals, L'OTAN i l'Estat Espanyol, Conclusió, ...)

DOSSIER: Contra la mili... Objecció Política!

(Servei militar i exèrcit, Funcions de l'exèrcit, lluites contra la mili...)

ADHESIUS:

Ni Otan ni Bases!
Desarmament ara!
Objecció Política

POSTER:

Otan NO
C.O.P.
La Puça i el General

Abans de començar: bona estratègia i sort !!

Notes:

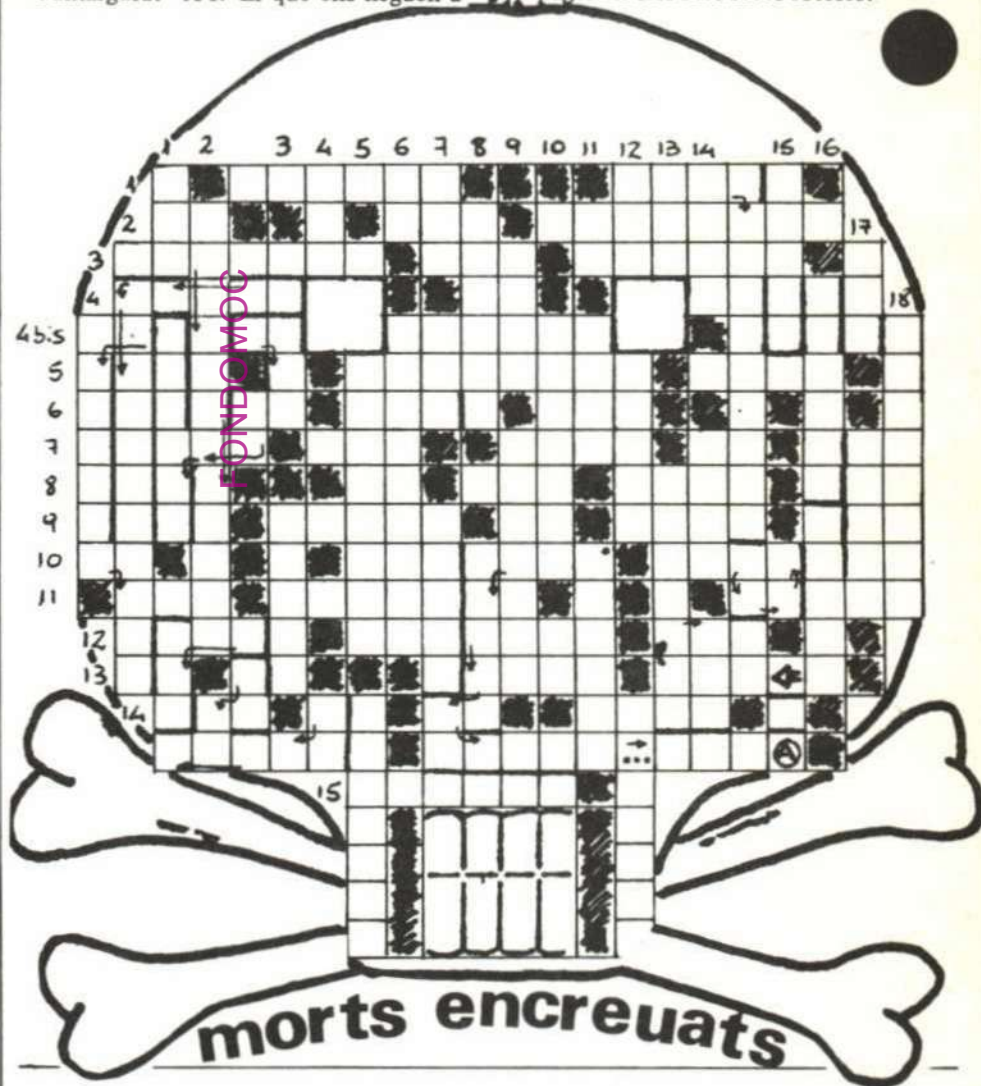
A-I: vol dir "a l'inrevés". C, vol dir conso nant; i V, vocal.

- **HORIZONTALS:** 1. Consonant. Defensistre de Minifensa actual. Seguint la sageta; el que volem els catalans. 2. A-I: Part del cos que es pot perdre en una explosió. V. A-I: Fuerzas Alocadas. A-I: Individu al qual sovint el fan combregar amb rodes de molí i unes gotetes de futbol. 3. L'única associació legal militar que es permet a tot arreu. Pim, pam,... A-I: Zona castellana afectada per les expropiacions dels militars que hi volen fer el seu joc. V. 4. Començant per la cinquena casella i seguint l'ordre de les sagetes, el que intentem fer i promoure al GAMBA. 4 bis. Començant per la segona casella i seguint l'ordre de les sagetes, el que fan els estats governats per Reagans, Hitlers o Brheznevs. C. C. Seguint l'ordre i el camí de les sagetes, virtut militar per excel·lència. El tema del dia. 5. C. C. V. V. C. En sobren totes. A-I: A qui s'encomanen els francesos en cas de guerra termonuclear. C. 6. V. V. C. C. Sigles romanes. A-I: El fill del familiar assenyalat en 12 vertical. C. Inicial que defineix la política. C. C. C. 7. Canviant la vocal, organització palestina. Sigles de Nuclear Comission Regulatory. Càstic militar. Lletres consecutives. Lletres alternades. 8. V. V. El que treiem de clar cada dia al Telediar. Consonants. A-I: El que fan sovint els militars. Interjecció adient repetida. C. Inicials de El Salvador. 9. V. C. Primera i cinquena lletra del cognom d'un distingit participant dels fets del 23-F. El que "ells" volen que fem. Onomatopeia de Lulu. Cosa que perfora i pot matar. 10. Xifres romanes. C. Expressió per dispersar (tres lletres). Començant per la casella del puntet i seguint l'intrincat ordre de les sagetes, el gran déu dels militars espanyols, acabat amb A. A-I: Espècie d'aliança. Si comenceu per la mateixa casella i seguïu donant voltes segons les sagetes, coneixereu un eslògan força repetit i mai escoltat pels que tots sabem. V. Onomat. d'allò que hom diu: "Que ve el...". 11. A-I: Comunista diabòlic. El que "ells" ens fan continuament. A-I: Onomat. d'una cosa que fa força pudor. C. C. L'eslògan anterior que dóna voltes i torna a aparèixer. Sentadets no farem.... 12. Començant per la quarta casella, NOSALTRES. V. El que li manca a l'amanida que m'estic cruspint mentrestant vosaltres feu estratègia. N' estem tots. 13. V. C. Seguint les sagetes, el que no volem fer de cap manera. C. C. Autor italià que envià un dels seus personatges a l'infern; nosal-

tres ja s'hi acostem. 14. V. Xifres romanes. Seguint l'ordre..., Tipus d'arma (i quin tipus !). C. A-I: Contestació de Tejero i Milans del Boig en fer un caireig i a la pregunta, qui ho va fer?. A-I: Partido Supuestamente Oposicionista Espanyolero. Vocal feble de les anteriors sigles. 15. El que cal que fem. C.

- **VERTICALS:** 1. Pau en no se quin idioma. V. A-I: El que fa l'home massa sovint. 2. Tipus d'arma. 3. A partir de la desena casella i A-I: El qui va instaurar el que no volem fer de cap manera. 4. Tres en romà. 5. V. C. En sobren to. En plural, el que reben sense voler quan anem a fer "manis". 6. Consonants. Tipus de lluita armada. 7. El que farem petar de les ampolles de xampany quan haurem "guanyat". Les tres lletres que ens porten pel camí de l'amargura. A-I: El que ens neguen a

tota hora. 8. Tipus d'arma. 9. Familiar del personatge del que tots ens recordarem en cas d'hecatombe. o també, expressió de terror en veure els quadres i les informacions del nostre número. Persona que pot arribar a fer molt de mal. 10. C. A-I: Com serà el proper conflicte mundial. 11. V. rep. Instrument, i no precisament de vent, que fa molt de mal. Euskadi britànica. 12. Lletres soltes. A-I: El que tenen els ianquis ací. V. Tres puntets i una sageta. On ens envien a "servir". 13. Més lletres soltes. Imperialistes macos, rosos i altets. Primera vocal de l'alfabet català. 14. Lletres soltes. V. Cosa que perfora i pot matar. 15. El que fot. 16. V. A-I: EL FOTUT. Cap avall i seguint ..., el que molts pobles volem. 17 A-I: Paix en català. El mateix en anglès. 18. Almoïna dels pobres per pagar els rics i les seves foteses.

Hi ha hagut gent que ens ha contestat resolent el concurs del número anterior. El grup anomenat "La Santíssima Trinitat" (cosa fina) ha guanyat l'enciamada.

Ja els coneixereu!

Atenció: Hi haurà un premi especial per al primer lector o la primera lectora que ens lliuri els mots correctament encertats. El premi serà un meravellós PARAIGUES ANTIATOMIC !! Què us sembla ? Si més no, us servirà per la tardor...

250 PTES